

LAVO

Aittoniemi Eeva

20.05.2010

Eduskunta
Suuri valiokunta

Viite

Asia

Tukholman ohjelma - komission tiedonanto toimintasuunnitelmaksi ohjelman toteuttamiseksi

U/E-tunnus:

EUTORI-numero:

Ohessa lähetetään perustuslain 97§:n mukaisesti selvitys komission 20.4.2010 julkaisemasta tiedonannosta, jossa esitellään komission toimintasuunnitelma joulukuun 2009 Eurooppa-neuvostossa hyväksytyn Tukholman ohjelman (2010-2014) toteuttamiseksi. Tukholman ohjelmaa koskevia Suomen linjauksia on eduskunnassa käsitelty tunnuksilla E 116/2007vp ja E 104/2009 vp.

Eduskunnan suuri valiokunta on valtioneuvoston EU-selonteossa antamassaan mietinnössä (1/2009vp) katsonut, että vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta koskevalle kansalliselle EU-politiikalle on tarpeen suunnitella täsmällinen strategia. Tästä syystä komission tiedonantoa käsittelevän perusmuistion lisäksi ohessa lähetetään oikeusministeriön ja sisäasiainministeriön muistiot Suomen painopisteistä Tukholman ohjelmaa toteutettaessa.

Ylijohtaja

Pekka Nurmi

Neuvotteleva virkamies

Eeva Aittoniemi

LIITTEET Perusmuistio Tukholman ohjelman toimintasuunnitelmasta

Komission tiedonanto Tukholman ohjelman toimintasuunnitelmasta (fi ja sv)

Muistio Suomen painopisteistä Tukholman ohjelman toteuttamisessa oikeusallalla vuosina 2010-2014

Sisäasiainhallinnon toimintapolitiikka kansainvälisissä, erityisesti EU-asioissa vuosille 2009-2011

Asiasanat	oikeus- ja sisäasiat
Hoitaa	OM, SM, UM
Tiedoksi	VM, TH, STM, EUE, VNEUS

LAVO

Aittoniemi Eeva, Nikander Maarit

20.05.2010

Asia

EU/OSA/Tukholman ohjelman toimintasuunnitelma

Kokous

Liitteet

Viite

EUTORI/Eurodoc nro:

U-tunnus / E-tunnus:

Käsittelyn tarkoitus ja käsittelyvaihe:

EU:n oikeus- ja sisäasioiden kolmas monivuotinen toimintaohjelma vuosille 2010–2014, Tukholman ohjelma, hyväksyttiin Eurooppa-neuvostossa joulukuussa 2009. Komission 20.4.2010 antama ehdotus Tukholman ohjelman toimintasuunnitelmaksi sisältää lainsäädäntö- ja toimenpideohjelman, jolla Tukholman ohjelman toteutetaan. Toimintaohjelmaan on kirjattu myös toimenpiteiden tavoiteaikataulu.

Komission ehdotus toimintasuunnitelmaksi esiteltiin OSA-neuvostossa 23.4.2010. Sitä on käsitelty CATS-komiteassa ja siviilioikeuskomiteassa 27.4.2010 sekä SCIFA:ssa 29.4.2010. Toimintasuunnitelmaa koskevat lyhyet neuvoston päätelmät on valmisteltu OSA-neuvosten kokouksissa. Päätelmät hyväksytään kesäkuun OSA-neuvostossa 3.-4.6.2010.

Asiakirjat:

COM(2010) 171 final (toimintasuunnitelma), 9935/10 JAI 445 (neuvoston päätelmät)

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely:

-

Käsittelijä(t):

Eeva Aittoniemi / OM, p. 160 67896, Anna Hyvärinen / OM, p. 160 67965

Maarit Nikander / SM, p. 071 878 8255

Jussi Mäkinen / LVM, p. 160 28305

Suomen kanta/ohje:

Joulukuun Eurooppa-neuvostossa hyväksytty Tukholman ohjelma vastaa pitkälti Suomen tavoitteita. Komission nyt julkaisema toimintaohjelma Tukholman ohjelman toteuttamiseksi on hyvin kunnianhimoinen ja merkittävä. Sen toteuttaminen suunnitellussa aikataulussa vaatii kaikilta unionin toimielimiltä ja jäsenvaltioilta paljon

työtä ja resursseja. Ensisijaisen tärkeää on, että nyt käynnistyvä uudistustyö ei hidasta jo hyväksytyjen toimenpiteiden täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa.

Suomi kiinnittää huomiota siihen, että Tukholman ohjelmaan on kirjattu, että toimintasuunnitelman tulee sisältää aikataulu entisen III pilarin instrumenttien muuntamiseksi uusien oikeusperustojen mukaiseksi. Komission tiedonannossa on mainintoja yksittäisten instrumenttien uudistamisesta tai päivittämisestä. Kokonaisvaltainen esitys siitä, mitä entisen III pilarin instrumentteja on tarkoitus muuntaa unionin tavanomaisiksi säädösinstrumenteiksi viiden vuoden siirtymäkaudella, puuttuu. Olisikin tärkeää kuulla komission näkemys oikeus- ja sisäasioita koskevan siirtymäkauden toimenpiteiden (Lissabonin sopimukseen liitetty julistus nro 50) toteuttamisesta.

Suomi pitää tärkeänä sitä, että Tukholman ohjelma ja muut unionin strategiaprosessit ovat linjassa keskenään. Tukholman ohjelman linjauksia esim. sopimusoikeuden kehittämislinjoista tulee seurata myös Eurooppa 2020-strategiassa. Tukholman toimintasuunnitelmalla on yhtymäkohtia myös valmisteltavaan EU:n digitaaliagendaan. Toimintaohjelma sisältää myös muiden politiikkasektoreiden, kuten viestintäalan hankkeita. Suomi korostaa yhteensovittamisen ja työnjaon selkeyden merkitystä.

Suomen yleiset prioriteetit Tukholman ohjelman toteuttamisessa oikeusallalla vuosina 2010-2014 ovat:

- perus- ja ihmisoikeussuojan vahvistaminen ja henkilötietojen suojaa koskevan sääntelyn uudistaminen
- uhrin, epäillyn ja syytetyn oikeuksia koskevan EU-lainsäädännön hyväksyminen
- vastavuoroiseen tunnustamiseen nojaava EU:n rikosoikeudellinen yhteistyö
- kansalaisten välisiä oikeussuhteita ja sisämarkkinoiden toimintaa tukeva eurooppalainen yksityisoikeus
- yhteinen eurooppalainen turvapaikkajärjestelmä: yksi yhteinen, tehokas ja oikeusturvan takaava turvapaikkamenettely, yhteiset kansainvälisen suojelun myöntämisperusteet ja yksi yhtenäinen kansainvälinen suojelua sama;
- operatiivisen lainvalvontaviranomaisyhteistyön tiivistäminen;
- EU:n rajaturvallisuuden edelleen kehittäminen: rajaturvallisuusvirasto Frontexin toimintakyvyn ja jäsenvaltioiden välisen rajaturvallisuuden alan yhteistyön ja tiedonvaihdon lisääminen ja tehostaminen;
- lainvalvontaviranomaisten sujuva tiedonvaihto: tiedonvaihdon kehittäminen edellyttää riittävää oikeudellista kehystä ja tiedonvaihdon teknistä toimivuutta.

Perusoikeudet

Suomi pitää hyvänä vahvaa sitoutumista perusoikeuslottuvuuden vahvistamiseen ja perusoikeuskirjan toteutumisen seuraamiseen. EU:n liittyminen Euroopan ihmisoikeussopimukseen on toteutettava mahdollisimman pian ja mahdollisimman laajasti. EU:n perusoikeusvirastolla tulee olla vahva rooli. Suomi pitää tärkeänä myös komission vuosittaisia raportointia perusoikeuskirjan mukaisten oikeuksien toteutumisesta unionissa. Menetelmiä, joilla valvotaan lainsäädäntöehdotusten perusoikeuksien mukaisuutta tulee vahvistaa. Nämä kaikki toimenpiteet on kirjattu komission esitykseen toimintaohjelmaksi.

Myös EU:n tietosuojalainsäädännön uudistaminen on yksi Suomen prioriteetteja oikeusasioissa.

Rikosoikeus

EU:n rikosoikeudellisen yhteistyön tulee jatkossakin perustua tuomioiden ja päätösten vastavuoroiseen tunnustamiseen. Suomen keskeinen prioriteetti on syksyllä 2009 hyväksytyn tiekartan kunnianhimoinen toteuttaminen komission toimintasuunnitelmassa ehdotetulla tavalla. Tämä työ parantaa vastavuoroisen tunnustamisen edellytyksiä.

Toimintaohjelma sisältää useita aineellisen rikosoikeuden instrumentteja. Kunkin hankkeen osalta on varmistettava, että mm. rikosoikeuden viimesijaisuuden vaatimus täyttyy ja että hankkeiden käsittelyssä noudatetaan mallisäännöistä annettuja ohjeita.

Suomi kannattaa yhden kokonaisvaltaisen, vastavuoroiseen tunnustamiseen perustuvan todisteita koskevan instrumentin luomista sen sijaan, että annettaisiin kaksi erillistä instrumenttia todisteiden keräämisestä ja niiden hyväksyttävyydestä.

Oikeudenmenetysten osalta toimintaohjelma tulisi vastata Tukholman ohjelmaa, jossa Eurooppa-neuvosto pyysi komissiota tutkimaan oikeudenmenetysten käyttöä ja ehdottamaan toimenpideohjelmaa vaiheittaisesta etenemisestä. Tukholman ohjelmaan kirjattua linjaa on noudatettava myös, mitä tulee Eurojustiin ja Euroopan syyttäjävirstoon.

Siviilioikeus

Suomen pitkäaikaisen tavoitteen mukaisesti Tukholman ohjelmakaudella pyritään parantamaan EU:n riita-asioiden oikeudenkäyntimenettelyä koskevan lainsäädännön johdonmukaisuutta. Sen sijaan, että jokaisen instrumentin täytäntöönpanoa arvioitaisiin komission tiedonannossa ehdotetulla tavalla erikseen, Suomi katsoo, että kaikki nämä instrumentit tulisi arvioida yhtenä kokonaisuutena.

Sopimusoikeuden osalta Suomi painottaa, että on pysyttävä Tukholman ohjelman kirjauksessa, jonka mukaan kootaan yleisiä periaatteita sopimusoikeuden yhteiseen viitekehykseen, joka ei ole sitova.

Erityisen merkittävä hanke Tukholman ohjelmakaudella on Bryssel I-asetuksen uudistustyö. Suomi suhtautuu hankkeeseen myönteisesti.

EU:n siviilioikeudellisen lainsäädännön kehittäminen ei saa jättää varjoonsa tarvetta vahvistaa kansainvälisiä sopimusjärjestelyitä. Suomi korostaa EU:n aktiivista roolia erityisesti Haagin kansainvälisen yksityisoikeuden konferenssin puitteissa, UNIDROIT:ssa ja YK:n kansainvälisen kauppaoikeuden toimikunnassa (UNCITRAL) sekä Lugano-yhteistyössä. Kansainvälisten järjestelyjen kanssa päällekkäistä yhteisösääntelyä tulee välttää. On pyrittävä siihen, että EU:n neuvottelemat kansainvälisen oikeuden instrumentit pannaan viipymättä täytäntöön kaikissa jäsenvaltioissa.

Lainvalvontayhteistyön tehostaminen ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunta

Suomi katsoo, että toimintasuunnitelman operatiivisen poliisiyhteistyön tehostamista koskevat toimenpiteet tulisi eritellä tarkemmin selkeiksi osatoiminnoiksi, jotka kukin aikataulutetaan erikseen. Erittely on tarpeen, koska osa toimintasuunnitelmassa ehdotetuista toimenpiteistä on jo meneillään.

Tukholman ohjelmassa pidetään tärkeänä, että jäsenvaltioiden johtavien virkamiesten yhteydenpitoa oikeus- ja sisäasioihin kuuluvilla aloilla edistetään mahdollisimman paljon

käyttämällä olemassa olevia rakenteita, esimerkiksi Europolia, Eurojustia ja Frontexia. Verkostoja voisivat kansallisista rakenteista riippuen muodostaa johtavat poliisipäälliköt tai syyttäjät, koulutuslaitosten johtajat, vankeinhoitolaitosten johtajat ja tullihallintojen pääjohtajat.

Suomi kannattaa Tukholman ohjelman mukaisesti johtavien poliisipäälliköiden verkoston perustamista. Verkosto voisi toimia esimerkiksi siten, että puheenjohtajamaa tai Europol kutsuu poliisipäälliköiden verkoston koolle kaksi kertaa vuodessa.

Myös EU:n ja Venäjän lainvalvonta-alan korkeiden johtajien verkostoja tulisi vahvistaa. Yhteisiä tapaamisia voisi järjestää esimerkiksi puheenjohtajakausittain/puolivuositain Europolin tai COSI:n yhteydessä.

Tukholman ohjelmassa neuvostoa ja komissiota kehoitetaan laatimaan järjestäytynyttä rikollisuutta koskeva strategia osana sisäisen turvallisuuden strategiaa. Suomi pitää tärkeänä, että järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan liittyvä toimenpiteet näkyä riittävän painavasti sisäisen turvallisuuden strategiaa koskevassa täytäntöönpanosuunnitelmassa. Täytäntöönpanosuunnitelman tulisi käsitellä kaikkia järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan liittyviä elementtejä kuten rikosten ennalta ehkäisemistä, rikosten paljastamista, lainvalvontaviranomaisten yhteistoimintaa sekä syyttäjien ja rikosoikeusjärjestelmän toimintaa.

Lisäksi Suomi korostaa lainvalvontaviranomaisten ja oikeusviranomaisten yhteistyötä rikosvastuun tehokkaaksi toteuttamiseksi sekä yhteistyötä EU:n virastojen Europolin ja Eurojustin välillä.

Suomen mielestä EU:n ja jäsenvaltioiden lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten tiedonvaihdon ja operatiivisen yhteistyön kehittämiseen kolmansien maiden, erityisesti EU:n strategisten kumppaneiden, kuten Länsi-Balkanin, Euroopan naapuruuspolitiikan maiden, Venäjän, Yhdysvaltojen, Kiinan ja Intian kanssa, on tarpeen kiinnittää nykyistä vahvemmin huomiota.

Ulkorajavalvonta

Suomi pitää tärkeänä, että rajanylitystietojärjestelmää (entry/exit) sekä rekisteröityjen matkustajien ohjelmaa (RTP) koskevat asetusehdotukset annetaan mahdollisimman pian/vuoden 2010 aikana. Erityisesti rajanylitystietojärjestelmää koskeva asetus on tarpeen mm. valmistautumisessa tuleviin viisumihelpotuksiin.

Uusia teknologioita tulee hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti rajat ylittävän rikollisuuden, terrorismin, ihmiskaupan ja laittoman maahanmuuton torjumiseksi. Tämä tarkoittaa muun muassa biometriikan säännönmukaista käyttöä ja nykyisten sekä tulevien tietojärjestelmien (VIS, SIS II, Entry/Exit, EURODAC) yhteiskäyttöä. Biometriikan käytön, uusien ja nykyisten tietojärjestelmien sekä lainvalvontaviranomaisten yhteistyön kehittämisessä tulee löytää toimiva tasapaino yksityisyyden suojan ja lainvalvontaviranomaisten tehokkaan tietojen vaihdon välillä. On tärkeää, että lainvalvontaviranomaisten yhteistyöhön kytketään mukaan kaikki relevantit lainvalvontaviranomaiset.

Maahanmuutto- ja turvapaikka -asiat

Suomi katsoo, että Tukholman ohjelman toimeenpanossa on priorisoitava ennen kaikkea toimenpiteitä yhteisen suojelun alueen luomiseksi. Jo hyväksyttyjen säädösten

vaikutukset on arvioitava ja pyrittävä nykyistä yhdenmukaisempaan ja korkealaatuisempaan lainsäädäntöön. Suomi toivookin komission resursoivan riittävästi Tukholman ohjelmassa tältä osin sovittujen toimien ja selvitysten valmisteluun, koska tavoitteena tulee olla saada aikaan toteuttamiskelpoisia uusia ideoita.

Suomi on johdonmukaisesti korostanut tarvetta turvapaikkapolitiikan ulkoisen ulottuvuuden vahvistamiselle. Suomi pitääkin erityisen myönteisenä, että Tukholman ohjelmassa on esitetty kattavasti tulevien vuosien aikana tarvittavia toimenpiteitä turvapaikkapolitiikan ulkoisen ulottuvuuden vahvistamiseksi. Suomi pitää tärkeänä, että tämä sitoumus ulkoisen solidaarisuuden vahvistamiseen heijastuu myös Tukholman toimintasuunnitelmassa. Asiakokonaisuuteen liittyy EU:n uudelleensijoittamisohjelman kehittämisen ohella strategisen kumppanuuden rakentaminen UNHCR:n kanssa sekä uusien lähestymistapojen tutkiminen koskien pääsyä turvapaikkamenettelyn piiriin kauttakulkumaissa.

Suomi pitää tärkeänä, että EU:n maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan ulkoista ulottuvuutta (ns. Global Approach) kehitetään edelleen, tavoitteena EU:n ulkoisen toiminnan johdonmukaisuuden lisääminen ja lähestymistavan tasapainoinen temaattinen ja maantieteellinen täytäntöönpano. Yhteistyötä maahanmuutto- ja turvapaikkakysymyksissä on Tukholman ohjelman mukaisesti tiivistettävä Afrikan ohella myös itäisten kumppanien kanssa.

Pääasiallinen sisältö:

Komission tiedonanto

Komission tiedonannossa mainitaan viisi menetelmää oikeus- ja sisäasioiden poliittisten painopisteiden tehokkaaksi täytäntöönpanon edistämiseksi

- parempi yhteensovittaminen unionin muiden politiikanalojen kanssa
- EU:n lainsäädännön laadun parantaminen
- EU:n lainsäädännön parempi täytäntöönpano kansallisella tasolla
- arviointivälineiden tehokkaampi hyödyntäminen
- poliittisten painopisteiden toteuttamiseen tarvittavien määrärahojen saannin varmistaminen

Todellista edistystä ei tapahdu ilman keskinäistä luottamusta. Tämä edellyttää vähimmäisnormien vahvistamista sekä erilaisten oikeusperinteiden ja -menettelyjen tuntemusta. Koulutuksen ja Erasmus-ohjelman kaltaisten vaihto-ohjelmien kautta on saatava aikaan yhteinen eurooppalainen kulttuuri oikeus- ja sisäasioiden alalla. Myös olemassa oleviin rakenteisiin ja verkostoihin perustuva eurooppalainen oikeusalan instituutin luominen olisi erittäin hyödyllistä. Oikeudellisten välineiden lisäksi EU:n tavoitteista tulisi keskustella laajasti ja raportoida tuloksista perusteellisesti. Tiedotusta parantamalla kansalaisia voidaan auttaa hyötymään EU:n tasolla saavutetusta edistymisestä.

Komission tiedonannon liitteenä olevassa taulukossa esitellään toimet, jotka EU aikoo toteuttaa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella seuraavien viiden vuoden aikana. Tavoitteena on saavuttaa kaikki Eurooppa-neuvoston Tukholman ohjelmassa asettamat poliittiset tavoitteet, ottaen huomioon Euroopan parlamentin vahvistamat painopisteet. Taulukossa esitetään tarvittavat käytännön toimet ja määritellään selkeä aikataulu niiden hyväksymistä ja täytäntöönpanoa varten.

Unionin perusoikeuslottuvuuden vahvistaminen on Tukholman ohjelmassa aivan keskeisessä roolissa. Vuonna 2010 aiotaan toteuttaa seuraavia toimia:

- komission ehdotus neuvottelumandaatiksi EU:n liittymisestä Euroopan ihmisoikeussopimukseen, annettu 17.3.2010;
- komission tiedonanto EU:n perusoikeuspolitiikasta;
- unionin perusoikeusviraston toimivallan laajentaminen unionin rikosoikeudelliseen ja poliisiyhteistyöhön;
- raportti totalitaaristen hallintojen tekemien rikosten muistamisesta;
- ensimmäinen raportti perusoikeuskirjan mukaisten oikeuksien toteutumisesta EU:ssa. Jatkossa vuosittainen raportointi;
- soveltamisraportti neuvoston päätöksestä 2003/335/YOS, joka koskee joukkotuhontarikosten, ihmisyyttä vastaan tehtyjen rikosten ja sotarikosten tutkinta ja syytteesenpanoa; ja
- tiedonanto lasten oikeuksien strategiasta. Strategia perustuisi lasten oikeuksiin vaikuttavien EU-instrumenttien täytäntöönpanon arviointiin.

Tukholman ohjelman toimintaohjelmaan on kirjattu, että jäsenvaltiot liittyvät Haagin konventioon haavoittuvassa asemassa olevien aikuisten suojelusta. Suomessa tällä tarkoitetaan täysi-ikäisiä henkilöitä, joille on määrätty edunvalvoja hoitamaan heidän omaisuuttaan. Komissio antaisi v. 2014 tiedonannon liittyen Haagin konventioon haavoittuvassa asemassa olevien aikuisten suojelusta ja arvioisi, onko tarvetta antaa täydentävää sääntelyä EU-tasolla.

Komission on alkuvuonna antanut tiedonannon romanien sosiaalisesta ja taloudellisesta integraatiosta Euroopassa. Lisäksi komissio tukee tiedonvaihtoa jäsenvaltioiden kesken sellaisista toimenpiteistä, joilla on pystytty ehkäisemään syrjintää, myös romaneihin kohdistuvaa syrjintää. Vuonna 2011 komissio antaa rasismia, muukalaisvihaa ja syrjintää koskevan tiedonannon. Jäsenvaltioiden on pantava täytäntöön rasismia ja muukalaisvihan vastainen puitepäättös 2008/913/YOS viimeistään tämän vuoden marraskuussa. Komissio antaa raportin puitepäättöksen soveltamisesta vuonna 2013. Lisäksi v. 2012 annetaan soveltamisraportti rotusyrjintädirektiivistä 2000/43/EY. Mitä tulee lapsen oikeuksiin, ensi vuoden aikana on tarkoitus panna täytäntöön neuvoston päätelmät lapsikaappauksien hälytysjärjestelmistä. V. 2012 annettaisiin asetusehdotus EU:n kuumasta linjasta, johon voisi ilmoittaa kateissa olevasta lapsesta sekä tehtäisiin kansainvälistä perheasioiden sovittelua koskevia aloitteita.

Tietojenvaihdon ja henkilötietojen suojan alalla unionissa tapahtuu paljon lähivuosina. Odotettavissa on vielä tänä vuonna:

- kattava säädösehdotus tietosuojasta;
- tiedonanto tietosuojasta Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen;
- tiedonanto yksityisyydestä ja luottamuksesta digitaalisessa Euroopassa - tarkoituksena on varmistaa, että kansalaiset voivat luottaa uusiin palveluihin;
- tiedonannon muodossa katsaus siitä, miten EU:n turvallisuuden alueen yhteistyössä kerätään ja vaihdetaan tietoja;
- henkilötietojen säilyttämistä koskevan direktiivin (2006/24/EY) arviointi. Säädösehdotus tarvittaessa v. 2012;
- tiedonanto matkustajatietojen luovuttamisesta unionin ulkopuolisiin valtioihin; ja
- ehdotus neuvottelumandaatiksi, jonka pohjalta voitaisiin käynnistää neuvottelut EU:n ja USA:n välisestä lainvalvontaviranomaisten yhteistyötä koskevasta tietosuojasopimuksesta.

Komissio on antanut ehdotuksen mandaatiksi, jonka pohjalta voitaisiin aloittaa neuvottelut USA:n valtionvarainministeriön kanssa rahaliikenteen sanomavälitystietojen luovuttamisesta (SWIFT - TFTP). Vuonna 2011 arvioitaisiin, onko syytä ottaa käyttöön eurooppalainen terroristien varojen paikantamisohjelma. V. 2014 annettaisiin tiedonanto siitä, miten rahoituslaitoksille voitaisiin paremmin tiedottaa tuloksista, joita on saatu terrorismin rahoituksen estämisestä koskevassa yhteistyössä.

Komission tiedonannossa v. 2012 määriteltäisiin tiettyjä tietosuojan kannalta keskeisiä elementtejä, jotka tulee ottaa huomioon, kun EU tekee sopimuksia 3. valtioiden lainvalvontaviranomaisten kanssa.

Matkustajatietojen luovuttamista koskevia sopimusneuvotteluja relevanttien kolmansien maiden kanssa on odotettavissa koko Tukholman ohjelmakauden ajan. Komissio antaa säädösehdotuksen tietojenvaihdosta EU-virastojen Europol, Eurojust ja Frontex välillä v. 2011. Eurooppalaisesta tietojenvaihtomallista annettaisiin tiedonanto v. 2012 ja toimintasuunnitelma v. 2013. EU:n tietojenvaihtoa koskevat keskeiset instrumentit koottaisiin yhteen vuonna 2014.

EU-kansalaisuutta ja osallistumista unionin demokraattiseen toimintaan pyritään vahvistamaan.

Mitä tulee vaaliasioihin, komission on tarkoitus antaa v. 2011 tai 2012 ehdotus EP-vaaleja koskevan asetuksen 1993/109/EY muuttamisesta kansalaisille ja jäsenvaltioiden viranomaisille koituvan hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Tänä vuonna annetaan EU-kansalaisuutta koskeva raportti, jossa selvitetään henkilöiden vapaan liikkuvuuden esteitä ja arvioidaan viime kesän EP-vaalien toimeenpanoa. Kolme vuotta myöhemmin annettavassa EU-kansalaisuusraportissa analysoidaan syvällisemmin vapaan liikkuvuuden esteitä ja keinoja niiden purkamiseksi. V. 2011 komissio antaa soveltamisraportin direktiivistä 94/80/EY, joka koskee mm. EU-kansalaisen osallistumisoikeutta kunnallisvaaleihin. Seuraavana vuonna annetaan raportti SEUT 22 artiklan 2 kohdan mukaisista poikkeuksista EU-kansalaisen ääni- ja vaalioikeuteen. Lisäksi komissio antaa vuonna 2012 Eurooppa-neuvostolle raportin kansallisista käytännöistä Euroopan parlamentin vaaleissa.

Rikosoikeudellisen yhteistyön alalla komission tiedonanto Tukholman ohjelman toimintasuunnitelmasta sisältää mittavan joukon toimenpiteitä. Säädösehdotuksia annettaisiin ohjelmakaudella mm. näistä kysymyksistä:

- todisteiden kerääminen v. 2011;
- todisteiden hyväksyttävyyys v. 2011;
- sakkorangaistusten, myös liikenne rikoksista annettujen sakkojen, vastavuoroinen tunnustaminen v. 2011.
- rekisterin perustaminen kolmannessa valtioissa tuomituista henkilöistä v. 2011;
- teollis- ja tekijänoikeuksien toteutumisen varmistaminen rikosoikeuden keinoin v. 2011;
- ehdotus rahanpesua koskevan EU:n rikosoikeudellista sääntelyn uudistamisesta v. 2012;
- tullirikosten ja niistä annettavien rangaistusten lähentäminen v. 2012;
- ns. alusjäte- ja ympäristörikosdirektiivien muuttaminen v. 2012;
- oikeudenmenetysten vastavuoroinen tunnustaminen v. 2013; ja
- rikostyyppien yhteinen luokittelu v. 2013.

Ihmiskauppaa sekä lasten seksuaalista hyväksikäyttöä ja lapsipornografian torjumista koskevat säädösehdotukset on jo annettu keväällä 2010. Tänä vuonna julkaistaan myös komission raportti rikoksen seuraamusten lähentymisestä rahoitus alalla.

Toimintasuunnitelma sisältää mittavan joukon tietokoneisiin ja tietoverkkoihin liittyviä toimenpiteitä. Näistä mainittakoon, että säädösehdotus tietojärjestelmiin kohdistuvista hyökkäyksistä annettaisiin v. 2010. Henkilöllisyyden suojaamista koskeva eurooppalainen strategia annettaisiin vuonna 2012. Se sisältäisi säädösehdotukset identiteettivarkauksista, sähköisestä henkilöllisyydestä (eID) sekä turvallisista tunnistautumisjärjestelmistä. V. 2013 annettaisiin säädösehdotus ja mahdollisesti muitakin toimenpiteitä siitä, miten lainkäyttö- ja tuomiovalta tietoverkoissa määräytyy Euroopan tasolla ja kansainvälisesti.

Komissio antaa v. 2012 ehdotuksen syyttäjien yhteistyöviranomaisen Eurojustin toiminnan tehostamisesta. Samassa yhteydessä säädettäisiin Eurojustin parlamentaariseen valvonnasta (tiedonanto v. 2011) sekä siitä, että Eurojustille annetaan toimivaltuudet aloittaa esitutkinta. Tiedonanto Euroopan syyttäjäviraston mahdollisesta perustamisesta Eurojustin pohjalta annetaan v. 2013.

Ensi vuonna annettaisiin tiedonanto kattavasta korruptiontorjuntapolitiikasta jäsenvaltioissa, ml. arviointimekanismin perustaminen ja yksityiskohtaisten sääntöjen laatiminen Euroopan neuvoston lahjonnan vastaisen valtioiden ryhmän (GRECO) kanssa tehtävää yhteistyötä varten. Tukholman ohjelmakauden lopulla, vuonna 2013 toteutettaisiin jäsenvaltioiden korruptiontorjuntapolitiikkojen ensimmäinen arviointi.

Lissabonin sopimuksessa on nimenomainen oikeusperusta unionin oikeus- ja sisäasioiden arviointimekanismien luomiseksi. Asiasta on tarkoitus antaa tiedonanto vielä tänä vuonna. V. 2011 komissio antaisi ehdotuksen EU:n korruption vastaisen työn arviointimekanismista ja v. 2012 rikosoikeudellisen yhteistyön arviointimekanismista.

Rikoksantorjuntaa koskien komissio antaa arviointiraportin Eurooppalaisen rikoksantorjuntaverkoston (EUCPN) toiminnasta ja säädösehdotuksen rikoksantorjuntaobservatorion perustamisesta v. 2013. Rikostilastojen kehittämisestä hyväksyttäisiin uusi toimintasuunnitelma 2011. EU:n turvallisuustutkimus toteutetaan v. 2013.

Lisäksi komissio antaisi Tukholman ohjelmakaudella mm.:

- tiedonannon lääkeväärennöksistä v. 2013;
- tiedonannon lainvalvonnan kysymyksistä pyrittäessä ehkäisemään väärennöksiä v. 2013;
- tiedonannon Eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän (ECRIS) täytäntöönpanosta v. 2011;
- tiedonannon ECRIS-järjestelmän arvioinnista ja sen mahdollisesta laajentamisesta valvontatoimiin v. 2014;

Monien siviili- ja rikosprosessia koskevien instrumenttien täytäntöönpanoa on tarkoitus arvioida, minkä jälkeen niitä mahdollisesti muutetaan:

- oikeusapudirektiivin 2003/8/EY soveltamisraportti v. 2011;
- riitauttamattomien vaatimusten täytäntöönpanoa koskevan asetuksen soveltamisraportti v. 2011;
- insolvenssimenettelyjä koskevan asetuksen 1346/2000/EY soveltamisraportti v. 2012. Säädösehdotus v. 2013;
- asiakirjojen tiedoksiannosta riita-asioissa annetun asetuksen soveltamisraportti v. 2011. Uusi säädösehdotus, joka voi sisältää yhteisiä vähimmäissääntöjä, mahdollisesti v. 2012;

- todisteiden luovuttamisesta riita-asioissa koskevan asetuksen soveltamisraportti v. 2012. Uusi säädösehdotus, joka voi sisältää yhteisiä vähimmäissääntöjä, mahdollisesti v. 2013;
- vanhempainvastuuta koskevan asetuksen soveltamisraportti v. 2011. Säädösehdotus, joka sisältää vähimmäissääntelyä vanhempainvastuuta koskevien päätösten tunnustamisesta, annetaan v. 2013; ja
- vähäisiä vaatimuksia koskevan asetuksen soveltamisraportti ja eurooppalaista maksumääräystä asetuksen soveltamisraportti v. 2013.

Tuomioistuimen toimivaltaa, tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa siviili- ja kauppaoikeuden alalla (*Bryssel I*) koskevan asetuksen muuttaminen tulee vireille komission säädösehdotuksella v. 2010. Tänä vuonna komissio antaa myös tiedonannon tai vihreän kirjan siitä, miten kannustetaan vaihtoehtoisten riidanratkaisumenettelyjen käyttöön EU:ssa. Tukholman ohjelmakauden loppupuolella vuonna 2013 arvioitaisiin eurooppalaisen siviiliprosessilainsäädännön toimivuutta. Säädösehdotus, jonka tavoitteena olisi parantaa tämän alan sääntelyn johdonmukaisuutta, annettaisiin vasta v. 2014. Komissio antaa myös v. 2013 vihreän kirjan tietyistä vähimmäisoikeuksista siviiliprosesseissa.

Rikosprosessissa epäillyn ja syytetyn vähimmäisoikeuksien vahvistaminen perustuu lokakuussa 2009 OSA-neuvostossa hyväksyttyyn ”tiekarttaan”. Ensimmäinen hanke, joka koskee epäillyn ja syytetyn oikeuksia käännöksiin ja tulkkauksiin, on parhaillaan neuvoteltavana. Aikataulu rikosprosessuaalisia minimioikeuksia koskevien muiden ehdotusten osalta:

- epäillyn ja syytetyn oikeus saada tietoa oikeuksistaan ja syytteen sisällöstä v. 2010;
- oikeus oikeudelliseen neuvontaan ja oikeusapuun v. 2011;
- oikeus pitää yhteyttä sukulaisiin, työnantajaan ja konsuliviranomaisiin v. 2012; ja
- erityiset suojatakeet haavoittuvassa asemassa olevalle epäillylle tai syytetylle v. 2013.

Komissio antaa vuonna 2014 vihreän kirjan, jossa arvioidaan, mistä muista vähimmäisoikeuksista mahdollisesti pitäisi säätää EU:ssa. Vankeja koskeva vihreä kirja annettaisiin v. 2011.

Naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemisestä ml. perheväkivalta ja sukuelinten silpominen annettaisiin komission ensin tiedonanto ja sitten toimintaohjelma vuosien 2011–2012 aikana. Vuonna 2011 komissio antaisi säädösehdotuksen ja toimintasuunnitelman uhrien suojelusta ml. eurooppalaisen suojelumääräyksen kehittäminen. Viimeksi mainitusta instrumentista, joka koskee lähestymiskieltojen vastavuoroista tunnustamista, neuvottelut ovat käynnissä parhaillaan.

Siviilioikeudellisen yhteistyön osalta toteutetaan mm. seuraavia toimenpiteitä:

- ehdotus tiiviimmän yhteistyön hyväksymisestä avio- ja asumuseroon sovellettavan lain alalla (Rooma III), annettiin tämän vuoden maaliskuussa;
- ehdotus velallisen rajat ylittävien pankkitalletusten takavarikoinnista v. 2010;
- säädösehdotus aviovarallisuussuhteisiin sovellettavasta lainsäädännöstä mukaan lukien tuomioistuimen toimivalta ja päätösten vastavuoroinen tunnustaminen v. 2010;
- säädösehdotus muuntotyypisissä liitoissa elävien henkilöiden omaisuussuhteisiin sovellettavasta lainsäädännöstä v. 2010;
- kooste EU:n siviilioikeudellisen yhteistyön säädöksistä v. 2010;
- konsultaatio ryhmäkanneinstrumenteista EU:n lainsäädännössä v. 2010;

- vihreä kirja asiakirjojen liikkuvuudesta: virkatodistukset, autenttiset asiakirjat ja lainsäädännön yksinkertaistaminen v. 2010. Säädösehdotukset virkatodistusten vastavuoroisesta tunnustamisesta v. 2013; ja
- tiedonanto eurooppalaisesta sopimusoikeudesta - metodi sopimusoikeuden yhteisen eurooppalaisen viitekehyksen hyväksymiseksi v. 2010. Säädösehdotus v. 2011.
- ehdotus velallisen varojen läpinäkyvyydestä, jossa tarkoituksena on tuomioiden rajatylittävän täytäntöönpanon tehostaminen v. 2013
- vihreä kirja kansainvälisen yksityisoikeuden alaan liittyvistä kysymyksistä yritysten, yhdistysten ja muiden oikeushenkilöiden osalta annettaisiin v. 2014.

Komissio tekisi v. 2011 ehdotuksen niiden vastuuajkojen harmonisoinnista, jotka liittyvät liikenneonnettomuuksia koskeviin vaatimuksiin. Vuonna 2013 komissio antaisi suosituksen testamenttien rekisteröinnistä. Tämä suositus pohjautuisi parhaillaan neuvoteltavana olevaan asetukseen kansainvälisistä perintöasioista. Samana vuonna annettaisiin myös ehdotus asiakirjojen laillistamisvaatimuksista luopumisesta jäsenvaltioiden välillä.

Kuluttajan oikeudet –direktiivi on parhaillaan neuvoteltavana, mikä noteerataan Tukholman ohjelman toimintasuunnitelmassa. Tämän lisäksi komission tiedonanto sisältää näitä toimenpiteitä kuluttajansuojan alalla:

- kooste EU:n kuluttajansuojaa koskevasta lainsäädännöstä v. 2011;
- pakettimatkadirektiivin (90/314/ETY) uudistaminen v. 2011;
- sopimattomia kaupallisia menettelyitä koskevan direktiivin (2005/29/EY) uudistaminen v. 2011;
- vähittäishinnoittelua koskevan direktiivin (98/6/EY) uudistaminen v. 2012; ja
- harhaanjohtavaa ja vertailevaa mainontaa koskevan direktiivin (2006/114/EY) uudistaminen v. 2012.

Muista toimista voidaan mainita sähköisen oikeuden E-justice –työ, jota koskeva internet-portaali avataan tänä vuonna. Tuomareiden ja muiden oikeusalan toimijoiden koulutus on vahvasti esillä Tukholman ohjelman toimintaohjelmassa. Oikeusalan toimijoiden koulutuksesta annetaan tiedonanto v. 2011. V. 2010-2012 käynnistetään Erasmus-tyylisiä vaihto-ohjelmia oikeusviranomaisille ja oikeusalan toimijoille. Erityinen Eurooppa-oikeuden instituutti (European Law Institute) kehitettäisiin v. 2011-2012. Jäsenvaltioiden viranomaisten välille luotujen verkostojen (siviilioikeusverkosto, rikosoikeusverkosto) toimintaa pyritään tehostamaan. Toimintaohjelmassa on vielä luettelo käytännönläheisiä käsikirjoja ja tietolehtisiä. Näitä laatimalla helpotettaisiin EU-sääntelyn soveltamista (EU:n ja USA:n väliset oikeusapu- ja palauttamissopimukset, eurooppalainen maksumääräys, vähäisiä vaatimuksia koskeva menettely, elatusapuasetus, sovitteludirektiivi, varojen jäädyttäminen, taloudelliset seuraamukset).

Sisäinen turvallisuus ja tiedonvaihdon tehostaminen

Lissabonin sopimus tarjoaa EU:lle paremmat välineet terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseen. Unionin uusi institutionaalinen kehys antaa myös mahdollisuuden parantaa erilaisten terrorismintorjuntavälineiden yhteensovittamista. Komission painopisteenä on sisäisen turvallisuuden strategian huolellinen ja määrätietoinen täytäntöönpano sekä terrorismin vastaisten toimien arviointi ja kehittäminen. Lisäksi tietojenvaihtoa koskevan strategisen toimintaohjelman laatimista varten nykyisten tietojärjestelmien hyödyllisyys, tehokkuus, toimivuus ja oikeasuhteisuus sekä tietosuojanäkökohdat arvioidaan perusteellisesti.

Toimet vuonna 2010:

- Sisäisen turvallisuuden strategia (komission tiedonanto)
- Komission tiedonanto tietojen keruuta ja vaihtoa koskevista järjestelmistä
- Säädösehdotus matkustajarekisteritietojen käyttöä lainvalvontatarkoituksiin koskevasta EU:n yhteisestä lähestymistavasta
- Tiedonanto matkustajarekisteritietojen (PNR) siirrosta kolmansiin maihin
- Arviointikertomus tietojen säilyttämistä koskevan direktiivin soveltamisesta ja tarvittaessa sitä koskeva tarkistusehdotus (myös vuonna 2012)

Toimet 2011-2014:

- Komission ehdotukset neuvotteluvaltuuksista matkustajarekisteritietoja koskevien sopimusten neuvottelemiseksi Euroopan unionin ja tärkeiden kolmansien maiden välillä sekä vastaavat sopimusneuvottelut (valmisteilla 2011–2014)
- Kertomus lainvalvontaviranomaisten välistä tietojen vaihtoa koskevan puitepäättöksen täytäntöönpanosta (2011)
- Kertomus DNA-, sormenjälki- ja ajoneuvotietokantojen yhteenliittämistä koskevan päätöksen (Prüm-päätös) täytäntöönpanosta (2012)
- Komission tiedonanto eurooppalaisesta tiedonvaihtomallista ja sitä seuraava toimintasuunnitelma (2012, 2013)
- Tiedonanto ennalta maksettujen viestintäpalvelujen käyttäjien jäljitettävyyden parantamisesta lainvalvontatarkoituksia varten (2012)
- Vihreä kirja lainvalvonnan kannalta merkittävistä kaupallisista tiedoista sekä tiedonvaihtomalleista (2012)
- Poliisisäännöstö, johon sisältyisi myös tärkeimpien tiedon saantia koskevien välineiden kodifiointi (komission ehdotus 2014)
- Tiedonanto EU:n poliisirekisteritietojärjestelmän (EPRIS) perustamismahdollisuudesta (2012)
- Tiedonanto toimenpiteistä, joiden avulla voitaisiin edistää jäsenvaltioiden sekä Europolin mahdollisuuksia vaihtaa tietoja väkivaltarikoksiin syyllistyvistä matkailijoista suurten tapahtumien yhteydessä (2012)

Eurooppalaisen lainvalvontayhteistyön tehostamista koskevat toimet:

- Ehdotus asetukseksi, jolla pannaan täytäntöön ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ammusten laittoman valmistuksen ja kaupan torjumista koskevan YK:n pöytäkirja (ampuma-aseiden vienti-, tuonti- ja kauttakulkulisenssejä sekä hyväksyntäjärjestelmiä koskevat yleiset vaatimukset) (2010)
- Tiedonanto ETPP-poliisioperaatioiden ja Europolin yhteistyöstä (2011)
- Ehdotus Europolia koskevaksi asetukseksi (2013)
- Ehdotus ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ammusten laittoman valmistuksen ja kaupan torjumista koskevan YK:n pöytäkirjan tekemisestä unionin puolesta (2012)
- Ehdotus Europolin, Eurojustin ja Frontexin välisestä tiedonvaihdesta (2011)
- Laboratoriotointa harjoittavien rikosteknisten palvelujen tarjoajien akkreditoinnista tehdyn puitepäättöksen arviointi ja rikosteknisen alan yhteisten laatunormien kehittämismahdollisuuksien tarkastelu (2013)

Lisäksi on valmisteilla yhteisiin parametreihin perustuva menettelytapa koskien uhkien analysointia Euroopan tasolla sekä toimet Europolin, yhteisen tilannekeskuksen (SitCen) ja Eurojustin hyödyntämiseksi täysimääräisesti terrorismintorjunnassa (komissio/jäsenvaltiot).

Vuonna 2014 on tarkoitus antaa EU:n tulli- ja poliisiyhteistyön parantamista koskeva tiedonanto, jossa tarkasteltaisiin mm. peitetoimintaa suorittaviin poliiseihin sekä yhteisiin poliisi- ja tullikeskuksiin liittyviä kysymyksiä, tiedusteluun perustuvaa poliisitoimintaa

koskevaa EU:n lähestymistapaa ja yhteisiä toimia operatiivisen poliisiyhteistyön parantamiseksi. Tiedonannossa arvioidaan nykytilannetta ja annetaan mahdollisesti suosituksia.

Toimet ihmiskaupan torjunnan osalta:

- EU:n ihmiskaupan torjunnan koordinaattorin toimen perustaminen komissioon (2010)
- Tiedonanto ihmiskaupan torjuntaa koskevasta uudesta yhtenäisestä strategiasta ja toimista uhrien suojelemiseksi ja avustamiseksi (esimerkiksi korvausjärjestelmien kehittäminen, turvallinen paluu ja avustaminen uudelleenkotouttamisessa alkuperämaassa, jos henkilöt palaavat vapaaehtoisesti) tiettyjen kolmansien maiden kanssa tehtävien tapauskohtaisten yhteistyösopimusten keinoin (2011)
- Suuntaviivat konsuliviranomaisille ja rajavartijoille ihmiskaupan uhrien tunnistamista varten (2012)
- Komission kertomukset:
 - ihmiskaupan uhreille tai laittomassa maahantulossa avustamisen kohteiksi joutuneille myönnettävää oleskelulupaa, koskevan direktiivin soveltamisesta sekä mahdollisista jatkotoimista (2010)
 - ihmiskaupan vastaisen vuosien 2005–2009 toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta (2010)
 - ihmiskauppaa koskevan toiminta-asiakirjan (2009) täytäntöönpanosta (2011)

Lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja lapsipornografian torjunnan osalta komissio valmistelee toimenpiteitä, joilla edistetään kumppanuuksia yksityissektorin ja erityisesti rahoitusalan kanssa, jotta lasten hyväksikäyttöä sisältäviin verkkosivustoihin liittyvä rahaliikenne saataisiin katkaistua

Huumausaineiden torjuntaa koskevat toimet:

- Arviointi uusia psykoaktiivisia aineita koskevasta päätöksestä ja säädösehdotus päätöksen muuttamisesta (2010)
- Huumausaineiden lähtöaineiden kaupan valvonnasta tehtävää EU:n ja Venäjän välistä sopimusta koskevien neuvottelujen päätökseen saattaminen (2010)
- EU:n nykyisen huumausainestrategian ja huumausaineita koskevan toimintasuunnitelman arviointi, jossa tarkastellaan myös EU:n sisäisen ja ulkoisen huumausainepolitiikan johdonmukaisuutta, sekä strategian ja toimintasuunnitelman uusiminen (2010–2012)
- tiedonanto EU:n pysyvistä rakenteista EU:n ulkopuolella, erityisesti Länsi-Afrikassa, toteutettavien huumausaineiden torjuntatoimien operatiivista koordinoitua varten (2012)
- Säädösehdotukset huumausaineiden lähtöaineita koskevan EU:n lainsäädännön muuttamisesta valvonnan tehostamiseksi tietyillä osa-alueilla (2011)

Lisäksi komissio valmistelee esitystä taloudellisesta ja poliittisesta tuesta huumausaineiden ja niiden lähtöaineiden kaupan torjuntaan osallistuville kansainvälisille järjestöille, turvallisuusrakenteille ja muille vastaaville järjestelyille

Toimintasuunnitelma sisältää runsaasti terrorismin torjuntaa koskevia toimenpiteitä, jotka on tarkoitus toteuttaa pääosin vuosina 2010–2011:

- Tiedonanto terrorismin vastaisten toimien nykytilasta (2010)
- Säädösehdotus räjähteiden lähtöaineista (2010)
- Väkivaltaista radikalisoitumista koskevan EU:n toimintasuunnitelman täytäntöönpano (muut kuin lainsäädäntötoimet, joilla pyritään estämään väkivaltaisen radikaalin sisällön levittäminen internetissä; väkivaltaista radikalisoitumista käsittelevä

verkkosivusto; vertailuanalyysin kehittäminen radikalisoitumisen torjunta-aloitteiden tehokkuuden mittaamiseksi) (2010)

- Tiedonanto EU:ssa toimiville voittoja tavoittelemattomille järjestöille tarkoitettua, terrorismin rahoittamisen torjuntaa koskevista vapaaehtoisista suuntaviivoista (2011)
- Vuonna 2011 komission on tarkoitus antaa tiedonannot
- EU-tason yhteistyöstä ääriliikkeitä ja väkivaltaa vastustavien suuntausten ja ideologioiden mahdollistamiseksi ja tukemiseksi ja niitä koskevan tiedon levittämiseksi suurelle yleisölle
- radikalisoitumiseen sovellettavaa kokonaisvaltaista lähestymistapaa koskevasta strategiasta, jonka perustana on arviointi alttiina olevien ryhmien radikalisoitumisen estämiseksi toteutettavien kansallisten politiikkojen tehokkuudesta
- terrorismin rahoituksen jäljittämishojelman toteuttamismahdollisuuksista Euroopassa
- Räjähiteitä koskevan EU:n toimintasuunnitelman arviointi ja jatkotoimet (2011-2012)
- Säädösehdotus sellaisten henkilöiden turvallisuus selvityksistä, joiden saatavilla on CBRN-materiaaleja (kemiallisia, biologisia, säteily- ja ydinmateriaaleja) tai räjähteitä (2011–2012)

Lisäksi annetaan mm. kertomus terrorismin torjumista koskevan puitepäätöksen täytäntöönpanosta sekä kertomus muista kuin lainsäädäntötoimista, joilla pyritään torjumaan internetin käyttöä terrorismitarkoituksiin (2011)

Kriisien ja katastrofien ehkäisy, niihin varautumisen ja reagoimisen osalta on ensisijaisen tärkeää tehdä entistä perusteellisempi arvio kriisinhallinnasta ja päättää alalla tarvittavista EU-tason toimista. EU:n pelastuspalvelumekanismia on tarkoitus lujittaa avun saatavuuden ja jäsenvaltioiden avustustoimien yhteentoimivuuden ja koordinoinnin parantamiseksi. Myös ehkäisytoimia on tehostettava (yhteisvastuulausekkeen soveltaminen).

EU:n katastrofihallintaa koskevat toimet:

- Kertomus EU:n pelastuspalvelualan välineiden arvioinnista (2010)
- Tiedonanto EU:n katastrofivalmiuksien parantamisesta (2010)
- Ehdotus yhteisvastuulausekkeen täytäntöönpanosta (2010–2011)
- Säädösehdotukset pelastuspalvelumekanismiin ja pelastuspalvelun rahoitusvälineen voimassaolon jatkamisesta (2011)
- Seuranta- ja tiedotuskeskuksen (MIC) analyysi- ja koordinoitavalmiuksien parantaminen (v. 2010 lähtien)
- Elintärkeiden infrastruktuurien varoitusjärjestelmän (CIWIN) kokeiluvaiheen arviointi jatkokehitystä koskevan päätöksen valmistelua varten (2010)
- Kertomus Euroopan elintärkeän infrastruktuurin määrittämisestä koskevan direktiivin täytäntöönpanosta ja direktiivin tarkistaminen, jonka yhteydessä sen soveltamisalaa mahdollisesti laajennetaan (2011, 2012)
- Kemiallisia, biologisia, säteily- ja ydinuhkia (CBRN-uhkia) koskevan toimintaohjelman (2009) täytäntöönpano (tiettyjä suuririskisiä kemikaaleja koskeva lupamenettely; CBRN-materiaalien havaitsemista koskeva eurooppalainen toimintatapa, joka käsittää myös havaitsemisvälineiden standardoinnin ja sertifiointin sekä havaitsemista koskevat vähimmäisnormit) (2010–2014)
- Tiedonanto elintärkeiden infrastruktuurien suojaamista koskevaan ohjelmaan, räjähteisiin ja CBRN-materiaaleihin liittyvästä yhteistyöstä kolmansien osapuolten kanssa (2012)

Vuonna 2012 laaditaan CBRN-turvallisuuteen liittyviä jäsenvaltioiden käytäntöjä ja lähestymistapoja koskeva vertaisarviointiohjelma sekä pelastuspalvelualaa koskeva CBRN-valmiusohjelma. Lisäksi annetaan lisäksi kertomus CBRN-toimintasuunnitelman

täytäntöönpanon edistymisestä (2011) sekä katsaus luonnon ja ihmisen aiheuttamista riskeistä, joita EU:hun voi tulevaisuudessa kohdistua (2012).

Ulkorajavalvonnan ja viisumipolitiikan osalta Frontexin, Europolin ja Eurojustin välistä yhteistyötä on parannettava ja niille on annettava tarvittavat valtuudet ja resurssit, jotta ne voivat saavuttaa tavoitteensa niille määritellyissä tehtävissä. SIS II- ja VIS-järjestelmien toiminnan käynnistäminen pysyy ensisijaisena tavoitteena.

Toimet ulkorajavalvonnan alalla:

- Frontex-asetuksen muutotosehdotus on annettu keväällä 2010
- Toinen seurantakertomus Euroopan rajavalvontajärjestelmästä (Eurosur) (2010)
- Frontexin alueellisten ja/tai erikoistuneiden toimistojen perustaminen (2010)
- Kansalaisten suojelemista vaarallisten tavaroiden kansainvälisen kaupan aiheuttamilta riskeiltä koskevan tullistrategian kehittäminen (2010)
- Ehdotus Schengenin rajasäännöstöasetuksen muuttamisesta (2010–2011)
- Säädosehdotukset maahantulo- ja maastapoistumisjärjestelmän (entry/exit) sekä rekisteröityjen matkustajien ohjelman perustamisesta (2011)
- Säädosehdotukset Eurosurin jatkokehittämiseksi (2011)

Lisäksi Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto (EASO) velvoitetaan kehittämään menetelmiä, joilla eri ryhmistä koostuvista muuttovirroista tunnistetaan paremmin kansainvälistä suojelua tarvitsevat, ja tekemään yhteistyötä Frontexin kanssa aina kun se on mahdollista (2011). Vuonna 2014 komission on tarkoitus antaa tiedonanto Frontexin pitkän aikavälin kehittämisestä ja mahdollisuuksista perustaa eurooppalainen rajavartiojärjestelmä.

Toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmä (SIS II) käyttöönotto tapahtuu joulukuussa 2011 tai 2013 riippuen siitä, mikä tekninen ratkaisu valitaan. Uuden tietohallintoviraston on tarkoitus aloittaa toimintansa vuonna 2012.

Viisumipolitiikkaa koskevat toimet:

- Albanian sekä Bosnia ja Hertsegovinan kanssa viisumiasioista käydyin vuoropuhelun päätökseen saattaminen ja viisumeja koskevan vuoropuhelun aloittaminen Kosovon kanssa (2010)
- Viisumitietojärjestelmän (VIS) kehittäminen ja toimintavalmiiksi saattaminen ja sen vaiheittainen käyttöönotto (joulukuu 2010)
- Vuonna 2011 annetaan tiedonannot
- alueellisista konsuliyhteistyöohjelmista ja yhteisten viisumikeskusten perustamisesta
- mahdollisuuksista ottaa käyttöön EU:n sähköinen matkustuslupajärjestelmä (EUESTA)

Tiedonanto viisumisäännöstöä koskevan asetuksen täytäntöönpanon arvioinnista annetaan vuonna 2013 ja tiedonanto uudenaikaisesta eurooppalaisesta viisumipolitiikasta ja mahdollisuudesta ottaa käyttöön yhteinen eurooppalainen lyhytaikaisten viisumien myöntämisyjärjestelmä vuonna 2014

Maahanmuutto- ja turvapaikka-asiat

Lähivuosina keskitytään luomaan todellista yhteistä maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikkaa. Nykyisestä talouskriisistä huolimatta yhteisen määrätietoisen politiikan kehittäminen on välttämätöntä. Yhteisen politiikan vahvistamisen jälkeen arvioidaan tavoitteiden toteutumisen edistyminen sekä ehdotetaan tarvittavia lisätoimenpiteitä.

Tavoitteena on luoda EU:lle todellinen yhteinen muuttoliikepolitiikka, jonka yhteydessä määritellään uudet joustavat puitteet lailliselle maahanmuutolle. Yhteinen maahanmuuttosäännöstö on oleellinen edellytys sille, että laillisen maahanmuuton eri osapuolille tuomia etuja voidaan hyödyntää mahdollisimman hyvin. Laittoman maahanmuuton torjunnan osalta kiinnitetään erityistä huomiota ilman huoltajaa olevien lasten tilanteeseen. Lisäksi painotetaan todellista kumppanuutta alkuperä- ja kauttakulkumaiden asemassa olevien kolmansien maiden kanssa ja kaikki muuttoliiketykset käsittävän kattavan toimintakehityksen laatimista. Yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän ja Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston perustamisella varmistetaan suojelua tarvitsevien henkilöiden yhdenmukainen asema, korkeatasoiset yhteiset suojelunormit EU:ssa ja yhteinen turvapaikkamenettely. Pitkän aikavälin tavoitteena on vastavuoroinen tunnustaminen.

Vuonna 2010 toteutettavat toimet:

- Ehdotus direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn edellytyksistä yrityksen sisäisten siirtojen yhteydessä
- Ehdotus direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityötä varten
- Vihreä kirja oikeudesta perheen yhdistämiseen
- Tiedonanto toimenpiteistä, joilla maksimoidaan muuttoliikkeen myönteiset ja minimoidaan sen kielteiset vaikutukset kehitykseen (kiertomuutto, maastamuuttajien rahälähetykset ja arvio rahälähetyksiä koskevan yhteisen EU-portaalin toteutettavuudesta, muuttajien verkostojen kehittäminen ja maahanmuuttajayhteisöjen osallistumista lähtömaiden kehityshankkeisiin edistävät toimet, maahanmuuttajien oikeudet, aivovienti)
- Tiedonanto takaisinottosopimusten arvioinnista ja johdonmukaisen takaisinottostrategian kehittämisestä ottaen huomioon yleiset suhteet asianomaiseen maahan, mukaan lukien sellaisiin kolmansiin maihin sovellettava yhteinen lähestymistapa, jotka eivät tee yhteistyötä omien kansalaistensa takaisinotossa (2010)

Lisäksi vuonna 2010 julkaistaan kotouttamiskäsikirjan kolmas laitos sekä annetaan kertomus kolmansien maiden kansalaisten opiskelua, opiskelijavaihtoa, palkatonta harjoittelua tai vapaaehtoistyötä varten tapahtuvan maahanpääsyn edellytyksiä koskevan direktiivin soveltamisesta ja ehdotus direktiivin muuttamiseksi (myös vuonna 2011)

Vuonna 2011 toteutettavat toimet:

- Tiedonanto maahanmuuttopolitiikan ja EU:n muiden asiaankuuluvien politiikanalojen välisen johdonmukaisuuden lisäämisestä ja erityisesti siitä, miten muuttoliikepolitiikan kehittäminen voitaisiin liittää entistä tiiviimmin Eurooppa 2020 -strategiaan
- Tiedonanto maahanmuuttoa koskevan kokonaisvaltaisen lähestymistavan arvioinnista ja tulevasta kehittämisestä (2011)
- Tiedonanto ilmastonmuutoksen vaikutuksista kansainväliseen muuttoliikkeeseen ja myös sen mahdollisista vaikutuksista Euroopan unioniin suuntautuvaan maahanmuuttoon
- Tiedonanto kotouttamista koskevasta EU:n ohjelmasta (ml. koordinointimekanismin kehittäminen)
- Tiedonanto EU:n sisäisen solidaarisuuden lujittamisesta
- Tiedonanto yhteisen palauttamispolitiikan arvioinnista ja sen tulevasta kehityksestä (ml. takaisinotettavien henkilöiden palauttamisen ja uudelleenkotouttamisen tueksi toteutettavat toimenpiteet ja valmiuksien kehittäminen kolmansissa maissa; paluu- ja uudelleenkotouttamismahdollisuuksista tiedottaminen kohdemaissa; yhteyshenkilöiden verkoston perustaminen alkuperä- ja kauttakulkumaihin)

Lisäksi vuonna 2011 annetaan kertomukset

- pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemaa koskevasta direktiivistä
- kolmansien maiden kansalaisten erityistä maahanpääsytymenettelyä tieteellistä tutkimusta varten koskevasta direktiivistä

Toimet vuosina 2012-2014

- Ehdotus perheen yhdistämisdirektiivin muuttamiseksi (2012)
- Tiedonanto EU:n jäsenvaltioiden työvoimapulan helpottamisesta maahanmuuton avulla (2012)
- Maahanmuuttosäännöstö – laillista maahanmuuttoa koskevan lainsäädännön konsolidointi, jossa otetaan huomioon voimassa olevan lainsäädännön arviointi ja yksinkertaistamistarpeet ja tarvittaessa laajennetaan voimassa olevia säännöksiä koskemaan EU:n lainsäädännön soveltamisalaa tällä hetkellä kuulumattomia työntekijäryhmiä (2013)

Lisäksi vuonna 2012 annetaan ehdotus laittomassa maahantulossa, kauttakulussa ja maassa oleskelussa avustamisen määrittelyä annetun direktiivin muuttamisesta (ja mahdollisesta yhdistämisestä rikosoikeudellisten puitteiden vahvistamisesta laittomassa maahantulossa, kauttakulussa ja maassa oleskelussa avustamisen ehkäisemistä varten tehtyyn puitepäätökseen).

Turvapaikka-asiat/yhteinen suojelun alue:

- Tiedonanto Eurodac-järjestelmän kehittämisestä ja erityisesti mahdollisuudesta kehittää siitä väline, jolla tuetaan koko yhteistä eurooppalaista turvapaikkajärjestelmää (2012)
- Tiedonanto unionin sisällä toteutettavan turvapaikkahakemusten yhteiskäsittelyn tarkoituksenmukaisuudesta, mahdollisuuksista ja ongelmista sekä sen oikeudellisista ja käytännön vaikutuksista (2014)
- Komission kertomus oikeudellisista ja käytännön seurauksista, joita olisi unionin liittymisellä Geneven yleissopimukseen ja sen pöytäkirjaan (2013)
- Ensimmäinen arviointikertomus Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston vaikutuksesta käytännön yhteistyöhön ja yhteiseen eurooppalaiseen turvapaikkajärjestelmään (2013)
- Komission tiedonanto kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden suojeluaseman siirtämistä ja turvapaikkapäätösten vastavuoroista tunnustamista koskevasta kehiksestä (2014)
- EU:n uudelleensijoittamisohjelman väliarviointi (2012) ja ehdotus EU:n uudelleensijoittamisohjelman parantamisesta (2014)
- Tiedonanto uusista lähestymistavoista tärkeimpiä kauttakulkumaita koskevien turvapaikkamenettelyjen käytössä (2013)

Lisäksi vuonna 2014 annetaan kertomukset

- maassa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten työnantajiin kohdistettavia seuraamuksia ja toimenpiteitä koskevasta vähimmäisvaatimuksista annetusta direktiivistä
- palauttamista koskevan direktiivin täytäntöönpanosta
- kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksiä korkeaa pätevyyttä vaativaa työtä varten koskevan direktiivin soveltamisesta (2014)

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen ulkoinen ulottuvuus

Oikeus- ja sisäasioiden poliittisia tavoitteita ei ole mahdollista saavuttaa ilman toimivaa yhteistyötä EU-maiden ulkopuolisten kumppanien ja kansainvälisten järjestöjen kanssa. Vahva ulkoinen ulottuvuus, joka on sopusoinnussa EU:n muun ulkoisen toiminnan kanssa, auttaa ennakoimaan tulevia haasteita ja saavuttamaan tavoitteet, joihin kuuluvat myös eurooppalaisten arvojen edistäminen ja ihmisoikeuksia koskevien kansainvälisten velvoitteiden noudattaminen. Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alan sisäiset ja ulkoiset politiikat ovat kiinteästi kytköksissä toisiinsa. Tuloksia voidaan saada aikaan vain varmistamalla niiden jatkuvuus ja johdonmukaisuus sekä unionin ja jäsenvaltioiden toimien keskinäinen yhdenmukaisuus ja täydentävyys. Lissabonin sopimus tarjoaa uusia mahdollisuuksia tehostaa unionin toimintaa ulkosuhteiden alalla.

Unionin on jatkettava oikeus-, vapaus- ja turvallisuusasioiden ulkoisen ulottuvuuden tehokasta ja johdonmukaista täytäntöönpanoa ja tehtävä myös säännöllisesti sitä koskevia arviointoja. EU:n jäsenvaltioiden yhteyshenkilöitä olisi kannustettava tehostamaan yhteistyötään sekä tietojen ja parhaiden toimintatapojen vaihtoa.

OSA-ulkosuhteita koskevia toimia:

- kertomukset Tukholman ohjelman ulkoisen ulottuvuuden täytäntöönpanon edistymisestä (2011–2014)
- Oikeus-, vapaus- ja turvallisuusasioita koskevan asiantuntemuksen edistäminen keskeisissä EU:n edustustoissa tarjoamalla riittävästi alan politiikkoihin liittyvää tietoa ja koulutusta sekä sijoittamalla oikeus-, vapaus- ja turvallisuusasioiden asiantuntijoita joissakin merkittävässä kolmansissa maissa sijaitseviin EU:n edustustoihin (2010–2014)
- Kertomus, jossa esitellään keinoja varmistaa, että EU:n ja jäsenvaltioiden toimet täydentävät toisiaan (2011)
- Tiedonanto ihmisoikeuksia koskevasta EU:n toimintasuunnitelmasta, jolla edistetään sen arvoja oikeus- ja sisäasioiden alaa koskevien politiikkojen ulkoisessa ulottuvuudessa (2011)
- Länsi-Balkanin osalta edistetään oikeuslaitoksen uudistamista ja korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa laajentumisprosessissa, erityisesti vahvistamalla valvontajärjestelmää ja kohdentamalla apu paremmin (2010)
- Turkin kanssa tehtävää yhteistyötä koskeva toimintasuunnitelma (2010)
- Toimintasuunnitelma itäisen kumppanuuden maille oikeus- ja sisäasioista, joihin sisältyvät liikkuvuuteen liittyvät asiat kuten viisumit ja asteittainen viisumivapauden käyttöönotto pitkän aikavälin tavoitteena yksittäisten kumppanuusmaiden tapauksessa, muuttoliike, rajaturvallisuus sekä vuoropuhelu kumppanuusmaiden kanssa turvallisuuteen liittyvistä näkökohdista (2010)
- Toimet, joilla edistetään vakautta ja turvallisuutta Mustanmeren alueella Mustanmeren synergiaa koskevan alueellisen yhteistyöaloitteen perusteella (täydentävät itäiseen kumppanuuteen liittyviä toimia)
- Välimeren unionia koskeva suunnitelma, Barcelonan prosessin ja Euro-Välimeri-kumppanuuden puitteissa aloitetun työn tehostaminen, erityisesti (meriteitse tapahtuvan) muuttoliikkeen, rajojen valvonnan, huumausainekaupan ennaltaehkäisyyn ja torjumisen, pelastuspalvelun, lainvalvonnan ja oikeudellisen yhteistyön alalla (2010)

Komissio antaa v. 2011 tiedonannon, jossa määriteltäisiin strategia EU:n kansainväliselle toiminnalle yksityisoikeuden alalla. Vastaava tiedonanto EU:n rikosoikeudellisen yhteistyön kansainvälisestä ulottuvuudesta on odotettavissa v. 2013.

Koko ohjelmakauden ajan olisi tarkoitus säännöllisesti arvioida Tukholman ohjelman ulkosuhdeosion täytäntöönpanoa. EU jatkaa yhteistyötä Euroopan neuvoston kanssa ja tukee tärkeiden EN:n sopimusten täytäntöönpanoa mm. sopimukset, jotka koskevat ihmiskauppaa, tietosuojaa, lastensuojelua, tietoverkkorikollisuutta ja korruptiota. EU

tukee myös Haagin kv. konferenssin toimintaa. EU pyrkii erityisesti siihen, että sen kumppanimaat ratifioivat ne Haagin kv. konferenssissa tehdyt sopimukset, joissa EU on jäsen tai joissa kaikki unionin jäsenvaltiot ovat jäseniä.

Komissio esittää toimintasuunnitelmassa myös eräitä OSA-asioiden poliittisten painopisteiden täytäntöönpanoa ja johdonmukaisuuden edistämistä koskevia toimia:

Komission on tarkoitus antaa tiedonannot

- menettelyistä, joilla Euroopan parlamentti yhdessä kansallisten parlamenttien kanssa valvoo Europolin toimintaa (2011)
- menettelytavoista, jotka koskevat Euroopan parlamentin ja kansallisten parlamenttien osallistumista Eurojustin toiminnan arviointiin (2011)
- oikeus- ja sisäasioita koskevien politiikkojen arvioinnista (2010)
- sisäisen turvallisuuden alan ammattilaisille annettavaa eurooppalaista koulutusta koskevasta toimintasuunnitelmasta (2011)

Komissio aikoo käynnistää myös Erasmus-ohjelman kaltaiset lainvalvontaviranomaisten sekä oikeusviranomaisten ja oikeusalan ammattilaisten vaihto-ohjelmia koskevat pilottihankkeet (2010–2012).

Lisäksi komissio antaa vuosina 2011–2013 ehdotukset OSA-rahoitusohjelmista seuraavien rahoituskehysten ajalle.

Neuvoston päätelmät

OSA-neuvoston on kokouksessaan 3.-4.6.2010 tarkoitus hyväksyä lyhyet päätelmät, joissa korostetaan Tukholman ohjelmaa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen poliittisen ja operatiivisen agendan suuntaajana. Neuvosto ottaa myös tiedoksi komission tiedonannon toimintasuunnitelmaksi, jolla Tukholman ohjelmaa on tarkoitus toteuttaa. Neuvosto kehottaa komissiota viemään eteenpäin niitä toimintasuunnitelman hankkeita, jotka ovat Tukholman ohjelman mukaisia. Samoin komissiota pyydetään esittelemään Tukholman ohjelmaa koskevan väliarvion kesäkuuhun 2012 mennessä.

Kansallinen käsittely:

Toimintasuunnitelmaa on käsitelty oikeudelliset asiat -jaoston (EU35) laajassa kokoonpanossa 29.4.2010, maahanmuutto, turvapaikka- ja kotouttamisasiat -jaostossa (EU6) 26.4.2010 ja 4.-5.5.2010 (kirjallinen menettely) sekä oikeus- ja sisäasiat -jaostossa (EU7) 4.5.2010.

Eduskuntakäsittely:

Tukholman ohjelmaa on käsitelty eduskunnassa tunnuksella E 104/2009 vp Suuren valiokunnan, oikeusministeriön ja sisäasiainministeriön Tukholman ohjelmaa ja sen toimintasuunnitelmaa koskeva seminaari pidettiin 6.5.2010.

Käsittely Euroopan parlamentissa:

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema:

-

Taloudelliset vaikutukset:

-

Muut mahdolliset asiaan vaikuttavat tekijät:

Asiasanat	oikeus- ja sisäasiat
Hoitaa	OM, SM, UM
Tiedoksi	VM, TH, STM, EUE, VNEUS

LAVO

Hyvärinen Anna, Aittoniemi Eeva

07.05.2010

Viite

Asia

EU/OSA; Suomen painopisteet Tukholman ohjelman toteuttamisessa oikeusallalla vuosina 2010-2014

Muistiossa kuvataan, mitkä ovat Suomen painopisteitä EU:n oikeusalan yhteistyössä, kun unionissa toteutetaan järjestyksessään kolmatta monivuotista oikeus- ja sisäasioiden ohjelmaa ns. Tukholman ohjelmaa. Muistio on käsitelty oikeusministeriön EU-johtoryhmässä, oikeudellisen jaoston (35) laajan kokoonpanossa sekä oikeus- ja sisäasiat –jaostossa (7).

JOHDANTO

Eurooppa-neuvosto vahvisti kokouksessaan 11.12.2009 aikovansa päättäväisesti jatkaa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen kehittämistä EU:n kansalaisia ja sen alueella asuvia henkilöitä ja heidän suojeluaan varten. Tätä tarkoitusta varten Eurooppa-neuvosto hyväksyi uuden monivuotisen ohjelman, Tukholman ohjelman vuosille 2010–2014.

Tukholman ohjelma luo strategiset puitteet kaikelle oikeus- ja sisäasioiden yhteistyölle unionissa seuraavan viiden vuoden ajaksi. Ohjelma vastaa pitkälti niitä valtioneuvoston valmistelemia strategisia linjauksia, joilla Suomi on vaikuttanut ohjelman sisältöön. Linjauksia on käsitelty eduskunnassa asioina E 116/2007 vp ja E 104/2009 vp.

Komissio julkaisi 20.4.2010 tiedonannon muodossa ehdotuksensa Tukholman ohjelmaa koskevaksi toimintasuunnitelmaksi, joka sisältää konkreettisten toimenpiteiden luettelon ja toteuttamisaikataulun. Tiedonannon pääasiallinen sisältö on kuvattu eduskunnalle toimitetussa valtioneuvoston selvityksessä Tukholman ohjelman toimintasuunnitelmasta.

Valtioneuvostossa on parhaillaan käynnissä hallinnonalojen tulevaisuuskatsausten valmistelu. Oikeusministeriön hallinnonalan tulevaisuuskatsauksen valmistelu on linkitetty ministeriön toimintastrategian valmisteluun vuosille 2010-2015. Tässä asiakirjassa kuvataan em. oikeusministeriön yleisiä strategia-asiakirjoja yksityiskohtaisemmalla tasolla, mitkä ovat Suomen painopisteitä EU:n oikeusalan yhteistyössä Tukholman ohjelmakaudella. Lisäksi kerrotaan, miten valtioneuvoston joulukuussa 2009 eduskunnalle antaman vaikuttamisselvityksen (E 168/2009 vp) linjauksia toteutetaan oikeusministeriön EU-toiminnassa. Asiakirjalla vastataan myös eduskunnan pyyntöön täsmällisen strategian määrittelystä vapauden, turvallisuuden ja

oikeuden alueelle¹. Lisäksi ministeriössä jatkossakin määritellään puolivuositain, miten asetettuja tavoitteita konkreettisesti toteutetaan oikeusministeriön EU-toiminnassa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSIA JA UUSIA ILMIÖITÄ

Lissabonin sopimuksen voimaantulon vaikutukset

Lissabonin sopimuksen voimaantulo 1. joulukuuta 2009 uudisti merkittäväällä tavalla oikeudellista yhteistyötä Euroopan unionissa ja vahvisti perusoikeuksien asemaa unionin toiminnassa. EU:n perusoikeuskirjasta tuli Suomen tavoitteiden mukaisesti oikeudellisesti sitova. EU:n liittyminen Euroopan ihmisoikeussopimukseen on nyt mahdollista. Viime kädessä EU-tuomioistuimen oikeuskäytännössä – ja tulevaisuudessa Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännössä – määritellään perus- ja ihmisoikeuksien sisältö ja tulkinta.

Keskeinen uudistus on ns. pilarijaon purkaminen. Poliisi- ja rikosoikeudellisessa yhteistyössä eli entisessä III pilarissa noudatetaan tästä lähtien samoja periaatteita, menettelyjä ja oikeudellisia välineitä kuin muillakin EU-politiikan aloilla. Samalla kuitenkin jäsenvaltioiden sisäinen täysivaltaisuus turvattiin tietyillä erityisillä sopimusmääräyksillä. Poliisi- ja rikosoikeudellisen yhteistyön sektorilla komission ja EU-tuomioistuimen toimivaltuuksiin tehtyt rajoitukset poistuvat, kun instrumentteja hyväksytään uudelleen ja joka tapauksessa viimeistään viiden vuoden siirtymäajan päättyessä. Euroopan parlamentin asema vahvistui: tavallisesta lainsäätämisyhteistyöstä tuli tälläkin politiikkasektorilla pääsääntö ja kansainvälisen sopimuksen tekeminen edellyttää jatkossa useimmiten parlamentin hyväksyntää.

Lissabonin sopimus on omiaan selkiyttämään ja tehostamaan unionin toimintaa ja päätöksentekomenettelyjä oikeusalailla. Toisaalta perusoikeuskirjaan tehtyt poikkeukset, tiiviimmän yhteistyön mekanismin käytön helpottaminen sekä Iso-Britannian, Irlannin ja Tanskan erityisasema voivat merkitä tämän sektorin EU-yhteistyön sisällöllistä pirstaloitumista sekä alueellista hajautumista. Vaikuttaa siltä, että oikeus- ja sisäasioissa komissiolla ja tietyillä jäsenvaltioilla on muita aloja suurempi valmius edetä eriytyvän integraation kautta. Suomen näkemyksen mukaan kaikissa tilanteissa tulisi pyrkiä löytämään ratkaisuja, jotka kaikki jäsenmaat voivat hyväksyä. Jos tämä ei ole mahdollista, Suomi pitää perussopimusten mukaista tiiviimpää yhteistyötä lähtökohtaisesti parempana vaihtoehtona kuin yhteistyön siirtymistä toimielinjärjestelmän ulkopuolelle epävirallisiin ryhmiin. Kuten valtioneuvoston EU-selonteossa katsotaan, Suomen oman vaikutusvallan takia on tärkeää olla mukana kaikessa olennaisessa yhteistyössä, mutta eriytyvää integraatiota koskevat hankkeet arvioidaan tapauskohtaisesti.

Lissabonin sopimuksella kirjattiin unionin perussopimukseen Tampereen ja Haagin ohjelmien valmistelussa vakiintunut käytäntö, että Eurooppa-neuvosto hyväksyy vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella lainsäädännön ja operatiivisen toiminnan suunnittelun strategiset suuntaviivat (SEUT 68 artikla). Tukholman ohjelma oli ensimmäinen monivuotinen ohjelma, joka hyväksyttiin tällä perusteella. Ennen

¹ Eduskunnan suuri valiokunta on valtioneuvoston EU-selonteosta antamassaan mietinnössä (1/2009 vp) katsonut, että vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta koskevalle kansalliselle EU-politiikalle on tarpeen suunnitella täsmällinen strategia. Suuri valiokunta on toistanut näkemyksensä yhtymällä lakivaliokunnan lausuntoon (LaV 9/2009 vp) oikeus- ja sisäasioiden monivuotisesta ohjelmasta vuosiksi 2010-2014.

varsinaisia Eurooppa-neuvoston valmisteluja oikeus- ja sisäasioista vastaavat ministerit valmistelevat jatkossakin oman politiikkasektorinsa suuntaviivat ja painopisteet.

Oikeusasiat unionin strategiaprosesseissa

Oikeus- ja sisäasiat ovat korostetusti esillä EU:n strategisessa suunnittelussa. Komission puheenjohtaja José Manuel Barroson syyskuussa 2009 esittelemissä poliittisissa toimintalinjauksissa seuraavalle viisivuotiskaudelle yksi painopisteistä on ihmisten Eurooppa, kansalaisten oikeuksien edistäminen ja suojan tarjoaminen (ks. E 132/2009 vp). Tämän vuoden helmikuussa nimitetyssä Barroson II komissiossa irrotettiin ensimmäistä kertaa omaksi salkukseen oikeusasiat, perusoikeudet ja kansalaisuus. Oikeuskomissaariksi nimitettiin luxemburgilainen Viviane Reding. Maaliskuussa julkaistu komission työohjelma sisältää suuren määrän oikeusalan hankkeita.

Kesäkuussa 2010 hyväksyttävä Eurooppa 2020-strategia suuntaa unionin toimintaa talouskasvun ja työllisyyden tukemiseen. Strategiaan liittyy mm. komission aikomus antaa keväällä 2012 laaja ehdotus sisämarkkinoiden uudistamispaketista sekä työ, joka koskee EU:n digitaalista agenda. Suomi pitää tärkeänä sitä, että Tukholman ohjelma ja muut unionin strategiaprosessit ovat linjassa keskenään. Tukholman ohjelman linjauksia esimerkiksi sopimusoikeuden kehittämisestä tulee seurata myös Eurooppa 2020-strategiassa.

EU:ssa hyväksyttiin maaliskuussa 2010 kokonaisvaltainen sisäisen turvallisuuden strategia. Suomi pyrkii unionissa edistämään laaja-alaista näkemystä sisäisestä turvallisuudesta. Sisäisen turvallisuuden strategian valmistelujen yhteydessä Suomi katsoi, että strategiaan tulee koota yhteen kaikki unioniin ja sen jäsenvaltioihin kohdistuvat uhkat sekä määritellä keinot ja toimijat uhkien torjumiseksi.

EU:n ulkoinen ulottuvuus ja oikeusasiat

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue on näkyvästi esillä unionin ulkosuhteissa. Tukholman ohjelman toimintasuunnitelma sisältää monia uusia neuvottelumandatteja. Suomi katsoo, että oikeusasioissa ensisijaisesti tulee aina selvittää mahdollisuudet kolmannen valtion liittymiseen kansainvälisessä järjestössä, kuten Euroopan neuvostossa tai YK:ssa, tehtyyn sopimukseen tai muun monenvälisen sopimuksen tekemiseen. Vasta tämän jälkeen voidaan harkita EU:n ja kolmannen valtion välisiä bilateraalisia sopimusneuvotteluja. Suomi painottaa Euroopan neuvoston sopimusten ja YK:ssa tehtyjen sopimusten ratifiointia ja tehokasta täytäntöönpanoa. Kansainvälisten järjestöjen puitteissa on mahdollista myös solmia strategisia kumppanuuksia kolmansien valtioiden kanssa. Suomi tukee operatiivisen yhteistyön vahvistamista kolmansien valtioiden kanssa, huomioden täysimääräisesti ihmisoikeus- ja tietosuoja- ja tietosuojanäkökohdat. Silloin kun komissiolle annetaan uusia neuvottelumandatteja, tavoitteeksi tulee asettaa maailmanlaajuisesti paras mahdollinen ja laajasti hyväksyttävä tulos – näin ollen myös EU:lla on oltava valmiutta tarkistaa omaa sääntelyään.

Kuten valtioneuvoston EU-selonteossa todetaan, Suomi pitää tärkeänä, että objektiivisille kriteereille perustuvaa unionin laajentumispolitiikkaa jatketaan. Hakijavaltioiden tulee täyttää kaikki niille kuuluvat velvoitteet oikeus- ja sisäasioiden alalla ennen liittymistä, ettei jatkossa ole tarpeen perustaa erityisiä raportointi- tai suojamekanismeja.

Lissabonin sopimuksella yhtenäistettiin kansainvälisten sopimusten tekemistä koskeva sääntely kaikilla EU:n politiikka-aloilla (SEUT 218 artikla). Perussopimuksiin ei enää sisälly määräystä poliisi- ja rikosoikeudellisen yhteistyön aloilla olleesta jäsenvaltion mahdollisuudesta ilmoittaa noudattavansa valtiosäntönsä edellyttämiä menettelyjä ennen sopimukseen sitoutumista.

PAINOPISTEET

Suomen tahtotila oikeus- ja sisäasioissa 2020-luvulle on kirjattu valtioneuvoston EU-selontekoon (VNS 4/2009 vp).

Unioni on yhtenäinen vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue, jossa liikkuvuuden ja rajat ylittävän toiminnan esteet on purettu. Jäsenvaltiot luottavat toistensa oikeusjärjestelmiin, ja kansalaiset luottavat oikeuksiensa toteutumiseen. Unioni muodostaa vahvan sisäisen turvallisuuden alueen, jossa rikollisille ei ole pakopaikkoja. Viranomaisyhteistyö on sujuvaa, ja tuomioistuinten tuomiot ja päätökset tunnustetaan ja pannaan vastavuoroisesti täytäntöön.

Mietinnössään 1/2009 vp suuri valiokunta yhtyi tähän tahtotilaan. Lisäksi suuri valiokunta katsoi, että oikeus- ja sisäasioiden yhteistyöhön liittyy Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeenkin erityispiirteitä, kuten toimivaltakysymykset ja oikeusjärjestysten erilaisuus, jotka on otettava huomioon tasapainoisessa EU-politiikassa. Suuri valiokunta korosti lakivaliokunnan tavoin vastavuoroisen tunnustamisen tärkeää asemaa EU:n oikeusasioden yhteistyössä. Jäsenvaltioiden oikeudellisten järjestelmien harmonisointi rikosoikeudellisen yhteistyön alalla tulee rajoittaa rajat ylittävään vakavaan rikollisuuteen, kuten ihmiskaupan, lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja tietoverkkorikollisuuden torjumiseen. Suuren valiokunnan mielestä oikeus- ja sisäasioiden yhteistyöhön kuuluu olennaisena osana myös harmaan talouden torjuminen. Suuri valiokunta kiinnitti vielä huomiota ihmis- ja perusoikeuskysymysten entistä vahvempaan huomioon ottamiseen tämän alan lainsäädännössä.

Oikeusministeriö pyrkii aktiivisesti ja aloitteellisesti edistämään valtioneuvoston ja eduskunnan määrittelemää tahtotilaa, kun unionissa toteutetaan vuosina 2010–2014 Tukholman ohjelmaa ja sen toimintasuunnitelmaa. Erityisiä painopisteitä, joita kuvataan yksityiskohtaisemmin jäljempänä, ovat:

- perus- ja ihmisoikeussuojan vahvistaminen ja henkilötietojen suojaa koskevan sääntelyn uudistaminen (perusoikeudet);
- uhrin, epäillyn, syytetyn oikeuksia koskevan EU-lainsäädännön hyväksyminen (oikeusturva);
- vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen nojautuva EU:n rikosoikeudellinen yhteistyö (kriminaalipolitiikka); ja
- kansalaisten välisiä perussuhteita ja sisämarkkinoiden toimintaa tukeva eurooppalainen yksityisoikeus (arjen oikeussuhteet).

Komission 20.4.2010 antama tiedonanto Tukholman ohjelman toimintasuunnitelmasta sisältää pitkän ja kunnianhimoisen hankeluettelon. Tukholman ohjelman toteuttaminen oikeusalaalla tarkoittaa merkittävää kuormitusta henkilöstöresursseihin. Resurssipainetta lisää se, että Lissabonin sopimuksen voimaantuloa seuraavan viiden vuoden siirtymäkauden aikana jo hyväksytyjä puitepäätöksiä ja muita entisen III pilarin instrumentteja muunnetaan tavanomaisiksi unionin lainsäädäntöinstrumenteiksi, kuten

direktiiveiksi ja asetuksiksi. Siirtymäkauden aikana rikosoikeudellisen EU-sääntelyn laatuun joudutaan kiinnittämään erityishuomiota. Suomi korostaa sitä, että uuden EU-sääntelyn tulee olla hyvin kohdentuvaa, toimivaa, johdonmukaista ja ymmärrettävää. Ihmiset tuntevat oikeutensa paremmin ja viranomaisyhteistyö on tehokasta, kun unionin säädösinstrumentit eivät ole tarpeettoman monimutkaisia. Suomi katsoo, että uuden sääntelyn tulee aina perustua todelliseen EU-tason tarpeeseen sekä huolelliseen vaikutusarviointiin. On vältettävä pirstaleisuutta ja varmistettava, että uusi lainsäädäntö on linjassa samasta kysymyksestä hyväksytyjen kansainvälisten mm. Euroopan neuvoston instrumenttien kanssa.

Tampereen ja Haagin ohjelmien perusteella annettu lainsäädäntö on pantava jäsenvaltioissa voimaan viipymättä ja kattavasti. Suomi kannattaa jo hyväksytyjen oikeusalan instrumenttien täytäntöönpanon arviointia. Instrumentteja tulisi mahdollisuuksien mukaan arvioida kokonaisuuksina. Jälkikäteinen EU-lainsäädännön vaikutusten seuranta ja sen kytkeminen uusien aloitteiden valmisteluun on omiaan parantamaan sääntelyn tuloksellisuutta.

Lissabonin sopimuksen mukaan EU:n siviilioikeudellinen ja rikosoikeudellinen yhteistyö perustuvat tuomioistuinten tuomioiden ja oikeusviranomaisten päätösten vastavuoroiseen tunnustamiseen (SEUT 81 ja 82 artikla). Vastavuoroisen tunnustamisen periaate on yksi tärkeimmistä vuonna 1999 Tampereella tehdyistä linjanvedoista. Se, että tuomioita ja päätöksiä voidaan toteuttaa mahdollisimman vapaasti jäsenvaltioiden välillä, nopeuttaa ja yksinkertaistaa kansalaisten oikeuksiin pääsemistä ja oikeuksien toteutumista ilman, että jäsenvaltioiden aineellisia säännöksiä on tarpeen täysin yhtenäistää. Vastavuoroisen tunnustaminen ei aina toteudu tarkoitetulla tavalla esim. siitä syystä, etteivät jäsenvaltioiden viranomaiset luota riittävästi toisiinsa. Suomi katsoo, että Tukholman ohjelmakaudella on keskityttävä vastavuoroisen tunnustamisen esteiden poistamiseen. Tiedonkulkua on parannettava, viranomaisten välisiä verkostoja kehitettävä ja yhteisten järjestelmien toimivuus varmistettava.

Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet on kirjattu nyt nimenomaisesti perussopimukseen (SEU 5 artikla) ja niiden soveltamisalaa on laajennettu koskemaan poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa. Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet tulee huomioida täysimääräisesti, kun pohditaan, onko EU-tasolla tarvetta antaa sääntelyä jostakin oikeusalan kysymyksestä. On myös selvitettävä ja hyödynnettävä mahdollisimman laajasti lainsäädännölle vaihtoehtoisia ratkaisuja, kuten viranomaisyhteistyön tehostamista tai koulutusta.

PERUSOIKEUDET - Perus- ja ihmisoikeussuojan vahvistaminen ja henkilötietojen suojaa koskevan sääntelyn uudistaminen

Unionin toimielinten tulee kunnioittaa, noudattaa ja aktiivisesti edistää perus- ja ihmisoikeuksia. Nämä oikeudet kuuluvat kaikille ihmisille.

Suomi tukee EU:n perusoikeuslottuvuuden vahvistamista. Suomi edistää perusoikeuksien tehokasta toteutumista vaikuttamalla ja osallistumalla unionilainsäädännön valmisteluun. Suomi käyttää tarvittaessa myös mahdollisuuttaan osallistua perusoikeuksien toteutumisen kannalta keskeisten EU-tuomioistuinasioiden käsittelyyn.

EU:n liittyminen Euroopan ihmisoikeussopimukseen on toteutettava mahdollisimman pian ja mahdollisimman laajasti. Oikeudellisiin ja teknisiin ongelmiin on löydettävissä

ratkaisut, eikä niiden saa antaa horjuttaa vakaata poliittista tahtoa tässä merkittävässä hankkeessa.

Jokaisella ihmisellä on oikeus yhdenvertaiseen kohteluun sekä oikeus osallistua ja vaikuttaa itseään koskevaan päätöksentekoon. Suomen mukaan myös EU:ssa tulisi tavoitteena olla se, että kaikille ihmisille taataan mahdollisimman yhdenmukainen vähimmäissuoja syrjintää vastaan riippumatta siitä, millä perusteella ja millä elämänalalla syrjintää katsotaan tapahtuneen. Erityistä huomiota on kiinnitettävä moniperusteiseen syrjintään.

Oikeus- ja sisäasioiden ala on usein perusoikeusherkkää. Kun tietojenvaihto – myös henkilötietojen vaihto – jatkuvasti yleistyy, on yksityisyyteen, henkilötietojen suojaan ja yksilön oikeusturvaan kiinnitettävä erityistä huomiota. Uusien ja nykyisten tietojärjestelmien, biometriikan käytön sekä viranomaisyhteistyön kehittämisessä tulee löytää toimiva tasapaino yksityisyyden suoja ja tehokkaan tietojen vaihdon välillä. Komissio antaa vuoden 2010 kuluessa tiedonannon tietosuojasta perusoikeutena. EU:n tietosuojalainsäädännön uudistaminen on yksi Suomen keskeisiä prioriteetteja. Hajanaista ja osin monimutkaista unionin tietosuojasääntelyä tulee yhtenäistää ja yksinkertaistaa siten, että samalla turvataan korkea suojan taso. Tietojenvaihto lisääntyy myös EU:n jäsenmaiden ja kolmansien maiden välillä. Myös näissä tilanteissa on pyrittävä ratkaisuihin, jotka ovat henkilötietojen suojan suhteen nykyisiä järjestelyjä yhtenäisempiä ja yksinkertaisempia. Puitepäättös henkilötietojen suojaamisesta rikosasioissa tehtävässä poliisi- ja oikeudellisessa yhteistyössä on pantava täytäntöön tehokkaasti ja viipymättä.

Perusteet EU:n perusoikeusviraston toimivaltaan tehdyille rajoituksille rikosoikeudellisessa ja poliisiyhteistyössä poistuivat Lissabonin sopimuksen voimaantultua. Suomi kannattaa EU:n perusoikeusviraston vahvaa roolia. Perusoikeusviraston raportit, jotka sisältävät arvokasta tilastotietoa EU:n perusoikeustilanteesta, on käsiteltävä säännönmukaisesti neuvoston puitteissa. Virastoa tulee hyödyntää uutta EU-sääntelyä valmisteltaessa: kun se on tapauskohtaisesti perusteltua, Suomi voi tehdä aloitteita siitä, että perusoikeusvirastolta pyydetään kannanotto yksittäisestä lainsäädäntöhankkeesta viraston perustamisasetuksen mukaisesti. Viraston vuosiohjelmien valmistelussa Suomen tavoitteena on, että toiminta tukee Tukholman ohjelman toteuttamista sekä perusoikeuksien kannalta keskeisten ongelmien analysointia. Suomi korostaa komission ja perusoikeusviraston hyvän yhteistyön merkitystä.

Perusoikeuskirjasta tuli Lissabonin sopimuksen voimaantulon myötä oikeudellisesti sitova. Suomi pitää tärkeänä komission vuosittaista raportointia perusoikeuskirjan mukaisten oikeuksien toteutumisesta unionissa. Suomi tukee myös komission pyrkimyksiä vahvistaa menetelmiä, joilla järjestelmällisesti ja kurinalaisesti valvotaan komission lainsäädäntöehdotusten perusoikeuksien mukaisuutta. Raportoinnissa ja valvonnassa tulee Suomen mielestä kiinnittää perusoikeuskirjan lisäksi huomiota muihinkin eurooppalaisiin perus- ja ihmisoikeusinstrumentteihin, erityisesti Euroopan ihmisoikeussopimukseen.

Päätöksenteon avoimuudella ja asiakirjajulkisuudella on merkittävä rooli demokratian toteutumisessa. Suomi vaikuttaa jatkossakin aktiivisesti unionin avoimuuslainsäädännön kehitykseen vastaamaan paremmin pohjoismaista avoimuustraditiota. Lissabonin sopimukseen sisältyvä kansalaisaloite tarjoaa uuden osallistuvan demokratian välineen. Lisäksi Suomi toivoo komission käynnistävän mahdollisimman pian valmistelun hyvää hallintoa koskevan säädöksen antamiseksi.

OIKEUSTURVA - Uhrin, epäillyn ja syytetyn oikeuksia koskevan EU-lainsäädännön hyväksyminen

Suomen keskeinen prioriteetti Tukholman ohjelman toteuttamisessa on, että unionissa hyväksytään vihdoin sääntelyä syytettyjen ja epäiltyjen vähimmäisoikeuksista rikosoikeudellisissa menettelyissä. Sääntely oikeusturvatakeista rikosprosessissa lisää sekä jäsenvaltioiden oikeusviranomaisten keskinäistä luottamusta että kansalaisten luottamusta viranomaisten toimintaan. Näin luodaan paremmat edellytykset oikeudellisten päätösten vastavuoroiselle tunnustamiselle ja vähennettäisiin painetta lainsäädäntöjen yhdenmukaistamiseen. Samalla on kuitenkin huolehdittava, ettei sääntely muodostu liian raskaaksi yksilön oikeusturvaintressiin nähden.

Suomi tukee viime vuoden syksyllä hyväksytyn ns. tiekartan kunnianhimoista toteuttamista, kuten komissio Tukholman toimintasuunnitelmaa koskevassa tiedonannossaan esittää. Tavoitteena tulisi olla rikosoikeudellisiin menettelyihin sovellettava sitova minimisääntely ainakin näistä oikeuksista:

- oikeus käännöksiin ja tulkkaukseen;
- tietojen antaminen oikeuksista ja syytteen sisällöstä;
- oikeusapu ja oikeudellinen neuvonta; ja
- haavoittuville henkilöille tarkoitetut erityiset suojatoimet.

Tukholman ohjelmakauden loppupuolella Suomi edellyttää perusteellista pohdintaa siitä, ovatko toteutetut toimenpiteet riittäviä epäillyn ja syytetyn prosessuaalisten oikeuksien turvaamiseksi.

Suomi osallistuu aktiivisesti myös työhön, jossa tarkoituksena on uudistaa kattavasti rikoksen uhria koskeva EU-sääntely. Suomi korostaa uudistustyössä lainsäädännön selkeyttä ja johdonmukaisuutta ja katsoo, ettei uhrin suojaamista koskevia menettelysäännöksiä tulisi tehdä vain yhtä rikoslajia varten. Rikoksen uhria koskevan sääntelyn tulee olla yleistä, kaikkia rikoksia koskevaa.

Yksi uusi elementti, johon EU:ssa lähivuosina on syytä kiinnittää huomiota, ovat vankilaolot. Vastavuoroisen tunnustamisen instrumenttien, kuten vankien siirtoa koskevaa puitepäättöksen täysimääräinen hyödyntäminen edellyttää, että viranomainen voi luottaa toisen jäsenmaan vankilaolojen olevan inhimillisiä ja täyttävän tietyt vähimmäisstandardit. Suomi kannattaa sitä, että komissio selvittää vangitsemiseen liittyviä kysymyksiä (vihreä kirja v. 2011). On kuitenkin vältettävä päällekkäistä työtä Euroopan neuvoston kanssa ja hyödynnettävä EN:n asiantuntemusta. EU:n on omalta osaltaan edistettävä EN:n vankilastandardien toimeenpanoa.

On erittäin tärkeää, että kaikkien unionin jäsenvaltioiden lainsäädäntö on helposti ihmisten, yritysten ja tuomioistuinten saatavilla ja että ihmiset tuntevat oikeutensa. Suomi osallistuu jatkossakin aktiivisesti sähköisen oikeudenkäytön ns. E-justice-sivuston kehittämiseen. Lisäksi Suomi kiinnittää huomiota siihen, että esimerkiksi videoneuvottelut voivat tulevaisuudessa säästää yhä useammalta rajatylittävän rikoksen asianosaiselta oikeudenkäyntiin matkustamisen vaivan. Oikeusviranomaisten välistä yhteistyötä ja tiedonkulkua parantamaan on luotu eurooppalaisia rakenteita, kuten siviili- ja rikosoikeudellisia verkostoja, mutta niitä olisi jatkossa hyödynnettävä tehokkaammin. Suomi kannattaa myös Tukholman ohjelman mukaista tavoitetta lisätä oikeusalan ammattilaisten mm. syyttäjien ja tuomareiden koulutusta EU-asioista.

KRIMINAALIPOLITIikka - Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen nojautuva EU:n rikosoikeudellinen yhteistyö

Unionin rikosoikeudellisen yhteistyön päätavoitteena tulee olla kansalaisten ja yritysten turvallisuuden ja turvallisuudentunteen parantaminen siten, että ehkäistään rajaylittävää rikollisuutta ja lisätään tekijän kiinnijäämisriskiä. Rikosvastuun tehokas toteutuminen edellyttää, että rikos saadaan selvitettyä sekä rangaistus tuomittua ja täytäntöönpanut viivytyksettä silloinkin, kun tekijä ja uhri ovat eri maissa. EU:n rikosoikeudellisen yhteistyön tulee jatkossakin perustua tuomioiden ja päätösten vastavuoroiseen tunnustamiseen. Suomi korostaa sitoutumista jo tehtyjen instrumenttien tehokkaaseen täytäntöönpanoon ja niiden soveltamiseen sekä niiden toimivuuden arvioimiseen.

Suomi pitää tärkeänä neuvostossa marraskuussa 2009 hyväksyttyjä mallisääntöjä koskevia päätelmiä liitteineen (16542/4/09). Niissä tuodaan esille perustellulla ja kannatettavalla tavalla niitä lähtökohtia ja periaatteita, joiden varaan EU:n rikosoikeutta olisi syytä tulevaisuudessa perustaa. Kuten Tukholman ohjelmassa todetaan, rikosoikeudellista sääntelyä tulee myös unionin tasolla käyttää vain silloin, kun se on välttämätöntä suhteessa suojeltaviin intresseihin ja kun kaikki muut keinot ovat osoittautuneet riittämättömiksi.

Lissabonin sopimuksella lisättiin perussopimukseen aiempaa täsmällisemmät määräykset unionin toimivallasta aineellisen rikosoikeuden alalla. Rikosoikeuden sisällöllinen yhdenmukaistaminen tulee rajoittaa rajat ylittävään vakavaan rikollisuuteen, kuten ihmiskauppa, lasten seksuaalisen hyväksikäyttö ja tietoverkkorikollisuus. Rikosten yhteisessä määrittelyssä ja rangaistusten porrastamisessa tulee varmistaa, ettei jäsenvaltioiden rikosoikeusjärjestelmän sisäistä johdonmukaisuutta vaaranneta. Lisäksi perussopimukseen lisättiin uusi horisontaalinen oikeusperusta, jonka mukaisesti voidaan antaa direktiivein rikosten ja seuraamusten määrittelyä koskevia vähimmäissääntöjä silloin, kun ne ovat välttämättömiä tietyn EU-politiikka-alan sääntelyn tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi (SEUT 83 artiklan 2 kohta). Suomi edellyttää, että rikosoikeudellista sääntelyä sisältävät direktiiviehdotukset käsitellään rikosoikeuden asiantuntijoiden ryhmissä. Sen lisäksi, että varmistetaan oikeusperustan mukaisten edellytysten täyttyminen, on huomioitava täysimääräisesti rikosoikeuden käyttöä EU:ssa ohjaavat periaatteet ja noudatettava neuvoston hyväksymiä mallisäännöksiä koskevia ohjeita. Näin varmistetaan EU-rikosoikeuden hallittu kehittyminen ja se, että rikosoikeuden viimesijaisuusvaatimus tulee riittävästi huomioiduksi.

Vastavuoroisen tunnustamisen instrumenteista keskeisiä ovat ainakin eurooppalainen pidätysmääräys, sakkopuitepäätös ja vankien siirtoa koskeva puitepäätös. Suomi pitää hyvänä, että todisteiden luovuttamista koskevaa unionilainsäädäntöä yksinkertaistetaan ja käytännön soveltamista helpotetaan (komission ehdotus v. 2011). Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen perustuvaa järjestelmää voidaan pitää toimivana myös silloin, kun kysymys on todisteiden keräämisestä ja hyväksyttävyydestä eikä näin ollen ole tarpeen pyrkiä kansallisten todisteiden keräämistä koskevien järjestelmien lähentämiseen. Suomi tukee lähtökohtaisesti vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisen laajenemista uusille aloille. Tapauskohtaista tarkastelua edellyttää oikeudenmenetyksiä koskeva yhteistyö ja mahdollinen sääntely. Suomi katsoo, että komission ajatus lainsäädäntöehdotuksesta v. 2013 on ristiriidassa Tukholman ohjelmassa sovitun pitkän aikavälin vaiheittaisen lähestymistavan kanssa.

Vakavia, rajat ylittäviä rikoksia tekevien henkilöiden kiinni saaminen ja näiden asioiden käsittely tuomioistuimissa edellyttää eri maiden lainvalvontaviranomaisten (mm.

poliisi, rajavartiolaitos, tulli) ja oikeusviranomaisten tiivistä yhteistyötä. Rikosvastuun toteutuminen rajatylittävissä asioissa edellyttää Eurojustin vahvistamisesta tehdyn päätöksen tehokasta täytäntöönpanoa ja Eurojustin täysimääräistä hyödyntämistä kaikissa jäsenvaltioissa. Myös Lissabonin sopimuksen tuomia mahdollisuuksia Eurojustin kehittämiseksi tulee arvioida. Suomi korostaa vielä Eurojustin ja Europolin välisen sujuvan yhteistyön merkitystä. Suomi ei pidä erityisen Euroopan syyttäjäviraston perustamista tarpeellisena.

Taloudellinen taantuma lisää talousrikollisuutta ja harmaata taloutta. EU:kin pyrkii omalta osaltaan puuttumaan näihin ilmiöihin. EU-lainsäädännön on annettava tehokkaita keinoja puuttua talousrikollisuuteen, niin että rikoksentekijät saadaan kiinni ja rikoksella hankitut varat takaisin.

Suomelle on erityisen tärkeää, että korruption vastainen toiminta on korkealla EU-agendalla. EU:n on toimittava hyvässä yhteistyössä Euroopan neuvoston lahjonnan vastaisen maaryhmän GRECON kanssa. Suomi kannattaa Lissabonin sopimuksen mukaisen uuden arviointijärjestelmän käyttöön ottamista pikaisesti oikeus- ja sisäasioiden alalla. Uuden arviointijärjestelmän avulla pyritään lisäämään jäsenvaltioiden keskinäistä luottamusta, mikä puolestaan mahdollistaisi EU-yhteistyön laajentamisen ja syventämisen. Suomi on valmis osallistumaan pilottihankkeisiin. Arviointi voidaan aloittaa korruptioteemasta.

ARJEN OIKEUSSUHTEET - Kansalaisten keskinäisiä suhteita ja sisämarkkinoiden toimintaa tukeva eurooppalainen yksityisoikeus

Jotta yksityishenkilöt ja yritykset voivat hyödyntää unionin sisämarkkinoiden ja sähköisen kaupan tarjoamia mahdollisuuksia, on tarpeen olla sääntelyä siitä, minkä maan lain mukaan mahdolliset riita-asiat ratkaistaan ja mikä tuomioistuimella on toimivaltainen. Samoin on niin kansalaisten, yritysten kuin viranomaisten etu, että yhdessä jäsenvaltiossa annettu tuomio pystytään laittamaan tehokkaasti täytäntöön toisessa jäsenmaassa. Erityisen merkittävä hanke Tukholman ohjelmakaudella on Bryssel I-asetuksen uudistustyö (tuomioistuimen toimivalta sekä tuomioiden tunnustaminen ja täytäntöönpano siviili- ja kauppaoikeuden alalla). Suomi suhtautuu myönteisesti uudistukseen, jossa keskeisenä tavoitteena on toisessa valtiossa annetun tuomion tunnustamiseen ja täytäntöönpanoon tarvittavien välitoimien (ns. eksekvatuurimenettely) poistaminen.

Sopimusoikeutta koskevan EU-lainsäädännön kehittämisessä, mukaan lukien kuluttajan oikeuksia koskeva sääntely, on syytä omaksua hyvin pragmaattinen linja. On huolellisesti analysoitava, miltä osin rajat ylittävän kaupan hankaluudet todella johtuvat eroista jäsenvaltioiden sopimusoikeudellisessa lainsäädännössä ja miltä osin muista syistä. Jos todellisia ongelmia havaitaan, niihin on puututtava tarkkaan harkitulla ja hyvin kohdennetulla harmonisoinnilla. Tähän tulee pyrkiä myös Eurooppa 2020 -strategiassa. Yritysten näkökulmasta keskeistä on se, että oikeusriitojen lopputulokset ovat mahdollisimman hyvin ennakoitavissa. Suomen näkemyksiä vastaa Tukholman ohjelman kirjaus, jonka mukaan kootaan yleisiä periaatteita sopimusoikeuden yhteiseen viitekehykseen, joka ei ole sitova.

Mitä tulee EU- ja kansallisen lainsäädännön mukauttamiseen digitaaliseen aikaan on huolehdittava siitä, ettei oikeusjärjestelmä pirstaloidu: keskeiset kauppaoikeudelliset periaatteet, kuten virheen seuraamuksia koskevat säännökset, eivät voi riippua siitä, tarjotaanko tuotetta kivijalkakaupasta vai nettikaupasta.

Rajatylittävä kauppa ja sopimustoiminta edellyttävät vielä mm. sitä, että velkoja pystyy perimään saatavansa toisessa maassa olevalta velalliselta ilman hankaluuksia. EU:ssa on luotu lukuisia riita-asioiden oikeudenkäyntimenettelyä koskevia lainsäädäntöinstrumentteja mm. oikeusavusta, vähäisistä vaatimuksista, eurooppalaisesta maksamismääräyksestä, eurooppalaisesta täytäntöönpanoperusteesta, todisteiden tiedoksiannosta ja todisteiden vastaanottamisesta. Näissä instrumenteissa menettely ja esimerkiksi lomakkeet ovat jokaisessa vähän erilaisia. Tästä aiheutuu soveltamistilanteissa turhia hankaluuksia. Suomen keskeisenä tavoitteena on jatkaa aktiivista vaikuttamista siihen, että riita-asioiden oikeudenkäyntimenettelyä koskevia EU-instrumentteja selkeytetään ja yhdenmukaistetaan. Sen sijaan, että Tukholman ohjelmakauden alkupuoliskolla jokaista instrumenttia arvioitaisiin erikseen, pitäisi Suomen mielestä kaikkien näiden instrumenttien toimivuutta arvioida yhtenä kokonaisuutena.

Suomi tukee myös velkojen perinnän tehostamista jäsenvaltioiden välillä ja suhtautuu myönteisesti ajatukseen säätää EU-instrumentti rajat ylittävistä pankkitalletusten takavarikkopäätöksistä. Komissio on arvioinut, että yritykset saavat perittyä vain noin kolmasosan rajat ylittävistä rahasaatavistaan. On myös hyvä ajatus, että lisättäisiin mahdollisuuksia selvittää velallisen omaisuuden olemassa oloa ja sijaintia unionissa. Tietojen saaminen toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevasta omaisuudesta on nykyisin vaikeaa. Tämä koskee erityisesti tilannetta, jossa velkoja tai täytäntöönpanoviranomainen ei tiedä edes sitä, missä valtiossa velallinen tai hänen mahdollinen omaisuutensa on.

Tukholman ohjelmakaudella EU:ssa on pyrittävä vastaamaan kansainvälistyvien perhesuhteiden mukanaan tuomiin uusiin haasteisiin. Perheoikeudellisella lainsäädännöllä on vahva sidos kussakin jäsenvaltiossa vallitseviin arvoihin ja perhekäsityksiin. Perheoikeudelliset EU-hankkeet sitovat merkittävästi henkilöstöresursseja komissiossa ja jäsenvaltioissa, mihin on varauduttava. Komission tulee huolellisella lainvalmistelutyöllä ja perusteellisilla vaikutusarvioinneilla pyrkiä pohjustamaan se, että neuvostossa löydettäisiin yksimielisesti yhteisiä eurooppalaisia ratkaisuja. Suomen näkemyksen mukaan eteneminen eriytyvän integraation kautta ei ole kannatettava suuntaus. Suomi katsoo myös, että Lissabonin sopimuksen mahdollistama määräenemmistöpäätöksiin siirtyminen voisi olla toteutettavissa vain painavista syistä ja vain selvästi rajatuissa kysymyksissä.

Lisääntyvä EU-yhteistyö perheoikeuden alalla tuo mukanaan väistämättä sen, että pohjoismaisten sopimusjärjestelyjen merkitys ajan myötä vähenee. On harkittava kussakin perheoikeuden alan hankkeessa tapauskohtaisesti, pyritäänkö neuvottelemaan poikkeussäännös siitä, että ne Pohjoismaat, jotka ovat myös EU:n jäsenmaita, voivat keskinäisissä suhteissaan soveltaa samasta kysymyksestä tehtyä pohjoismaista sopimusta.

EU:n siviilioikeudellisen lainsäädännön kehittäminen ei saa jättää varjoonsa tarvetta vahvistaa kansainvälisiä sopimusjärjestelyitä. Maasta toiseen liikkuvien yksityishenkilöiden ja yritysten näkökulmasta vain EU:n rajojen sisällä sovellettavat säännöt esimerkiksi tuomioistuimen toimivallasta ja lainvalinnasta eivät aina ole riittäviä. Suomi korostaa EU:n aktiivista roolia globaalissa siviilioikeudellisessa yhteistyössä, erityisesti Haagin kansainvälisen yksityisoikeuden konferenssin puitteissa, UNIDROIT:ssa ja YK:n kansainvälisen kauppaoikeuden toimikunnassa (UNCITRAL). Kansainvälisten järjestelyjen kanssa päällekkäistä unionisääntelyä tulee välttää. On pyrittävä siihen, että EU:n neuvottelemat kansainvälisen oikeuden instrumentit pannaan viipymättä täytäntöön kaikissa jäsenvaltioissa.

TOIMINTAPERIAATTEET, RESURSSIT JA PRIORISOINTI

Valtioneuvosto antoi 15.12.2009 eduskunnalle EU-vaikuttamisselvityksen, jossa linjataan, miten Suomi voi vaikuttaa entistä paremmin EU:n päätöksiin ja toimintaan. Oikeusministeriö toteuttaa omalta osaltaan valtioneuvoston EU-vaikuttamisselvitykseen kirjattua tavoitetilaa, jonka osatekijöitä ovat:

- vahva yhteys komissioon;
- kumppaneiden hakeminen neuvostossa; ja
- kokonaisvaltainen ote Euroopan parlamenttiin.

Oikeusasioissa vaikuttamistyön haasteet ovat pitkälti samat kuin muillakin EU-politiikan aloilla. Oikeusala on kyse yhteiskunnallisesti merkittävästä lainsäädännöstä, joka koskee esimerkiksi rikosvastuuta ja kansalaisten välisiä perussuhteita. Neuvotteluista vastaavalla henkilöllä on uutta oikeusalan sääntelyä valmisteltaessa usein huomattava työ sen varmistamisessa, että sääntely vastaa Suomen kantojen mukaisesti myös suomalaisen yhteiskunnan tarpeita. Lisäksi neuvotteluissa on varmistettava, ettei oikeusjärjestelmämme perusrakenteita horjuteta. On tyypillistä, että sama virkamies vastaa vielä unionissa annetun sääntelyn kansallisen täytäntöönpanon valmistelusta.

Unionin odotettavissa oleva merkittävä lainsäädäntöaktiiviteetti koko oikeussektorilla seuraavalla viisivuotiskaudella edellyttää priorisointia, mutta mitään EU-hanketta ei voi jättää kokonaan hoitamatta. EU-asiat valmistellaan yhteistoiminnassa Eduskunnan kanssa aina päätökseen saakka U-kirjelmillä, E-kirjeillä, näitä koskevilla jatkokirjeillä ja suullisilla kuulemisilla. On tärkeää löytää jatkossakin toimivia käytäntöjä yhteistyölle eduskunnan kanssa, jotta rajalliset resurssit saadaan käyttöön parhaalla mahdollisella tavalla. Oikeusalan prioriteettien määrittäminen oikeusministeriössä liittyy tiiviisti edellä tässä asiakirjassa kuvattuihin EU-prosesseihin, erityisesti oikeus- ja sisäasioiden monivuotisten ohjelmien valmisteluun. Priorisointeja tehdään ensi sijassa ministerin ja ministeriön EU-johtoryhmän toimesta, mutta käytännön työnjakokysymysten osalta myös osastoilla ja yksiköissä.

Valtioneuvoston EU-vaikuttamisselvityksessä alleviivataan ennakoivan vaikuttamisen tehokkuutta. On tärkeää, että jatkossakin oikeusministeriön vastuuvirkamiehillä ja johdolla on hyvät ja toimivat suhteet komissioon. Oikeusministeriö pyrkii lähtökohtaisesti vastaamaan komission konsultaatioihin. Laajemman ennakkovaikuttamisen tarve harkitaan aina tapauskohtaisesti. Oikeusministeriön EU-vaikuttaminen on suunnitelmallista. Varhaisissa yhteydenotoissa on useimmiten kyse siitä, että komission valmistelijoille saatetaan tietoon suomalaisen oikeusjärjestelmän ja yhteiskunnan erityispiirteitä. Kun esimerkiksi komission vihreiden kirjojen pohjalta esitetään kansallisia tavoitteita ja kantoja, koordinoidaan ne asianmukaisesti kotimaassa.

Mitä tulee neuvostotyöskentelyyn, joissakin oikeusasioissa on erotettavissa samanmielisiä maaryhmiä. Esimerkiksi avoimuusasioissa Suomi toimii aktiivisesti ja johdonmukaisesti avoimuusmyönteisten maiden ryhmässä. Useimmissa asiakokonaisuuksissa liittolaiset on kuitenkin löydettävä joka hankkeessa ja jopa yksittäisissä kysymyksissä erikseen. Yhteydet puheenjohtajaan niin ennakoivasti kuin pj-kauden aikana ovat luonteva osa ministeriön EU-toimintaa.

Euroopan parlamentin työskentelyn seurantaan on kiinnitettävä jatkossa erityishuomiota rikosoikeudellisen yhteistyön alalla, jonka koko oikeudellisen viitekehyksen Lissabonin sopimus muutti. Parlamentti lienee jatkossakin aktiivinen myös useissa muissa oikeusministeriön toimialaan kuuluvissa kysymyksissä, kuten tietosuoja-asioissa. Asioiden etenemistä parlamentissa pyrkivät seuraamaan niin EU-koordinaatio kuin vastuuvalmistelijat. Yhteydenpito Euroopan parlamentin avainhenkilöiden kanssa – heidän kansallisuudestaan riippumatta – on parhaimmillaan hedelmällistä, mutta se vaatii aikaa ja paikallaoloa Brysselissä. Parlamenttiyhteistyö nkin näkökulmasta on välttämätöntä, että oikeusasioiden hoitamiseen on varattu riittävät resurssit Suomen EU-edustustossa.

EU-oikeuden oikea tulkinta ratkaistaan viime kädessä EU-tuomioistuimessa. Oikeusministeriössä seurataan johdonmukaisesti EU-tuomioistuimen relevanttia oikeuskäytäntöä. Mahdollisuutta osallistua oikeusministeriön toimialan kannalta keskeisten EU-tuomioistuinasioiden käsittelyyn hyödynnetään tarvittaessa.

Lisäksi oikeusministeriön EU-asioiden valmistelussa on käytössä useita EU-vaikuttamista tukevia hyviä käytäntöjä, jotka edellyttävät huomattavaa työpanosta ministeriön EU-koordinaatiossa, kuten esimerkiksi erillinen EU-johtoryhmä, puolivuositain kullekin puheenjohtajuuskaudelle määriteltävät tavoitteet ja säännöllisesti päivitettävä EU-hanketaulukko.

LIITTEET

Asiasanat	oikeus- ja sisäasiat, perusoikeudet, rikosoikeus, siviilioikeus, siviiliprosessioikeus, rikosprosessioikeus, sähköinen oikeus, tuomioistuimet, tietosuoja, kuluttajansuoja, kauppaoikeus, sisämarkkinat, perheoikeus, korruptio
Hoitaa	TEM, VM, LVM, OM, SM, UM
Tiedoksi	MMM, TPK, TH, OKM, YM, STM, PLM, ALR, EUE, VNEUS, MAVI

SISÄASIAINHALLINNON TOIMINTAPOLITIikka KANSAINVÄLISISSÄ, ERITYISESTI EU-ASIOISSA VUOSILLE 2009 - 2011

1. Toimintaperiaatteet

- *Sisäasiainhallinnon kansainvälinen toiminta perustuu Suomen EU-politiikan ja muihin kansainvälisiin politiikkalinjauksiin sekä sisäasiainhallinnon eri toimialojen politiikkalinjauksiin.*
- *Euroopan unioni, sen jäsenvaltiot ja toimielimet ovat tärkein vaikutuskanava sisäasiainhallinnon kansainvälisessä toiminnassa. Kansainvälisiä tavoitteita ajetaan ensi sijassa EU:n kautta, ottaen kuitenkin huomioon YK:n ja sen alajärjestöjen sekä muiden kansainvälisten järjestöjen, erityisesti Euroopan neuvoston asema ja merkitys sisäasiainhallinnon eri toimialoilla.*
- *EU-yhteistyössä pyritään aina lopputulokseen, joka edistää hallituksen tavoitteita ja tuo toiminnallista lisäarvoa.*
- *EU-lainsäädäntöä laadittaessa varmistetaan oikeusvaltio-periaatteiden toteutuminen sekä sääntelyn selkeys ja toteuttamiskelpoisuus. Suomessa toimiviksi ja tulokselliseksi todettuja toimintamalleja ja periaatteita pyritään saamaan osaksi EU:n järjestelmää.*
- *Sisäasiainhallinnon edustajat toimivat kaikilla tasoilla määrätietoisesti, aktiivisesti ja yhteistyöhakuisesti sisäasiainhallinnon kansainvälisten tavoitteiden saavuttamiseksi luoden toimivat yhteistyösuhteet sekä instituutioiden että henkilöiden välille.*
- *Kansainvälisessä yhteistyössä, erityisesti EU:n ulkopuolella tapahtuvassa, painotetaan konkreettisen, kaikkia osapuolia hyödyttävän viranomaisyhteistyön kehittämistä.*

- *Koko sisäasiainhallinnossa kiinnitetään jatkuvaa huomiota Venäjän kanssa tehtävän kahdenvälisen sekä alueellisen, erityisesti Itämeren alueella tapahtuvan yhteistyön kehittämiseen.*

2. Painopisteitä

Lissabonin sopimus sekä oikeus- ja sisäasioiden seuraava monivuotinen ohjelma

Uuden EU:n perussopimuksen - Lissabonin sopimuksen - tuomia uudistuksia EU:n oikeus- ja sisäasioiden yhteistyön kehittämiseksi ja tehostamiseksi käytetään täysimääräisesti hyväksi.

Suomen keskeisiä painopisteitä pyritään sisällyttämään uuden oikeus- ja sisäasioiden monivuotisen ohjelman - Tukholman ohjelman - nojalla laadittavaan konkreettiseen toimintasuunnitelmaan vaikuttamalla ennakollisesti erityisesti komission ja tulevien puheenjohtajamaiden valmisteluun.

Aktiivinen, kokonaisvaltainen ja johdonmukainen maahanmuuttopolitiikka

Sisäasiainhallinnon tavoitteena on, että EU kehittää ja toimeenpanee tehokkaasti kokonaisvaltaista ja kattavaa maahanmuuttopolitiikkaa Eurooppa-neuvostossa tehtyjen linjausten mukaisesti.

Tavoitteen toteuttamisessa otetaan erityisesti huomioon hallituksen tavoitteet työvoiman maahanmuuton edistämisestä, laittoman maahanmuuton ja ihmiskaupan torjunnasta, turvapaikkapolitiikasta sekä maahanmuuttopolitiikan paremmasta yhteensovittamisesta kehitys-, ihmisoikeus- ja työvoimapolitiikan kanssa.

EU:n kokonaisvaltaisessa maahanmuuttopolitiikassa korostetaan läpileikkaavana tavoitteena ihmis- ja perusoikeuksien sekä kansainvälisten suojeluvelvoitteiden noudattamista.

Edistetään lailliseen maahanmuuttoon liittyvän sääntelyn edelleen kehittämistä lupamenettelyjen yhdenmukaistamiseksi.

Toimitaan aktiivisesti EU:n yhteisen turvapaikkajärjestelmän toteuttamiseksi. Tavoitteena on järjestelmän yksinkertaistaminen ja oikeusturvan parantaminen. Tarvitaan yksi yhteinen menettely, yhteiset kansainvälisen suojelun myöntämisperusteet ja yksi yhtenäinen suojeluasema.

Kehitetään Dublin-järjestelmän toimivuutta siten, että kansainväliseen suojeluun ja oikeusturvaan liittyvät näkökohdat tulevat entistä paremmin huomioon otetuiksi.

Tuetaan EU:n ja UNHCR:n yhteistyön tiivistämistä pakolais- ja turvapaikkakysymyksissä. Korostetaan Geneven pakolaissopimuksen ja muiden keskeisten ihmisoikeussopimusten sekä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön merkitystä yhteistä eurooppalaista turvapaikkajärjestelmää kehitettäessä.

Kehitetään aktiivisesti EU:n uudelleensijoittamistoimintaa. Uudelleensijoittavien jäsenmaiden ja uudelleensijoituspaikkojen määrää EU:ssa tulee lisätä yhteistyössä UNHCR:n kanssa.

Työskennellään yhteisen paluuta ja palauttamista koskevan politiikan edistämiseksi, tavoitteena yhteinen, tehokas, ihmisarvoa kunnioittava ja oikeudenmukainen toiminta paluuta

ja palauttamista koskevissa kysymyksissä. Korostetaan kolmansien maiden kanssa tehtävän käytännön yhteistyön merkitystä paluuasioissa.

Osallistutaan aktiivisesti kotouttamispolitiikan kehittämiseen EU:ssa ottaen erityisesti huomioon kotouttamispolitiikan ja työperäisen maahanmuuton edistämisen yhtymäkohdat sekä kotouttamisen kaksisuuntaisuus. Korostetaan yhdenvertaisuuden edistämisen sekä rasmin ja syrjinnän ehkäisyyn tähtäävien toimien keskeistä merkitystä EU:n maahanmuuttopolitiikan kokonaisuudessa.

Työskennellään EU:ssa ja globaalilla tasolla muuttoliike- ja kehityspolitiikkojen johdonmukaisuuden lisäämiseksi erityisesti osallistumalla aktiivisesti muuttoliikettä ja kehitystä koskevan tiedon ja tutkimusmenetelmien vahvistamiseen tähtäävään työhön nk. Globaalifoorumi-prosessin puitteissa.

Ihmiskauppa

Sisäasiainhallinto toimii EU:ssa ja kansainvälisesti ihmiskaupan torjumiseksi ja ennalta ehkäisemiseksi.

Erityinen huomio kiinnitetään EU:n ihmiskauppaa koskevan toiminta-asiakirjan toimeenpanoon ja Tukholman ohjelman ihmiskauppaan liittyviin toimenpiteisiin. Lisäksi osallistutaan vuonna 2010 laadittavana EU:n uuden ihmiskaupan vastaisen toimintasuunnitelman valmisteluun ja myöhemmin toimeenpanoon.

Jatketaan ETYJin ja Itämeren neuvoston ihmiskaupan vastaisen työryhmän (TF-THB) puitteissa yhteistyötä muun muassa uhrien tunnistamisen auttamisen sekä ihmiskauppaa koskevan kansainvälisen viranomais- ja kansalaisjärjestöyhteistyön tehostamiseksi.

Sisäasiainhallinnon edustajat osallistuvat aktiivisesti ihmiskauppaa koskevaan kansainväliseen yhteistyöhön käytännön viranomaisyhteistyön sekä kansalaisjärjestöjen kanssa tehtävän yhteistyön tehostamiseksi, parhaiden käytänteiden vaihtamiseksi ja verkostojen luomiseksi. ETYJin ja Itämeren neuvoston ohella osallistutaan tarpeen mukaan myös muuhun ihmiskauppaa koskevaan kansainväliseen yhteistyöhön esimerkiksi YK:n ja Euroopan neuvoston puitteissa.

Venäjä

EU:ssa tapahtuvaan Venäjään liittyvään sisäasioiden valmisteluun otetaan aktiivisesti osaa EU:n ja Venäjän yhteisen vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen tiekartan sekä Suomen puheenjohtajakaudella hyväksytyn toiminta-asiakirjan pohjalta.

Pyritään vaikuttamaan siihen, että kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen korvaavaan EU:n ja Venäjän suhteiden uuteen perussopimukseen sisällytetään kattavat oikeus- ja sisäasioita koskevat määräykset, jotka mahdollistavat tehokkaan yhteistyön osapuolten välillä.

Varmistetaan kahdensivälisen ja alueellisen viranomaisyhteistyön sujuvuus ja tarkoituksenmukaisuus kaikkien sisäasiainhallinnon viranomaisten sekä vastaavia tehtäviä Venäjällä hoitavien viranomaisten välillä.

Schengen-yhteistyö

Schengenin uusi tietojärjestelmä (SIS II) tulee saada käyttöön mahdollisimman nopeasti. Kansallisesti tulee huolehtia siitä, että Suomi pysyy yhteisesti sovituisissa aikatauluissa. Osallistutaan aktiivisesti komission, neuvoston pääsihteeristön tai muiden jäsenvaltioiden esille nostamien, SIS II -hankkeeseen liittyvien, ongelmien ratkaisuun.

Säilytetään jäsenvaltioiden viranomaisten asiantuntemuksen hyödyntävä Schengenin arviointijärjestelmä ja kehitetään sitä edelleen mm. mahdollistamalla yllätystarkastukset.

Osallistutaan aktiivisesti erilaisiin yhteistyö- ja twinning-projekteihin Schengenin säännösten toimeenpanon tehostamiseksi sekä viranomaisten tilannekuvan parantamiseksi.

Edellytetään johdonmukaisesti Schengen-alueeseen liittyviltä uusilta sekä jo Schengen alueeseen kuuluvilta jäsenvaltioilta Schengenin säännösten täyttä toimeenpanoa. Tämä varmistetaan osallistumalla aktiivisesti Schengenin säännösten toimeenpanoa arvioivien tarkastusryhmien toimintaan ja koulutukseen.

Schengenin arviointijärjestelmän tulee varmistaa nykyisissä Schengen-maissa yhdenmukaiset ja parhaiden käytänteiden mukaiset toimintatavat ja välineistön, henkilöstön, organisaatioiden ja infrastruktuurin ylläpitämisen sekä vastaavien valmiuksien luomisen tuleviin Schengen maihin.

Rajaturvallisuuden parantaminen

Tiiviillä yhteistyöllä Venäjän turvallisuuspalvelun Rajavartiopalvelun kanssa varmistutaan siitä, että Suomen itärajan tilanne pysyy vakaana ja hyvin hallittuna. Jatkuvalla yhteydenpidolla kaikilla toimintatasoilla taataan hyvä tilannekuva ja varmistetaan mahdollisuudet vaikuttaa muutoksiin ennakoivasti.

EU:n rajaturvallisuusjärjestelmä

Jäsenvaltioilla säilytetään suvereeni toimivalta ja vastuu rajavalvonnasta ulkorajoillaan. Tämä tarkoittaa itsenäisesti päätettäviä voimavaroja, toimintatapoja sekä johtovastuuta. Rajavalvonta järjestetään Euroopan unionin lainsäädännön, Schengen-yhteistyössä määriteltyjen standardien sekä yhdenmetyt rajaturvallisuusjärjestelmän määritelmän mukaisesti.

Laittoman maahantulon paineen alle joutunutta jäsenmaata ollaan valmiita tukemaan henkilöstöllä ja kalustolla. Tukeminen tapahtuu Frontexin koordinoimana ja osittain EU:n kustantamana. Jäsenvaltioiden rajavalvonnan kehittämistä tuetaan myös ulkorajarahaston rahoituksella.

Frontexille ollaan valmiita luomaan itsenäinen operatiivinen kyky pitkäkestoisia merialueella järjestettäviä operaatioita sekä myös äkillisiä tilanteita varten, jolloin paineen alle joutunutta jäsenvaltiota voidaan tukea nopeastikin. Operatiivinen kyky luodaan jäsenmaiden osoittamilla resursseilla sekä hankkimalla virastolle myös omaa kalustoa. Frontexin osoittaman tuen,

henkilöstön ja kaluston on jäsenvaltion alueella toimiessaan oltava mainitun jäsenvaltion johdossa.

Kolmansien maiden kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä kahden ja monenvälisten sekä Frontexin koordinoimien yhteistyörakenteiden avulla. Yhteistyö käsittää naapurivaltiot sekä laittoman maahantulon lähtö- ja kauttakulkumaat.

Toiminnan läpinäkyvyyttä ja samalla jäsenvaltioiden tilannetietoisuutta lisätään kehittämällä ja ylläpitämällä kattavaa Euroopan unionin rajaturvallisuustilannekuvaa.

EU:n kehittyvä meripolitiikka

EU:n meripolitiikan kehittämisessä otetaan huomioon yhdennetyn rajaturvallisuusjärjestelmän kehittyminen. Rajaturvallisuusjärjestelmän sekä meripolitiikan synergiamahdollisuudet hyödynnetään sekä EU:n tasolla että kansallisesti. Euroopan unionin merialueille pyritään muodostamaan yhtenäinen kaikkien viranomaisten yhteinen tilannekuvajärjestelmä, joka kattaa laittoman maahantulon ja rajat ylittävän rikollisuuden torjunnan, merivalvonnan sekä kalastuksen valvonnan ja ympäristönsuojelun tarpeet. Merialueilla toimivista rannikkovartiostoista kehitetään kokonaisvaltaisia toimijoita vähentäen viranomaisten toiminnan päällekkäisyyttä.

Meripelastus

Meriliikenne jatkaa kasvuaan ja tulee lisäämään merionnettomuuden riskiä Itämerellä. Vakavien ja laajojen onnettomuuksia ehkäisemiseksi ja torjumiseksi kehitetään ja tiivistetään kansainvälistä operatiivista yhteistoimintaa Itämerenmaiden kesken sekä Euroopan unionissa. Kehittämisessä otetaan huomioon kansainväliset säädökset ja suositukset (IMO, ICAO). Meripelastustoimea ja -koulutusta kehitetään ylläpitämällä aktiivisia kansainvälisiä suhteita meripelastusalan johtaviin organisaatioihin.

Terrorismin torjunta

Vaikka terrorismin uhka on Suomessa pieni, osallistutaan muiden unionin jäsenvaltioiden rinnalla Euroopan unionin puitteissa tehtävään terrorismin vastaiseen yhteistyöhön, jolla tehostetaan viranomaisten toimintaa ja yhteistyötä terrorismin estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi. Viranomaisten toimivaltuudet tulee mitoittaa vastaamaan torjuttavan uhan vakavuutta ja ihmisoikeuksia on kunnioitettava.

Koordinoidaan tehokkaasti terrorismin torjunnan kansallisten kantojen valmistelua pyrkien asioiden valmistelussa ja käsittelyssä mahdollisimman suureen avoimuuteen.

Otetaan terrorismiasioiden valmistelussa entistä enemmän huomioon laajemmat vaikutukset muihin viranomaisiin ja yhteistyötahoihin, erityisesti kriittisten infrastruktuurien suojelukysymyksissä sekä valmisteltaessa terrorismin torjunnan strategioita ja toimintaohjelmia.

Lainvalvontaviranomaisten operatiivisen yhteistyön tehostaminen sekä tietojenvaihto

Tuetaan EU:n sisäisen turvallisuuden operatiivisen yhteistyön pysyvän komitean (COSI) työskentelyn käynnistymistä ja osallistutaan sen työhön Suomelle tärkeiden painotusten mukaisesti operatiivisen yhteistyön tehostamiseksi.

Tuetaan ensisijaisesti olemassa olevien EU-instrumenttien täytäntöönpanon ja toimivuuden seuranta.

Unionin puitteissa kehitettävien tiedonvaihtoratkaisujen tulee olla teknisesti toimivia. Tuetaan ensi sijassa jäsenmaissa olevista tietokannoista tietoliikenneverkon yli tapahtuvaa hakua, keskitettyjen tietokantojen luomisen sijasta, järjestelmien monipuolista ja tehokasta yhteiskäyttöä sekä uusien toimintojen sijoittamista olemassa oleviin tietojärjestelmiin. Tuetaan sellaisia EU:n jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välistä yhteistyötä tehostavia aloitteita, joilla pyritään poistamaan tietojenvaihdon teknisiä esteitä. Kehittämisessä otetaan huomioon sekä unionin että kansallisen tietosuojalainsäädännön vaatimukset. Pyritään siihen, että tietosuojan toteutuminen varmistetaan käytännön arviointien kautta.

Hyödynnetään Prüm-yhteistyön mahdollistamia uusia operatiivisen yhteistyön muotoja yhdessä muiden jäsenvaltioiden kanssa. Prümin sopimukseen pohjautuva neuvoston päätös pannaan tehokkaasti täytäntöön kansallisesti.

Huolehditaan siitä, että Suomen näkökannat tulevat huomioiduiksi EU:n järjestäytyneen rikollisuuden uhka-arvion (OCTA) ja muiden uhka-arvioiden laadinnassa sekä niiden pohjalta asetettavien EU:n painopisteiden valmistelussa. Huolehditaan myös asetettujen painopisteiden kansallisesta täytäntöönpanosta tarvittaessa yhdessä naapurimaiden ja alueellisten organisaatioiden kanssa.

Pidetään kaikessa kansainvälisessä yhteistyössä ja uusien muotojen kehittämisessä näkyvästi esillä moniviranomaisyhteistyön tuomia hyötyjä operatiiviselle toiminnalle.

Siviilikriisinhallinta

Osallistutaan aktiivisesti Euroopan unionin siviilikriisinhallintatoiminnan kehitystyöhön ja pyritään kehittämään sekä käytännön operatiivista valmiutta vastata kansainvälisiin kriisinhallinnan haasteisiin että siviilikriisinhallintaa koskevan yhteistyön perusteita ja toimintatapoja.

Hallituksen hyväksymä siviilikriisinhallinnan kansallinen strategia pannaan tehokkaasti täytäntöön. Ylläpidetään kansainvälisesti uskottavaa siviilikriisinhallintatoiminnan tasoa turvaamalla riittävä resursointi Kriisinhallintakeskukselle, ministeriön siviilikriisinhallintatehtäviin sekä EU-valmisteluun.

Hallitusohjelman mukaisesti laadittavan turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon sekä siviilikriisinhallinnan kansallisen strategian pohjalta varmistetaan Suomen asema näkyvänä ja vaikutusvaltaisena toimijana kansainvälisessä siviilikriisinhallinnan yhteistyössä.

Pelastuspalveluyhteistyön tehostaminen

Kehitetään yleisiä yhteistyövalmiuksia sekä operatiivista kykyä avun antamiseen ja vastaanottamiseen suuronnettomuuksien varalta EU:n sekä keskeisten kansainvälisten yhteisöjen puitteissa. Varmistetaan vastaavien yhteistyöjärjestelyjen toimivuus naapurimaiden kanssa.

Osallistutaan ensisijaisesti Euroopan unionin pelastuspalvelumekanismin kautta koordinoitavaan pelastustoimintaan ja varmistetaan, että tähän on koulutettua henkilöstöä sekä materiaaliset ja hallinnolliset valmiudet.

Korostetaan Euroopan unionin ja YK:n pelastustoiminnan koordinaation tärkeyttä päällekkäisten toimenpiteiden välttämiseksi. Kansallisessa kannanmuodostuksessa tulee ottaa huomioon kaikkien relevanttien tahojen näkökulmat.

EU:n varojen käyttö ja SOLID-rahastot

Sisäasiainhallinnon edustajat pyrkivät EU:n rahoituksesta päätettäessä EU:n yhteisten ja yhdessä päätettyjen tavoitteiden toteuttamisen ohella mahdollisimman hyvään tasapainoon yhteisen lainsäädännön läpinäkyvän ja todennettavissa olevan toteuttamisen sekä EU:n talousarviosta maksettavien taloudellisten tukien välillä, ottaen huomioon Suomen puheenjohtajakaudella esitetyn laajennettua yhteisvastuuta koskevan aloitteen periaatteet.

Hyödynnetään täysimääräisesti EU:n yhteisvastuuta ja maahanmuuttovirtojen hallintaa koskevan puiteohjelman mukaisten SOLID-rahastojen sekä muiden EU:n oikeus- ja sisäasioiden rahastojen, Euroopan naapuruuspolitiikan rahoituksen ja pelastusalan rahoitusvälineen mahdollisuudet sisäasiainhallinnon toimialalla. Varmistetaan riittävä hallinnollinen tuki EU:n varojen käytölle.

Osallistuttaessa OSA-rahastojen yleisiä käyttöperiaatteita koskevaan päätöksentekoon pyritään tukemaan Schengenin säännösten toimeenpanoon sekä jäsenvaltioiden lainsäädännön toimeenpanokykyä vahvistavia hankkeita yhteisvastuuperiaatteen pohjalta.

Asiantuntijoiden työskentely kansainvälisissä tehtävissä

Saatetaan koko sisäasiainhallinnon tietoon ja noudatettavaksi ministeriön suositukset sisäasiainhallinnon asiantuntijoiden työskentelystä kansainvälisissä tehtävissä. Sisäasiainhallinnon asiantuntijoita tulee saada sisäasiainhallinnon toiminnan ja tavoitteiden kannalta keskeisiin tehtäviin Suomen ulkomaanedustuksessa, unionin toimielimissä sekä kansainvälisissä järjestöissä. Kansainvälisistä tehtävistä palaavan henkilökunnan asiantuntemusta tulee pyrkiä hyödyntämään täysimääräisesti.

3. Toimeenpano ja seuranta

Kaikista SM:n kansainväliseen toimintaan liittyvistä merkittävistä päätöksistä ja hankkeista tiedotetaan mahdollisimman avoimesti.

Ministeriön osastojen tulee laatia omalta toimialaltaan tarkentava asiakirja tämän toimintapolitiikan toteuttamiseksi yhteistyössä ministeriön Kansainvälisten asioiden yksikön (KVY) ja tarvittaessa muiden osastojen kanssa.

Venäjään ja Itämeren maihin liittyvästä yhteistyöstä laaditaan ja hyväksytään tarkemmat periaatteet.

Ministeriön johtoryhmät käsittelevät ja tarvittaessa päivittävät tämän asiakirjan kerran vuodessa.

FI

FI

FI

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 20.4.2010
KOM(2010) 171 lopullinen

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen toteuttaminen EU:n kansalaisten hyväksi

Toimintasuunnitelma Tukholman ohjelman toteuttamiseksi

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen toteuttaminen EU:n kansalaisten hyväksi

Toimintasuunnitelma Tukholman ohjelman toteuttamiseksi

1. Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen toteuttaminen EU:n kansalaisten hyväksi

Eurooppalainen vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue on yhdessä Eurooppa 2020 -strategian kanssa oleellinen osa EU:n vastausta maailmanlaajuisiin pitkän aikavälin haasteisiin ja auttaa osaltaan vahvistamaan ja kehittämään Euroopan sosiaalisen markkinatalouden mallia 2000-luvun vaatimuksia vastaavaksi.

Tänä muutoksen aikana, jolloin maailman toipuminen talous- ja finanssikriisistä on vasta alkamassa, Euroopan unionin velvollisuutena on suojella ja edistää arvojamme ja puolustaa etujamme tarmokkaammin kuin koskaan. Meidän on pidettävä kiinni yksilön ja ihmisarvon kunnioituksen, vapauden, yhdenvertaisuuden ja yhteisvastuun kaltaisista pysyvistä arvoistamme nyt, kun yhteiskunnalliset ja teknologiset muutokset seuraavat toinen toistaan. Näiden arvojen on muodostettava toimintamme ydin.

Eurooppa-neuvoston joulukuussa 2009 hyväksymässä Tukholman ohjelmassa¹ vahvistetaan painopisteet vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen kehittämiseksi seuraaviksi viideksi vuodeksi. Ohjelman laadinnassa on otettu huomioon Euroopan parlamentin, neuvoston, jäsenvaltioiden ja erilaisten sidosryhmien kanssa viime vuosina käydyt keskustelut. Sen ytimenä ovat tavoitteet, jotka komissio esitti kesäkuussa 2009 antamassaan Tukholman ohjelman hyväksymiseen johtaneessa tiedonannossa².

Päätavoitteena unionin tulevien vuosien toiminnassa tällä alalla on ”kansalaisten Euroopan kehittäminen” eli sen varmistaminen, että kansalaiset voivat käyttää oikeuksiaan ja hyötyä täysimääräisesti Euroopan yhdentymisestä.

Kansalaiset odottavat poliittisilta päättäjiltä eniten juuri vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aloilla, koska niitä koskevilla toimilla on vaikutusta heidän päivittäiseen elämäänsä. Eurooppalaisilla on sukupuoleen katsomatta oikeus odottaa voivansa elää rauhallisessa ja vauraassa unionissa ja luottaa siihen, että heidän oikeuksiaan kunnioitetaan kaikilta osin ja että heidän turvallisuudestaan huolehditaan.

Eurooppalaisella vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella on kunnioitettava kaikkien ihmisten, myös kolmansien maiden kansalaisten, perusoikeuksia, jotka on kirjattu Euroopan unionin perusoikeuskirjaan.

¹ Neuvoston asiakirja 17024/09, jonka Eurooppa-neuvosto hyväksyi 10. ja 11. joulukuuta 2009.

² KOM(2009) 262: ”Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue kansalaisia varten”.

Tällä toimintasuunnitelmalla pyritään saavuttamaan nämä tavoitteet sekä Euroopassa että kansainvälisellä tasolla ja varmistamaan näin, että kansalaiset pääsevät hyötymään vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella tapahtuneesta edistymisestä. Toimintasuunnitelman pitäisi myös auttaa meitä valmistautumaan tuleviin haasteisiin Euroopassa ja muualla maailmassa. Tämän vuoksi siinä esitetään määrätietoisia ja asianmukaisia EU:n tason toimia näihin haasteisiin vastaamiseksi.

Lissabonin sopimuksen voimaantulo antaa EU:lle mahdollisuuden ottaa EU:n kansalaisten päivittäiset huolenaiheet ja toiveet entistä määrätietoisemmin huomioon. Euroopan parlamentin entistä vahvempi asema toisena lainsäätäjänä useimmilla aloilla ja jäsenvaltioiden parlamenttien aiempaa suurempi osallistuminen lisäävät ensinnäkin EU:n vastuuta toimistaan kansalaisia hyödyttävällä tavalla ja vahvistavat unionin demokraattista legitimiyyttä. Määräenemmistöpäätösten käyttöönotto neuvostossa useimmilla politiikan aloilla tehostaa puolestaan päätöksentekoa. Lisäksi oikeudellinen valvonta paranee, kun unionin tuomioistuin ottaa vastatakseen vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen kaikkien näkökohtien oikeudellisesta valvonnasta ja EU:n perusoikeuskirjasta tulee oikeudellisesti sitova. Lissabonin sopimuksessa vahvistetaan unionin uusiksi tavoitteiksi sosiaalisen syrjäytymisen ja syrjinnän torjuminen. Lisäksi siinä vahvistetaan uudelleen tavoite, joka koskee miesten ja naisten tasa-arvon edistämistä.

EU:n on siksi pyrittävä määrätietoisesti vastaamaan kansalaisten odotuksiin ja huolenaiheisiin. Sen on vastustettava pyrkimyksiä käsitellä turvallisuutta, oikeutta ja perusoikeuksia irrallaan toisistaan. Nämä kulkevat käsi kädessä osana yhtenäistä toimintalinjaa, jolla pyritään vastaamaan nykyisiin ja tulevien vuosien haasteisiin.

2. Varmistetaan perusoikeuksien suojelu

Perusoikeuskirjan olisi jatkossa näytettävä suuntaa kaikessa EU:n lainsäädännössä ja kaikilla politiikanaloilla. Siinä vahvistettuja oikeuksia olisi suojeltava kaikilta osin ja niistä olisi tehtävä konkreettisia ja vaikuttavia. Komissio aikoo soveltaa ”nollatoleranssilinjaa” perusoikeuskirjan loukkauksiin. Komissio aikoo parantaa perusoikeuskirjan noudattamisen varmistavia järjestelyjään ja raportoida asiasta Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Nopeiden teknologisten muutosten leimaamassa globaalissa yhteiskunnassa, jossa tietojenvaihto ei tunne rajoja, on erityisen tärkeää huolehtia yksityisyyden suojasta. EU:n on varmistettava, että tietosuojaa koskevaa perusoikeutta noudatetaan johdonmukaisesti. Meidän on huolehdittava siitä, että EU:ssa omaksutaan tiukempi asenne henkilötietojen suojaamiseen kaikilla politiikanaloilla, lainvalvonta ja rikosentorjunta mukaan luettuina, sekä kansainvälisissä suhteissa.

Kaikki tarjolla olevat politiikan välineet hyödynnetään, jotta voitaisiin tehokkain EU-tason toimin torjua naisiin ja lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa, perheväkivalta ja naisten sukuelinten silpominen mukaan luettuina, turvata lasten oikeudet ja torjua kaikenlaista syrjintää, rasismia, muukalaisvihaa ja homofobiaa. Huomiota kiinnitetään erityisesti muita heikommassa asemassa olevien tarpeisiin.

Rikosten ja terrorismin uhreille EU:n 27 jäsenvaltiossa tarjottavissa takeissa esiintyviä eroja on tarkasteltava ja vähennettävä uhrien suojelun parantamiseksi kaikin käytettävissä olevin keinoin. EU:n lainsäädännössä olisi taattava korkeatasoiset syytetyn oikeudet sikäli kuin on kyse menettelyjen oikeudenmukaisuudesta. Myös pidätys- ja vankilaoloja olisi pyrittävä parantamaan.

3. Parannetaan Euroopan unionin kansalaisten toimintamahdollisuuksia

Unionin kansalaisuutta on kehitettävä edelleen perussopimuksiin kirjatusta käsitteestä konkreettiseksi todellisuudeksi, joka näkyy kansalaisten päivittäisessä elämässä lisäarvona, jonka se tuo jäsenvaltion kansalaisuuteen. Kansalaisten on voitava hyötyä Euroopan yhdentymiskehitykseen pohjautuvista oikeuksistaan.

Kansalaisten liikkumisen helpottaminen on ratkaisevan tärkeää Euroopan yhdentymiskehitykselle. Vapaa liikkuvuus kuuluu EU:n kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä keskeisiin oikeuksiin. Sitä on sovellettava tinkimättä. Liikkuvuutta olisi parannettava poistamalla esteitä, joita kansalaiset yhä kohtaavat halutessaan hyödyntää oikeuttaan muuttaa toiseen jäsenvaltioon opiskelemaan tai työskentelemään, käynnistämään yritys, perustamaan perhe tai viettämään eläkepäiviä. Kansalaisia on suojeltava, liikkuvatpa he missä päin maailmaa tahansa. Jos EU:n kansalainen oleskelee maassa, jossa hänen jäsenvaltiollaan ei ole edustusta, hänen olisi saatava konsuliapua minkä tahansa muun jäsenvaltion lähetystöistä tai konsulaateista samoin edellytyksin kuin kyseisen jäsenvaltion omat kansalaiset.

Jotta Euroopan yhdentymishanke voitaisiin tuoda lähemmäksi kansalaisia, on tärkeää helpottaa ja edistää heidän osallistumistaan unionin demokraattiseen toimintaan. Yhteisenä tavoitteenamme on lisätä äänestysaktiivisuutta Euroopan parlamentin vaaleissa. Kansalaisten oikeutta äänestää ja tulla valituksi kunnallisvaaleissa ja Euroopan parlamentin vaaleissa asuinjäsenvaltiossaan olisi edelleen edistettävä ja tuettava. Kansalaisaloite vahvistaa tuntuvasti unionin kansalaisten oikeuksia ja unionin demokraattista legitimiyyttä.

4. Vahvistetaan luottamusta Euroopan oikeudenkäyttöalueeseen

Euroopan oikeudenkäyttöalue ja sisämarkkinoiden asianmukainen toiminta perustuvat vastavuoroisen tunnustamisen keskeiselle periaatteelle. Periaate voi toteutua tehokkaasti vain, jos tuomareiden, oikeusalan ammattilaisten, yritysten ja kansalaisten keskuudessa vallitsee keskinäinen luottamus. Keskinäisen luottamuksen edellytyksenä ovat vähimmäisnormit ja erilaisia oikeusperinteitä ja -menettelyjä koskevan tuntemuksen parantaminen.

Pelkkä oikeuksien määrittely ei riitä. Oikeuksista ja velvollisuuksista tulee todellisia vasta, kun ne ovat helposti niiden ulottuvilla, joita ne koskevat. On varmistettava, että yksittäisillä ihmisillä on mahdollisuus käyttää näitä oikeuksia kaikkialla unionin alueella.

Hyvin toimiva Euroopan oikeudenkäyttöalue hyödyttää unionin kaikkia politiikanaloja, koska se tukee niiden kehitystä ja tuloksekasta täytäntöönpanoa. Erityisesti kansalaisten ja yritysten olisi voitava hyötyä siitä. Niinpä sen avulla olisi tuettava taloudellista toimintaa sisämarkkinoilla ja varmistettava korkeatasoinen kuluttajansuoja. Lissabonin sopimuksen voimaantulon myötä EU:lla on nyt tarvittavat välineet, joilla se voi helpottaa ihmisten arkipäivää ja yritysten päivittäistä liiketoimintaa ja sovittaa samalla toisiinsa kansalaisten ja sisämarkkinoiden tarpeet sekä jäsenvaltioiden erilaiset oikeusperinteet.

EU-tason lainsäädännöllä voidaan helpottaa liikkuvuutta ja parantaa kansalaisten mahdollisuuksia käyttää oikeuttaan liikkua vapaasti. Kansainvälisten avioparien kannalta tämä voi vähentää tarpeetonta stressiä avio- tai asumuserotapauksissa ja poistaa nykyisen oikeudellisen epävarmuuden lasten ja heidän vanhempiensa osalta rajatylittävissä tilanteissa. Se voi auttaa poistamaan esteitä oikeudellisten asiakirjojen tunnustamiselta ja johtaa väestörekisteriasiakirjojen vaikutusten vastavuoroiseen tunnustamiseen. Kansalaisille, jotka

epäonnekseen joutuvat liikenneonnettomuuteen toisessa jäsenvaltiossa, on taattava oikeusvarmuus vakuutuskorvausten vanhentumisaikojen osalta.

EU-lainsäädäntö voi edistää konkreettisesti ja tuntuvasti Eurooppa 2020 -strategian täytäntöönpanoa ja auttaa lieventämään talouskriisin aiheuttamia vahinkoja. Uutta EU-lainsäädäntöä ehdotetaan aina, kun se on tarpeen ja tarkoituksenmukaista sisämarkkinoiden vahvistamiseksi. Näin voidaan edistää yritystoimintaa poistamalla hallinnollisia rasitteita ja karsimalla liiketoimikustannuksia.

Liiketoimintaan liittyvän byrokratian vähentäminen on tärkeä painopiste, ja hankalasta ja kalliista täytäntöönpano- eli eksekvatuurimenettelystä, jota tarvitaan tuomioiden tunnustamiseksi ja täytäntöön panemiseksi toisella oikeudenkäyttöalueella, olisi järjestelmällisesti luovuttava säilyttäen kuitenkin samalla välttämättömät takeet. Olisi varmistettava, että velkojen perintä ulkomailla on yhtä helppoa kuin kotimaassa, sillä tämä lisää yritysten luottamusta sisämarkkinoihin. Myös toimivat maksukyvyttömyysmenettelyt voivat edesauttaa talouskriisistä toipumista. Rajatylittäviä liiketoimia voidaan helpottaa parantamalla eurooppalaisen sopimusoikeuden yhtenäisyyttä. Yritykset eivät vielä hyödynnä riittävästi internetin tarjoamia mahdollisuuksia myynnin kasvattamiseen: EU:n lainsäädännöllä voidaan lisätä yritysten kaipaamaa oikeusvarmuutta ja varmistaa samalla mahdollisimman hyvä kuluttajansuoja. Kuluttajien on tunnettava oikeutensa ja heille on taattava oikeussuoja rajatylittävissä tapauksissa. Oikeudenkäyttöä voidaan lisäksi tehostaa lisäämällä vaihtoehtoisten riidanratkaisukeinojen käyttöä.

Rikosoikeus on suhteellisen uusi EU-toiminnan alue. Lissabonin sopimuksessa määritetään sitä varten selkeä oikeudellinen kehys. Aineellisen rikosoikeuden ja rikosprosessioikeuden lähentämistä koskevan EU:n politiikan perustana olisi oltava rikosoikeusstrategia, jossa kunnioitetaan kaikilta osin toissijaisuuden ja johdonmukaisuuden periaatteita. Strategiaa olisi toteutettava tiiviissä yhteistyössä Euroopan parlamentin, kansallisten parlamenttien ja neuvoston kanssa. Painopisteen olisi edelleen oltava vastavuoroisessa tunnustamisessa, ja rikosten tunnusmerkistöjen ja seuraamusten yhdenmukaistamiseen olisi pyrittävä vain tietyissä valikoiduissa tapauksissa.

Jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien väliset perusteettomat erot eivät saa vaikeuttaa oikeudenkäyttöä: rikollisten ei pitäisi pystyä välttämään syytteeseenpanoa ja vankilaa siirtymällä maasta toiseen ja hyödyntämällä kansallisten oikeusjärjestelmien välisiä eroja. Eurooppaan tarvitaan vakaa yhteinen menettelyperusta. Jotta saataisiin kehitettyä toimiva vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue, on luotava uusi kattava järjestelmä todisteiden hankkimiseksi rajatylittävissä rikostapauksissa ja parannettava jäsenvaltioiden viranomaisten välistä tietojenvaihtoa tehdyistä rikoksista. Komissio valmistelee Euroopan syyttäjänviraston perustamista Eurojustin pohjalta. Viraston tehtävänä olisi tutkia unionin taloudellisia etuja vahingoittavia rikoksia ja asettaa syytteeseen niiden tekijät. Tässä yhteydessä komissio tarkastelee perusteellisemmin yhteistyötä kaikkien asianomaisten toimijoiden kanssa, Euroopan petostentorijuntavirasto (OLAF) mukaan luettuna.

5. Huolehditaan Euroopan turvallisuudesta

Rajatylittävä rikollisuus lisääntyy Euroopassa koko ajan. Velvollisuutemme on pyrkiä yhteistuumiin jäsenvaltioiden, Euroopan parlamentin, keskeisten kolmansien maiden ja tarvittaessa yrityssektorin kanssa tekemään kaikkemme, jotta EU:n kansalaiset voisivat elää turvallisessa ympäristössä.

Lissabonin sopimus tarjoaa EU:lle paremmat välineet terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseen.

Yhä kasvaviin rajatylittäviin haasteisiin pyritään vastaamaan panemalla huolellisesti ja määrätietoisesti täytöntöön sisäisen turvallisuuden strategia, joka perustuu perusoikeuksien täysimääräiseen kunnioittamiseen ja jäsenvaltioiden keskinäiseen solidaarisuuteen. Tämä tarkoittaa sitä, että poliisiyhteistyöhön, rajaturvallisuuteen, rikosoikeudelliseen yhteistyöhön ja pelastuspalveluun sovelletaan koordinoitua lähestymistapaa. Meidän on torjuttava kaikki yhteiset turvallisuusuhat terrorismista ja järjestäytyneestä rikollisuudesta niihin turvallisuuskysymyksiin, jotka liittyvät ihmisen aiheuttamiin katastrofeihin ja luonnonkatastrofeihin. Uusien teknologioiden lisääntyneen käytön myötä näiden uhkien tehokas torjuminen edellyttää myös täydentäviä toimia, joilla varmistetaan eurooppalaisten verkkojen ja tieto- ja viestintä teknisen infrastruktuurin valmius ja sietokyky.

Ollakseen tuloksekas tämän strategian on oltava kokemuseräinen. On tullut aika arvioida aikaisempaa toimintaamme tapauksissa, joissa unionin on täytynyt reagoida odottamattomiin ja traagisiin tapahtumiin, usein tapauskohtaisesti, ja hyödyntää Lissabonin sopimuksen tarjoamaa uutta institutionaalista rakennetta yhtenäistä ja monialaista lähestymistapaa noudattaen.

Jotta tietojenvaihtoa varten voitaisiin laatia strateginen toimintaohjelma, on nykyiset tietojen keruuta, käsittelyä ja vaihtoa koskevat järjestelmät käytävä ensin läpi ja arvioitava perusteellisesti niiden hyödyllisyyttä, tehokkuutta, toimivuutta ja oikeasuhteisuutta sekä sitä, kunnioitetaanko niissä oikeutta yksityisyyteen. Toimintaohjelman olisi myös muodostettava perusta kaikkien nykyisten ja tulevien tietojärjestelmien johdonmukaiselle kehittämiselle.

On ensisijaisen tärkeää tarkastella viime vuosina käyttöön otettuja terrorismin vastaisia toimia ja arvioida, miten niitä voidaan kehittää, jotta niiden avulla voitaisiin paremmin suojella kansalaisia ja tuoda lisäarvoa suhteessa jäsenvaltioiden toimiin. Unionin uusi institutionaalinen kehys tarjoaa sille ennennäkemättömän tilaisuuden parantaa erilaisten terrorismintorjuntavälineiden yhteensovittamista.

Järjestäytyneen rikollisuuden vastaisissa tulevista toiminnoissa on hyödynnettävä mahdollisimman laaja-alaisesti uutta institutionaalista kehystä. Ihmiskauppaa, lapsipornografiaa, tietoverkkorikollisuutta, talousrikollisuutta, maksuvälineiden väärentämistä ja huumekauppaa olisi torjuttava kokonaisvaltaisella tavalla. Syytteenpanon ja tuomitsemisen tehostaminen on yhtä tärkeää kuin tällaisten rikosten uhrien tarpeista huolehtiminen ja potentiaalisilta uhreilta saatavien palvelujen kysynnän vähentäminen. Ensimmäinen tähän liittyvä konkreettinen toimenpide on yhdistää tiettyihin huumausaineisiin ja reitteihin liittyvät jäsenvaltioiden lainvalvontaresurssit.

Lisäksi on poistettava kaikki esteet, jotka haittaavat jäsenvaltioiden tehokasta lainvalvontayhteistyötä. Frontexin, Europolin ja Eurojustin sekä OLAFin kaltaiset EU:n erillisvirastot ja elimet ovat tässä suhteessa ratkaisevan tärkeitä. Niiden välistä yhteistyötä on parannettava ja niille on annettava tarvittavat valtuudet ja resurssit, jotta ne voivat saavuttaa tavoitteensa selvästi määritellyillä tehtäväalueillaan.

Unioni soveltaa yhtenäisiä menettelyjä alueelleen pääsyn valvontaan laajentuneella Schengenin alueella. Tarkoituksena on sekä helpottaa liikkuvuutta että varmistaa korkea sisäisen turvallisuuden taso. Viisumipakon poistamista jatketaan erityisesti naapurimaiden

kanssa. Tarkoituksena on helpottaa ihmisten välisiä yhteyksiä selvästi määriteltyjen edellytysten pohjalta.

Nykyisiä välineitä täydentävän nykyaikaisen tekniikan järkevä käyttö rajavalvonnassa osana riskienhallintaprosessia voi helpottaa vilpittömässä mielessä liikkuvien matkustajien tuloa Eurooppaan ja edistää innovointia EU:n yritysten keskuudessa, mikä tukee myös Euroopan vaurautta ja kasvua. Sen avulla voidaan myös varmistaa, että unionin kansalaiset tuntevat olonsa turvalliseksi. SIS II- ja VIS-järjestelmien toiminnan käynnistäminen pysyy ensisijaisena tavoitteena.

Koordinoitu lähestymistapa on tarpeen myös kansalaisten suojelemiseksi väärennetyjen, kiellettyjen ja vaarallisten tavaroiden kansainvälisen kaupan aiheuttamilta riskeiltä. Keskeistä tältä osin on tulliviranomaisten tehokas toiminta. Suojelu vahingollisilta ja vaarallisilta tavaroilta on varmistettava tehokkaasti ja järjestelmällisesti soveltamalla tavaroihin, toimitusketjuun ja kaikkentyyppisiin tavaravirtoihin tarkastuksiin perustuvaa riskienhallintajärjestelmää.

EU:n toimiin ihmisten suojelemiseksi sisältyy myös sen rooli kriisien ja katastrofien ehkäisyssä sekä niihin varautumisessa ja reagoimisessa. Onkin ensisijaisen tärkeää tehdä entistä perusteellisempi arvio kriisinhallinnasta ja päättää alalla tarvittavista EU-tason toimista. EU:n pelastuspalvelumekanismia on tarkoitus lujittaa avun saatavuuden ja jäsenvaltioiden avustustoimien yhteentoimivuuden ja koordinoinnin parantamiseksi. Myös ehkäisytoimia on tehostettava. Unioni soveltaa tältä osin yhteisvastuulauseketta.

6. Varmistetaan EU:n toiminnan solidaarisuus ja vastuullisuus

Ihmisarvon kunnioittamisen ja solidaarisuuden kaltaisiin arvoihimme perustuva maahanmuuttajien perusoikeuksien määrätietoinen puolustaminen antaa maahanmuuttajille mahdollisuuden osallistua täysipainoisesti Euroopan talouteen ja yhteiskuntaan. Maahanmuutolla on tärkeä rooli unionin väestökehityksestä johtuviin haasteisiin vastaamisessa ja EU:n vahvan taloudellisen suorituskyvyn turvaamisessa pitkällä aikavälillä. Se voi auttaa merkittävästi Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla lisämahdollisuuksia dynaamiseen kasvuun.

Lähivuosina keskitytään luomaan todellista yhteistä maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikkaa. Tämänhetkisestä talouskriisistä huolimatta meidän olisi pyrittävä tähän määrätietoisesti ja päättäväisesti. Tällaisen politiikan kehittäminen on nyt entistä välttämättömämpää; se on osa pitkän aikavälin visiota, joka perustuu perusoikeuksien ja ihmisarvon kunnioittamiseen sekä solidaarisuuden vahvistamiseen, erityisesti jäsenvaltioiden kesken, sillä nämä ovat yhdessä vastuussa humanin ja toimivan järjestelmän kehittämisestä. Kun tällainen politiikka on saatu vahvistettua, olisi arvioitava, missä määrin olemme edistyneet kunnianhimoisten tavoitteidemme toteuttamisessa. Lisätoimenpiteitä ehdotetaan, jos se osoittautuu tarpeelliseksi.

EU:n tavoitteena on luoda todellinen yhteinen muuttoliikepolitiikka, jonka yhteydessä määritellään uudet joustavat puitteet lailliselle maahanmuutolle. Näin se pystyy ottamaan huomioon yhä lisääntyvän liikkuvuuden ja kansallisten työmarkkinoiden tarpeet kunnioittaen kuitenkin samalla jäsenvaltioiden toimivaltaa tällä alalla.

EU:n olisi pyrittävä takaamaan laillisille maahanmuuttajille yhdenmukaiset oikeudet ja velvollisuudet samaan tapaan kuin unionin kansalaisille. Nämä maahanmuuttosäännöstöön kootut oikeudet sekä yhteiset säännöt, joilla säännellään tehokkaasti perheen yhdistämistä, ovat oleellinen edellytys sille, että laillisen maahanmuuton eri osapuolille tuomia etuja voidaan hyödyntää mahdollisimman hyvin. Ne myös vahvistavat EU:n kilpailukykyä. Maahanmuuttajien kotouttamispyrkimyksiä jatketaan turvaten heidän oikeutensa, mutta myös korostaen heidän omaa vastuutaan kotoutumisesta asuinmaansa yhteiskuntaan.

Laittoman maahanmuuton estäminen ja vähentäminen perusoikeuskirjan mukaisesti on niin ikään tärkeää, jotta EU:n tämän alan politiikat olisivat uskottavia ja tuloksekkaita. Erityistä huomiota kiinnitetään ilman huoltajaa olevien lasten tilanteeseen.

Tähän maailmanlaajuiseen haasteeseen vastaaminen edellyttää todellista kumppanuutta alkuperä- ja kauttakulkumaiden asemassa olevien kolmansien maiden kanssa ja kaikki muuttoliikekysymykset käsittävän kattavan toimintakehyksen laatimista. Maahanmuuttoa koskevan kokonaisvaltaisen lähestymistavan täytäntöönpanoa jatketaan siis edelleen.

Meidän on noudatettava velvollisuuttamme kunnioittaa perusoikeuksiin kuuluvaa oikeutta turvapaikkaan, joka käsittää myös palauttamiskiellon periaatteen. Yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän ja Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston perustaminen varmistanevat suojelua tarvitsevien henkilöiden yhdenmukaisen aseman, korkeatasoiset yhteiset suojelunormit EU:ssa ja yhteisen turvapaikkamenettelyn. Pitkän aikavälin tavoitteena on vastavuoroinen tunnustaminen. Solidaarisuus sekä jäsenvaltioiden kesken että niitä kohtaan, jotka joutuvat vainon kohteeksi eri puolilla maailmaa, muodostaa turvapaikka- ja uudelleensijoittamispolitiikkamme perustan.

7. Rakennetaan globaalia Eurooppaa

Edellä hahmoteltuja poliittisia tavoitteita ei ole mahdollista saavuttaa ilman toimivaa yhteistyötä EU-maiden ulkopuolisten kumppaniemme ja kansainvälisten järjestöjen kanssa. Vahva ulkoinen ulottuvuus, joka on sopusoinnussa EU:n muun ulkoisen toiminnan kanssa, auttaa meitä ennakoimaan tulevia haasteita ja saavuttamaan tavoitteemme, joihin kuuluvat myös eurooppalaisten arvojen edistäminen ja ihmisoikeuksia koskevien kansainvälisten velvoitteiden noudattaminen.

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alan sisäiset ja ulkoiset politiikat ovat kiinteästi kytköksissä toisiinsa. Tuloksia voidaan saada aikaan vain varmistamalla niiden jatkuvuus ja johdonmukaisuus sekä unionin ja jäsenvaltioiden toimien keskinäinen yhdenmukaisuus ja täydentävyys.

Lissabonin sopimus tarjoaa Euroopan unionille uusia mahdollisuuksia tehostaa toimintaansa ulkosuhteiden alalla. Sen mukaan komissio on avainasemassa EU:n oikeus- ja sisäasioiden ulkoisen ulottuvuuden toteuttamisessa. Lissabonin sopimuksen mukaan korkea edustaja, joka on samalla komission varapuheenjohtaja, ja komissio varmistavat ulkosuhteiden ja EU:n ulkoisen toiminnan muiden näkökohtien välisen johdonmukaisuuden ja tekevät tällä alalla yhteistyötä myös Euroopan ulkosuhdehallinnon kanssa.

8. Poliittisista painopisteistä toimiin ja tuloksiin

Edistyminen vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen toteuttamisessa edellyttää näiden poliittisten painopisteiden tuloksekasta täytäntöönpanoa. Pystyäkseen valmistautumaan

Lissabonin sopimuksessa asetettujen tavoitteiden toteuttamiseen komissio on ensimmäistä kertaa jakanut oikeus- ja sisäasioita koskevat tehtävät kahdelle komissaarille, joista toinen on komission varapuheenjohtaja.

Suunnannäyttäjänä toimii perusoikeuskirja, ja käytössä on seuraavat viisi menetelmää: parempi yhteensovittaminen unionin muiden politiikanalojen kanssa, EU:n lainsäädännön laadun parantaminen, parempi täytäntöönpano kansallisella tasolla, arviointivälineiden tehokkaampi hyödyntäminen ja poliittisten painopisteiden toteuttamiseen tarvittavien määrärahojen saannin varmistaminen monivuotisen rahoituskehysten puitteissa.

Todellista edistymistä voi tapahtua vain keskinäisen luottamuksen vallitessa. Tämä edellyttää vähimmäisnormien vahvistamista (esim. sellaisten, jotka koskevat prosessuaalisia oikeuksia) sekä erilaisten oikeusperinteiden ja -menettelyjen tuntemusta. Koulutuksen ja Erasmus-ohjelman kaltaisten vaihto-ohjelmien kautta aikaan saatava yhteinen eurooppalainen kulttuuri tällä alalla sekä olemassa oleviin rakenteisiin ja verkostoihin perustuva eurooppalainen oikeusalan instituutti voivat olla erittäin hyödyllisiä tässä suhteessa ja siksi niiden luomista tuetaan aktiivisesti.

Pelkkä oikeudellisten välineiden käyttöön saaminen ei useinkaan riitä. Tavoitteista olisi keskusteltava laajalti ja tuloksista annettava perusteellinen selvitys. Unionin kansalaiset eivät välttämättä ole täysin tietoisia oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan, eivätkä siksi pysty hyödyntämään ja noudattamaan niitä kaikilta osin. Tiedotusta parantamalla kansalaisia voidaan auttaa hyötymään EU:n tasolla saavutetusta edistymisestä samalla, kun Euroopan yhdentymisen todellisuus ja ihmisten käsitys siitä saadaan kohtaamaan.

Liitteenä olevassa taulukossa esitellään toimet, jotka EU aikoo toteuttaa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella seuraavien viiden vuoden aikana. Tavoitteena on saavuttaa kaikki Eurooppa-neuvoston Tukholman ohjelmassa asettamat poliittiset tavoitteet, ottaa huomioon Euroopan parlamentin asianomaisia aloja varten vahvistamat painopisteet ja vastata edessämme oleviin haasteisiin. Taulukossa esitetään tarvittavat käytännön toimet ja määritellään selkeä aikataulu niiden hyväksymistä ja täytäntöönpanoa varten. Komissio katsoo, että nämä toimet ovat kiinteästi yhteydessä toisiinsa, välttämättömiä ja vastaavat sitä määrätietoisuuden tasoa, jota unionilta nyt edellytetään.

Tarvitaan yhteisten poliittisten painopisteiden toteuttamiseen tähtääviä aloitteita, jotka olisi pantava täytäntöön kansalaisten odotusten mukaisesti mahdollisimman kunnianhimoisiin tuloksiin pyrkien. On aika varmistaa, että kansalaiset pääsevät hyötymään täysimääräisesti EU:n tasolla saavutetusta edistymisestä. Tämän toimintasuunnitelman täytäntöönpanon onnistuminen edellyttää poliittista sitoutumista kaikilta asianosaisilta eli komissiolta, joka on sen liikkeellepaneva voima, Euroopan parlamentilta ja neuvostolta, kun nämä keskustelevat ehdotuksista ja päättävät niiden hyväksymisestä, sekä kansallisilta parlamenteilta, kun ne tarkastelevat toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden noudattamista. Yhtä vahvaa sitoutumista edellytetään kaikilta osapuolilta myös täytäntöönpanossa: jäsenvaltioiden on saatettava unionin lainsäädäntö osaksi kansallista oikeusjärjestystä ja pantava se kaikilta osin täytäntöön, komission on valvottava lainsäädännön täytäntöönpanoa, ja unionin tuomioistuinten ja kansallisten tuomioistuinten on varmistettava, että lainsäädäntöä sovelletaan asianmukaisesti. Koko prosessin avaintekijänä ja moottorina on kuitenkin ennen kaikkea aktiivinen, asioista perillä oleva kansalainen, jonka hyväksi kaikki nämä toimet toteutetaan.

Tämä toimintasuunnitelma ei ole lopullinen ja peruuttamattomasti vahvistettu. Unionin on voitava reagoida odottamattomiin tapahtumiin, tarttua nopeasti kiinni uusiin mahdollisuuksiin sekä ennakoida uusia suuntauksia ja mukautua niihin. Tästä syystä komissio aikoo käyttää aloiteoikeuttaan aina kun se on tarpeen tämän varmistamiseksi. Komissio tekee myös vuonna 2012 väliarvioinnin Tukholman ohjelman täytäntöönpanosta varmistaakseen, että ohjelma on edelleen Euroopassa ja muualla maailmassa tapahtuneen kehityksen tasalla.

Komissio pyytää Euroopan parlamenttia ja neuvostoa hyväksymään tämän Tukholman ohjelman toteuttamista koskevan toimintasuunnitelman ja osallistumaan aktiivisesti sen täytäntöönpanoon.

LIITE

Varmistetaan perusoikeuksien suojele

Perusoikeuksille rakentuva Eurooppa		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Suositus komission valtuuttamisesta aloittamaan neuvottelut EU:n liittymiseksi Euroopan ihmisoikeussopimukseen	Komissio	2010 (hyväksytty)
Tiedonanto perusoikeuspolitiikasta	Komissio	2010
Rikosoikeudellisen yhteistyön ja poliisiyhteistyön sisällyttäminen perusoikeusviraston monivuotiseen toimintakehykseen	Komissio	2010
Raportti totalitaaristen hallintojen tekemien rikosten muiston säilyttämisestä	Komissio	2010
EU:n perusoikeuskirjaa koskeva vuosikertomus	Komissio	2010 valmisteilla
Arviointikertomus joukkotuhontarikosten, ihmisyyttä vastaan tehtyjen rikosten ja sotarikosten tutkinnasta ja syytteenpanosta tehdyn neuvoston päätöksen 2003/335/YOS täytäntöönpanosta	Komissio	2011
Joukkotuhonnasta, ihmisyyttä vastaan tehdyistä rikoksista ja sotarikoksista vastuussa olevia henkilöitä koskeva eurooppalainen yhteyspisteiden verkosto	Komissio	valmisteilla

Kansalaisten oikeuksien suojelu tietoyhteiskunnassa		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Tiedonanto uudesta oikeudellisesta kehyksestä henkilötietojen suojaamiseksi Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen	Komissio	2010
Uusi kattava tietosuojaa koskeva oikeudellinen kehys	Komissio	2010
Tiedonanto yksityisyydestä ja luottamuksesta digitaaliajan Euroopassa: miten voidaan varmistaa kansalaisten luottamus uusiin palveluihin	Komissio	2010
Suositus komission valtuuttamisesta aloittamaan neuvottelut henkilötietojen suojaa koskevan sopimuksen tekemisestä Amerikan yhdysvaltojen kanssa lainvalvontatarkoituksia varten	Komissio	2010
Tiedonanto Euroopan unionin ja kolmansien maiden välillä lainvalvontatarkoituksia varten tehtävien, henkilötietojen suojaa koskevien sopimusten keskeisistä tekijöistä	Komissio	2012
Rinnakkaiselo alueella, jolla kunnioitetaan moninaisuutta ja suojellaan heikoimmassa asemassa olevia		

Rasismi ja muukalaisviha		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Rasismia ja muukalaisvihaa koskevan puitepäättöksen 2008/913/YOS täytäntöönpano	Jäsenvaltiot Komissio	Marraskuu 2010 käynnissä
Rasismien, muukalaisvihan ja syrjinnän torjuntaa koskeva tiedonanto	Komissio	2011
Rotusyrjintää koskevan direktiivin 2000/43/EY täytäntöönpanoa koskeva kertomus	Komissio	2012
Kertomus rasismia ja muukalaisvihaa koskevan puitepäättöksen 2008/913/YOS täytäntöönpanosta	Komissio	2013
Lapsen oikeudet		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Lasten oikeuksia koskevasta strategiasta (2010–2014) annettava tiedonanto, joka perustuu lasten oikeuksiin vaikuttavien EU:n sisäisten ja ulkoisten välineiden vaikutusten arviointiin	Komissio	2010
Perhesovittelun käytön mahdollisuuksia kansainvälisellä tasolla koskevat aloitteet	Komissio	2012

Lapsikaappauksia koskevista hälytysjärjestelmistä tehtyjen neuvoston päätelmien täytäntöönpano	Jäsenvaltiot	2011
Asetus kadonneita lapsia koskevasta EU:n vihjepuhelimesta	Komissio	2012
Muita heikommassa asemassa olevat ryhmät		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Tiedonanto romanien sosiaalisesta ja taloudellisesta integraatiosta Euroopassa	Komissio	2010 (hyväksytty)
Tiedonanto naisiin kohdistuvan väkivallan, perheväkivallan ja naisten sukuelinten silpomisen torjuntaa koskevasta strategiasta ja siihen perustuva EU:n toimintasuunnitelma	Komissio	2011–2012
Aikuisten kansainvälisestä suojelusta vuonna 2000 tehdyn Haagin yleissopimuksen soveltamista koskeva kertomus, jossa arvioidaan myös muita heikommassa asemassa olevia aikuisia koskevien lisäehdotusten tarvetta	Komissio	2014
Käytännön tuki ja parhaiden käytänteiden edistäminen, jotta voidaan auttaa jäsenvaltioita torjumaan syrjintää, myös romaneihin kohdistuvaa, SEUT-sopimuksen 10 artiklan perusteella	Komissio	käynnissä
Liittyminen aikuisten kansainvälisestä suojelusta vuonna 2000 tehtyyn Haagin yleissopimukseen	Jäsenvaltiot	käynnissä

Rikoksen ja terrorismin uhrin		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Säädösehdotus uhrien suojelua koskevasta kattavasta välineestä ja toimintasuunnitelma, jossa esitetään käytännön toimenpiteitä, muun muassa eurooppalaisen suojelumääräyksen kehittämistä	Komissio	2011
Yksilön oikeudet rikosoikeudenkäynnissä		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Käännöksiä ja tulkkausta koskeva säädösehdotus	Komissio	2010 (hyväksytty)
Tietojen antamista oikeuksista ja syytteistä koskeva säädösehdotus	Komissio	2010
Oikeudellista neuvontaa ja oikeusapua koskeva säädösehdotus	Komissio	2011
Yhteydenpitoa sukulaisiin, työnantajiin ja konsuliviranomaisiin koskeva säädösehdotus	Komissio	2012
Säädösehdotus erityisistä suojatoimista suojattomassa asemassa olevien epäiltyjen tai syytettyjen henkilöiden osalta	Komissio	2013
Vihreä kirja, jossa selvitetään tarvetta tarkastella epäiltyjen ja syytettyjen henkilöiden prosessuaalisten vähimmäisoikeuksien muita kuin edellä mainituissa säädösehdotuksissa	Komissio	2014

tarkoitettuja tekijöitä		
Vapaudenmenetys		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Vapaudenmenetykseen liittyviä kysymyksiä käsittelevä vihreä kirja ja tarvittavat jatkotoimet	Komissio	2011
Kertomus vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamista rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöön panemiseksi Euroopan unionissa koskevan puitepäättöksen 2008/909/YOS täytäntöönpanosta	Komissio	2013

Parannetaan Euroopan unionin kansalaisten toimintamahdollisuuksia

Vapaan liikkumisoikeuden täysimääräinen käyttö		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Vapaata liikkuvuutta koskevan direktiivin 2004/38/EY täytäntöönpanon seuranta	Komissio	käynnissä
Toinen kertomus direktiivin 2004/38/EY täytäntöönpanosta ja soveltamisesta	Komissio	2013
Eurooppa 2020 -strategian lippulaivahanke Nuoret liikkeellä (Youth on the move)	Komissio	2010
Oikeus suojeluun jäsenvaltioiden ulkopuolella		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Tiedonanto konsuliviranomaisten EU:n kansalaisille antamasta suojelusta: tilannearviointi ja konsulisuojelun tehostamiseen tähtäävät tulevat toimet	Komissio	2010
Säädösehdotus konsuliviranomaisten kriisitilanteissa antamaan suojeluun liittyvän taloudellisen korvauksen parantamisesta	Komissio	2011
Ehdotus direktiiviksi konsuliviranomaisten antamaa suojelua helpottavista yhteensovittamis- ja yhteistyötoimenpiteistä (päätöksen 1995/553/EY muuttaminen)	Komissio	2011

Osallistuminen unionin demokraattiseen toimintaan		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Kansalaisuutta koskeva kertomus, jossa analysoidaan ja esitetään keinoja poistaa vapaata liikkuvuutta haittaavia esteitä, sekä kertomus EU:n lainsäädännön soveltamisesta Euroopan parlamentin vaaleissa vuonna 2009	Komissio	2010
Kertomukset EU:n kansalaisten osallistumista kunnallisvaaleihin koskevan direktiivin 94/80/EY täytäntöönpanosta ja SEUT-sopimuksen 22 artiklan 1 kohdan mukaisten poikkeusten myöntämisestä	Komissio	2011
Säädösehdotus Euroopan parlamentin vaaleja koskevan direktiivin 93/109/EY muuttamisesta kansalaisille ja jäsenvaltioiden viranomaisille aiheutuvien hallinnollisten rasitteiden vähentämiseksi	Komissio	2011–2012
Komission kertomus Eurooppa-neuvostolle Euroopan parlamentin vaaleja koskevista kansallisista käytännöistä	Komissio	2012
Kertomus SEUT-sopimuksen 22 artiklan 2 kohdan mukaisen poikkeuksen myöntämisestä Euroopan parlamentin vaaleja koskevan direktiivin 93/109/EY 14 artiklan 3 kohdan mukaisesti	Komissio	2012
Kansalaisuutta koskeva kertomus, jossa jatketaan vapaata liikkuvuutta haittaavien esteiden analysointia ja esitetään uusia keinoja niiden poistamiseksi	Komissio	2013

Vahvistetaan luottamusta Euroopan oikeudenkäyttöalueeseen

Vastavuoroisen tunnustamisen täytäntöönpanon edistäminen		
Rikosoikeus		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta tehtyä puitepääöstä 2006/783/YOS koskevat täytäntöönpanokertomukset	Komissio	2010 2013
Kertomus eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan puitepääöksen 2002/584/YOS täytäntöönpanosta sekä tarvittavat jatkotoimet	Komissio	2010 2014
Säädösehdotus todisteiden hankintaan rikosasioissa sovellettavasta kattavasta järjestelmästä, joka perustuisi vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen ja kattaisi kaikenlaiset todisteet	Komissio	2011
Säädösehdotus todisteiden keräämiselle asetettavista yhteisistä vaatimuksista, joilla varmistetaan todisteiden hyväksyttävyyys	Komissio	2011
Ehdotus asetukseksi, jolla Eurojustille annetaan valtuudet käynnistää tutkimuksia, Eurojustin sisäistä rakennetta tehostetaan ja Euroopan parlamentille ja kansallisille parlamenteille annetaan mahdollisuus osallistua Eurojustin toiminnan arviointiin	Komissio	2012

Säädösehdotus oikeudenmenetysten vastavuoroisesta tunnustamisesta	Komissio	2013
Tiedonanto Euroopan syyttäjänviraston perustamisesta Eurojustin pohjalta	Komissio	2013
Säädösehdotus taloudellisten seuraamusten, myös tieliikenne rikkomuksista määrättyjen sakkorangaistusten, vastavuoroisesta tunnustamisesta	Komissio	2011
Yksityisoikeus		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Säädösehdotus tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla annetun asetuksen (EY) N:o 44/2001 (Bryssel I -asetus) tarkistamiseksi	Komissio	2010
Ehdotus neuvoston päätökseksi avioeroon sovellettavaa lainsäädäntöä (Rooma III) koskevasta tiiviimmästä yhteistyöstä	Komissio	2010 (hyväksytty)
Ehdotus asetukseksi aviovarallisuussuhteisiin sovellettavan lainsäädännön määräytymisestä ja erityisesti tuomioistuimen toimivallasta ja vastavuoroisesta tunnustamisesta ja ehdotus asetukseksi puolisoiden erilleen muuttamisen varallisuus oikeudellisista seurauksista muiden liittojen kuin avioliittojen tapauksessa	Komissio	2010
Kooste unionin voimassa olevasta yksityisoikeuden alan yhteistyötä koskevasta lainsäädännöstä	Komissio	2010
EU-lainsäädännön kollektiivisia oikeussuojakeinoja koskeva kuuleminen	Komissio	2010

Kooste unionin voimassa olevasta lainsäädännöstä kuluttajaoikeuden alalla	Komissio	2011
Komission suositus testamenttien rekisteröimisestä sen jälkeen, kun neuvosto ja Euroopan parlamentti ovat antaneet asetuksen toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten ja virallisten asiakirjojen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta perintöasioissa sekä eurooppalaisen perintötodistuksen käyttöönotosta	Komissio	2013

Keskinäisen luottamuksen lujittaminen		
Välineiden tehostaminen		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Euroopan oikeudellinen verkosto (siviili- ja kauppaoikeus) - verkostoa muuttavan päätöksen (568/2009/EY) täytäntöönpano - verkoston internetsivujen parantaminen Euroopan oikeusportaalin kehitystä vastaavasti - verkoston toiminnasta raportointi	Komissio	käynnissä

Euroopan oikeudellinen verkosto (rikosoikeus)	Komissio	käynnissä
- verkostoa koskevan neuvoston päätöksen 2008/976/YOS täytäntöönpano	Jäsenvaltiot	
- EU:n oikeudellisen yhteistyön välineiden täytäntöönpanoa koskevien ajantasaisten tietojen jakelun tehostaminen	Jäsenvaltiot ja oikeudellinen verkosto	
Täytäntöönpano		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
EU:n ja Yhdysvaltojen keskinäistä oikeusapua ja rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevien sopimusten täytäntöönpanoa käsittelevä käsikirja	Komissio	2010
Eurooppalaisen maksamismääräyksen (asetus (EY) N:o 1896/2006) käyttöopas	Komissio	2010
Eurooppalaisen vähäisiin vaatimuksiin sovellettavan menettelyn (asetus (EY) N:o 861/2007) käyttöopas	Komissio	2011
Elatusvelvoitteista annettua asetusta (EY) N:o 4/2009 koskevat tiedotteet	Komissio	2011
Sovittelusta annettua direktiiviä 2008/52/EY koskevat tiedotteet	Komissio	2012
Omaisuuksien jäädyttämistä koskevaa puitepäättöstä 2003/577/YOS käsittelevä käsikirja	Komissio	2012
Taloudellisia seuraamuksia koskevaa puitepäättöstä 2005/214/YOS käsittelevä käsikirja	Komissio	2012

Yhteisten vähimmäissääntöjen kehittäminen		
Rikosoikeus		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Säädösehdotus tullirikkomusten ja -seuraamusten lähentämisestä	Komissio	2012
Säädösehdotukset ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin annetun direktiivin 2008/99/EY ja alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta annetun direktiivin 2009/123/EY täydentämiseksi	Komissio	2012
Yksityisoikeus		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Kertomus asiakirjojen tiedoksiantoa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa koskevan asetuksen (EY) N:o 1393/2007 soveltamisesta sekä tarvittaessa tarkistusehdotus, johon voisi sisältyä yhteisten vähimmäisnormien vahvistaminen	Komissio	2011 2012
Kertomus siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tapahtuvaa todisteiden vastaanottamista	Komissio	2012

koskevan asetuksen (EY) N:o 1206/2001 soveltamisesta sekä tarvittaessa tarkistusehdotus, johon voisi sisältyä yhteisten vähimmäisnormien vahvistaminen		2013
Kertomus tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa annetun asetuksen (EY) N:o 2201/2003 soveltamisesta sekä ehdotus muutosasetukseksi, jossa vahvistetaan myös vanhempainvastuuta koskevien päätösten tunnustamiseen liittyvät vähimmäisvaatimukset	Komissio	2011 2013
Kertomus EU:n nykyisen siviiliprosessioikeudellisen järjestelmän toimivuudesta rajat ylittävissä tilanteissa	Komissio	2013
Vihreä kirja siviiliprosessien vähimmäisvaatimuksista ja tarvittavat jatkotoimet	Komissio	2013
Säädösehdotus, jolla pyritään parantamaan unionin voimassa olevan siviiliprosessioikeudellisen lainsäädännön johdonmukaisuutta	Komissio	2014

Euroopan oikeudenkäyttöalueen kansalaisille tarjoamat hyödyt		
Oikeussuojan saatavuuden helpottaminen		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Euroopan oikeusportaalien käyttöönotto ja tulevien toteutusvaiheiden valmistelu	Komissio	2010

Vihreä kirja asiakirjojen vapaasta liikkuvuudesta: väestörekisteriasiakirjat, viralliset asiakirjat ja asiakirjojen laillistamisen yksinkertaistaminen	Komissio	2010
Asetus liikenneonnettomuuksiin liittyvistä vanhentumisajoista rajatylittävissä tilanteissa	Komissio	2011
Kertomus oikeusapua koskevan direktiivin 2003/8/EY soveltamisesta	Komissio	2011
Tiedonanto / vihreä kirja vaihtoehtoisten riidanratkaisukeinojen edistämisestä EU:ssa	Komissio	2010
Säädösehdotus tiettyjen väestörekisteriasiakirjojen (esim. syntymää, sukulaisuussuhteita, adoptiota ja nimeä koskevat asiakirjat) vaikutusten vastavuoroisesta tunnustamisesta	Komissio	2013
Säädösehdotus jäsenvaltioiden välisistä, asiakirjojen laillistamista koskevista muodollisuuksista luopumisesta	Komissio	2013
Tiedonanto sovittelua koskevan direktiivin täytäntöönpanosta	Komissio	2013

Taloudellisen toiminnan tukeminen		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Tiedonanto eurooppalaisesta sopimusoikeudesta – Yhteisen viitekehyksen hyväksymiseen tähtäävät toimet	Komissio	2010

Ehdotus asetukseksi tuomioiden täytäntöönpanon tehostamisesta Euroopan unionissa: pankkitalletusten takavarikointi	Komissio	2010
Säädösehdotus yhteisestä viitekehyksestä	Komissio	2011
Kertomus maksukyvyttömyysmenettelyistä annetun asetuksen (EY) N:o 1346/2000 soveltamisesta sekä ehdotus muutosasetukseksi	Komissio	2012 2013
Ehdotus asetukseksi tuomioiden täytäntöönpanon tehostamisesta Euroopan unionissa: velallisen omaisuuden läpinäkyvyys	Komissio	2013
Vihreä kirja yrityksiin, yhdistyksiin ja muihin oikeushenkilöihin liittyvistä kansainvälisen yksityisoikeuden osa-alueista, sovellettava lainsäädäntö mukaan luettuna	Komissio	2014
<i>Täytäntöönpanokertomukset ja seuranta:</i>		
Kertomus sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista annetun asetuksen (EY) N:o 593/2008 (Rooma I) mukaisesta saatavien siirrosta	Komissio	2010
Kertomus riitauttamattomia vaatimuksia koskevasta eurooppalaisesta täytäntöönpanoperusteesta annetun asetuksen (EY) N:o 805/2004 soveltamisesta	Komissio	2011
Kertomus sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin sovellettavasta laista annetun asetuksen (EY) N:o 864/2007 (Rooma II) soveltamisesta	Komissio	2012
Kertomus eurooppalaisesta vähäisiin vaatimuksiin sovellettavasta menettelystä annetun asetuksen (EY) N:o 861/2007 soveltamisesta	Komissio	2013

Kertomus eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttöönotosta annetun asetuksen (EY) N:o 1896/2006 soveltamisesta	Komissio	2013
Kertomus sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista annetun asetuksen (EY) N:o 593/2008 (Rooma I) mukaisesta vakuutus sopimuksiin liittyvästä lainvalinnasta	Komissio	2013
Direktiivi kuluttajan oikeuksista (KOM(2008) 614 lopullinen)	Komissio	valmisteilla
Matkapaketeista annetun direktiivin 90/314/ETY nykyaikaistaminen	Komissio	2011
Sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä annetun direktiivin 2005/29/EY nykyaikaistaminen	Komissio	2011
Yksikköhintoja koskevan direktiivin 98/6/EY nykyaikaistaminen	Komissio	2012
Harhaanjohtavasta ja vertailevasta mainonnasta annetun direktiivin 2006/114/EY nykyaikaistaminen	Komissio	2012

EU:n kansainvälisen toiminnan lisääminen oikeuden alalla		
Yksityisoikeus		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Suositus neuvotteluvaltuuksista asiakirjojen tiedoksiantoa ja todisteiden vastaanottamista koskevasta oikeudellisesta yhteistyöstä tehtävän sopimuksen neuvottelemiseksi EU:n sekä Norjan, Islannin ja Sveitsin välillä	Komissio	2012
Suositus neuvotteluvaltuuksista sopimuksen neuvottelemiseksi EU:n sekä Norjan, Islannin ja Sveitsin välillä elatusapuasioita koskevan lisäpöytäkirjan lisäämisestä vuoden 2007 Luganon yleissopimukseen	Komissio	2010
Suositus valtuuksista neuvotella avaruusresursseja koskevasta UNIDROIT-pöytäkirjasta (nykyisten neuvotteluvaltuuksien tarkistus)	Komissio	2010
Tiedonanto, jossa määritellään strategia EU:n kansainväliselle toiminnalle yksityisoikeuden alalla	Komissio	2011
Ehdotukset, joilla mahdollistetaan, EU:n edun mukaisesti, tiettyjen jäsenvaltioiden liittyminen asiakirjojen tiedoksiantoa koskevaan Haagin yleissopimukseen ja todisteiden vastaanottamista koskevaan Haagin yleissopimukseen	Komissio	2011

Ehdotus rautatiekalustoon liittyvistä erityiskysymyksistä Luxemburgissa tehdyn pöytäkirjan tekemisestä EU:n puolesta	Komissio	2011
Ehdotus vuonna 2005 tehdyn, oikeuspaikkasopimuksia koskevan Haagin yleissopimuksen tekemisestä EU:n puolesta	Komissio	2012
Arviointi kolmansien maiden osallistumisesta Luganon yleissopimukseen	Komissio	2012
Ehdotus avaruuskalustoa koskevan pöytäkirjan allekirjoittamisesta ja tekemisestä EU:n puolesta	Komissio	2013
Ehdotus EU:n liittymisestä UNIDROIT'n jäseneksi	Komissio	2014
Rikosoikeus		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Tiedonanto rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön kansainvälisistä näkökohdista	Komissio	2013

Huolehdataan Euroopan turvallisuudesta

Sisäisen turvallisuuden strategia		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Tiedonanto sisäisen turvallisuuden strategiasta	Komissio	2010
Työvälineiden tehostaminen		
Tiedonhallinta		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Tiedonanto, jossa esitetään katsaus tietojen keruuta ja vaihtoa koskevista järjestelmistä	Komissio	2010
Säädösehdotus matkustajarekisteritietojen käyttöä lainvalvontatarkoituksiin koskevasta EU:n yhteisestä lähestymistavasta	Komissio	2010
Tiedonanto matkustajarekisteritietojen (PNR) siirrosta kolmansiin maihin	Komissio	2010
Ehdotukset neuvotteluvaltuuksista matkustajarekisteritietoja koskevien sopimusten neuvottelemiseksi Euroopan unionin ja tärkeiden kolmansien maiden välillä sekä vastaavat sopimusneuvottelut	Komissio	valmisteilla 2011–2014

Arviointikertomus tietojen säilyttämistä koskevan direktiivin 2006/24/EY soveltamisesta ja tarvittaessa sitä koskeva tarkistusehdotus	Komissio	2010 2012
Kertomus lainvalvontaviranomaisten välistä tietojen vaihtoa koskevan puitepäätöksen 2006/960/YOS (tehty Ruotsin aloitteesta) täytäntöönpanosta	Komissio	2011
Kertomus DNA-, sormenjälki- ja ajoneuvotietokantojen yhteenliittämistä koskevan päätöksen 2008/615/YOS (Prüm-päätös) täytäntöönpanosta	Komissio	2012
Tiedonanto eurooppalaisesta tiedonvaihtomallista ja sitä seuraava toimintasuunnitelma	Komissio	2012 2013
Tiedonanto ennalta maksettujen viestintäpalvelujen käyttäjien jäljitettävyyden parantamisesta lainvalvontatarkoituksia varten	Komissio	2012
Vihreä kirja lainvalvonnan kannalta merkittävistä kaupallisista tiedoista sekä tiedonvaihtomalleista	Komissio	2012
Poliisisäännöstö, johon sisältyisi myös tärkeimpien tiedon saantia koskevien välineiden kodifiointi	Komissio	2014

Tarvittavien teknisten välineiden saaminen käyttöön

Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Säädösehdotus eurooppalaisen rekisterin laatimisesta rikostuomion saaneista kolmansien maiden kansalaisista	Komissio	2011
Ehdotukset eurooppalaista rikosrekisteritietojärjestelmää (ECRIS) koskevista täytäntöönpanotoimista	Komissio	2011
Tiedonanto EU:n poliisirekisteritietojärjestelmän (EPRIS) perustamismahdollisuudesta	Komissio	2012
Tiedonanto toimenpiteistä, joiden avulla voitaisiin edistää jäsenvaltioiden sekä Europolin mahdollisuuksia vaihtaa tietoja väkivaltarikoksiin syyllistyvistä matkailijoista suurten tapahtumien yhteydessä	Komissio	2012
Tiedonanto ECRIS-järjestelmän arvioinnista ja sen kehittämisestä kattamaan valvontatoimenpiteitä koskeva tiedonvaihto	Komissio	2014

Tehokkaat toimintapolitiikat

Eurooppalaisen lainvalvontayhteistyön tehostaminen		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Ehdotus asetukseksi, jolla pannaan täytäntöön ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ammusten laittoman valmistuksen ja kaupan torjumista koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien pöytäkirjan 10 artikla (ampuma-aseiden vienti-, tuonti- ja kauttakulkulisenssejä sekä hyväksyntäjärjestelmiä koskevat yleiset vaatimukset)	Komissio	2010
Tiedonanto ETPP-poliisioperaatioiden ja Europolin yhteistyöstä	Komissio	2011
Ehdotus Europolia koskevaksi asetukseksi	Komissio	2013
Ehdotus ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ammusten laittoman valmistuksen ja kaupan torjumista koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien pöytäkirjan tekemisestä unionin puolesta	Komissio	2012
Ehdotus Europolin, Eurojustin ja Frontexin välisestä tiedonvaihdesta	Komissio	2011
Laboratoriotointa harjoittavien rikosteknisten palvelujen tarjoajien akkreditoinnista tehdyn puitepäättöksen 2009/905/YOS arviointi ja rikosteknisen alan yhteisten laatunormien kehittämismahdollisuuksien tarkastelu	Komissio	2013
Tulli- ja poliisiyhteistyön parantamista EU:ssa koskeva tiedonanto, jossa tarkasteltaisiin muun muassa seuraavia kysymyksiä: peitetointa suorittavat poliisit, yhteiset poliisi- ja tullikeskukset, tiedusteluun perustuvaa poliisitoimintaa koskeva EU:n lähestymistapa ja yhteiset toimet operatiivisen poliisiyhteistyön parantamiseksi; tiedonannossa esitetään arvio nykytilanteesta ja	Komissio	2014

mahdollisesti suosituksia		
Jotta uhkia voitaisiin analysoida Euroopan tasolla, olisi laadittava yhteisiin parametreihin perustuva menettelytapa. Terrorismintorjunnassa olisi hyödynnettävä täysimääräisesti Europolia, yhteistä tilannekeskusta (SitCen) ja Eurojustia.	Komissio Jäsenvaltiot	valmisteilla

Rikoksentorjunnan tehostaminen		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Eurooppalaisen rikoksentorjuntaverkoston (EUCPN) toiminnan arviointi ja säädösehdotus rikoksentorjunnan seurantakeskuksen (OPC) perustamisesta	Komissio	2013
Järjestäytyneen rikollisuuden estämistä ja torjumista hallinnollisen lähestymistavan avulla koskevan näkemyksen edistäminen	Komissio	käynnissä
Tullialan riskienhallintajärjestelmän kehittäminen tavaroihin liittyvän järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi	Komissio	valmisteilla

Tilastot		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Rikollisuutta ja rikoslainkäyttöä koskevien tilastojen kehittämistä vuosina 2011–2015 koskeva uusi toimintasuunnitelma	Komissio	2011
Ehdotus eurooppalaiseksi rikoslajien luokitteluksi	Komissio	2013
EU:n turvallisuusselvitys	Komissio	2013
Vertailukelpoisten tilastotietojen keruu valikoiduista rikollisuuden lajeista (rahanpesu, tietoverkkorikollisuus, korruptio, ihmiskauppa)	Komissio	käynnissä

Vakavalta ja järjestäytyneeltä rikollisuudelta suojautuminen		
Vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuminen		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Kertomus järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta tehdyn puitepäätöksen 2008/841/YOS	Komissio	2012

täytäntöönpanosta		
Ihmiskauppa		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
EU:n ihmiskaupan torjunnan koordinaattorin toimen perustaminen komissioon	Komissio	2010
Ehdotus direktiiviksi ihmiskaupan torjumisesta	Komissio	2010 (hyväksytty)
Kertomus oleskelulupaa, joka myönnetään yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa tekeville kolmansien maiden kansalaisille, jotka ovat ihmiskaupan uhreja tai jotka ovat joutuneet laittomassa maahantulossa avustamisen kohteiksi, koskevan neuvoston direktiivin 2004/81/EY soveltamisesta sekä mahdolliset jatkotoimet	Komissio	2010
Kertomus ihmiskaupan vastaisen vuosien 2005–2009 toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta	Komissio	2010
Kertomus marraskuussa 2009 hyväksytyn ihmiskauppaa koskevan toiminta-asiakirjan täytäntöönpanosta	Komissio	2011
Tiedonanto ihmiskaupan torjuntaa koskevasta uudesta yhtenäisestä strategiasta ja toimista uhrien suojelemiseksi ja avustamiseksi (esimerkiksi korvausjärjestelmien kehittäminen, turvallinen paluu ja avustaminen uudelleenkotouttamisessa alkuperämaassa, jos henkilöt palaavat vapaaehtoisesti) tiettyjen kolmansien maiden kanssa tehtävien tapauskohtaisten yhteistyösopimusten keinoin	Komissio	2011
Suuntaviivat konsuliviranomaisille ja rajavartijoille ihmiskaupan uhrien tunnistamista varten	Komissio	2012

Lasten seksuaalinen riisto ja lapsipornografia		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Ehdotus direktiiviksi lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja seksuaalisen riiston sekä lapsipornografian torjumisesta	Komissio	2010 (hyväksytty)
Toimenpiteet, joilla edistetään kumppanuuksia yksityissektorin ja erityisesti rahoitusalan kanssa, jotta lasten hyväksikäyttöä sisältäviin verkkosivustoihin liittyvä rahaliikenne saataisiin katkaistua	Komissio	valmisteilla
Vuosia 2009–2013 koskevan Safer Internet -ohjelman mukaisten toimenpiteiden edistäminen	Komissio	valmisteilla
Tietoverkkorikollisuus ja verkko- ja tietoturvallisuus		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Verkko- ja tietoturvallisuuspolitiikan lujittamiseen ja sen korkean tason varmistamiseen tähtäävät toimenpiteet, joihin kuuluvat muun muassa erilaiset lainsäädäntöaloitteet, kuten Euroopan verkko- ja tietoturvaviraston (ENISA) nykyaikaistamista koskeva aloite, ja muut toimenpiteet, jotka mahdollistavat entistä nopeamman reagoimisen verkkohyökkäyksiin	Neuvosto Komissio Euroopan parlamentti	2010–2012
Säädösehdotus tietojärjestelmiin kohdistuvista hyökkäyksistä	Komissio	2010

Tietoverkkorikollisuutta koskevan eurooppalaisen hälytysjärjestelmän luominen	Europol Komissio	2010–2012
Eurooppalaisen mallisopimuksen kehittäminen tietoverkkorikollisuuden torjuntaa ja tietoverkkojen turvallisuuden edistämistä koskevia julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia varten	Komissio	2011
Tiedonanto lääkevääreännöksistä	Komissio	2013
Kyberavaruuteen Euroopassa ja kansainvälisellä tasolla sovellettavia toimivaltasääntöjä koskevat toimenpiteet, säädösehdotukset mukaan luettuina	Komissio	2013
Tietoverkkorikollisuudesta vuonna 2001 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen ratifiointi	Jäsenvaltiot	
Talousrikollisuus ja korruptio		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Kertomus varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavia jäsenvaltioiden toimistoja koskevan päätöksen 2007/845/YOS täytäntöönpanosta	Komissio	2010
Tiedonanto kattavasta korruptiontorjuntapolitiikasta jäsenvaltioissa, mukaan luettuna arviointimekanismin perustaminen ja yksityiskohtaisten sääntöjen laatiminen Euroopan neuvoston alaisen lahjonnan vastaisen valtioiden ryhmän (GRECO) kanssa tehtävää yhteistyötä varten	Komissio	2011
Ehdotus varallisuuden takaisin hankintaa koskevaksi uudeksi oikeudelliseksi kehykseksi	Komissio	2011

Säädösehdotus teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamiseen tähtäävistä rikosoikeudellisista toimenpiteistä (korvaa ehdotuksen KOM(2006) 168 lopullinen)	Komissio	2011
Ehdotus tulliviranomaisten toimenpiteistä epäiltäessä tavaroiden loukkaavan tiettyjä teollis- ja tekijänoikeuksia sekä tiettyjä teollis- ja tekijänoikeuksia loukkaavien tavaroiden suhteen toteutettavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EY) N:o 1383/2003 muuttamiseksi	Komissio	2010
EU:n ja Kiinan tulliyhteistyötä teollis- ja tekijänoikeuksien alalla koskevan toimintasuunnitelman voimassaolon jatkaminen ja täytäntöönpano	Komissio Jäsenvaltiot	valmisteilla
Tiedonanto talousrikosten tutkintaa ja talousrikosanalyysiä koskevasta eurooppalaisesta strategiasta	Komissio	2012
Säädösehdotus rahanpesua koskevan EU:n rikosoikeudellisen kehyksen ajan tasalle saattamisesta	Komissio	2012
Yhteisön alueelle tuotavan tai sieltä vietävän käteisrahan valvonnasta annetun asetuksen (EY) N:o 1889/2005 täytäntöönpanoa koskevan komission kertomuksen hyväksyminen ja siihen liittyvät jatkotoimet	Komissio	2010–2011
Arvio tarpeesta toteuttaa lisätoimia todellisten omistajien tunnistamiseen tähtäävän oikeushenkilöiden ja oikeudellisten järjestelyjen/trustien avoimuuden parantamiseksi sekä tähän liittyvät säädösehdotukset	Komissio	2012
Suuntaviivat rikoshyödyn takaisinperintää koskevia uusia välineitä varten (esim. kansalliset pankkitilirekisterit)	Komissio	2012
Identiteetin hallintaa koskeva eurooppalainen strategia sekä säädösehdotukset identiteettivarkauden kriminalisoinnista, sähköisestä identiteetistä ja suojatuista tunnistusjärjestelmistä	Komissio	2012

Kestävän institutionaalisen kehyksen perustaminen FIU.NET-hanketta (rahanpesun selvittelykeskusten verkosto EU:ssa) varten ja epäilyttävien liiketoimien tietokannan mahdollinen luominen tätä koskevan toteutettavuustutkimuksen jälkeen	Komissio	2013
Jäsenvaltioiden korruptiontorjuntapolitiikkojen ensimmäinen arviointi	Komissio	2013
Kertomus seuraamusten lähentämisestä rahoituspalvelujen alalla	Komissio	2010
Tiedonanto väärennösten torjunnan lainvalvontanäkökohdista	Komissio	2013
Huumausaineet		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Arviointi uusia psykoaktiivisia aineita koskevasta päätöksestä 2005/387/YOS ja sitä seuraava säädösehdotus päätöksen muuttamisesta	Komissio	2010
Huumausaineiden lähtöaineiden kaupan valvonnasta tehtävää EU:n ja Venäjän välistä sopimusta koskevien neuvottelujen päätökseen saattaminen	Komissio	2010
EU:n nykyisen huumausainestrategian ja huumausaineita koskevan toimintasuunnitelman arviointi, jossa tarkastellaan myös EU:n sisäisen ja ulkoisen huumausainepolitiikan johdonmukaisuutta, sekä strategian ja toimintasuunnitelman uusiminen	Komissio	2010–2012
Säädösehdotukset huumausaineiden lähtöaineita koskevan EU:n lainsäädännön muuttamisesta valvonnan tehostamiseksi tietyillä osa-alueilla	Komissio	2011
Tiedotuskampanja ja yleisötilaisuuksia Euroopan huumefoorumiin liittyen sen toiminnasta vuonna	Komissio	käynnissä

2010 tehdyn arvioinnin jälkeen		
Tiedonanto EU:n pysyvistä rakenteista EU:n ulkopuolella, erityisesti Länsi-Afrikassa, toteutettavien huumausaineiden torjuntatoimien operatiivista koordinoitua varten	Komissio	2012
Taloudellinen ja poliittinen tuki huumausaineiden ja niiden lähtöaineiden kaupan torjuntaan osallistuville kansainvälisille järjestöille, turvallisuusrakenteille ja muille vastaaville järjestelyille	Komissio	valmisteilla
Afganistanin laitonta huumausainekauppaa koskevan toiminta-asiakirjan täytäntöönpano ja kattavan kahdenvälisen ja kahden alueen välisen vuoropuhelun jatkaminen Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden kanssa	Komissio	käynnissä

Terrorismi		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Tiedonanto terrorismin vastaisten toimien nykytilasta	Komissio	2010
Suositus komission valtuuttamisesta neuvottelemaan Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen välisestä pitkäaikaisesta sopimuksesta, joka koskee rahaliikenteen sanomanvälitystietojen käsittelyä ja siirtämistä terrorismintorjuntaa varten	Komissio	2010 (hyväksytty)
Väkivaltaista radikalisoitumista koskevan EU:n toimintasuunnitelman täytäntöönpano (muut kuin lainsäädäntötoimet, joilla pyritään estämään väkivaltaisen radikaalin sisällön levittäminen internetissä; väkivaltaista radikalisoitumista käsittelevä verkkosivusto; vertailuanalyysin kehittäminen radikalisoitumisen torjunta-aloitteiden tehokkuuden mittaamiseksi)	Komissio	2010

Radikalisoitumisilmiön ulkoisia näkökohtia koskevan tarkastelun jatkaminen	Komissio	2010
Säädösehdotus räjähteiden lähtöaineista	Komissio	2010
Julkisen ja yksityisen sektorin vuoropuhelu terrorismiin ja muihin rikoksiin liittyvästä laittomasta verkkotoiminnasta	Komissio	2010
Tiedonanto EU:ssa toimiville voittoa tavoittelemattomille järjestöille tarkoitetuista, terrorismin rahoittamisen torjuntaa koskevista vapaaehtoisista suuntaviivoista	Komissio	2011
Tiedonanto EU-tason yhteistyöstä ääriliikkeitä ja väkivaltaa vastustavien suuntausten ja ideologioiden mahdollistamiseksi ja tukemiseksi ja niitä koskevan tiedon levittämiseksi suurelle yleisölle	Komissio	2011
Tiedonanto radikalisoitumiseen sovellettavaa kokonaisvaltaista lähestymistapaa koskevasta strategiasta, jonka perustana on arviointi alttiina olevien ryhmien radikalisoitumisen estämiseksi toteutettavien kansallisten politiikkojen tehokkuudesta	Komissio	2011
Kertomus terrorismin torjumista koskevan puitepäättöksen 2008/919/YOS täytäntöönpanosta	Komissio	2011
Kertomus muista kuin lainsäädäntötoimista, joilla pyritään torjumaan internetin käyttöä terrorismitarkoituksiin	Komissio	2011
Tiedonanto terrorismin rahoituksen jäljittämishjelman toteuttamismahdollisuuksista Euroopassa	Komissio	2011
Räjähteitä koskevan EU:n toimintasuunnitelman arviointi ja jatkotoimet	Komissio	2011 2012

Säädösehdotus sellaisten henkilöiden turvallisuusselvityksistä, joiden saatavilla on CBRN-materiaaleja (kemiallisia, biologisia, säteily- ja ydinmateriaaleja) tai räjähteitä	Komissio	2011–2012
Vaihtoehtoisen ja uusien maksutapojen arviointi sen selvittämiseksi, onko niitä mahdollista käyttää väärin terrorismin rahoitukseen	Komissio	2012
Turvallisuuteen liittyvien tullitoimenpiteiden keskinäistä tunnustamista koskevien sopimusten tekeminen EU:n ja tiettyjen kumppanimaiden välillä kansainvälisen toimitusketjun suojaamiseksi ja rajatylittävään kauppaan liittyvien hyötyjen tuottamiseksi molempien sopimuspuolten valtuutetuille taloudellisille toimijoille	Komissio	2010/11
Tiedonanto toimenpiteistä, joilla tehostetaan rahoituslaitoksille annettavaa palautetta niiden terrorismin rahoituksen torjumiseksi tekemän yhteistyön tuloksista	Komissio	2014
Yhteisten riskinarviointiperusteiden ja -mallien kehittäminen tavaroiden turvallisuuden varmistamiseksi	Komissio	käynnissä
Kaksikäyttötuotteiden laittoman käytön torjuntatoimien tehostaminen	Komissio	käynnissä

Kattava ja tehokas EU:n katastrofihallinta: EU:lle vahvemmat valmiudet ehkäistä kaikenlaisia katastrofeja, valmistautua niihin ja toimia niiden aikana

Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Kertomus EU:n pelastuspalvelualan välineiden arvioinnista	Komissio	2010
Tiedonanto EU:n katastrofivalmiuksien parantamisesta	Komissio	2010
Seuranta- ja tiedotuskeskuksen (MIC) analyysi- ja koordinoitivalmiuksien parantaminen	Komissio	v. 2010 lähtien
Ehdotus yhteisvastuulausekkeen täytäntöönpanosta	Komissio	2010–2011
Kemiallisia, biologisia, säteily- ja ydinuhkia (CBRN-uhkia) koskevan vuoden 2009 toimintaohjelman täytäntöönpano (tiettyjä suuririskisiä kemikaaleja koskeva lupamenettely; CBRN-materiaalien havaitsemista koskeva eurooppalainen toimintatapa, joka käsittää myös havaitsemisvälineiden standardoinnin ja sertifiointin sekä havaitsemista koskevat vähimmäisnormit)	Komissio	2010–2014
Elintärkeiden infrastruktuureiden varoitusjärjestelmän (CIWIN) kokeiluvaiheen arviointi jatkokehitystä koskevan päätöksen valmistelua varten	Komissio	2010
Säädösehdotukset pelastuspalvelumekanismin ja pelastuspalvelun rahoitusvälineen voimassaolon jatkamisesta	Komissio	2011

Kertomus Euroopan elintärkeän infrastruktuurin määrittämistä koskevan direktiivin 2008/114/EY täytäntöönpanosta ja sitä seuraava direktiivin tarkistaminen, jonka yhteydessä sen soveltamisalaa mahdollisesti laajennetaan	Komissio	2011 2012
Kattava kertomus CBRN-toimintasuunnitelman täytäntöönpanon edistymisestä	Komissio	2011
Katsaus luonnon ja ihmisen aiheuttamista riskeistä, joita EU:hun voi tulevaisuudessa kohdistua	Komissio	2012
CBRN-turvallisuuteen liittyviä jäsenvaltioiden käytäntöjä ja lähestymistapoja koskeva vertaisarviointiohjelma	Komissio	2012
Tiedonanto elintärkeiden infrastruktuurien suojaamista koskevaan ohjelmaan, räjähteisiin ja CBRN-materiaaleihin liittyvästä yhteistyöstä kolmansien osapuolten kanssa	Komissio	2012
Pelastuspalvelualaa koskeva CBRN-valmiusohjelma	Komissio	2012

Pääsy Eurooppaan globaalistuneessa maailmassa		
Ulkorajojen yhdenmukainen rajavalvonta		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Ehdotus Frontexia koskevan asetuksen (EY) N:o 2007/2004 muuttamisesta	Komissio	2010 (hyväksytty)
Toinen seurantakertomus Euroopan rajavalvontajärjestelmästä (Eurosur)	Komissio	2010
Frontexin alueellisten ja/tai erikoistuneiden toimistojen perustaminen	FRONTEX	2010
Kansalaisten suojelemista vaarallisten tavaroiden kansainvälisen kaupan aiheuttamilta riskeiltä koskevan tullistrategian kehittäminen	Komissio	2010
Säädösehdotus Schengenin rajasäännösten (asetus (EY) N:o 562/2006) muuttamisesta	Komissio	2010–2011
Säädösehdotus maahantulo- ja maastapoistumisjärjestelmän perustamisesta	Komissio	2011
Säädösehdotus rekisteröityjen matkustajien ohjelman perustamisesta	Komissio	2011

Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto (EASO) veloitetaan kehittämään menetelmiä, joilla eri ryhmistä koostuvista muuttovirroista tunnistetaan paremmin kansainvälistä suojelua tarvitsevat, ja tekemään yhteistyötä Frontexin kanssa aina kun se on mahdollista	EASO	2011
Säädösehdotukset Eurosurin jatkokehittämiseksi	Komissio	2011
Tuoteturvallisuuteen liittyviä tullitarkastuksia koskevien suuntaviivojen hyväksyminen	Komissio Jäsenvaltiot	2011
Toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) kehittäminen ja käyttöönotto	Komissio Jäsenvaltiot	Joulukuu 2011 tai 2013 riippuen siitä, mikä tekninen ratkaisu valitaan
Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueeseen liittyvien laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan viraston toiminnan alkaminen		2012
Tiedonanto ulkorajoilla tehtävien erityyppisten tarkastusten paremmasta yhteistoiminnasta, koordinoinnista ja järjeistämistä tavoitteena sekä maahanpääsyn helpottaminen että turvallisuuden tehostaminen	Komissio	2012
Tiedonanto Frontexin pitkän aikavälin kehittämisestä ja mahdollisuuksista perustaa eurooppalainen rajavartiojärjestelmä	Komissio	2014
Yhteisön riskienhallintajärjestelmän käyttö riskejä koskevien tietojen vaihtamiseen rajatullitoimipaikkojen välillä ja ulkorajojen valvontaa ja turvallisuutta koskevien yhteisten	Komissio	valmisteilla

riskinarviointien, kriteerien ja normien jatkokehittäminen		
Satamien, lentokenttien ja maarajojen ylityspaikkojen yhteistyön lisääminen kaikissa ulkorajaturvallisuuteen liittyvissä asioissa	Komissio	käynnissä
Viisumipolitiikka		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Albanian sekä Bosnia ja Hertsegovinan kanssa viisumiasioista käydyn vuoropuhelun päätökseen saattaminen ja viisumeja koskevan vuoropuhelun aloittaminen Kosovon kanssa* <i>*YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 1244/99</i>	Komissio	2010
Viisumisäännösten käytännön soveltamista koskeva käsikirja ja sen säännölliset päivitykset	Komissio	2010 käynnissä
Viisumien myöntämisen helpottamista koskevien sopimusten neuvottelemineen, allekirjoittaminen ja tekeminen kolmansien maiden kanssa	Komissio	käynnissä
Viisumitietojärjestelmän (VIS) kehittäminen ja toimintavalmiiksi saattaminen ja sen vaiheittainen käyttöönotto	Komissio Jäsenvaltiot	joulukuu 2010
Tiedonanto alueellisista konsuliyhteistyöohjelmista ja yhteisten viisumikeskusten perustamisesta	Komissio	2011

Tiedonanto mahdollisuuksista ottaa käyttöön EU:n sähköinen matkustuslupajärjestelmä (EU-ESTA)	Komissio	2011
Tiedonanto viisumisäännöstön (asetus (EY) N:o 810/2009) täytäntöönpanon arvioinnista	Komissio	2013
Tiedonanto uudelta eurooppalaisesta viisumipolitiikasta ja mahdollisuudesta ottaa käyttöön yhteinen eurooppalainen lyhytaikaisten viisumien myöntämisyjärjestelmä	Komissio	2014
VIS-järjestelmän arviointi	Komissio	2014
Viisumien vastavuoroisuutta koskevan periaatteen seuranta (viisumivapaussojien neuvottelemine ja tekemine, säännölliset viisumikohtelun vastavuoroisuutta koskevat kertomukset)	Komissio	käynnissä
Niitä kolmansia maita, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, koskevan luettelon säännölliset tarkistukset ja asetuksen (EY) N:o 539/2001 määräajoin tehtävät tarkistusehdotukset	Komissio	käynnissä
Kolmansien maiden kanssa tehtyjen, viisumien myöntämisen helpottamista ja takaisinottoa koskevien sojien täytäntöönpanoa seuraavien sekakomiteoiden säännölliset kokoukset	Komissio	käynnissä

Varmistetaan EU:n toiminnan solidaarisuus ja vastuullisuus

VASTUUN, SOLIDAARISUUDEN JA KUMPPANUUDEN EUROOPPA MAAHANMUUTTO- JA TURVAPAikka-ASIOISSA		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Tiedonanto maahanmuuttopolitiikan ja EU:n muiden asiaankuuluvien politiikanalojen välisen johdonmukaisuuden lisäämisestä ja erityisesti siitä, miten muuttoliikepolitiikan kehittäminen voitaisiin liittää entistä tiiviimmin Eurooppa 2020 -strategiaan	Komissio	2011
Maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan vuosikertomukset (Euroopan maahanmuutto- ja turvapaikkasopimuksen ja vuodesta 2011 alkaen Tukholman ohjelman täytäntöönpano)	Komissio	valmisteilla
Tilastot		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Toimenpiteet, joilla pyritään seuraaviin tavoitteisiin: - Euroopan tilastojärjestelmää käsittelevä komitea hyväksyy käsitteistön ja työohjelman muuttoliiketilastojen kehittämiseksi ja muuttoliikekysymysten sisällyttämiseksi laajalti sosiaali- ja taloustilastoihin - määritetään lisäerittely, jota sovelletaan turvapaikkatilastoihin, kolmansien maiden kansalaisille myönnettyjä oleskelulupia koskeviin tilastoihin ja maahanmuuttolainsäädännön soveltamisen	Komissio Jäsenvaltiot	2010–2011

valvontaa koskeviin tilastoihin ja tehdään mahdollisesti ehdotus asetuksen (EY) N:o 862/2007 8 artiklan täytäntöönpanoa koskevaksi komission asetukseksi		
Kertomus muuttoliikettä ja kansainvälistä suojelua koskevia yhteisön tilastoja sekä ulkomaisia työntekijöitä koskevien tilastojen laatimisesta annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 311/76 kumoamista koskevan asetuksen (EY) N:o 862/2007 soveltamisesta	Komissio	2012

Dynaaminen ja kokonaisvaltainen muuttoliikepolitiikka		
Maahanmuuttoa koskevan EU:n kokonaisvaltaisen lähestymistavan lujittaminen, kehittäminen ja täytäntöönpano		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Tiedonanto maahanmuuttoa koskevan kokonaisvaltaisen lähestymistavan arvioinnista ja tulevasta kehittämisestä	Komissio	2011
EU:n muuttoliikevaltuuskuntien työn jatkaminen keinona käydä poliittista vuoropuhelua tästä aiheesta kokonaisvaltaisen lähestymistavan piiriin kuuluvien kolmansien maiden kanssa	Komissio Jäsenvaltiot	käynnissä
Muuttoliikeprofiilien määrittämiseen tähtäävien prosessien aloittaminen keskeisten maiden kanssa (mukaan luettuina valmiuksien kehittäminen ja muuttoliikeprofiilien käyttö politiikan määrittelyn, yhteistyöohjelmien laatimisen ja arvioinnin välineenä)	Komissio	käynnissä

Liikkuvuuskumppanuuksien jatkokehittäminen	Komissio	käynnissä
Yhteistyöfoorumien perustamisen jatkaminen alan toimijoiden välisen koordinoinnin helpottamiseksi	Komissio	käynnissä
Muuttoliikettä koskevan vuoropuhelun tehostaminen itäisen kumppanuuden puitteissa	Komissio	käynnissä
Muuttoliikkeen, liikkuvuuden ja työllisyyden aloilla toteutettavan EU:n ja Afrikan kumppanuuden täytäntöönpanon jatkaminen ja tehostaminen ja tätä kumppanuutta käsittelevän EU:n ja Afrikan johtavien virkamiesten kokouksen valmistelu vuoden 2010 toisella puoliskolla	Komissio	käynnissä
Rabatin/Pariisin prosessin konkreettinen seuranta panemalla täytäntöön Pariisin yhteistyöohjelma ja valmistelemalla vuonna 2011 pidettävää Dakarin konferenssia	Komissio	2010–2011
EU:n sekä Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden välisen muuttoliikevuoropuhelun kehittäminen	Komissio	käynnissä
Intian, Afganistanin ja Pakistanin sekä Keski-Aasian maiden kanssa tehtävän muuttoliikettä koskevan yhteistyön tehostaminen alueelliselta pohjalta	Komissio	käynnissä
Muuttoliike ja kehitys		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Tiedonanto ilmastonmuutoksen vaikutuksista kansainväliseen muuttoliikkeeseen ja myös sen mahdollisista vaikutuksista Euroopan unioniin suuntautuvaan maahanmuuttoon	Komissio	2011
Tiedonanto toimenpiteistä, joilla maksimoidaan muuttoliikkeen myönteiset ja minimoidaan sen kielteiset vaikutukset kehitykseen (kiertomuutto, maastamuuttajien rahalähetykset ja arvio	Komissio	2010

rahalähetyksiä koskevan yhteisen EU-portaalin toteutettavuudesta, muuttajien verkostojen kehittäminen ja maahanmuuttajayhteisöjen osallistumista lähtömaiden kehityshankkeisiin edistävät toimet, maahanmuuttajien oikeudet, aivovienti)		
Tuki muuttoliikkeen seurantaverkoston perustamiselle AKT-maihin	Komissio	käynnissä
Tuki kolmansille maille muuttoliikepolitiikan määrittelyssä ja täytäntöönpanossa tekemällä yhteistyötä erityisesti Saharan eteläpuolisen Afrikan maiden kanssa; tavoitteena on muuttoliikkeen paremman hallinnan ja hallinnon varmistavien institutionaalisten valmiuksien vahvistaminen ja mahdollisesti uusien muuttokeskusten avaaminen keskeisissä Afrikan maissa	Komissio	
Kansalliset työmarkkinatarpeet huomioon ottava yhteisesti sovittu politiikka		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Ehdotus direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn edellytyksistä yrityksen sisäisten siirtojen yhteydessä	Komissio	2010
Ehdotus direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityötä varten	Komissio	2010
Kertomus kolmansien maiden kansalaisten opiskelua, opiskelijavaihtoa, palkatonta harjoittelua tai vapaaehtoistyötä varten tapahtuvan maahanpääsyn edellytyksiä koskevan direktiivin 2004/114/EY soveltamisesta ja ehdotus direktiivin muuttamiseksi	Komissio	2010 2011
Kertomus pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemaa koskevasta direktiivistä	Komissio	2011

2003/109/EY ja mahdolliset jatkotoimet		
Kertomus kolmansien maiden kansalaisten erityistä maahanpääsymenettelyä tieteellistä tutkimusta varten koskevasta direktiivistä 2005/71/EY ja mahdolliset jatkotoimet	Komissio	2011
Tiedonanto EU:n jäsenvaltioiden työvoimapulan helpottamisesta maahanmuuton avulla	Komissio	2012
Kertomus kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksiä korkeaa pätevyyttä vaativaa työtä varten koskevan direktiivin 2009/50/EY soveltamisesta	Komissio	2014
Euroopan muuttoliikkeiden verkoston jatkokehittäminen tavoitteena entistä perustellumpien poliittisten valintojen tekeminen ja myös viimeaikaisen kehityksen huomioon ottaminen	Komissio	käynnissä
Muuttajia ja heidän oikeuksiaan koskevat ennakoivat politiikat		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Vihreä kirja oikeudesta perheen yhdistämiseen	Komissio	2010
Ehdotus oikeudesta perheen yhdistämiseen annetun direktiivin 2003/86/EY muuttamiseksi	Komissio	2012
Maahanmuuttosäännöstö – laillista maahanmuuttoa koskevan lainsäädännön konsolidointi, jossa otetaan huomioon voimassa olevan lainsäädännön arviointi ja yksinkertaistamistarpeet ja tarvittaessa laajennetaan voimassa olevia säännöksiä koskemaan EU:n lainsäädännön soveltamisalaan tällä hetkellä kuulumattomia työntekijäryhmiä	Komissio	2013

Kotouttaminen		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Päättäjille ja käytännön toimijoille tarkoitetun kotouttamiskäsikirjan kolmannen laitoksen julkaiseminen	Komissio	2010
Kertomus vuonna 2010 järjestettävää kotouttamista käsittelevää ministerikokousta varten	Komissio	2010
Tiedonanto kotouttamista koskevasta EU:n ohjelmasta, joka käsittäisi myös koordinointimekanismin kehittämisen	Komissio	2011
Tehokkaat politiikat laittoman maahanmuuton torjumiseksi		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Tiedonanto takaisinottosopimusten arvioinnista ja johdonmukaisen takaisinottostrategian kehittämisestä ottaen huomioon yleiset suhteet asianomaiseen maahan, mukaan lukien sellaisiin kolmansiin maihin sovellettava yhteinen lähestymistapa, jotka eivät tee yhteistyötä omien kansalaistensa takaisinotossa	Komissio	2010
Tiedonanto yhteisen palauttamispolitiikan arvioinnista ja sen tulevasta kehityksestä (mukaan luettuina takaisinotettavien henkilöiden palauttamisen ja uudelleenkotouttamisen tueksi toteutettavat toimenpiteet ja valmiuksien kehittäminen kolmansissa maissa; paluu- ja	Komissio	2011

uudelleenkotouttamismahdollisuuksista tiedottaminen kohdemaissa; yhteyshenkilöiden verkoston perustaminen alkuperä- ja kauttakulkumaihin)		
Säädösehdotus laittomassa maahantulossa, kauttakulussa ja maassa oleskelussa avustamisen määrittelystä annetun direktiivin 2002/90/EY muuttamisesta (ja mahdollisesta yhdistämisestä rikosoikeudellisten puitteiden vahvistamisesta laittomassa maahantulossa, kauttakulussa ja maassa oleskelussa avustamisen ehkäisemistä varten tehtyyn puitepäätökseen 2002/946/YOS)	Komissio	2012
Kertomus maassa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten työnantajiin kohdistettavia seuraamuksia ja toimenpiteitä koskevista vähimmäisvaatimuksista annetusta direktiivistä 2009/52/EY	Komissio	2014
Kertomus palauttamista koskevan direktiivin 2008/115/EY täytäntöönpanosta	Komissio	2014
Jatketaan takaisinottosopimuksista neuvottelemista ja sopimusten tekemistä keskeisten kolmansien maiden kanssa ja selvitetään mahdollisuuksia takaisinottosopimusten tekemiseksi muiden kolmansien maiden kanssa	Komissio	käynnissä
Ilman huoltajaa olevat alaikäiset		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Tiedonanto toimintasuunnitelmasta, jossa käsiteltäisiin ilman huoltajaa olevien alaikäisten tilannetta maahanmuuttoprosessissa	Komissio	2010

Turvapaikka-asiat: yhteinen suojelun ja solidaarisuuden alue		
Yhteinen suojelun alue		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Sellaisen yhteisen koulutuspohjan kehittäminen kansallisia turvapaikkaviranomaisia varten, joka perustuisi erityisesti eurooppalaiseen turvapaikka-alan koulutusohjelmaan	EASO	2011
Tiedonanto Eurodac-järjestelmän kehittämisestä ja erityisesti mahdollisuudesta kehittää siitä väline, jolla tuetaan koko yhteistä eurooppalaista turvapaikkajärjestelmää	Komissio	2012
Tiedonanto unionin sisällä toteutettavan turvapaikkahakemusten yhteiskäsittelyn tarkoituksenmukaisuudesta, mahdollisuuksista ja ongelmista sekä sen oikeudellisista ja käytännön vaikutuksista	Komissio	2014
Komission kertomus oikeudellisista ja käytännön seurauksista, joita olisi unionin liittymisellä Geneven yleissopimukseen ja sen vuonna 1967 laadittuun pöytäkirjaan	Komissio	2013
Ensimmäinen arviointikertomus Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston vaikutuksesta käytännön yhteistyöhön ja yhteiseen eurooppalaiseen turvapaikkajärjestelmään	Komissio	2013

Komission tiedonanto kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden suojeluaseman siirtämistä ja turvapaikkapäätösten vastavuoroista tunnustamista koskevasta kehyksestä	Komissio	2014
Yhteisten menetelmien kehittäminen turvapaikkapäätösten eroavuuksien vähentämiseksi	EASO	

Vastuun jakaminen ja solidaarisuus jäsenvaltioiden kesken

Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Sellaisen jäsenvaltioiden kansallisten turvapaikkajärjestelmien arviointia ja valmiuksiin liittyvien ongelmien toteamista koskevan mekanismin perustaminen, jonka avulla jäsenvaltiot voivat tukea toisiaan valmiuksien kehittämisessä	Komissio	2011
Tiedonanto EU:n sisäisen solidaarisuuden lujittamisesta	Komissio	2011
Sellaisten menettelyjen arviointi ja kehittäminen, joilla helpotetaan virkamiesten lähettämistä niiden jäsenvaltioiden avuksi, joilla on huomattavia paineita turvapaikanhakijoiden määrän vuoksi	EASO	2011

Turvapaikka-asioiden ulkoinen ulottuvuus

Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Strategisen kumppanuuden solmiminen UNHCR:n (Yhdistyneiden Kansakuntien pakolaisasiain päävaltuutetun virasto) kanssa	Komissio	2011
EU:n uudelleensijoittamisohjelman väliarviointi	Komissio	2012
Tiedonanto uusista lähestymistavoista tärkeimpiä kauttakulkumaita koskevien turvapaikkamenettelyjen käytössä	Komissio	2013
Ehdotus EU:n uudelleensijoittamisohjelman parantamisesta	Komissio	2014
Vuosikertomukset EU:n uudelleensijoittamistoimista	Komissio	käynnissä
Uusien alueellisten suojeluohjelmien kehittäminen ja käynnistäminen muun muassa Afrikan sarven alueella	Komissio	käynnissä

Rakennetaan globaalia Eurooppaa

Eurooppa globalistuneessa maailmassa – vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen ulkoinen ulottuvuus		
EU:n vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta koskevan politiikan ulkoinen ulottuvuus on yhä tiiviimmin sidoksissa tämän politiikan sisäisiin näkökohtiin ja vaikuttaa ratkaisevasti Tukholman ohjelman tavoitteiden toteutumiseen. Unionin on jatkettava oikeus-, vapaus- ja turvallisuusasioiden ulkoisen ulottuvuuden tehokasta ja johdonmukaista täytäntöönpanoa ja tehtävä myös säännöllisesti sitä koskevia arviointeja.		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Määräajoin annettavat kertomukset Tukholman ohjelman ulkoisen ulottuvuuden täytäntöönpanon edistymisestä	Komissio	2011–2014
Vahvempi ulkoinen ulottuvuus		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Oikeus-, vapaus- ja turvallisuusasioita koskevan asiantuntemuksen edistäminen keskeisissä EU:n edustustoissa tarjoamalla riittävästi alan politiikkoihin liittyvää tietoa ja koulutusta sekä sijoittamalla oikeus-, vapaus- ja turvallisuusasioiden asiantuntijoita joissakin merkittävässä kolmansissa maissa sijaitseviin EU:n edustustoihin	Komissio	2010–2014
EU:n jäsenvaltioiden yhteyshenkilöitä olisi kannustettava tehostamaan yhteistyötään sekä tietojen ja parhaiden toimintatapojen vaihtoa	Jäsenvaltiot Neuvosto Komissio	2010–2014

Kertomus, jossa esitellään keinoja varmistaa, että EU:n ja jäsenvaltioiden toimet täydentävät toisiaan	Komissio	2011
Ks. jakso <i>Huolehditaan Euroopan turvallisuudesta</i> , jossa annetaan tietoja ETPP-poliisioperaatioiden ja Europolin yhteistyöhön liittyvistä toimista		
Ihmisoikeudet		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Tiedonanto ihmisoikeuksia koskevasta EU:n toimintasuunnitelmasta, jolla edistetään sen arvoja oikeus- ja sisäasioiden alaa koskevien politiikkojen ulkoisessa ulottuvuudessa	Komissio	2011

Ensisijaisten aihekohtaisten toimien jatkaminen uusin välinein		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Ks. jakso <i>Huolehditaan Euroopan turvallisuudesta</i> , jossa annetaan tietoja toimista, jotka liittyvät mahdollisiin yhteistyösopimuksiin kolmansien maiden kanssa ihmiskaupan ja ihmisten salakuljetuksen torjunnan tehostamiseksi, sekä radikalisoitumisen ja terrorismiin värväyksen ehkäisemistoimista ja elintärkeiden infrastruktuurien suojelusta		

Sopimukset kolmansien maiden kanssa		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Ks. jakso <i>Varmistetaan perusoikeuksien suojelu</i> , jossa annetaan tietoja toimista, jotka liittyvät unionin johdonmukaiseen lainsäädäntökehykseen henkilötietojen siirtämiselle kolmansiin maihin lainvalvontatarkoituksia varten, ja jakso <i>Vahvistetaan luottamusta Euroopan oikeudenkäyttöalueeseen</i> , jossa annetaan tietoja toimista, jotka liittyvät sopimuksiin kolmansien maiden kanssa, erityisesti oikeudellista yhteistyötä yksityisoikeudellisissa ja rikosasioissa koskeviin sopimuksiin		
Maantieteelliset painopisteet ja kansainväliset järjestöt		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Länsi-Balkan		
Edistetään oikeuslaitoksen uudistamista ja korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa laajentumisprosessissa, erityisesti vahvistamalla valvontajärjestelmää ja kohdentamalla apu paremmin	Komissio	2010
Ks. jakso <i>Huolehditaan Euroopan turvallisuudesta</i> , jossa annetaan tietoja Länsi-Balkanin maiden		

kanssa viisumiasioista käytävien vuoropuhelujen päätökseen saattamista koskevista toimista		
Turkki		
Turkin kanssa tehtävää yhteistyötä koskeva toimintasuunnitelma	Komissio	2010
Ks. jakso <i>Varmistetaan EU:n toiminnan solidaarisuus ja vastuullisuus</i> , jossa annetaan tietoja Turkin kanssa takaisinottosopimuksesta käytäviä neuvotteluja koskevista toimista		
Euroopan naapuruuspolitiikka – Itäinen kumppanuus		
Toimintasuunnitelma itäisen kumppanuuden maille oikeus- ja sisäasioista, joihin sisältyvät liikkuvuuteen liittyvät asiat kuten viisumit ja asteittainen viisumivapauden käyttöönotto pitkän aikavälin tavoitteena yksittäisten kumppanuusmaiden tapauksessa, muuttoliike, rajaturvallisuus sekä vuoropuhelu kumppanuusmaiden kanssa turvallisuuteen liittyvistä näkökohdista	Komissio	2010
Ks. jakso <i>Huolehditaan Euroopan turvallisuudesta</i> , jossa annetaan tietoja viisumimenettelyjen helpottamista koskevista sopimuksista itäisen kumppanuuden maiden kanssa		
Toimet, joilla edistetään vakautta ja turvallisuutta Mustanmeren alueella Mustanmeren synergiaa koskevan alueellisen yhteistyöaloitteen perusteella Nämä toimet täydentävät itäiseen kumppanuuteen liittyviä toimia		
Euroopan naapuruuspolitiikka – Välimeren unioni		
Välimeren unionia koskeva suunnitelma, Barcelonan prosessin ja Euro–Välimeri-kumppanuuden puitteissa aloitetun työn tehostaminen, erityisesti (meriteitse tapahtuvan) muuttoliikkeen, rajojen	Komissio	2010

valvonnan, huumausainekaupan ennaltaehkäisyn ja torjumisen, pelastuspalvelun, lainvalvonnan ja oikeudellisen yhteistyön alalla		
Ks. jakso <i>Varmistetaan EU:n toiminnan solidaarisuus ja vastuullisuus</i> , joka sisältää tietoja Marokon, Algerian ja Egyptin kanssa takaisinottosopimuksesta käytäviä neuvotteluja koskevista toimista		
Yhdysvallat		
Oikeuden, vapauden ja turvallisuuden alueen transatlanttisen yhteistyön tehostamisesta 28. lokakuuta 2009 annetun EU:n ja Yhdysvaltojen yhteisen julistuksen seuranta	Komissio	käynnissä
Ks. jakso <i>Varmistetaan perusoikeuksien suojele</i> , jossa annetaan tietoja toimista, jotka liittyvät henkilötietojen suojaa koskevaan EU:n ja Yhdysvaltojen sopimukseen lainvalvontatarkoituksia varten; jakso <i>Vahvistetaan luottamusta Euroopan oikeudenkäyttöalueeseen</i> , jossa annetaan tietoja toimista, jotka liittyvät EU:n ja Yhdysvaltojen keskinäistä oikeusapua ja rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevien sopimusten täytäntöönpanoon; jakso <i>Huolehditaan Euroopan turvallisuudesta</i> , jossa annetaan tietoja toimista, jotka liittyvät EU:n ja Yhdysvaltojen pitkäaikaiseen sopimukseen rahaliikenteen sanomanvälitystietojen käsittelystä ja siirtämisestä terrorismin rahoituksen jäljittämishjelmaa varten, radikalisoitumisilmiön ulkoisia näkökohtia koskevan tarkastelun jatkamiseen erityisesti Yhdysvaltojen kanssa, sekä EU:n ja Yhdysvaltojen välisen oikeudellisen ja poliisiyhteistyön vahvistamiseen tietoverkkorikollisuuden torjunnassa		
Venäjä		
Yhteistä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta Venäjän kanssa koskevan etenemissuunnitelman täytäntöönpano	Komissio	käynnissä

Ks. jakso <i>Huolehditaan Euroopan turvallisuudesta</i> , jossa annetaan tietoja toimista, jotka liittyvät neuvotteluihin EU:n ja Venäjän välisestä tarkistetusta viisumimenettelyjen helpottamista koskevasta sopimuksesta sekä viisumimenettelyjen helpottamista ja takaisinottoa koskevien sopimusten täytäntöönpanon seurantaan ja neuvotteluihin huumausaineiden lähtöaineita koskevasta sopimuksesta		
EU-Afrikka		
Ks. jakso <i>Huolehditaan Euroopan turvallisuudesta</i> , jossa annetaan tietoja ihmiskaupan torjuntaan Länsi-Afrikassa liittyvistä toimista; jakso <i>Varmistetaan EU:n toiminnan solidaarisuus ja vastuullisuus</i> , jossa annetaan tietoja Rabatin/Pariisin prosessien seurantaan sekä muuttoliikkeen, liikkuvuuden ja työllisyyden aloilla toteutettavan EU:n ja Afrikan kumppanuuden täytäntöönpanoon liittyvistä toimista; Eurooppa-neuvoston kesäkuussa 2009 Välimeren alueen muuttoliikkeestä ja Marokon, Algerian ja Egyptin kanssa käytävistä takaisinottoa koskevista neuvotteluista antamiin päätelmiin liittyvistä jatkotoimista sekä keskustelujen jatkamisesta Libyan kanssa tehtyyn puitesopimukseen sisältyvistä muuttoliikettä koskevista kysymyksistä, takaisinotto ja rajaturvallisuus mukaan luettuina; Tripolin prosessin uudelleen käynnistämisestä; ja Afrikan sarven alueellisesta suojeleuhjelmasta		
Kiina ja Intia		
Kiinan ja Intian kanssa terrorismin torjunnasta, teollis- ja tekijänoikeuksista, muuttoliikkeestä, laittoman muuttoliikkeen torjumisesta ja oikeudellisesta yhteistyöstä käytävän vuoropuhelun edistäminen ja ihmisoikeusvuoropuhelun jatkaminen Kiinan kanssa (ks. jakso <i>Huolehditaan Euroopan turvallisuudesta</i> , jossa annetaan tietoja teollis- ja tekijänoikeuksien valvontaa tullissa koskevasta EU:n ja Kiinan toimintasuunnitelmasta)		
Ks. jakso <i>Varmistetaan EU:n toiminnan solidaarisuus ja vastuullisuus</i> , jossa annetaan tietoja toimista, jotka liittyvät muuttoliikettä koskevaan vuoropuheluun ja yhteistyöhön Intian kanssa sekä		

EU:n ja Kiinan takaisinottosopimukseen		
Brasilia		
Brasilian kanssa tehdyn strategisen kumppanuuden ja yhteisen toimintasuunnitelman täytäntöönpano ja kehittäminen		
EU–Latinalaisen Amerikan ja Karibian maat ja Keski-Aasian maat		
Ks. jakso <i>Dynaaminen ja kokonaisvaltainen muuttoliikepolitiikka</i> , jossa annetaan tietoja toimista, jotka liittyvät Aasian avainmaiden kanssa käytävään muuttoliikevuoropuheluun ja yhteistyön tehostamiseen EU:n etujen kannalta tärkeiden Keski-Aasian maiden kanssa sekä EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden välisen muuttoliikevuoropuhelun kehittämiseen; ks. jakso <i>Huolehditaan Euroopan turvallisuudesta</i> , jossa annetaan tietoja huumausaineita koskevasta EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden yhteistyöstä		
Afganistan, Pakistan, Irak ja Bangladesh		
Ks. jakso <i>Huolehditaan Euroopan turvallisuudesta</i> , jossa annetaan tietoja huumausaineita koskevan yhteistyön tehostamiseen ja terrorismia koskevaan yhteistyöhön liittyvistä toimista; jakso <i>Varmistetaan EU:n toiminnan solidaarisuus ja vastuullisuus</i> , jossa annetaan tietoja muuttoliikkeeseen liittyvästä yhteistyöstä, takaisinottosopimuksista kyseisten maiden kanssa ja pakolaistilanteesta		
Kansainväliset järjestöt sekä eurooppalaisten ja kansainvälisten normien edistäminen		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu

Yhteistyö Euroopan neuvoston kanssa vuonna 2006 allekirjoitetun yhteisymmärryspöytäkirjan pohjalta ja sen tärkeiden yleissopimusten kuten laitonta kauppaa, ihmiskauppaa, tietosuojaa, lasten suojelua, tietoverkkorikollisuutta ja korruptiota koskevien yleissopimusten täytäntöönpanon tukeminen	Komissio Neuvosto	käynnissä
Jatketaan kansainvälistä yksityisoikeutta koskevan Haagin konferenssin tukemista ja kannustetaan kumppaneita ratifioimaan yleissopimukset, joissa EU on tai tulee olemaan sopimuspuolena tai joissa kaikki jäsenvaltiot ovat sopimuspuolia	Komissio	käynnissä

Poliittisista painopisteistä toimiin ja tuloksiin

Johdonmukaisuuden lisääminen		
Toimi	Vastuutaho	Aikataulu
Tiedonanto menettelyistä, joilla Euroopan parlamentti yhdessä kansallisten parlamenttien kanssa valvoo Europolin toimintaa	Komissio	2011
Tiedonanto menettelytavoista, jotka koskevat Euroopan parlamentin ja kansallisten parlamenttien osallistumista Eurojustin toiminnan arviointiin	Komissio	2011
Arviointi		
Toimi	Vastuutaho	Aikataulu
Tiedonanto oikeus- ja sisäasioita koskevien politiikkojen arvioinnista	Komissio	2010
Ehdotus jäsenvaltioiden korruptiontorjuntapolitiikkojen arviointimenetelmäksi	Komissio	2011
Ehdotus rikosoikeudellisen yhteistyön arviointimenetelmäksi	Komissio	2012

Koulutus		
Toimi	Vastuutaho	Aikataulu
Tiedonanto kaikille oikeusalan ammattilaisille annettavaa eurooppalaista koulutusta koskevasta toimintasuunnitelmasta	Komissio	2011
Tiedonanto sisäisen turvallisuuden alan ammattilaisille annettavaa eurooppalaista koulutusta koskevasta toimintasuunnitelmasta	Komissio	2011
Erasmus-ohjelman kaltaisia oikeusviranomaisten ja oikeusalan ammattilaisten vaihto-ohjelmia koskevat pilottihankkeet	Komissio	2010–2012
Erasmus-ohjelman kaltaisia lainvalvontaviranomaisten vaihto-ohjelmia koskevat pilottihankkeet	Komissio	2010–2012
Eurooppalaisen oikeusalan instituutin kehittäminen	Komissio	2011–2012
Tiedottaminen		
Toimi	Vastuutaho	Aikataulu
Kohdennettu tiedotustoiminta, jolla tiedotetaan EU:n kansalaisille heidän kansalaisoikeuksistaan, erityisesti oikeudesta konsuliviranomaisten antamaan suojeluun	Komissio	2010

kolmansissa maissa ja oikeudesta vapaaseen liikkuvuuteen ja oleskeluun EU:n alueella		
Tietosuoja-oikeuksista tiedottaminen	Komissio	käynnissä
Kuolemanrangaistusten vastainen tiedottaminen		
Tiedottaminen yksilön oikeuksista rikosoikeudellisissa menettelyissä	Komissio	käynnissä
Rajatylittäviä liiketoimia helpottavista välineistä tiedottaminen	Komissio	käynnissä
Kuluttajan oikeuksista tiedottaminen	Komissio	käynnissä
Syrjinnänvastainen tiedottaminen	Komissio	käynnissä
Tiedottaminen tullin harjoittamasta teollis- ja tekijänoikeuksien valvonnasta ulkorajoilla	Komissio Jäsenvaltiot	käynnissä
Vuoropuhelu kansalaisyhteiskunnan kanssa		
Toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Lapsen oikeuksia käsittelevän eurooppalaisen foorumin kokoukset	Komissio	käynnissä
Euroopan kotouttamisfoorumin kokoukset	Komissio	käynnissä

Oikeusalan foorumin kokoukset	Komissio	käynnissä
Huumausaineita käsittelevän kansalaisyhteiskunnan foorumin kokoukset	Komissio	käynnissä
Euroopan sosiaalialan kansalaisjärjestöjen foorumin kanssa joka toinen vuosi järjestettävä kokous	Komissio	käynnissä
Rahoitus		
Toimi	Vastuutaho	Aikataulu
Uusia rahoitusohjelmia ja varoja oikeus- ja sisäasioiden alalla koskevat ehdotukset, jotka perustuvat seuraavaan monivuotiseen rahoituskehykseen	Komissio	2011–2013

SV

SV

SV

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 20.4.2010
KOM(2010) 171 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN OCH
REGIONKOMMITTÉN**

Att förverkliga ett område med frihet, säkerhet och rättvisa för EU-medborgarna

Handlingsplan för att genomföra Stockholmsprogrammet

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN OCH
REGIONKOMMITTÉN**

1. Att förverkliga ett område med frihet, säkerhet och rättvisa för EU-medborgarna

Handlingsplan för att genomföra Stockholmsprogrammet

1. Att förverkliga ett område med frihet, säkerhet och rättvisa för EU-medborgarna

Det europeiska området med frihet, säkerhet och rättvisa är, tillsammans med Europa 2020-strategin, ett mycket viktigt inslag i EU:s svar på de globala utmaningarna på lång sikt och ett bidrag till att stärka och utveckla den europeiska modellen av social marknadsekonomi och våra insatser för att möta klimatförändringarna.

I en tid av förändringar, när världen just håller på att återhämta sig från den ekonomiska och finansiella krisen, är det mer än någonsin EU:s uppgift att skydda och framhäva våra värderingar och försvara våra intressen. Respekt för individen samt mänsklig värdighet, frihet, jämlikhet och solidaritet är eviga värden i en tid av ständig samhällsförändring och teknisk utveckling. Dessa värden måste vara en ledstjärna i vårt arbete.

I Stockholmsprogrammet, som antogs av Europeiska rådet i december 2009¹, anges prioriteringar för utvecklingen av ett europeiskt område med frihet, säkerhet och rättvisa under de kommande fem åren. Innehållet återspeglar de diskussioner som under de senaste åren förts med Europaparlamentet, rådet, medlemsstaterna och berörda parter. En utgångspunkt är de målsättningar som kommissionen skisserade i det meddelande från juni 2009² som föregick antagandet av Stockholmsprogrammet.

Unionen kommer under de närmaste åren att fokusera sina insatser inom detta område på att främja ”medborgarnas Europa” och sett till att medborgarna kan dra full nytta av den europeiska integrationen.

Det är inom områdena frihet, säkerhet och rättvisa som medborgarna förväntar sig mest av beslutsfattarna, eftersom utvecklingen där påverkar deras vardag. Människor i EU förväntar sig med rätta att kunna leva i en fredlig och välmående union, försäkrade om att deras rättigheter tillvaratas fullt ut och att de kan leva i trygghet.

Det är också viktigt att det europeiska området med frihet, säkerhet och rättvisa är ett område där alla människor, även tredjelandsmedborgare, kan känna att de grundläggande rättigheterna i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna respekteras i praktiken.

Syftet med denna handlingsplan är att leva upp till ovannämnda prioriteringar, både på EU-nivå och globalt, och se till att människor i EU kan dra nytta av de framsteg som görs inom området för frihet, säkerhet och rättvisa. Den bör också göra det möjligt för oss att i ett längre

¹ Rådets dokument 17024/09, antaget av Europeiska rådet den 10–11 december 2009.

² KOM(2009) 262: ”Ett område med frihet, säkerhet och rättvisa i allmänhetens tjänst”.

perspektiv komma med beslutsamma och väl avpassade EU-lösningar på europeiska och globala utmaningar.

Genom ikraftträdandet av Lissabonfördraget kan unionen på ett mer kraftfullt sätt söka lösningar på EU-medborgarnas problem och leva upp till deras förhoppningar. För det första kommer Europaparlamentets stärkta roll som medlagstiftare på de flesta områden och de nationella parlamentens ökade medverkan att göra EU mer ansvarigt för de åtgärder som vidtas i medborgarnas intresse och ge EU större demokratisk legitimitet. För det andra kommer införandet av kravet på kvalificerad majoritet vid omröstningar i rådet att leda till ett mer effektivt beslutsfattande inom flertalet politikområden. Slutligen förbättras den rättsliga kontrollen genom att EU-domstolen får till uppgift att granska alla aspekter av frihet, säkerhet och rättvisa, samtidigt som stadgan om de grundläggande rättigheterna blir rättsligt bindande. Fördraget ger unionen nya mål när det gäller att bekämpa socialt utanförskap och diskriminering, och bekräftar målet att främja jämställdhet mellan kvinnor och män.

Det är därför viktigt att unionen tar medborgarnas förväntningar och frågor på allvar. Vi måste motstå tendenser att behandla säkerhet, rättvisa och grundläggande rättigheter som separata frågor. De måste förenas i en samlad strategi för att möta dagens och morgondagens utmaningar.

2. Garantier för skyddet av de grundläggande rättigheterna

Det är av största vikt att ge full verkan åt skyddet av rättigheterna i stadgan om de grundläggande rättigheterna, som bör göras till en ledstjärna för all lagstiftning och politik på EU-nivå. Rättigheterna måste vara konkreta och möjliga att genomdriva. Kommissionen kommer att tillämpa "nolltolerans" mot överträdelser av stadgan. Den kommer också att förstärka sina mekanismer för att se till stadgan efterlevs och rapportera om saken till Europaparlamentet och rådet. I en globaliserad värld som karaktäriseras av en snabb teknisk utveckling och där informationsutbytet inte känner några gränser är det särskilt viktigt att skydda människors privatliv. Unionen måste se till att den grundläggande rätten till skydd för personuppgifter tillämpas på ett konsekvent sätt. Vi behöver stärka EU:s hållning när det gäller att skydda den enskildes personuppgifter inom alla EU:s politikområden, inklusive brottsbekämpning och brottsförebyggande insatser, men även inom våra internationella förbindelser.

Alla tillgängliga politiska instrument kommer att användas för att genom effektiva åtgärder på EU-nivå möta våldet mot kvinnor och barn, inklusive våld i hemmet och kvinnlig könsstympning, skydda barns rättigheter och bekämpa alla former av diskriminering, rasism, främlingsfientlighet och homofobi. Särskild hänsyn ska tas till situationen för utsatta individer.

Det är viktigt att analysera och minska skillnaderna mellan de 27 medlemsstaterna när det gäller skyddet för brotts- och terrorismoffer, med målsättningen att med alla tillgängliga medel förbättra detta skydd. EU-lagstiftningen bör garantera en hög standard på den rätt till rättvisa förfaranden som misstänkta och tilltalade omfattas av. Även villkoren i samband med frihetsberövande, inklusive i fängelser, bör ses över.

3. Förbättra EU-medborgarnas förutsättningar att utnyttja sina rättigheter

EU-medborgarskapet behöver utvecklas ytterligare, från ett begrepp som används i fördragen till något påtagligt och verkligt som innebär ett mervärde i människornas vardag, utöver det

nationella medborgarskapet. EU-medborgarna måste kunna utnyttja de rättigheter som vuxit fram genom den europeiska integrationen.

Att förbättra medborgarnas möjligheter att förflytta sig är av största vikt i integrationsarbetet. Den fria rörligheten är en grundläggande rättighet för EU-medborgarna och deras familjemedlemmar. Den måste upprätthållas utan inskränkningar. Rörligheten bör förbättras genom avskaffande av de hinder som medborgarna fortfarande ställs inför när de vill utöva sin rätt att flytta från hemmedlemsstaten till en annan medlemsstat för att studera, arbeta, inrätta en affärsverksamhet, starta familj eller pensionera sig. Det är viktigt att medborgarna omfattas av skydd oavsett var de befinner sig i världen. En EU-medborgare som befinner sig i ett land där hans eller hennes hemmedlemsstat saknar representation bör få konsulärt stöd från någon annan medlemsstats ambassad eller konsulat, på samma villkor som den medlemsstatens egna medborgare.

Att underlätta och uppmuntra medborgarnas deltagande i unionens demokratiska liv är av avgörande betydelse för att öka medborgarnas känsla och förståelse för den europeiska integrationen. Ett ökat deltagande i valen till Europaparlamentet är en gemensam målsättning. Medborgarnas rätt att rösta och ställa upp i lokalval och val till Europaparlamentet på hemorten bör främjas och förstärkas. Medborgarinitiativet är en kraftfull injektion som bidrar till att stärka EU-medborgarnas rättigheter och unionens demokratiska legitimitet.

4. Stärkt förtroende för det europeiska rättsliga området

Det europeiska rättsliga området och en väl fungerande inre marknad bygger på den grundläggande principen om ömsesidigt erkännande. Denna princip kan endast tillämpas effektivt om det finns ett ömsesidigt förtroende mellan domare, rättstillämpare, företag och medborgare. För att skapa ömsesidigt förtroende krävs miniminormer och ökad förståelse för olika rättstraditioner och juridiska arbetsmetoder.

Det är inte tillräckligt att fastställa rättigheter. Rättigheter och skyldigheter blir en realitet först när de blir lätt tillgängliga för de berörda personerna. Individerna måste kunna hävda sina rättigheter varhelst i unionen de råkar befinna sig.

Ett väl fungerande rättsligt område stödjer utvecklingen och främjar genomförandet av all unionspolitik. Det rättsliga området kan komma medborgarna och företagen till godo genom att bidra till att främja ekonomisk verksamhet på den inre marknaden och säkerställa ett väl fungerande konsumentskydd. Efter ikraftträdandet av Lissabonfördraget har unionen de verktyg som behövs för att bidra till att underlätta människors vardag och löpande affärsverksamhet genom att jämka samman medborgarnas och den inre marknads behov och medlemsstaternas olika rättstraditioner.

Unionslagstiftningen kan bidra till att underlätta förflyttningar i EU och göra medborgarna mer benägna att utnyttja sin rätt till fri rörlighet. För internationella par kan den bidra till att minska onödig stress i samband med skilsmässa eller separation, och till att undanröja den rådande osäkerheten om vad som gäller för barn och deras föräldrar i situationer där det finns anknytning till flera länder. Den kan också bidra till att avskaffa hinder för erkännandet av rättsliga handlingar och leda till ömsesidigt erkännande av verkningarna av handlingar rörande civilstånd. Personer som i samband med en bilresa till en annan medlemsstat råkar ut för en bilolycka måste ha möjlighet att ta reda på vilka tidsfrister som gäller för ersättning via försäkringen.

Unionslagstiftningen kan stå för ett konkret och kraftfullt bidrag till genomförandet av Europa 2020-strategin och mildra verkningarna av finanskrisen. Ny EU-lagstiftning kommer att föreslås när det är nödvändigt och lämpligt för att stärka vår gemensamma marknad, hjälpa företag genom att undanröja onödiga byråkrati och minska transaktionskostnader.

En viktig prioritering är att minska byråkratin för företagen. Det tungrodda och kostsamma exekvaturförfarandet, som ska följas vid erkännande och verkställighet av domstolsavgöranden i ett annat land, bör systematiskt förpassas till historien utan man för den skull gör avkall på nödvändiga skyddsmekanismer. Om fordringar i ett annat land kan drivas in lika lätt som inhemska fordringar kan detta bidra till att öka företagens förtroende för den gemensamma marknaden, och effektiva konkursförfaranden kan påskynda återhämtningen från den ekonomiska krisen. Mer enhetliga bestämmelser på det avtalsrättsliga området i EU kan medverka till att underlätta gränsöverskridande transaktioner. Näringslivet drar inte tillräcklig nytta av den potential till ökad försäljning som Internet erbjuder. Unionslagstiftningen kan bidra till att skapa den rättssäkerhet som företagen förväntar sig och samtidigt garantera bästa möjliga konsumentskydd. Konsumenterna behöver bli medvetna om sina rättigheter och ges tillgång till rättslig prövning i ärenden med anknytning till flera medlemsstater. Slutligen kan en ökad användning av alternativa metoder för tvistlösning göra rättskipningen mer effektiv.

Straffrätt är en relativt nytt område inom EU:s behörighet. Genom Lissabonfördraget skapas en tydlig rättslig ram. En straffrättslig strategi som fullt ut respekterar subsidiaritetsprincipen och kraven på sammanhållning bör vägleda EU:s politik för tillnärmning av den straffrättsliga och den straffprocessrättsliga lagstiftningen. Arbetet bör bedrivas i nära samarbete med Europaparlamentet, de nationella parlamenten och rådet, varvid det är viktigt att fokus fortsatt ligger på ömsesidigt erkännande och att harmoniseringen av brottsrubriceringar och straffsatser fortsätter i valda fall.

Rättskipningen får inte hämmas av omotiverade skillnader mellan medlemsstaternas rättssystem. Brottslingar ska inte kunna undvika åtal och påföljd genom att resa över gränserna och utnyttja skillnader mellan de nationella rättssystemen. Det behövs en gedigen processrättslig grund på EU-nivå. Ett nytt övergripande system för bevisupptagning i mål med anknytning till flera medlemsstater och ett bättre utbyte av information mellan medlemsstaternas myndigheter om begångna brott är viktiga redskap för att utveckla ett fungerande område med frihet, säkerhet och rättvisa. Kommissionen kommer, med utgångspunkt i Eurojust, att förbereda inrättandet av en europeisk åklagarmyndighet som ska ansvara för att utreda och lagföra brott som riktar sig mot unionens finansiella intressen. I samband därmed kommer kommissionen att närmare överväga formerna för samarbetet med alla berörda aktörer, inklusive Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf).

5. Strategier för att trygga säkerheten i EU

EU står inför en växande gränsöverskridande brottslighet. Det är vår skyldighet att i nära samarbete med medlemsstaterna, Europaparlamentet, viktiga tredjeländer och i förekommande fall näringslivet göra vårt yttersta för att EU-medborgarna ska kunna leva i trygghet.

Lissabonfördraget ger unionen bättre redskap att bekämpa terrorism och organiserad brottslighet.

En strategi för den inre säkerheten, baserad på full respekt för de grundläggande rättigheterna och solidaritet mellan medlemsstaterna, kommer att genomföras med omsorg och fasthet för att möta växande utmaningar av gränsöverskridande natur. Detta förutsätter en samordnad strategi för polissamarbete, gränsförvaltning, straffrättsligt samarbete och civilskydd. Vi behöver vidta åtgärder för att möta alla de vanliga säkerhetshoten, alltifrån terrorism och organiserad brottslighet till säkerhetsproblem i samband med människoskapade katastrofer och naturkatastrofer. Med hänsyn till den ökade användningen av ny teknik kommer effektiva insatser för att möta dessa hot att kräva kompletterande strategier som säkerställer att Europas nätverk samt infrastruktur för informations- och kommunikationsteknik är förberedda och har tillräcklig motståndskraft för att möta dessa hot.

För att denna strategi ska kunna bli framgångsrik måste den bygga på kunskap och erfarenhet. Det är nu läge att analysera vår tidigare hållning, som innebar att unionen (ofta från fall till fall) tvingades reagera på oväntade och tragiska händelser, och att dra fördel av det nya institutionella upplägg som Lissabonfördraget erbjuder med hjälp av ett sammanhållet och sektorsöverskridande tillvägagångssätt.

En strategisk dagordning för utbyte av information kräver en översyn av de befintliga systemen för insamling, behandling och utbyte av uppgifter, med en ingående bedömning av i vilken grad systemen är nyttiga, effektiva och proportionella samt förenliga med rätten till skydd för privatlivet. En sådan dagordning bör också ligga till grund för en konsekvent utveckling av alla befintliga och framtida informationssystem.

Det är också viktigt att vi ser närmare på de åtgärder mot terrorism som har införts under senare år och bedömer hur de kan förbättras för att bidra till skyddet för våra medborgare och tillföra medlemsstaternas insatser ett mervärde. Den nya institutionella ramen ger unionen en oöverträffad möjlighet att på ett bättre sätt knyta samman sina olika verktyg för bekämpning av terrorism.

Framtida insatser mot organiserad brottslighet bör så långt som möjligt vara baserade på den nya institutionella ramen. Människohandel, barnpornografi, it-brottslighet, ekonomisk brottslighet, penningförfalskning och narkotikahandel bör göras till föremål för samlade insatser. En mer effektiv lagföring är lika viktigt som att se till brottsoffrens behov och att minska behovet av tjänster för potentiella offer. En första konkret åtgärd blir att sammanföra medlemsstaternas resurser när det gäller att få bukt med specifika narkotikatyper och smuglingsrutter.

Vi behöver också undanröja de hinder som står i vägen för ett effektivt samarbete mellan medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter. EU-byråer och EU-organ som Frontex, Europol, Eurojust och Olaf spelar här en mycket viktig roll. De måste samarbeta bättre och ges de befogenheter och resurser som de behöver för att uppnå sina mål inom ramen för tydligt definierade roller.

Unionen kommer att eftersträva en integrerad strategi för kontroll av inresor till dess territorium i ett utvidgat Schengenområde, i syfte att ytterligare underlätta rörligheten och säkerställa en hög inre säkerhet. En liberalisering av viseringsbestämmelserna kommer att eftersträvas, i synnerhet med avseende på vissa grannländer. Syftet är att utifrån klart definierade villkor underlätta kontakten mellan människor i olika länder.

En intelligent och effektiv användning av modern teknik inom gränsförvaltningen, för att komplettera befintliga verktyg inom ramen för en riskbedömningsprocess, kan också bidra till

att göra EU mer tillgängligt för människor som reser med ärligt uppsåt. Det skulle dessutom ha en stimulerande inverkan på innovationen inom EU:s industrier, och därigenom bidra till välbefindandet och tillväxten i EU, samt medverka till en större trygghet hos unionsmedborgarna. Idrifftagandet av SIS II- och VIS-systemen kommer även i fortsättningen att ha hög prioritet.

Det krävs en samordnad strategi, som bygger på att tullmyndigheterna står väl rustade för ändamålet, för att skydda medborgarna från de risker som är förknippade med internationell handel med förfälskade, förbjudna och farliga varor. Skyddet från skadligt och farligt gods måste säkerställas på ett effektivt och strukturerat sätt.

Våra insatser för att skydda människor kommer att beröra EU:s roll när det gäller att förebygga, skapa beredskap för och vidta åtgärder i samband med kriser och katastrofer. Vidare analys och nödvändiga åtgärder på EU-nivå i samband med krishantering kommer att prioriteras med omedelbar verkan. EU:s civilskyddsmekanism kommer att stärkas i syfte att göra medlemsstaternas stöd mer tillgängligt, kompatibelt och samordnat. Även de förebyggande insatserna behöver stärkas. Unionen kommer att tillämpa solidaritetsklausulen.

6. Solidaritet och ansvar som grund för våra insatser

Ett starkt försvar för migranternas grundläggande rättigheter, som vilar på respekt för våra värderingar när det gäller mänsklig värdighet och solidaritet, kommer att göra det möjligt för migranterna att bidra fullt ut till ekonomin och samhället i EU. Invandringen fyller en viktig funktion när det gäller att möta EU:s demografiska utmaningar och se till att EU kan vidmakthålla en stark ekonomisk ställning på längre sikt. Den har stor potential att bidra till Europa 2020-strategin, eftersom den skapar en kompletterande källa till dynamisk tillväxt.

Under de kommande åren kommer fokus att ligga på att konsolidera en gemensam invandrings- och asylpolitik. Den pågående ekonomiska krisen bör inte hindra oss från att med ambition och övertygelse sträva efter att uppnå detta mål. Tvärtom är det viktigare än någonsin att utveckla denna politik, med det långsiktiga målet att skapa respekt för de grundläggande rättigheterna och den mänskliga värdigheten och stärka solidariteten, särskilt mellan medlemsstaterna i och med att de kollektivt påtar sig ansvaret för ett humant och effektivt system. När denna politik har konsoliderats bör resultaten bedömas utifrån våra högt satta mål. Ytterligare åtgärder kommer att föreslås vid behov.

Unionen kommer att utveckla en genuin gemensam migrationspolitik på grundval av nya och flexibla bestämmelser om lagliga invandrares rätt till inresa och vistelse. Detta gör det möjligt för unionen att anpassa sig till den ökade rörligheten och behoven på de nationella arbetsmarknaderna utan att inkräkta på medlemsstaternas behörighet inom detta område.

EU måste sträva efter att ge lagliga invandrare rättigheter och skyldigheter på en nivå som motsvarar EU-medborgarnas. Dessa rättigheter, samlade i en invandringskodex, och gemensamma bestämmelser för att hantera familjeåterförening på ett fungerande sätt är av största vikt för att maximera de positiva verkningarna av invandringen till fördel för alla berörda, och kommer att bidra till att stärka unionens konkurrenskraft. Integrationen står fortsatt i fokus. Det är viktigt att bevaka invandrarnas rättigheter samtidigt som det görs klart att invandrarna själva har ett ansvar för sin integration i de samhällen de lever i.

Arbetet med att förebygga och minska den olagliga invandringen utan att inkräkta på en korrekt tillämpning av stadgan om de grundläggande rättigheterna är också en viktig faktor

för att EU:s politik på området ska ses som trovärdig och ha framgång. Situationen för ensamkommande barn kommer att uppmärksammas särskilt.

Vårt svar på denna världsomspännande utmaning förutsätter verkliga partnerskap med de tredjeländer som är ursprungsländer eller transitländer och att alla migrationsfrågor samlas inom en övergripande politisk ram. Arbetet med att skapa en samlad strategi på migrationsområdet kommer således att fortsätta.

Vi måste även i fortsättningen ta fasta på vår skyldighet att respektera den grundläggande rätten till asyl, inklusive principen om ”non refoulement” (förbud mot avvisning och utvisning i vissa fall). Införandet av ett gemensamt europeiskt asylsystem och inrättandet av den europeiska byrån för samarbete i asylfrågor bör säkerställa en enhetlig status, höga gemensamma skyddsnormer i EU och ett gemensamt asylförfarande, med ömsesidigt erkännande som långsiktigt mål. Solidaritet kommer att vara ett centralt inslag i vår asyl- och vidarebosättningspolitik. Det gäller såväl solidariteten mellan medlemsstater som solidariteten med dem som drabbas av förföljelse runtom i världen.

7. Bidra till ett EU som är närvarande på den internationella arenan

De politiska mål som beskrivits ovan kan inte uppnås utan ett nära samarbete med våra partner i tredjeländer och med internationella organisationer. En stark yttre dimension som är förenlig med unionens yttre politik generellt kommer att hjälpa oss förutse utmaningar och göra det möjligt för oss att främja våra värderingar i överensstämmelse med internationella åtaganden när det gäller mänskliga rättigheter.

Den inre och den yttre politiken på området för frihet, säkerhet och rättvisa hänger nära samman med varandra. Kontinuitet och samstämmighet mellan inre och yttre politik är avgörande för resultaten, liksom samordning och komplementaritet mellan unionens och medlemsstaternas insatser.

Lissabonfördraget erbjuder Europeiska unionen nya möjligheter att agera mer effektivt i sina yttre förbindelser. Enligt fördraget har kommissionen en mycket viktig funktion när det gäller att genomföra den yttre dimensionen av rättsliga och inrikes frågor. Dessutom har den höga representanten, tillika kommissionens vice ordförande, och kommissionen till uppgift att säkra samstämmighet mellan yttre förbindelser och andra aspekter av EU:s yttre åtgärder, också i samarbetet med Europeiska avdelningen för yttre åtgärder.

8. Från politiska prioriteringar till insatser och resultat

Framsteg på området för frihet, säkerhet och rättvisa kräver ett lyckat genomförande av dessa politiska prioriteringar. För att kunna nå de mål som fastställs i Lissabonfördraget har kommissionen, för första gången någonsin, fördelat ansvaret för området rättsliga och inrikes frågor på två kommissionsledamöter, av vilka den ena är kommissionens vice ordförande.

Med stadgan om de grundläggande rättigheterna som vägledning kommer vi sträva efter att uppnå fem mål: förbättrad samordning med unionens politik på övriga områden, höjd kvalitet i EU-lagstiftningen, förbättrat genomförande på nationell nivå, effektivare användning av verktyg för utvärdering samt balans mellan våra politiska prioriteringar och de finansiella resurser som finns tillgängliga inom den gällande budgetramen.

Ömsesidigt förtroende är en helt avgörande faktor för att kunna göra framsteg. Detta förutsätter införande av miniminormer (till exempel i fråga om rättssäkerhetsgarantier) och

förståelse av olika rättstraditioner och rättsliga metoder. En gemensam europeisk ”kultur” på området på grundval av utbildning och utbytesprogram i Erasmusprogrammets anda, samt ett institut för EU-rätt som bygger på befintliga strukturer och nätverk, kan ge värdefulla bidrag och kommer att uppmuntras aktivt.

Det är ofta inte tillräckligt att utfärda lagstiftning. Målsättningarna bör göras till föremål för breda diskussioner och resultaten måste redovisas fullt ut. Det är ofta långt ifrån klart huruvida EU-medborgarna är fullt medvetna om sina rättigheter och skyldigheter. I många fall saknar de helt enkelt de rätta verktygen för att kunna utöva dessa. Bättre kommunikation kommer att hjälpa medborgarna att dra nytta av framstegen på EU-nivå och minska klyftan mellan de verkliga förhållandena kring EU-integrationen och människors uppfattning av integrationsarbetet.

Den bifogade tabellen är en vägledning till kommissionens insatser på området frihet, säkerhet och rättvisa under de kommande fem åren. Den syftar till att ange alla politiska mål som Europeiska rådet har fastställt i Stockholmsprogrammet som ett svar på Europaparlamentets prioriteringar på dessa områden och som en reaktion på de utmaningar som ligger framför oss. Den tar upp konkreta åtgärder med en klar tidtabell för antagande och genomförande. Kommissionen anser att åtgärderna är sammanlänkade, oundgängliga och överensstämmande med den ambitionsnivå som unionen måste uppvisa.

Initiativ för att omsätta våra gemensamma politiska prioriteringar i konkret handling bör utarbetas och genomföras i syfte att nå så ambitiösa resultat som möjligt, i linje med medborgarnas förväntningar. Det är dags att se till att medborgarna kan tillgodogöra sig framstegen på EU-nivå fullt ut. Ett lyckat genomförande av denna handlingsplan är beroende av det politiska engagemanget hos alla berörda aktörer: kommissionen som pådrivande kraft, Europaparlamentet och rådet för behandlingen och antagandet av förslag, de nationella parlamenten i deras granskning av subsidiaritet och proportionalitet. Samma engagemang måste vägleda medlemsstaterna när de införlivar och genomför unionslagstiftningen, kommissionen när den övervakar tillämpningen av unionslagstiftningen samt unionsdomstolarna och de nationella domstolarna när de säkerställer en korrekt tillämpning av unionslagstiftningen. En mycket viktig drivkraft och aktör i hela processen är också den aktiva och informerade medborgaren, som alla dessa åtgärder är avsedda för.

Denna handlingsplan bör inte ses som en slutligt fastställd dagordning. Unionen måste kunna reagera på oväntade händelser och ha förmåga att snabbt gripa tillfällen och förutse och anpassa sig till framtida skeenden. Kommissionen kommer därför att använda sin initiativrätt närhelst det behövs för att säkerställa en sådan flexibilitet. Kommissionen kommer också att lägga fram en halvtidsöversyn av genomförandet av Stockholmsprogrammet 2012, för att säkerställa att programmet också i fortsättningen ligger i linje med utvecklingen i EU och globalt.

Kommissionen uppmanar Europaparlamentet och rådet att godkänna denna handlingsplan, som syftar till att omsätta Stockholmsprogrammet i konkreta åtgärder, och att engagera sig aktivt i handlingsplanens genomförande.

BILAGA

Garantier för skyddet av de grundläggande rättigheterna

Ett Europa byggt på grundläggande rättigheter		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Rekommendation om att bemyndiga förhandlingar om EU:s anslutning till den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna	Kommissionen	2010 (antagen)
Meddelande om politiken för grundläggande rättigheter	Kommissionen	2010
Flerårig ram för Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter i syfte att täcka området polissamarbete och straffrättsligt samarbete	Kommissionen	2010
Rapport om minnet av brott som begåtts av totalitära regimer	Kommissionen	2010
Årsrapport om EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna	Kommissionen	2010 Pågående
Utvärderingsrapport om genomförandet av rådets beslut 2003/335/RIF om utredning och lagföring av folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser	Kommissionen	2011
Det europeiska nätverket av kontaktpunkter avseende personer som har gjort sig skyldiga till folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser	Kommissionen	Pågående

Skydd av medborgarnas rättigheter i informationssamhället		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Meddelande om en ny rättslig ram för skydd av personuppgifter efter Lissabonfördragets ikraftträdande	Kommissionen	2010
En ny övergripande rättslig ram för skydd av personuppgifter	Kommissionen	2010
Meddelande om personlig integritet och tillit i det digitala Europa: säkerställa allmänhetens förtroende för nya tjänster	Kommissionen	2010
Rekommendation om att bemyndiga förhandlingar med Amerikas förenta stater om ett avtal om skydd av personuppgifter för brottsbekämpningsändamål	Kommissionen	2010
Meddelande om centrala inslag för skyddet av personuppgifter i avtal mellan Europeiska unionen och tredjeländer för brottsbekämpningsändamål	Kommissionen	2012
Att leva tillsammans i ett område med respekt för mångfalden och skydd för de mest utsatta		

Kampen mot rasism och främlingsfientlighet		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Genomförande av rambeslut 2008/913/RIF om rasism och främlingsfientlighet	Medlemsstaterna Kommissionen	November 2010 Pågående
Meddelande om kampen mot rasism, främlingsfientlighet och diskriminering	Kommissionen	2011
Rapport om genomförandet av direktivet om likabehandling av personer oavsett deras ras eller etniska ursprung (2000/43/EG)	Kommissionen	2012
Rapport om genomförandet av rambeslut 2008/913/RIF om rasism och främlingsfientlighet	Kommissionen	2013
Barnets rättigheter		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Meddelande om strategin för barnets rättigheter (2010–2014), på grundval av en utvärdering av EU-instrumentens inverkan på barnets rättigheter, både internt och externt	Kommissionen	2010
Initiativ om möjligheterna att använda familjerådgivning på internationell nivå	Kommissionen	2012

Genomförande av rådets slutsatser om varningsmekanismer för brottsligt bortförande av barn	Medlemsstaterna	2011
Förordning om en EU-telefonjour för försvunna barn	Kommissionen	2012
Utsatta grupper		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Meddelande om romers sociala och ekonomiska integration i Europa	Kommissionen	2010 (antaget)
Meddelande om en strategi för att bekämpa kvinnomisshandel, våld i hemmet och kvinnlig könsstympning, som ska följas upp av en handlingsplan på EU-nivå	Kommissionen	2011–2012
Rapport om tillämpningen av Haagkonventionen från 2000 om internationellt skydd av vuxna, varvid behovet av ytterligare förslag om utsatta vuxna också bedöms	Kommissionen	2014
Praktiskt stöd och främjande av bästa praxis för att hjälpa medlemsstaterna att bekämpa diskriminering på grundval av artikel 10 i EUF-fördraget, bl.a. när det gäller romer.	Kommissionen	Pågående
Anslutning till Haagkonventionen från 2000 om internationellt skydd av vuxna	Medlemsstaterna	Pågående

Offer för brott, däribland terrorism		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Lagstiftningsförslag om en övergripande rättsakt om skydd av offer samt handlingsplan om praktiska åtgärder, däribland utarbetandet av en europeisk skyddsorder	Kommissionen	2011
Den enskildes rättigheter i straffrättsliga förfaranden		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Lagstiftningsförslag om översättning och tolkning	Kommissionen	2010 (antaget)
Lagstiftningsförslag om information om rättigheter och information om åtalpunkter	Kommissionen	2010
Lagstiftningsförslag om juridisk rådgivning och rättshjälp	Kommissionen	2011
Lagstiftningsförslag om kommunikation med släktingar, arbetsgivare och konsulära myndigheter	Kommissionen	2012
Lagstiftningsförslag om särskilda skyddsåtgärder för utsatta misstänkta eller åtalade personer	Kommissionen	2013
Grönbok om huruvida man behöver ta itu med sådana inslag i de processuella minimirättigheterna för åtalade och misstänkta personer som inte omfattas av tidigare lagstiftningsförslag	Kommissionen	2014

Kvarhållande		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Grönbok om kvarhållande och nödvändig uppföljning	Kommissionen	2011
Rapport om genomförandet av rambeslut 2008/909/RIF om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen	Kommissionen	2013

Förbättra EU-medborgarnas förutsättningar att utnyttja sina rättigheter

Fullt utövande av rätten till fri rörlighet		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Uppföljning av genomförandet av direktiv 2004/38/EG om rätten till fri rörlighet	Kommissionen	Pågående
Andra rapporten om genomförandet och tillämpningen av direktiv 2004/38/EG	Kommissionen	2013
Huvudinitiativet "Unga på väg" inom ramen för Europa 2020	Kommissionen	2010
Rätten till skydd i icke-medlemsstater		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Meddelande om utvärdering och framtida steg mot ett effektivare konsulärt skydd för EU-medborgare	Kommissionen	2010
Lagstiftningsförslag om förbättrad ekonomisk ersättning för konsulärt skydd i krissituationer	Kommissionen	2011
Förslag till direktiv om inrättande av sådana samordnings- och samarbetsåtgärder som krävs för att underlätta konsulärt skydd (om ändring av beslut 1995/553/EG)	Kommissionen	2011

Deltagande i unionens demokratiska liv		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Medborgarrapport med analyser av och åtgärder mot hinder för fri rörlighet, däribland en rapport om genomförandet av EU-rätten i samband med valen till Europaparlamentet 2009	Kommissionen	2010
Rapporter om genomförandet av direktiv 94/80/EG om EU-medborgares deltagande i kommunala val och om beviljande av undantag i enlighet med artikel 22.1 i EUF-fördraget	Kommissionen	2011
Lagstiftningsförslag om ändring av direktiv 93/109/EG om val till Europaparlamentet, för att minska den administrativa bördan på medborgare och medlemsstaternas förvaltningar	Kommissionen	2011–2012
Rapport från kommissionen till Europeiska rådet om nationell praxis vid val till Europaparlamentet	Kommissionen	2012
Rapport om beviljande av undantag i enlighet med artikel 22.2 i EUF-fördraget, framlagd i enlighet med artikel 14.3 i direktiv 93/109/EG om val till Europaparlamentet	Kommissionen	2012
Medborgarrapport med ytterligare analyser av och åtgärder mot hinder för fri rörlighet	Kommissionen	2013

Stärkt förtroende inom det europeiska rättsliga området

Att främja förverkligandet av ömsesidigt erkännande
--

Straffrätt		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Rapporter om genomförandet av rambeslut 2006/783/RIF om ömsesidigt erkännande av beslut om förverkande	Kommissionen	2010 2013
Rapport om genomförandet av rambeslut 2002/584/RIF om en europeisk arresteringsorder, och lämplig uppföljning	Kommissionen	2010 2014
Lagstiftningsförslag om ett övergripande system för bevisupptagning i brottmål som grundar sig på principen om ömsesidigt erkännande och omfattar alla typer av bevisning	Kommissionen	2011
Lagstiftningsförslag om att införa gemensamma standarder för upptagande av bevisning i brottmål för att säkerställa att den kan godtas	Kommissionen	2011
Förslag till förordning om att ge Eurojust befogenhet att påbörja utredningar, effektivisera Eurojusts interna struktur och göra Europaparlamentet och de nationella parlamenten delaktiga i utvärderingen av Eurojusts verksamhet	Kommissionen	2012
Lagstiftningsförslag om ömsesidigt erkännande av förlust av rättigheter	Kommissionen	2013

Meddelande om inrättandet av en europeisk åklagarmyndighet med utgångspunkt i Eurojust	Kommissionen	2013
Lagstiftningsförslag om ömsesidigt erkännande av bötesstraff, bl.a. för trafikförseelser	Kommissionen	2011
Civilrätt		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Lagstiftningsförslag om översynen av förordning (EG) nr 44/2001 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (Bryssel I)	Kommissionen	2010
Lagstiftningsförslag till rådets beslut om fördjupat samarbete om tillämplig lag för äktenskapsskillnad (Rom III)	Kommissionen	2010 (antaget)
Förslag till förordning om lagkonflikter i mål om makars förmögenhetsförhållanden, däribland frågan om behörighet och ömsesidigt erkännande, och till förordning om de äganderättsliga verkningarna av separation mellan par i andra samlevnadsformer	Kommissionen	2010
Kompendium om befintlig EU-lagstiftning om civilrättsligt samarbete	Kommissionen	2010
Samråd om instrument för grupptalan i EU-lagstiftning	Kommissionen	2010
Kompendium om befintlig EU-lagstiftning om konsumenträtt	Kommissionen	2011

Kommissionens rekommendation om registrering av testamenten, på grundval av rådets och Europaparlamentets antagande av förordningen om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar och officiella handlingar i samband med arv och om inrättandet av ett europeiskt arvsintyg	Kommissionen	2013
--	--------------	------

Att stärka det ömsesidiga förtroendet		
Bättre verktyg		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Europeiskt rättsligt nätverk (civilrättsliga frågor): - Genomförande av ändringsbeslutet om det europeiska rättsliga nätverket (beslut 568/2009/EG) - Förbättring av det europeiska rättsliga nätverkets webbplats i linje med utvecklingen beträffande den europeiska e-juridikportalen - Rapport om verksamheten inom det europeiska rättsliga nätverket	Kommissionen	Pågående

Europeiskt rättsligt nätverk (straffrättsliga frågor): - Genomförande av rådets beslut 2008/976/RIF om det europeiska rättsliga nätverket - Förbättring av spridning av uppdaterad information om genomförandet av EU-instrument som rör rättsligt samarbete	Kommissionen Medlemsstaterna Medlemsstaterna och Europeiskt rättsligt nätverk	Pågående
Genomförande		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Handbok om genomförandet av avtalen mellan EU och Förenta staterna om rättsligt bistånd och utlämning	Kommissionen	2010
Praktisk vägledning om det europeiska betalningsföreläggandet (förordning (EG) nr 1896/2006)	Kommissionen	2010
Praktisk vägledning om det europeiska småmålsförfarandet (förordning (EG) nr 861/2007)	Kommissionen	2011
Faktablad om förordning (EG) nr 4/2009 om underhållsskyldighet	Kommissionen	2011
Faktablad om direktiv 2008/52/EG om medling	Kommissionen	2012
Handbok om rambeslut 2003/577/RIF om frysning av egendom	Kommissionen	2012
Handbok om rambeslut 2005/214/RIF om bötesstraff	Kommissionen	2012

Utarbetande av en uppsättning gemensamma minimiregler		
Straffrätt		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Lagstiftningsförslag om tillnärmning av lagstiftningen när det gäller överträdelser av tullbestämmelser och påföljder	Kommissionen	2012
Lagstiftningsförslag som kompletterar direktiv 2008/99/EG om skydd för miljön genom straffrättsliga bestämmelser och direktiv 2009/123/EG om föroreningar förorsakade av fartyg	Kommissionen	2012
Civilrätt		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Rapport om tillämpningen av förordning (EG) nr 1393/2007 om delgivning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur, vid behov följd av ett förslag om översyn som skulle kunna omfatta fastställande av gemensamma miniminormer	Kommissionen	2011 2012
Rapport om tillämpningen av förordning (EG) nr 1206/2001 om bevisupptagning i mål och ärenden	Kommissionen	2012

av civil eller kommersiell natur, vid behov följd av ett förslag om översyn som skulle kunna omfatta fastställande av gemensamma miniminormer		2013
Förslag till förordning om ändring av förordning (EG) nr 2201/2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar, inbegripet inrättande av gemensamma miniminormer när det gäller erkännande av beslut om föräldraansvar, på grundval av en rapport om tillämpningen av förordningen	Kommissionen	2011 2013
Rapport om hur de nuvarande EU-reglerna om gränsöverskridande civilprocessrätt fungerar	Kommissionen	2013
Grönbok om miniminormer för civilrättsliga förfaranden och erforderlig uppföljning	Kommissionen	2013
Lagstiftningsförslag om större enhetlighet i den befintliga EU-lagstiftningen på området civilprocessrätt	Kommissionen	2014

Hur ett europeiskt rättsligt område gynnar medborgarna		
Förenklad tillgång till rättslig prövning		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Invigning av den europeiska e-juridikportalen och förberedelse inför framtida versioner	Kommissionen	2010

Grönbok om fri rörlighet för handlingar: civilståndshandlingar, bestyrkta handlingar och förenkling av lagstiftningen	Kommissionen	2010
Förordning om tidsfrister för ersättning via försäkringen när det gäller trafikolyckor i andra länder	Kommissionen	2011
Rapport om tillämpningen av direktiv 2003/8/EG om rättshjälp	Kommissionen	2011
Meddelande/grönbok om främjande av alternativ tvistlösning i EU	Kommissionen	2010
Lagstiftningsförslag om ömsesidigt erkännande av effekterna av vissa civilståndshandlingar (t.ex. om födelse, faderskap, adoption, namn)	Kommissionen	2013
Lagstiftningsförslag om att avskaffa formaliteterna för legalisering av handlingar mellan medlemsstaterna	Kommissionen	2013
Meddelande om genomförandet av direktivet om medling	Kommissionen	2013

Att gynna den ekonomiska aktiviteten		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Meddelande om europeisk avtalsrätt – en metod för antagande av den gemensamma referensramen	Kommissionen	2010

Förslag till förordning om effektivare verkställighet av domstolsavgöranden i Europeiska unionen: kvarstad på bankmedel	Kommissionen	2010
Lagstiftningsförslag om den gemensamma referensramen	Kommissionen	2011
Förslag till förordning om ändring av förordning (EG) nr 1346/2000 om insolvensförfaranden, på grundval av en rapport om tillämpningen av förordningen	Kommissionen	2012 2013
Förslag till förordning om effektivare verkställighet av domstolsavgöranden i Europeiska unionen: insyn i gäldenärens tillgångar	Kommissionen	2013
Grönbok om aspekter av internationell privaträtt, däribland tillämplig lag, som rör företag, föreningar och andra juridiska personer	Kommissionen	2014
<i>Rapporter om genomförande och uppföljning:</i>		
Rapport om överlåtelse av fordringar i enlighet med förordning (EG) nr 593/2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I)	Kommissionen	2010
Rapport om tillämpningen av förordning (EG) nr 805/2004 om den europeiska exekutionstiteln för obestridda fordringar	Kommissionen	2011
Rapport om tillämpningen av förordning (EG) nr 804/2007 om tillämplig lag för utomobligatoriska förpliktelser (Rom II)	Kommissionen	2012
Rapport om tillämpningen av förordning (EG) nr 861/2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande	Kommissionen	2013

Rapport om tillämpningen av förordning (EG) nr 1896/2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande	Kommissionen	2013
Rapport om tillämplig lag för försäkringsavtal i enlighet med förordning (EG) nr 593/2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I)	Kommissionen	2013
Direktiv om konsumenträttigheter (KOM(2008) 614 slutlig)	Kommissionen	Pågående
Modernisering av direktiv 90/314/EEG om paketresor	Kommissionen	2011
Modernisering av direktiv 2005/29/EG om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter	Kommissionen	2011
Modernisering av direktiv 98/6/EG om jämförspriser	Kommissionen	2012
Modernisering av direktiv 2006/114/EG om vilseledande och jämförande reklam	Kommissionen	2012

Att förstärka unionens internationella närvaro på det rättsliga området		
Civilrätt		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Rekommendation om att bemyndiga förhandlingar om ett avtal mellan EU och Norge, Island och Schweiz om rättsligt samarbete rörande delgivning och bevisupptagning	Kommissionen	2012
Rekommendation om att bemyndiga förhandlingar om ett avtal mellan EU och Norge, Island och Schweiz om ett tilläggsprotokoll om underhållsfrågor till Luganokonventionen från 2007	Kommissionen	2010
Rekommendation om att bemyndiga förhandlingar om UNIDROIT:s rymdprotokoll, med en uppdatering av nuvarande mandat.	Kommissionen	2010
Meddelande om en strategi för EU:s internationella närvaro på det civilrättsliga området	Kommissionen	2011
Förslag om att bemyndiga vissa medlemsstater att, i EU:s intresse, ansluta sig till Haagkonventionen om delgivning och bevisupptagning	Kommissionen	2011
Förslag om att EU ska ingå Luxemburgprotokollet om rullande järnvägsmateriel	Kommissionen	2011

Förslag om att EU ska ingå Haagkonventionen om val av domstol från 2005	Kommissionen	2012
Bedömning av tredjeländers deltagande i Luganokonventionen	Kommissionen	2012
Förslag om att EU ska underteckna och ingå protokollet om rymdutrustning	Kommissionen	2013
Förslag om EU:s anslutning till UNIDROIT	Kommissionen	2014
Straffrätt		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Meddelande om internationella aspekter på straffrättsligt samarbete	Kommissionen	2013

Strategier för att trygga säkerheten i EU

Strategi för den inre säkerheten		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Meddelande om den interna säkerhetsstrategin	Kommissionen	2010
Uppgradering av de nödvändiga verktygen		
Hantera informationsflödet		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Meddelande om en översikt över insamling och utbyte av information	Kommissionen	2010
Lagstiftningsförslag om en gemensam EU-strategi för användning av passageraruppgifter i brottsbekämpningssyfte	Kommissionen	2010
Meddelande om överföring av passageraruppgifter till tredjeländer	Kommissionen	2010
Förslag om att bemyndiga förhandlingar mellan Europeiska unionen och relevanta tredjeländer om avtal om passageraruppgifter	Kommissionen	Pågående 2011–2014

Utvärderingsrapport om tillämpningen av direktiv 2006/24/EG om lagring av uppgifter, vid behov följd av ett förslag om översyn	Kommissionen	2010 2012
Rapport om genomförandet av rambeslut 2006/960/RIF (svenskt initiativ) om informationsutbytet mellan de brottsbekämpande myndigheterna	Kommissionen	2011
Rapport om genomförandet av beslut 2008/615/RIF (Prümbeslutet) om sammankoppling av DNA, fingeravtryck och databaser med fordonsuppgifter	Kommissionen	2012
Meddelande om den europeiska modellen för informationsutbyte, följt av en handlingsplan	Kommissionen	2012 2013
Meddelande om att öka möjligheten att spåra användare av förbetalda kommunikationstjänster i brottsbekämpningssyfte	Kommissionen	2012
Grönbok om kommersiella uppgifter med relevans för brottsbekämpning och modeller för informationsutbyte	Kommissionen	2012
Poliskodex, inbegripet kodifiering av de viktigaste instrumenten för tillgång till information	Kommissionen	2014

Tillgång till nödvändiga tekniska verktyg		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Lagstiftningsförslag om ett europeiskt register för dömda tredjelandsmedborgare	Kommissionen	2011
Förslag om genomförandeåtgärder för det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris)	Kommissionen	2011
Meddelande om fördelarna med att inrätta ett polisregisterindex för EU (Epris)	Kommissionen	2012
Meddelande om möjliga åtgärder för att främja informationsutbyte mellan medlemsstaterna, däribland Europol, om kringresande våldssverkare i samband med stora evenemang	Kommissionen	2012
Meddelande om utvärderingen av Ecris och om dess framtida utveckling mot att även omfatta informationsutbyte om övervakningsåtgärder	Kommissionen	2014

En effektiv politik
Ett effektivare samarbete inom europeisk brottsbekämpande verksamhet

Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Förslag till förordning om genomförande av artikel 10 i Förenta nationernas protokoll mot olaglig tillverkning av och handel med eldvapen, delar till eldvapen och ammunition, rörande ”allmänna krav på system för licensiering eller tillståndsgivning av export, import och transit”	Kommissionen	2010
Meddelande om situationen när det gäller samarbetet mellan ESFP-polisuppdraget och Europol	Kommissionen	2011
Förslag till förordning om Europol	Kommissionen	2013
Förslag om att å EU:s vägnar biträda Förenta nationernas protokoll mot olaglig tillverkning av och handel med eldvapen, delar till eldvapen och ammunition (2007)	Kommissionen	2012
Förslag om informationsutbyte mellan Europol, Eurojust och Frontex	Kommissionen	2011
Utvärdering av rambeslut 2009/905/RIF om ackreditering av tillhandahållare av kriminaltekniska tjänster som utför laboratorieverksamhet och en analys av möjligheterna att utarbeta gemensamma kvalitetsnormer på det kriminaltekniska området	Kommissionen	2013
Meddelande om förbättring av tull- och polissamarbetet i EU, bl.a. med diskussion om polismän med hemlig eller falsk identitet, polis- och tullcentrum, en EU-strategi för underrättelsestyrt polisarbete och gemensamma åtgärder för att förbättra det operativa polissamarbetet: lägesbedömning och möjliga rekommendationer	Kommissionen	2014
För att kunna analysera hoten från terrorismen på europeisk nivå bör en metod som bygger på gemensamma parametrar tas fram. I kampen mot terrorismen bör Europol, den gemensamma	Kommissionen	Pågående

lägescentralen och Eurojust användas fullt ut.	Medlemsstaterna	
--	-----------------	--

Att effektivare bekämpa brott		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Utvärdering av Europeiska nätverket för förebyggande av brottslighet (EUCPN) och lagstiftningsförslag om inrättande av ett observatorium för förebyggande av brott (OPC)	Kommissionen	2013
Främjande av idén om att förebygga och bekämpa organiserad brottslighet genom en administrativ strategi	Kommissionen	Pågående
Utarbetande av en ram för riskhantering på tullområdet för att förhindra organiserad brottslighet med koppling till varor	Kommissionen	Pågående
Statistik		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Ny handlingsplan om framtagande av statistik om brott och straff 2011–2015	Kommissionen	2011
Förslag om en europeisk klassificering av brottstyper	Kommissionen	2013

Undersökning av säkerheten i EU	Kommissionen	2013
Insamling av jämförbar statistik om utvalda brottsområden: penningtvätt, it-brottslighet, korruption och människohandel	Kommissionen	Pågående

Skydd mot grov och organiserad brottslighet		
Bekämpa grov och organiserad brottslighet		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Rapport om genomförandet av rambeslut 2008/841/RIF om kampen mot organiserad brottslighet	Kommissionen	2012
Människohandel		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Inrättande av en EU-samordnare inom kommissionen för kampen mot människohandel	Kommissionen	2010
Förslag till direktiv om kampen mot människohandel	Kommissionen	2010 (antaget)

Rapport om tillämpningen av direktiv 2004/81/EG om uppehållstillstånd till tredjelandsmedborgare som har fallit offer för människohandel eller som har fått hjälp till olaglig invandring och vilka samarbetar med de behöriga myndigheterna, och möjlig uppföljning	Kommissionen	2010
Rapport om genomförandet av handlingsplanen mot människohandel 2005–2009	Kommissionen	2010
Rapport om genomförandet av det åtgärdsinriktade dokumentet om människohandel 2009–2009	Kommissionen	2011
Meddelande om en ny integrerad strategi för kampen mot människohandel och om åtgärder för att skydda och bistå offer (däribland utveckling av ersättningssystem, återvändande under säkra förhållanden och bistånd vid återintegreringen i samhället i ursprungslandet om de väljer att återvända frivilligt) med hjälp av ad hoc-samarbetsavtal med specifika tredjeländer	Kommissionen	2011
Riktlinjer för konsulära myndigheter och gränsvakter när det gäller identifikation av offer för människohandel	Kommissionen	2012
Sexuellt utnyttjande av barn samt barnpornografi		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Förslag till direktiv om åtgärder för att bekämpa sexuella övergrepp, sexuell exploatering av barn och barnpornografi	Kommissionen	2010 (antaget)
Främjande av partnerskap med den privata sektorn, närmare bestämt den finansiella sektorn, för att avbryta penningöverföringar med anknytning till webbplatser med innehåll som inbegriper övergrepp mot barn	Kommissionen	Pågående

Främjande av relevanta åtgärder inom ramen för handlingsplanen för ett säkrare Internet 2009–2013	Kommissionen	Pågående
It-brottslighet och nät- och informationssäkerhet		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Åtgärder för att åstadkomma en stärkt politik för nät- och informationssäkerhet på hög nivå, bl.a. lagstiftningsförslag om en modernisering av Europeiska byrån för nät- och informationssäkerhet (ENISA) och andra åtgärder för att möjliggöra snabbare insatser vid it-brottslighet	Rådet Kommissionen Europaparlamentet	2010–2012
Lagstiftningsförslag om attacker mot informationssystem	Kommissionen	2010
Inrättande av en EU-plattform för rapportering om it-brottslighet	Europol Kommissionen	2010–2012
Utveckling av ett europeiskt standardavtal för offentlig-privata partnerskap när det gäller kampen mot it-brottslighet och för it-säkerhet	Kommissionen	2011
Meddelande om förfälskade läkemedel	Kommissionen	2013
Åtgärder, däribland lagstiftningsförslag, för att fastställa bestämmelser om domstols behörighet för cyberrymden på europeisk och internationell nivå	Kommissionen	2013

Ratificering av Europarådets konvention om it-brottslighet från 2001	Medlemsstaterna	
Ekonomisk brottslighet och korruption		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Rapport om genomförandet av beslut 2007/845/RIF om kontor för återvinning av tillgångar	Kommissionen	2010
Meddelande om en övergripande strategi mot korruption i medlemsstaterna, inbegripet inrättandet av en utvärderingsmekanism och framläggande av metoder för ett samarbete med Europarådets grupp av stater mot korruption (GRECO) i detta syfte.	Kommissionen	2011
Förslag om en ny rättslig ram för återvinning av tillgångar	Kommissionen	2011
Lagstiftningsförslag om straffrättsliga åtgärder för att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter (ersätter förslag KOM(2006) 168 slutlig)	Kommissionen	2011
Förslag om att ändra förordning (EG) nr 1383/2003 om tullmyndigheternas ingripande mot varor som misstänks göra intrång i vissa immateriella rättigheter och om vilka åtgärder som ska vidtas mot varor som gör intrång i vissa immateriella rättigheter.	Kommissionen	2010
Förlängning och genomförande av handlingsplanen om tullsamarbete mellan EU och Kina på det immaterialrättsliga området	Kommissionen Medlemsstaterna	Pågående
Meddelande om en europeisk strategi för finansiella utredningar samt finansiell analys och	Kommissionen	2012

brottanalys		
Lagstiftningsförslag om en uppdatering av den europeiska straffrättsliga ramen om penningtvätt	Kommissionen	2012
Antagande och uppföljning av en rapport från kommissionen om genomförandet av förordning (EG) nr 1889/2005 om kontroller av kontanta medel som förs in i eller ut ur gemenskapen	Kommissionen	2010–2011
Bedömning av behovet av ytterligare åtgärder för att öka insynen när det gäller juridiska personer och rättsliga arrangemang/truster, i syfte att fastställa vem som är förmånsägaren, följs upp med lagstiftningsförslag	Kommissionen	2012
Riktlinjer om nya verktyg för återvinning av vinning av brott, t.ex. inrättande av nationella register för bankkonton	Kommissionen	2012
En europeisk strategi för identitetsförvaltning, bl.a. lagstiftningsförslag om kriminalisering av identitetsstöld och om elektronisk identitet (eID) och säkra autentiseringssystem	Kommissionen	2012
Inrättande av en hållbar institutionell ram för FIU.NET (EU Financial Intelligence Units Network), bl.a. en möjlig databas om misstänkta transaktioner, på grundval av en genomförbarhetsstudie	Kommissionen	2013
En första utvärdering av medlemsstaternas korruptionsbekämpande åtgärder	Kommissionen	2013
Rapport om överensstämmelsen mellan påföljderna på området finansiella tjänster	Kommissionen	2010
Meddelande om brottsbekämpningsaspekter på kampen mot förfalskningar	Kommissionen	2013
Narkotika		

Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Lagstiftningsförslag om ändring av beslut 2005/387/RIF om nya psykoaktiva ämnen, på grundval av en bedömning av detta beslut	Kommissionen	2010
Slutförande av förhandlingarna om ett avtal mellan EU och Ryssland om kontroll av handeln med narkotikaprekursorer	Kommissionen	2010
Utvärdering av EU:s nuvarande strategi och handlingsplan mot narkotika, bl.a. om samstämmigheten mellan EU:s interna och externa narkotikapolitik, och förnyelse av strategin och handlingsplanen	Kommissionen	2010–2012
Lagstiftningsförslag om att ändra EU:s lagstiftning om narkotikaprekursorer för att förstärka kontrollen på vissa områden	Kommissionen	2011
Informationskampanj och offentliga evenemang kring EU-kampanjen om narkotika, på grundval av en utvärdering av denna som ska genomföras 2010	Kommissionen	Pågående
Meddelande om fasta EU-strukturer för operativ samordning av åtgärder mot narkotika utanför EU, särskilt i Västafrika	Kommissionen	2012
Ekonomiskt och politiskt stöd till internationella organisationer, säkerhetsplattformar och liknande initiativ för bekämpning av narkotika och handel med narkotikaprekursorer	Kommissionen	Pågående
Genomförande av det åtgärdsinriktade dokumentet om Afghanistan och om narkotikahandel och en övergripande dialog på bilateral eller bi-regional nivå med länderna i Latinamerika och Västindien (LAC)	Kommissionen	Pågående

Terrorism		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Meddelande om utvärdering av åtgärder för att bekämpa terrorism	Kommissionen	2010
Rekommendation om bemyndigande att inleda förhandlingar mellan Europeiska unionen och Amerikas förenta stater om ett långsiktigt avtal om behandling och överföring av uppgifter om finansiella betalningsmeddelanden i syfte att bekämpa terrorism	Kommissionen	2010 (antaget)
Genomförande av EU:s handlingsplan mot våldsinriktad radikaliserings (icke-lagstiftningsåtgärder för att förhindra spridning av material med radikalt och våldsförespråkande innehåll på Internet webbplats om våldsinriktad radikaliserings, utveckling av riktmärkningsverktyg för att mäta effektiviteten hos initiativ för att bekämpa radikaliserings)	Kommissionen	2010
Vidareutveckling av de yttre aspekterna av företeelsen radikaliserings	Kommissionen	2010
Lagstiftningsförslag om prekursorer till sprängämnen	Kommissionen	2010
Dialog mellan den offentliga och den privata sektorn om olaglig nätverksamhet kopplad till terrorism och andra brott	Kommissionen	2010
Meddelande om riktlinjer om förhindrande av finansiering av terrorism för ideella organisationer etablerade i EU	Kommissionen	2011
Meddelande om en samordnad insats på EU-nivå för att möjliggöra, förstärka och till allmänheten sprida strömningar och ideologier som förkastar extremism och våld	Kommissionen	2011

Meddelande om en strategi för att anlägga en helhetssyn på radikaliserings, på grundval av en utvärdering av hur effektiv den nationella politiken är när det gäller att motverka radikaliserings inom riskgrupper.	Kommissionen	2011
Rapport om genomförandet av rambeslut 2008/919/RIF rörande terrorism	Kommissionen	2011
Rapport om icke-lagstiftningsåtgärder för att bekämpa utnyttjandet av Internet för terrorismändamål	Kommissionen	2011
Meddelande om genomförbarheten av ett europeiskt program för att spåra finansiering av terrorism	Kommissionen	2011
Utvärdering av EU:s handlingsplan för sprängämnen samt uppföljningsåtgärder	Kommissionen	2011 2012
Lagstiftningsförslag om säkerhetskontroller av personer som har tillgång till CBRN-ämnen (kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära ämnen) eller sprängämnen	Kommissionen	2011-2012
Bedömning av alternativa och nya betalningsmetoder med avseende på risken för missbruk i syfte att finansiera terrorism	Kommissionen	2012
Införande av överenskommelser om tullsäkerhet på grundval av ömsesidigt erkännande mellan EU och bestämda partnerländer i syfte att skydda den internationella distributionskedjan och skapa gränsöverskridande fördelar för de deltagande ländernas godkända ekonomiska aktörer	Kommissionen	2010/11
Meddelande om åtgärder för att förbättra återkopplingen till finansinstituten om resultatet av deras samarbete i kampen mot finansieringen av terrorism	Kommissionen	2014
Utveckling av gemensamma riskkriterier och en gemensam standard för varusäkerhet	Kommissionen	Pågående
Förbättringar i bekämpningen av olaglig användning av varor med dubbla användningsområden	Kommissionen	Pågående

Omfattande och effektiv katastrofhantering inom EU: Förstärkning av EU:s kapacitet att förebygga, förbereda sig för och reagera på alla slags katastrofer

Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Rapport om utvärderingen av EU:s instrument på området civilskydd	Kommissionen	2010
Meddelande om förstärkning av EU:s katastrofberedskap	Kommissionen	2010
Förstärkning av övervaknings- och informationscentrumets (MIC) analys- och samordningskapacitet.	Kommissionen	Fr.o.m. 2010
Förslag till genomförande av solidaritetsklausulen	Kommissionen	2010-2011
Genomförande av 2009 års handlingsplan mot kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära hot (CBRN) (licensieringssystem för vissa högriskkemikalier, europeisk strategi för detektion av CBRN-ämnen, bl.a. standardisering och certifiering av detektionsutrustning, miniminormer för detektion av CBRN-ämnen)	Kommissionen	2010-2014
Utvärdering av pilotfasen av nätverket för varningar om hot mot kritisk infrastruktur (CIWIN) som en förberedelse inför beslutet om ytterligare åtgärder	Kommissionen	2010
Lagstiftningsförslag om förlängning av civilskyddsmekanismen och det finansiella instrumentet för civilskydd	Kommissionen	2011

Rapport om genomförandet av direktiv 2008/114/EG om identifiering av europeisk kritisk infrastruktur, följd av en översyn av direktivet, inklusive en eventuell utvidgning av dess tillämpningsområde	Kommissionen	2011 2012
Sammanfattande lägesrapport om genomförandet av åtgärdsplanen för CBRN-ämnen	Kommissionen	2011
Översyn av de naturliga risker och risker orsakade av människan som EU kan komma att utsättas för i framtiden	Kommissionen	2012
Program för inbördes utvärdering om medlemsstaternas praxis och strategier på området CBRN-säkerhet	Kommissionen	2012
Meddelande om tredjepartssamarbete avseende programmet för skydd av kritisk infrastruktur (CIP), sprängämnen och CBRN	Kommissionen	2012
Program på området civilskydd för att stärka återhämtningsförmågan i CBRN-sammanhang	Kommissionen	2012

Tillträde till Europa i en globaliserad värld		
Gemensam förvaltning av de yttre gränserna		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Förslag till ändring av Frontex-förordningen (EG) nr 2007/2004	Kommissionen	2010 (antaget)
Andra lägesrapporten om det europeiska gränsövervakningssystemet (Eurosur)	Kommissionen	2010
Frontex upprättar regionala och/eller specialiserade kontor	Frontex	2010
Utveckling av en tullstrategi för att skydda medborgarna från att utsättas för risker på grund av internationell handel med farliga varor.	Kommissionen	2010
Lagstiftningsförslag om ändring av kodexen om Schengengränserna (förordning (EG) nr 562/2006)	Kommissionen	2010-2011
Lagstiftningsförslag om att inrätta ett system för in- och utresa (<i>Entry Exit System</i> , EES)	Kommissionen	2011
Lagstiftningsförslag om att inrätta ett program för registrerade resenärer (RTP)	Kommissionen	2011

Det europeiska stödkontoret för asylfrågor (EASO) utvecklar metoder för att lättare kunna identifiera personer i behov av skydd i blandade migrationsströmmar, och samarbetar med Frontex där så är möjligt	EASO	2011
Lagstiftningsförslag om utveckling av Eurosur	Kommissionen	2011
Antagande av riktlinjer för tullkontroller på området varusäkerhet	Kommissionen Medlemsstaterna	2011
Utveckling och idrifttagande av Schengens informationssystem II (SIS II)	Kommissionen Medlemsstaterna	Dec 2011 eller 2013 beroende på teknisk lösning
Byrån för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området med frihet, säkerhet och rättvisa inleder sin verksamhet		2012
Meddelande om bättre samarbete, samordning, integrering och rationalisering av de olika kontroller som utförs vid de yttre gränserna i syfte att uppnå det dubbla målet att underlätta tillträde och förbättra säkerheten.	Kommissionen	2012
Meddelande om den långsiktiga utvecklingen av Frontex, bl.a. möjligheten att skapa ett europeiskt gränsbevakningssystem	Kommissionen	2014
Utnyttjande av det EU-omfattande riskhanteringssystemet CRMS för utbyte av riskinformation mellan tullkontoren vid gränserna samt vidareutveckling av gemensamma riskbedömningar, kriterier och standarder för förvaltningen och säkerheten vid de yttre gränserna	Kommissionen	Pågående

Stärkt samarbete vid hamnarna, flygplatserna och landgränserna rörande alla frågor av relevans för förvaltningen av de yttre gränserna	Kommissionen	Pågående
Viseringspolitik		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Slutförande av dialogerna om viseringar med Albanien och Bosnien och Hercegovina samt inledning av dialog om viseringar med Kosovo* <i>*Enligt resolution 1244/99 från FN:s säkerhetsråd</i>	Kommissionen	2010
Handbok om den praktiska tillämpningen av viseringskodexen samt regelbundna uppdateringar	Kommissionen	2010 Pågående
Förhandling om samt undertecknande och ingående av avtal om förenklade viseringsförfaranden med tredjeländer	Kommissionen	Pågående
Utveckling, idrifttagande och gradvis utbyggnad av informationssystemet för viseringar (VIS)	Kommissionen Medlemsstaterna	December 2010
Meddelande om regionala program för konsulärt samarbete och inrättande av gemensamma centrum för viseringsansökningar	Kommissionen	2011

Meddelande om möjligheten att införa ett elektroniskt system för resetillstånd (EU–ESTA)	Kommissionen	2011
Meddelande om utvärdering av genomförandet av viseringskodexen (förordning (EG) nr 810/2009)	Kommissionen	2013
Meddelande om en ny syn på EU:s viseringspolitik och bedömning av möjligheten att inrätta en gemensam europeisk mekanism för utfärdande av viseringar för kortare vistelser	Kommissionen	2014
Utvärdering av VIS	Kommissionen	2014
Uppföljning av ömsesidighet på viseringsområdet (förhandling om och ingående av avtal om undantag från viseringskrav, regelbundna ömsesidighetsrapporter)	Kommissionen	Pågående
Regelbunden översyn av förteckningen av tredjeländer vars medborgare ska ha visering när de passerar de yttre gränserna samt förslag om periodisk översyn av förordning (EG) nr 539/2001	Kommissionen	Pågående
Regelbundna möten i de gemensamma kommittéer som övervakar genomförandet av avtalen om förenklade viseringsförfaranden och återtagandavtalen med tredjeländer	Kommissionen	Pågående

Solidaritet och ansvar som grund för våra insatser

ETT EUROPA SOM KÄNNETECKNAS AV ANSVAR, SOLIDARITET OCH PARTNERSKAP I MIGRATIONS- OCH ASYLFRÅGOR		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Meddelande om ökad samstämmighet mellan invandringspolitiken och EU-politiken på andra relevanta områden, särskilt hur kopplingen mellan utvecklingen av migrationspolitiken och Europa 2020-strategin ska kunna stärkas.	Kommissionen	2011
Årsrapport om invandring och asyl (genomförande av europeiska pakten och med början 2011 av Stockholmsprogrammet)	Kommissionen	Pågående
Statistik		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Åtgärder med följande mål: - Kommittén för det europeiska statistiksystemet antar en begreppsram och ett arbetsprogram för utvecklingen av statistik om migration och för en integrering av migrationsfrågor i alla delar av den sociala och ekonomiska statistiken. - Utveckling av en ytterligare uppdelning av statistiken om asyl, uppehållstillstånd för tredjelandsmedborgare och efterlevnaden av invandringslagstiftningen, eventuellt inklusive förslag	Kommissionen Medlemsstaterna	2010 - 2011

om en kommissionsförordning om genomförande av artikel 8 i förordning (EG) nr 862/2007		
Rapport om tillämpningen av förordning (EG) nr 862/2007 om gemenskapsstatistik över migration och internationellt skydd och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 311/76 om utarbetande av statistik beträffande utländska arbetstagare	Kommissionen	2012

En dynamisk och heltäckande migrationspolitik		
Konsolidering, utveckling och genomförande av EU:s övergripande strategi för migration		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Meddelande om utvärdering och framtida utveckling av den övergripande strategin för migration	Kommissionen	2011
Fortsätta den politiska dialogen om migration i syfte att inleda en dialog i denna fråga med de tredjeländer som omfattas av den övergripande strategin	Kommissionen Medlemsstaterna	Pågående
Inleda arbetet med migrationsprofiler (inklusive kapacitetsuppbyggnad och användning av migrationsprofilen som ett verktyg för utformning av politiken, planering av samarbetet och utvärdering) tillsammans med viktiga länder	Kommissionen	Pågående
Vidareutveckling av partnerskap för rörlighet	Kommissionen	Pågående

Inrättande av ytterligare samarbetsplattformar för att underlätta samordningen mellan relevanta aktörer	Kommissionen	Pågående
Stärka migrationsdialogen inom det östliga partnerskapet	Kommissionen	Pågående
Fortsätta och förbättra genomförandet av EU–Afrika-partnerskapet om migration, rörlighet och arbetstillfällen samt förbereda ett EU-Afrika-möte mellan högre tjänstemän om detta partnerskap under andra halvåret 2010	Kommissionen	Pågående
Konkretisera uppföljningen av Rabat-/Parisprocessen genom att genomföra Paris-samarbetsprogrammet och förbereda Dakarkonferensen 2011	Kommissionen	2010-2011
Utveckla EU-Latinamerika och Västindien-dialogen om migration	Kommissionen	Pågående
Fördjupa samarbetet kring migrationsfrågor med Indien, Afghanistan och Pakistan samt med Centralasien, på regional basis.	Kommissionen	Pågående
Migration och utveckling		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Meddelande om klimatförändringens inverkan på den internationella migrationen, inklusive dess möjliga inverkan på migrationen till Europeiska unionen	Kommissionen	2011
Meddelande om maximering av de positiva samt minimering av de negativa effekterna av invandring för utvecklingen (cirkulär migration, penningöverföringar samt möjligheten av att skapa en gemensam EU-portal för penningöverföringar), utveckling av migrantnätverken och främjande av migrerande kollektivs deltagande i utvecklingsprojekt i ursprungslandet, migranternas rättigheter och kompetensflykt)	Kommissionen	2010

Stödja upprättandet av ett nätverk för övervakning av migration i ACP-länderna	Kommissionen	Pågående
Bistå tredjeländer med att fastställa och genomföra sin migrationspolitik genom vårt samarbete, särskilt med afrikanska länder söder om Sahara, genom att stärka den institutionella kapaciteten för att förbättra hanteringen och styrningen av migrationen, och eventuellt genom att öppna ett nytt migrationscentrum i viktiga afrikanska länder	Kommissionen	
En samstämmig politik som beaktar den nationella arbetsmarknadens behov		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Förslag till direktiv om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse inom ramen för förflyttningar inom företaget	Kommissionen	2010
Förslag till rådets direktiv om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning	Kommissionen	2010
Rapport om tillämpningen av direktiv 2004/114/EG om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för studier, elevutbyte, oavlönad yrkesutbildning eller volontärarbete, följd av förslag om ändring av direktivet	Kommissionen	2010 2011
Rapport om direktiv 2003/109/EG om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning samt en eventuell uppföljning	Kommissionen	2011

Rapport om rådets direktiv 2005/71/EG om ett särskilt förfarande för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i forskningssyfte samt en eventuell uppföljning	Kommissionen	2011
Meddelande om att avhjälpa arbetskraftsbristen genom migration till EU:s medlemsstater	Kommissionen	2012
Rapport om tillämpningen av rådets direktiv 2009/50/EG om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkvalificerad anställning	Kommissionen	2014
Vidareutveckling av det europeiska migrationsnätverket till förmån för bättre underbyggda val i policyfrågor som även tar hänsyn till den senaste utvecklingen	Kommissionen	Pågående
Proaktiv politik för migranter och deras rättigheter		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Grönbok om rätt till familjeåterförening	Kommissionen	2010
Förslag till ändring av direktiv 2003/86/EG om rätt till familjeåterförening	Kommissionen	2012
Invandringskodex – konsolidering av lagstiftningen på området laglig immigration med beaktande av utvärderingen av den befintliga lagstiftningen och behovet av förenkling och vid behov utvidgning av de befintliga bestämmelserna till att även omfatta de kategorier av arbetstagare som i dag inte omfattas av EU-lagstiftningen	Kommissionen	2013

Integration		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Publicering av tredje upplagan av handboken om integrationsfrågor för beslutsfattare och yrkesverksamma	Kommissionen	2010
Rapport till 2010 års ministerkonferens om integration	Kommissionen	2010
Meddelande om EU:s integrationsagenda, inklusive utvecklingen av en samordningsmekanism	Kommissionen	2011
Ändamålsenlig politik i kampen mot olaglig invandring		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Meddelande om utvärderingen av återtagandeavtal och utvecklingen av en konsekvent strategi för återtagande som tar hänsyn till de samlade förbindelserna med landet i fråga, inbegripet ett gemensamt tillvägagångssätt gentemot tredjeländer som inte samarbetar genom att återta sina egna medborgare	Kommissionen	2010
Meddelande om utvärderingen av den gemensamma politiken för återsändande och dess framtida utveckling (bl.a. stödåtgärder för återvändande och återintegreringen av personer som återtagits, kapacitetsuppbyggnad i tredjeländer, informationsspridning i destinationsländerna om möjligheterna till återvändande och återintegrering samt nätverk av kontaktpersoner i ursprungs-	Kommissionen	2011

och transitländerna)		
Lagstiftningsförslag om ändring av direktiv 2002/90/EG om definition av hjälp till olaglig inresa, transitering och vistelse (och eventuellt sammanslagning med rambeslut 2002/946/RIF om förstärkning av den straffrättsliga ramen för att förhindra hjälp till olaglig inresa, transitering och vistelse, samt utvidgning av befintliga bestämmelser)	Kommissionen	2012
Rapport om direktiv 2009/52/EG om minimistandarder för sanktioner och åtgärder mot arbetsgivare för tredjelandsmedborgare som vistas olagligt	Kommissionen	2014
Rapport om genomförandet av direktiv 2008/115/EG om återvändande	Kommissionen	2014
Ytterligare ansträngningar att förhandla om och ingå återtagandeavtal med relevanta tredjeländer och undersöka möjligheterna att ingå återtagandeavtal med andra tredjeländer	Kommissionen	Pågående
Ensamkommande barn		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Meddelande om en handlingsplan om ensamkommande barn i migrationsprocessen	Kommissionen	2010

Asylfrågor: ett gemensamt område som erbjuder skydd i en anda av solidaritet

Ett gemensamt skyddsområde

Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Vidareutveckling av en gemensam utbildningsplattform för nationella handläggare av asylfrågor, som bygger på i synnerhet det europeiska asylcurriculumet.	EASO	2011
Meddelande om Eurodacs utveckling, särskilt möjligheten att utveckla Eurodac till ett stödverktyg för hela det gemensamma europeiska asylsystemet	Kommissionen	2012
Meddelande om lämpligheten, möjligheterna och svårigheterna med en gemensam behandling av asylansökningar inom unionen samt de rättsliga och praktiska konsekvenserna	Kommissionen	2014
Rapport från kommissionen om de rättsliga och praktiska konsekvenserna av EU:s anslutning till Genèvekonventionen och 1967 års protokoll	Kommissionen	2013
Första utvärderingsrapporten om EASO:s betydelse för det praktiska samarbetet i asylfrågor och för det gemensamma europeiska asylsystemet	Kommissionen	2013
Meddelande från kommissionen om en ram för ömsesidig överföring av skydd för personer som	Kommissionen	2014

beviljats internationellt skydd och ömsesidigt erkännande av asylbeslut		
Utveckling av en gemensam metod för att minska skillnaderna mellan asylbeslut	EASO	

Delat ansvar och solidaritet mellan medlemsstaterna		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Upprättande av en mekanism för att se över medlemsstaternas nationella asylsystem och identifiera kapacitetsrelaterade frågor som gör det möjligt för medlemsstaterna att stödja varandra i samband med kapacitetsuppbyggnaden	Kommissionen	2011
Meddelande om att stärka solidariteten inom EU	Kommissionen	2011
Utvärdering och utveckling av förfaranden som underlättar utstationering av tjänstemän för att bistå de medlemsstater som utsätts för särskilt tryck när det gäller asylsökande	EASO	2011

Den yttre dimensionen av asylfrågor		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan

Upprätta ett strategiskt partnerskap med Förenta nationernas flyktingkommissariat (UNCHR)	Kommissionen	2011
Utvärdering efter halva tiden av EU:s vidarebosättningsprogram	Kommissionen	2012
Meddelande om nya strategier rörande tillgång till asylförfaranden med inriktning på de viktigaste transitländerna	Kommissionen	2013
Förslag om hur EU:s vidarebosättningsprogram kan förbättras	Kommissionen	2014
Årliga rapporter om EU:s åtgärder för flyktingars vidarebosättning	Kommissionen	Pågående
Inledning och utveckling av nya regionala skyddsprogram, bl.a. på Afrikas horn	Kommissionen	Pågående

Bidra till ett Europa som är närvarande på den internationella arenan

Europa i en globaliserad värld – den yttre dimensionen av frihet, säkerhet och rättvisa		
Den yttre dimensionen av EU:s politik på området för frihet, säkerhet och rättvisa är i allt högre grad sammankopplad med de interna aspekterna och är av avgörande betydelse för ett framgångsrikt genomförande av Stockholmsprogrammets mål EU måste även i fortsättningen garantera ett effektivt och konsekvent genomförande av den yttre dimensionen av politiken för frihet, säkerhet och rättvisa, och göra regelbundna utvärderingar på området.		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Regelbunden rapportering om hur långt genomförandet av den yttre dimensionen av Stockholmsprogrammet har fortskridit	Kommissionen	2011-2014
En förstärkt yttre dimension		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Främja sakkunskapen på området för frihet, säkerhet och rättvisa inom prioriterade EU-delegationer genom lämplig information och utbildning om politiken på detta område, bl.a. genom att utstationera experter på området vid EU-delegationer i viktiga tredjeländer	Kommissionen	2010 - 2014
EU-medlemsstaternas kontaktpersoner bör uppmuntras att ytterligare stärka samarbetet och utbyta information och bästa praxis	Medlemsstaterna Rådet Kommissionen	2010-2014

Rapport om metoder för att garantera komplementaritet mellan EU:s och medlemsstaternas åtgärder	Kommissionen	2011
Se avsnittet <i>Strategier för att trygga säkerheten i EU</i> för viktiga åtgärder beträffande samarbetet mellan ESFP-polisuppdraget och Europol		
Mänskliga rättigheter		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Meddelande om en handlingsplan för människorättsfrågor för främjande av EU:s värderingar inom den yttre dimensionen av politiken på området frihet, säkerhet och rättvisa	Kommissionen	2011

Fortsatta tematiska prioriteringar med nya verktyg		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Se avsnittet <i>Strategier för att trygga säkerheten i EU</i> som tar upp viktiga åtgärder beträffande möjliga samarbetsavtal med tredjeländer för att intensifiera kampen mot människohandel och människosmuggling och åtgärder för att förhindra radikaliserings och rekrytering samt skydd av viktig infrastruktur		

Avtal med tredjeland		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Se avsnittet <i>Garantier för skyddet av de grundläggande rättigheterna</i> för viktiga åtgärder beträffande en enhetlig rättslig ram för unionen för överföring av personuppgifter till tredjeländer för brottsbekämpningsändamål, och avsnittet <i>Stärkt förtroende för det europeiska rättsliga området</i> för viktiga åtgärder beträffande avtal med tredjeländer, särskilt i fråga om civil- och straffrättsligt samarbete		
Geografiska prioriteringar och internationella organisationer		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Västra Balkan		
Ytterligare åtgärder för att ta itu med reformen av rättssystemet och bekämpa korruption och organiserad brottslighet under utvidgningsprocessen, särskilt genom att ytterligare stärka övervakningsmekanismen och det målinriktade stödet	Kommissionen	2010
Se avsnittet <i>Strategier för att trygga säkerheten i EU</i> för viktiga åtgärder beträffande avslutandet av dialogerna om viseringar med Västra Balkan		

Turkiet		
Handlingsplan om samarbete med Turkiet	Kommissionen	2010
Se avsnittet <i>Solidaritet och ansvar som grund för våra insatser</i> för relevanta åtgärder när det gäller EU:s förhandlingar med Turkiet om återtagande		
Europeiska grannskapspolitiken – Östliga partnerskapet		
Handlingsplan för länderna i det östliga partnerskapet med avseende på rättsliga och inrikes frågor, däribland frågor med anknytning till rörlighet såsom viseringar (bl.a. gradvisa åtgärder mot liberalisering av viseringsbestämmelserna som ett långsiktigt mål för individuella partnerländer från fall till fall), migration, gränsförvaltning, samt säkerhetsrelaterade aspekter, genom dialog med partnerländer	Kommissionen	2010
Se avsnittet <i>Strategier för att trygga säkerheten i EU</i> när det gäller avtal med länderna i det östliga partnerskapet om förenklade viseringsförfaranden		
Åtgärder för att främja stabilitet och säkerhet i Svartahavsregionen baserade på det regionala samarbetsinitiativet <i>Svartahavssynergien</i> . Denna verksamhet kommer att komplettera de åtgärder som planeras inom ramen för det östliga partnerskapet.		
Europeiska grannskapspolitiken – Medelhavsunionen		

Plan för Medelhavsunionen för att främja det arbete som inletts inom ramen för Barcelonaprocessen och Europa-Medelhavspartnerskapet, särskilt när det gäller migration (sjövägen), gränsövervakning, förebyggande och bekämpning av narkotikahandel, civilskydd, brottsbekämpning och rättsligt samarbete.	Kommissionen	2010
Se avsnittet <i>Solidaritet och ansvar som grund för våra insatser</i> för relevanta åtgärder när det gäller EU:s förhandlingar med Marocko, Algeriet och Egypten om återtagande		
FÖRENTA STATERNA		
Uppföljning av EU:s och Förenta staternas gemensamma förklaring av den 28 oktober 2009 om att förbättra det transatlantiska samarbetet på området rättvisa, frihet och säkerhet	Kommissionen	Pågående
Se avsnittet <i>Garantier för skyddet av de grundläggande rättigheterna</i> för relevanta åtgärder när det gäller ett avtal mellan EU och Förenta staterna om skydd av personuppgifter i brottsbekämpningssyfte; se avsnittet <i>Stärkt förtroende för det europeiska rättsliga området</i> när det gäller genomförandet av avtalen mellan EU och Förenta staterna om ömsesidig rättslig hjälp och utlämning; se avsnittet <i>Strategier för att trygga säkerheten i EU</i> för åtgärder rörande ett långsiktigt avtal mellan EU och Förenta staterna om behandling och överföring av uppgifter om finanstransaktioner i enlighet med programmet för att spåra finansiering av terrorism och för åtgärder rörande vidareutveckling av de externa aspekterna av radikaliseringsfenomenet, särskilt avseende Förenta staterna; stärkande av det rättsliga samarbetet och polissamarbetet mellan EU och Förenta staterna i kampen mot it-brottslighet		
Ryssland		
Genomförande av färdplanen för det gemensamma området med frihet, säkerhet och rättvisa	Kommissionen	Pågående

Se avsnittet <i>Strategier för att trygga säkerheten i EU</i> för relevanta åtgärder när det gäller förhandlingar om ett reviderat avtal mellan EU och Ryssland om förenklade viseringsförfaranden och när det gäller övervakning av genomförandet av avtalen mellan EU och Ryssland om förenklade viseringsförfaranden och återtagande, och när det gäller förhandlingar om ett avtal om narkotikaprekursorer		
EU–Afrika		
Se avsnittet <i>Strategier för att trygga säkerheten i EU</i> för åtgärder mot människohandel i Västafrika; se avsnittet <i>Solidaritet och ansvar som grund för våra insatser</i> för relevanta åtgärder när det gäller uppföljningen av Rabat–Paris-processen och när det gäller genomförandet av EU–Afrika-partnerskapet om migration, rörlighet och arbetstillfällen; uppföljning av slutsatserna från Europeiska rådets möte i juni 2009 om migration i Medelhavsområdet och om förhandlingar med Marocko, Algeriet och Egypten om återtagande och fortsatta diskussioner om migrationsfrågor, däribland återtagande och gränsförvaltning, inom ramavtalet med Libyen; nystart av Tripoliprocessen och inrättandet av program för regionalt skydd i Afrikas horn		
Kina och Indien		
Främja dialog med Kina och Indien om bekämpning av terrorism, immateriella rättigheter, migration, inklusive kampen mot olaglig migration samt rättsligt samarbete, parallellt med en fortsatt dialog om mänskliga rättigheter med Kina (se avsnittet <i>Strategier för att trygga säkerheten i EU</i> för handlingsplanen om tullsamarbete mellan EU och Kina på det immaterialrättsliga området)		
Se avsnittet <i>Solidaritet och ansvar som grund för våra insatser</i> för åtgärder när det gäller dialog och samarbete med Indien kring migration och när det gäller återtagandavtalet mellan EU och Kina		

Brasilien.		
Genomförande och vidareutveckling av det strategiska partnerskapet och den gemensamma handlingsplanen med Brasilien		
EU–Latinamerika/Västindien och länderna i Centralasien		
Se kapitlet <i>En dynamisk och heltäckande migrationspolitik</i> för åtgärder när det gäller dialog om invandring med nyckelländer i Asien och främjande av samarbete med Centralasien med relevans för EU:s intressen och när det gäller utveckling av dialogen mellan EU och Latinamerika/Västindien om migration; se avsnittet <i>Strategier för att trygga säkerheten i EU</i> för samarbetet mellan EU och Latinamerika/Västindien om narkotika		
Afghanistan, Pakistan, Irak och Bangladesh		
Se avsnittet <i>Strategier för att trygga säkerheten i EU</i> för relevanta åtgärder när det gäller att fördjupa samarbetet om narkotika och när det gäller samarbetet om terrorism; se avsnittet <i>Solidaritet och ansvar som grund för våra insatser</i> för samarbete om migrationsfrågor och för återtagandeavtal med dessa länder och när det gäller flyktingsituationen		
Internationella organisationer och främjande av europeiska och internationella normer		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Samarbete med Europarådet på grundval av det samförståndsavtal som undertecknades 2006 och fortsatt stöd till genomförandet av dess viktiga konventioner som t.ex. konventionen om	Kommissionen	Pågående

människohandel och konventionerna om människohandel, dataskydd, skydd av barn, it-brottslighet och korruption	Rådet	
Fortsatt stöd till Haagkonferensen om internationell privaträtt och uppmuntran av dess parter att ratificera de konventioner i vilka EU är eller kommer att bli part eller i vilka alla medlemsstater är part.	Kommissionen	Pågående

Från politiska prioriteringar till insatser och resultat

Ökad enhetlighet		
Åtgärd	Ansvarig part	Tidsplan
Meddelande om förfaranden för den kontroll av Europols verksamhet som Europaparlamentet utför under medverkan av de nationella parlamenten	Kommissionen	2011
Meddelande om villkoren för deltagande av Europaparlamentet och de nationella parlamenten i utvärderingen av Eurojusts verksamhet	Kommissionen	2011
Utvärdering		
Åtgärd	Ansvarig part	Tidsplan
Meddelande om utvärderingen av politiken för rättsliga och inrikes frågor	Kommissionen	2010
Förslag om en mekanism för utvärdering av medlemsstaternas korruptionsbekämpande åtgärder	Kommissionen	2011
Förslag om en mekanism för utvärdering av straffrättsligt samarbete	Kommissionen	2012

Utbildning		
Åtgärd	Ansvarig part	Tidsplan
Meddelande om en handlingsplan för europeisk utbildning för alla aktörer i rättsväsendet	Kommissionen	2011
Meddelande om en handlingsplan för europeisk utbildning för alla som arbetar med intern säkerhet i EU	Kommissionen	2011
Pilotprojekt om utbytesprogram av "Erasmustyp" för rättsliga myndigheter och jurister	Kommissionen	2010–2012
Pilotprojekt om utbytesprogram av "Erasmustyp" för rättsvårdande organ	Kommissionen	2010–2012
Utveckling av ett institut för EU-rätt	Kommissionen	2011–2012
Kommunikation		
Åtgärd	Ansvarig part	Tidsplan
Riktade kommunikationsåtgärder för att informera EU-invånarna om deras medborgerliga rättigheter, särskilt om rätten till konsulärt skydd i tredjeländer och rätten till fri rörlighet och vistelse inom EU	Kommissionen	2010

Insatser för att öka medvetenheten om rätten till uppgiftsskydd	Kommissionen	Pågående
Insatser för att öka medvetenheten när det gäller avskaffandet av dödsstraffet		
Insatser för att öka medvetenheten om den enskildes rättigheter i brottmål	Kommissionen	Pågående
Ökad medvetenhet om verktyg för att underlätta gränsöverskridande handel	Kommissionen	Pågående
Ökad medvetenhet om konsumenters rättigheter	Kommissionen	Pågående
Ökad medvetenhet om åtgärder mot diskriminering	Kommissionen	Pågående
Ökad medvetenhet om tullmyndigheternas säkerställande av skyddet av immateriella rättigheter vid de yttre gränserna	Kommissionen Medlemsstaterna	Pågående
Dialog med det civila samhället		
Åtgärder	Ansvarig part	Tidsplan
Möten inom det europeiska forumet om barns rättigheter	Kommissionen	Pågående
Möten inom Europeiskt integrationsforum	Kommissionen	Pågående
Möten inom rättsforumet	Kommissionen	Pågående

Möten inom Civilsamhällesforum om narkotika	Kommissionen	Pågående
Möten två gånger per år inom plattformen för icke-statliga organisationer på det sociala området	Kommissionen	Pågående
Finansiering		
Åtgärd	Ansvarig part	Tidsplan
Förslag till nya finansieringsprogram och fonder på området rättsliga och inrikes frågor inom ramen för nästa fleråriga finansieringsram	Kommissionen	2011–2013

EN

EN

EN

EUROPEAN COMMISSION

Brussels, 20.4.2010
COM(2010) 171 final

**COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN
PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL
COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS**

Delivering an area of freedom, security and justice for Europe's citizens

Action Plan Implementing the Stockholm Programme

**COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN
PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL
COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS**

Delivering an area of freedom, security and justice for Europe's citizens

Action Plan Implementing the Stockholm Programme

1. Delivering an area of freedom, security and justice for Europe's citizens

The European area of freedom, security and justice is, together with the Europe 2020 strategy, a key element of the EU's response to the global long-term challenges and a contribution to strengthening and developing the European model of social market economy into the 21st century.

In a period of change, as the world only starts to emerge from the economic and financial crisis, the European Union has more than ever the duty to protect and project our values and to defend our interests. Respect for the human person and human dignity, freedom, equality, and solidarity are our everlasting values at a time of unrelenting societal and technological change. These values must therefore be at the heart of our endeavours.

The Stockholm programme adopted by the European Council in December 2009¹ sets the priorities for developing the European area of freedom, security and justice in the next five years. Its contents reflect the discussions with the European Parliament, the Council, Member States and stakeholders over the recent years. At its core are the ambitions the Commission outlined in its June 2009 Communication² which led to the adoption of the Stockholm Programme.

The main thrust of Union's action in this field in the coming years will be 'Advancing people's Europe', ensuring that citizens can exercise their rights and fully benefit from European integration.

It is in the areas of freedom, security and justice that citizens expect most from policy-makers as this is affecting their daily life. Women and men in Europe rightly expect to live in a peaceful and prosperous Union confident that their rights are fully respected and their security provided.

A European area of freedom, security and justice must be an area where all people, including third country nationals, benefit from the effective respect of the fundamental rights enshrined in the Charter of Fundamental Rights of the European Union.

The aim of this action plan is to deliver those priorities, both at European and global level, ensuring that citizens benefit from progress made in the area of freedom, security and justice. It should also allow us to look further ahead bringing a determined and adequate European response to European and global challenges.

¹ Council document 17024/09, adopted by the European Council on 10/11 December 2009.

² COM(2009) 262: "An area of freedom, security and justice serving the citizen".

The entry into force of the Lisbon Treaty enables the Union to demonstrate greater ambition in responding to the day-to-day concerns and aspirations of people in Europe. Firstly, the increased role of the European Parliament as co-legislator in most areas and the greater involvement of national parliaments will make the EU more accountable for its actions in the interests of the citizen and enhance the democratic legitimacy of the Union. Secondly, the introduction of qualified majority voting in the Council for most policy areas will streamline decision-making. And finally, judicial review will be improved as the European Court of Justice will assume judicial oversight of all aspects of freedom security and justice, while the EU Charter of Fundamental Rights becomes legally binding. The Treaty gives the Union the new objectives of combating social exclusion and discrimination, and reaffirms the objective of promoting equality between women and men.

The Union must therefore be determined in responding to the expectations and concerns of our citizens. The Union must resist tendencies to treat security, justice and fundamental rights in isolation from one another. They go hand in hand in a coherent approach to meet the challenges of today and the years to come.

2. Ensuring the protection of fundamental rights

The protection of the rights enshrined in the Charter of Fundamental Rights, which should become the compass for all EU law and policies, needs to be given full effect and its rights made tangible and effective. The Commission will apply a “Zero Tolerance Policy” as regards violations of the Charter. The Commission will reinforce its mechanisms to ensure compliance with the Charter and report on it to the European Parliament and Council. In a global society characterised by rapid technological change where information exchange knows no borders, it is particularly important that privacy must be preserved. The Union must ensure that the fundamental right to data protection is consistently applied. We need to strengthen the EU’s stance in protecting the personal data of the individual in the context of all EU policies, including law enforcement and crime prevention as well as in our international relations.

All policy instruments available will be deployed to provide a robust European response to violence against women and children, including domestic violence and female genital mutilation, to safeguard children's rights and to fight all forms of discrimination, racism, xenophobia and homophobia. The needs of those in vulnerable situations are of particular concern.

Differences in the guarantees provided to victims of crime and terrorism across the 27 Member States should be analysed and reduced with a view to increasing protection by all means available. European law should guarantee a high standard of rights for the accused, in terms of fairness of the procedures. Detention conditions, including in prisons, should also be addressed.

3. Empowering European citizens

European citizenship needs to further progress from a concept enshrined in the Treaties to become a tangible reality demonstrating in the daily lives of citizens, its added value over and above national citizenship. Citizens need to be able to benefit from their rights stemming from European integration.

Facilitating citizens' mobility is of crucial importance in the European project. Free movement is a core right of EU citizens and their family members. It needs to be rigorously enforced. Mobility should be enhanced by removing the barriers citizens still face when they decide to exercise their rights to move to a Member State other than their own to study or work, to set up a business, to start a family, or to retire. Citizens must be protected wherever they are in the world. Any EU citizen who is in a country where his or her Member State is not represented should receive consular assistance from embassies or consulates of any other Member State, on the same conditions as their nationals.

Facilitating and encouraging citizens' participation in the democratic life of the Union is crucial for bringing the citizen's closer to the European project. Increased turnout at European Parliament elections is a shared ambition. The right of citizens to vote and be elected for local and European elections where they reside should be further promoted and strengthened. The Citizen's Initiative is a powerful boost for European citizens' rights and the democratic legitimacy of the Union.

4. Strengthening confidence in the European judicial area

The European judicial area and the proper functioning of the single market are built on the cornerstone principle of mutual recognition. This can only function effectively on the basis of mutual trust among judges, legal professionals, businesses and citizens. Mutual trust requires minimum standards and a reinforced understanding of the different legal traditions and methods.

Establishing rights is not enough. Rights and obligations will become a reality only if they are readily accessible to those entitled to them. Individuals need to be empowered to invoke these rights wherever in the Union they happen to be.

A well functioning European judicial area benefits all Union policies, supporting their development and successful implementation. In particular, it should be put at the service of citizens and businesses so as to support economic activity in the single market, ensuring a high level of consumer protection. With the entry into force of the Lisbon Treaty, the Union has now the tools to help make people's daily lives and everyday business practices easier, reconciling the needs of citizens and the single market with the diversity of legal traditions among Member States.

Union law can facilitate mobility and empower citizens to exercise their free movement rights. For international couples, it can reduce unnecessary stress when they divorce or separate and can remove the current legal uncertainty for children and their parents in cross-border situations. It can help eliminate barriers to the recognition of legal acts and lead to the mutual recognition of the effects of civil status documents. When citizens drive to another Member State and are unfortunate enough to have an accident, they need legal certainty on the limitation periods of insurance claims.

Union law can make a concrete and powerful contribution to the implementation of the Europe 2020 strategy and mitigating the damage caused by the financial crisis. New EU legislation will be proposed whenever necessary and appropriate to strengthen our single market, helping businesses by removing administrative burdens and reducing transaction costs.

Cutting red tape for business is a clear priority and the cumbersome and costly *exequatur* process that is required to recognise and enforce a judgment in another jurisdiction should systematically be consigned to history whilst maintaining the necessary safeguards. Ensuring that cross-border debt can be recovered as easily as domestically will help businesses trust our single market and efficient insolvency proceedings can help recovery from the economic crisis. Cross-border transactions can be made easier by increasing the coherence of European contract law. Businesses are not taking sufficient advantage of the internet's potential to boost sales: Union law can help by increasing businesses' need for legal certainty and at the same time guaranteeing the highest level of consumer protection. Consumers need to be aware of their rights and provided with access to redress in cross-border cases. Finally, the increased use of alternative dispute resolution can contribute to the efficient administration of justice.

Criminal law is a relatively novel area of EU action for which the Treaty of Lisbon sets a clear legal framework. A criminal justice strategy, fully respecting subsidiarity and coherence, should guide the EU's policy for the approximation of substantive and procedural criminal law. It should be pursued in close cooperation with European Parliament, national parliaments and the Council and acknowledge that focus will remain primarily on mutual recognition and the harmonisation of offences and sanctions will be pursued for selected cases.

The administration of justice must not be impeded by unjustifiable differences between the Member States' judicial systems: criminals should not be able to avoid prosecution and prison by crossing borders and exploiting differences between national legal systems. A solid common European procedural base is needed. A new and comprehensive system for obtaining evidence in cross-border cases and better exchange of information between Member States' authorities on offences committed are essential tools to developing a functioning area of freedom, security and justice. The Commission will prepare the establishment of a European Public Prosecutor's Office from Eurojust, with the responsibility to investigate, prosecute and bring to judgement offences against the Union's financial interests. In doing so, the Commission will further reflect on the cooperation with all the actors involved, including the European Anti-Fraud Office (OLAF).

5. Ensuring the security of Europe

Europe is facing growing cross-border criminality. It is our obligation to work hand in hand with Member States, European Parliament, key third countries and the business community where appropriate, and do our utmost to ensure that EU citizens can live in a secure environment.

The Lisbon Treaty provides the Union with better tools to fight terrorism and organised crime.

An Internal Security Strategy, based upon the full respect of fundamental rights and on solidarity between Member States, will be implemented with care and firm resolve to face the growing cross-border challenges. It implies a coordinated approach to police cooperation, border management, criminal justice cooperation and civil protection. We need to address all the common security threats from terrorism and organised crime, to safety concerns related to man-made and natural disasters. Given the increasing use of new technologies, tackling efficiently those threats also requires a complementary policy ensuring the preparedness and resilience of Europe's networks and ICT infrastructure.

To be successful, this strategy needs to build on experience and lessons learnt. The time has come to assess our past approach, when the Union had to react to unexpected and tragic

events, often on a case by case basis, and to capitalise on the new institutional set-up offered by the Lisbon treaty with a coherent and multidisciplinary approach.

The establishment of a strategic agenda for the exchange of information requires an overview of existing data collection, processing and data-sharing systems, with a thorough assessment of their usefulness, efficiency, effectiveness, proportionality and their respect of the right to privacy. It should also lay the ground for a coherent development of all existing and future information systems.

As a priority we need to take stock of the counter-terrorism measures put in place in recent years and assess how they can be improved to contribute to protecting our citizens and add value to Member States' action. The new institutional framework offers the Union an unprecedented opportunity to better interlink its different counter terrorism instruments.

Future measures on organised crime need to use the new institutional framework to the fullest extent possible. Trafficking in human beings, child pornography, cyber crime, financial crime, counterfeiting of means of payment and drugs trafficking, should be tackled in a comprehensive way. More effective prosecution and conviction are as important as attending to the needs of the victims of these crimes and reducing the demand for services from potential victims. Pooling Member State's law enforcement capabilities on specific drugs and routes will be a first concrete operational answer.

We also need to remove all the obstacles in the way of effective law enforcement cooperation between Member States. EU agencies and bodies such as FRONTEX, Europol and Eurojust, as well as OLAF, have a crucial role to play. They must cooperate better and be given the powers and resources necessary to achieve their goals within clearly defined roles.

The Union will pursue an integrated approach to the control of access to its territory in an enlarged Schengen area, to further facilitate mobility and ensure a high level of internal security. Visa liberalisation will be pursued in particular with neighbouring countries in order to facilitate people-to-people contacts based on clearly defined conditions.

Smart use of modern technologies in border management to complement existing tools as a part of a risk management process can also make Europe more accessible to bona fide travellers and stimulate innovation among EU industries, thus contributing to Europe's prosperity and growth, and ensure the feeling of security of Union's citizens. The coming into operation of the SIS II and VIS systems will continue to be a high priority.

Protecting citizens from the risks posed by international trade in counterfeited, prohibited and dangerous goods also requires a coordinated approach, building on the strength of customs authorities. Protection against harmful and dangerous goods must be ensured in an effective and structured manner through a control-based risk management of goods, of the supply chain and of any type of goods flows.

Our efforts to protect people will include the EU's role in crisis and disaster prevention, preparedness and response. Further assessment and necessary action at EU-level in crisis management will be an immediate priority. The EU Civil Protection Mechanism will be strengthened to improve the availability, interoperability and coordination of Member States' assistance. Prevention also needs to be enhanced. The Union will implement the solidarity clause.

6. Putting solidarity and responsibility at the heart of our response

Robust defence of migrants' fundamental rights out of respect for our values of human dignity and solidarity will enable them to contribute fully to the European economy and society. Immigration has a valuable role to play in addressing the Union's demographic challenge and in securing the EU's strong economic performance over the longer term. It has great potential to contribute to the Europe 2020 strategy, by providing an additional source of dynamic growth.

During the next few years focus will be on consolidating a genuine common immigration and asylum policy. The current economic crisis should not prevent us from doing so with ambition and resolve. On the contrary, it is more necessary than ever to develop these policies, within a long-term vision of respect for fundamental rights and human dignity and to strengthen solidarity, particularly between Member States as they collectively shoulder the burden of a humane and efficient system. Once these policies consolidated, progress made should be assessed against our ambitious objectives. Further measures will be proposed as appropriate.

The Union will develop a genuine common migration policy consisting of new and flexible frameworks for the admission of legal immigrants. This enables the Union to adapt to increasing mobility and to the needs of national labour markets, while respecting Member State competences in this area.

The EU must strive for a uniform level of rights and obligations for legal immigrants comparable with that of European citizens. These rights, consolidated in an immigration code, and common rules to effectively manage family reunification are essential to maximise the positive effects of legal immigration for the benefit of all stakeholders and will strengthen the Union's competitiveness. The integration of migrants will be further pursued, safeguarding their rights whilst also underlining their own responsibilities to integrate into the societies in which they live.

The prevention and reduction of irregular immigration in line with the Charter of Fundamental Rights is equally important for the credibility and success of EU policies in this area. The situation of unaccompanied children will be given special attention.

Our response to this global challenge requires genuine partnership with third countries of origin and transit and the incorporation of all migration issues in a comprehensive policy framework. The global approach to migration will thus be further pursued and implemented.

We must honour our obligation to respect the fundamental right to asylum, including the principle of "non refoulement". The establishment of the common European asylum system and the European asylum support office should ensure uniform status, high common standards of protection in the EU and a common asylum procedure, with mutual recognition as the long term goal. Solidarity will be at the heart of our asylum and resettlement policy, both between Member States and with those facing persecution around the world.

7. Contributing to a global Europe

The political objectives outlined above cannot be achieved without effective engagement with our partners in non-EU countries and international organisations. A strong external dimension, consistent with the Union's general external action, will help us anticipate challenges and reach our objectives, including the promotion of our values and the fulfilment of our international human rights obligations.

Internal and external policies in the area of freedom, security and justice are inextricably linked. Continuity and consistency between internal and external policies are essential to produce results, as is coherence and complementarity between the Union and Member States' action.

The Lisbon Treaty offers new possibilities for the European Union to act more efficiently in external relations. Under this Treaty, the Commission has a key role to play in delivering the EU's external dimension of Justice and Home Affairs. Under this Treaty, the High Representative/Vice President of the Commission and the Commission will ensure coherence between external relations and the other aspects of the EU external action, including in working with the European External Action Service.

8. From political priorities to actions and results

Progress in the area of freedom, security and justice requires successful implementation of these political priorities. To equip itself to match the ambitions set out by the Lisbon treaty, the Commission has, for the first time, allocated responsibilities on Justice and Home Affairs to two Commissioners, one of them a Vice-President of the Commission.

Our compass will be the Charter of Fundamental Rights and our methodology will be five-fold: better integration with the other policies of the Union; improving the quality of European legislation; better implementation at national level; improving the use made of evaluation tools; and matching our political priorities with adequate financial resources, within the multiannual financial framework.

Essential to making real progress will be mutual trust. This requires the establishment of minimum standards (e.g. on procedural rights) as well as understanding of the different legal traditions and methods. A common European culture in this field, through training and Erasmus-style exchange programmes, as well as an European Law Institute, building upon existing structures and networks, can make a valuable contribution and will be actively encouraged.

Delivering legal instruments is often not enough. Ambitions should be widely discussed and results must be fully explained. It is often far from clear whether Europe's citizens are fully aware of their rights and responsibilities. They are therefore insufficiently empowered to exercise them. Better communication will help citizens benefit from progress made at EU level and close the gap between the reality of European integration and people's perceptions.

The attached table is a guide for the Union's action in the area of freedom, security and justice in the next five years. It aims at delivering all the political objectives set out by the European Council in the Stockholm Programme, to respond to European Parliament priorities in these areas and to meet the challenges ahead of us. It includes concrete actions with a clear timetable for adoption and implementation. The Commission regards these actions as inter-

linked, indispensable and consistent with the scale of ambition the Union needs to demonstrate.

Initiatives to deliver our common political priorities should be developed and implemented with the aim of reaching the most ambitious outcome possible, in line with citizens' expectations. It is time to ensure that citizens fully benefit from progress made at European level. Successful implementation of this Action Plan depends on the political commitment of all actors concerned: the Commission as its driving force, the European Parliament and the Council when debating and enacting proposals, national parliaments in their scrutiny of subsidiarity and proportionality. The same level of commitment must guide Member States in transposing and fully implementing Union legislation, the Commission in monitoring it, and the Union Courts and the national courts in ensuring its correct application. Last but not least, the active, informed citizen for whom all this is being done is a key driver and actor in the whole process.

This Action Plan should not be seen as an agenda that is fixed once and for all. The Union must be able to react to unexpected events, swift in seizing opportunities and in anticipating and adapting to future trends. The Commission will therefore use its right of initiative whenever necessary to ensure this. The Commission will also submit a mid-term review of the implementation of the Stockholm Programme in 2012, in order to ensure that the programme remains in line with European and global developments.

The Commission invites the European Parliament and Council to endorse this Action Plan for delivering the Stockholm Programme and to actively engage in its implementation.

ANNEX

Ensuring the protection of fundamental rights

A Europe built on fundamental rights		
Actions	Responsible party	Timetable
Recommendation to authorise negotiation of EU accession to the European Convention on Human Rights	Commission	2010 (adopted)
Communication on the Fundamental Rights policy	Commission	2010
Fundamental Rights Agency Multiannual Framework to cover the domain of judicial and police cooperation in criminal matters	Commission	2010
Report on the memory of crimes committed by totalitarian regimes	Commission	2010
Annual Report on the EU's Charter of Fundamental Rights	Commission	2010 Ongoing
Evaluation report on the implementation of the Council Decision 2003/335/JHA on the 'investigation and prosecution of genocide, crimes against humanity and war crimes'	Commission	2011
European network of contact points in respect of persons responsible for genocide, crimes against humanity and war crimes	Commission	Ongoing

Protecting citizen's rights in the information society		
Actions	Responsible party	Timetable
Communication on a new legal framework for the protection of personal data after the entry into force of the Lisbon Treaty	Commission	2010
New comprehensive legal framework for data protection	Commission	2010
Communication on Privacy and trust in Digital Europe: ensuring citizens' confidence in new services	Commission	2010
Recommendation to authorise the negotiation of a personal data protection agreement for law enforcement purposes with the United States of America	Commission	2010
Communication on core elements for personal data protection in agreements between the European Union and third countries for law enforcement purposes	Commission	2012
Living together in an area that respects diversity and protects the most vulnerable		

Racism and xenophobia		
Actions	Responsible party	Timetable
Implementation of the Framework Decision 2008/913/JHA on racism and xenophobia	Member States Commission	November 2010 Ongoing
Communication on the fight against racism, xenophobia and discrimination	Commission	2011
Report on the implementation of the Race Discrimination Directive 2000/43/EC	Commission	2012
Report on the implementation of the Framework Decision 2008/913/JHA on racism and xenophobia	Commission	2013
Rights of the child		
Actions	Responsible party	Timetable
Communication on the strategy on the rights of the child (2010 – 2014), on the basis of an evaluation of the impact of the EU instruments, both internal and external, affecting children's right	Commission	2010
Initiatives on the possibilities to use family mediation at international level	Commission	2012

Implement Council conclusions on child abduction alert mechanisms	Member States	2011
Regulation on EU hotlines for missing children	Commission	2012
Vulnerable groups		
Actions	Responsible party	Timetable
Communication on the social and economic integration of the Roma in Europe	Commission	2010 (adopted)
Communication on a strategy to combat violence against women, domestic violence and female genital mutilation, to be followed up by an EU action plan	Commission	2011 - 2012
Report on the application of the 2000 Hague Convention on the International Protection of Adults, assessing also the need for additional proposals as regards vulnerable adults	Commission	2014
Practical support and promotion of best practices to help Member States combat discrimination on the grounds of Article 10 of the TFUE, including concerning Roma.	Commission	Ongoing
Accession to the 2000 Hague Convention on the International Protection of Adults	Member States	Ongoing

Victims of crime, including terrorism		
Actions	Responsible party	Timetable
Legislative proposal on a comprehensive instrument on the protection of victims and action plan on practical measures including developing a European Protection Order	Commission	2011
Rights of the individual in criminal proceedings		
Actions	Responsible party	Timetable
Legislative proposal on Translation and Interpretation	Commission	2010 (adopted)
Legislative proposal on Information on Rights and Information about the Charges	Commission	2010
Legislative proposal on Legal Advice and Legal Aid	Commission	2011
Legislative proposal on Communication with Relatives, Employers and Consular Authorities	Commission	2012
Legislative proposal on Special Safeguards for Suspected or Accused Persons who are Vulnerable	Commission	2013
Green paper on whether elements of minimum procedural rights for accused and suspect persons, other than those covered by the previous legislative proposals, need to be addressed	Commission	2014

Detention		
Actions	Responsible party	Timetable
Green paper on detention issues and necessary follow up	Commission	2011
Report on the implementation of the Framework Decision 2008/909/JHA on the application of the principle of mutual recognition to judgements in criminal matters imposing custodial sentences or measures involving deprivation of liberty for the purposes of their enforcement in the European Union	Commission	2013

Empowering European citizens

Full exercise of the right to free movement		
Actions	Responsible party	Timetable
Follow-up of the implementation of Directive 2004/38/EC on the right to free movement	Commission	Ongoing
Second report on implementation and application of Directive 2004/38/EC	Commission	2013
The Europe 2020's flagship initiative "Youth on the Move"	Commission	2010
Entitlement to protection in non-Member States		
Actions	Responsible party	Timetable
Communication on stocktaking and future developments towards a more efficient consular protection for EU citizens	Commission	2010
Legislative proposal on improving financial compensation of consular protection in crisis situations	Commission	2011
Proposal for a directive establishing the coordination and cooperation measures necessary to facilitate consular protection (amending Decision 1995/553/EC)	Commission	2011

Participation in the democratic life of the Union		
Actions	Responsible party	Timetable
Citizenship Report including analysis and remedies for obstacles to free movement, including a report on the implementation of EU law in the 2009 European Parliament elections	Commission	2010
Reports on the implementation of Directive 94/80/EC on participation of EU citizens in municipal elections and on granting derogation pursuant to Article 22(1) of the TFEU	Commission	2011
Legislative proposal amending Directive 93/109/EC on EP elections, with a view to reduce administrative burden on citizens and on national administrations	Commission	2011-2012
Report from the Commission to the European Council on national practices on elections for the European Parliament	Commission	2012
Report on granting derogation pursuant to Article 22(2) of the TFEU, presented under Article 14(3) of Directive 93/109/EC on EP elections	Commission	2012
Citizenship Report including further analysis and remedies for obstacles to free movement	Commission	2013

Strengthening confidence in the European judicial area

Furthering the implementation of mutual recognition		
Criminal law		
Actions	Responsible party	Timetable
Implementation reports on the Framework Decision 2006/783/JHA on mutual recognition of confiscation orders	Commission	2010 2013
Report on the implementation of the Framework Decision 2002/584/JHA on the European Arrest Warrant, and appropriate follow-up	Commission	2010 2014
Legislative proposal on a comprehensive regime on obtaining evidence in criminal matters based on the principle of mutual recognition and covering all types of evidence	Commission	2011
Legislative proposal to introduce common standards for gathering evidence in criminal matters in order to ensure its admissibility	Commission	2011
Proposal for a Regulation providing Eurojust with powers to initiate investigations, making Eurojust's internal structure more efficient and involving the European Parliament and national Parliaments in the evaluation of Eurojust's activities	Commission	2012

Legislative proposal on mutual recognition of disqualifications	Commission	2013
Communication on the establishment of a European Public Prosecutor's Office (EPPO) from Eurojust	Commission	2013
Legislative proposal on mutual recognition of financial penalties, including those related to road traffic offences	Commission	2011
Civil law		
Actions	Responsible party	Timetable
Legislative Proposal for the revision of Regulation (EC) No 44/2001 on jurisdiction, recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters (Brussels I)	Commission	2010
Legislative Proposal for the Council Decision on the enhanced cooperation as regards applicable law on divorce (Rome III)	Commission	2010 (adopted)
Proposal for a Regulation on the conflicts of laws in matters concerning matrimonial property rights, including the question of jurisdiction and mutual recognition, and for Regulation on the property consequences of the separation of couples from other types of unions	Commission	2010
Compendium of existing Union legislation on civil justice cooperation	Commission	2010
Consultation on collective redress instruments in EU legislation	Commission	2010

Compendium of existing Union legislation on consumer law	Commission	2011
Commission Recommendation on registration of wills, following the adoption by the Council and European Parliament of the Regulation on jurisdiction, applicable law, recognition and enforcement of decisions and authentic instruments in matters of succession and the creation of a European Certificate of Succession	Commission	2013

Strengthening mutual trust		
Improving the tools		
Actions	Responsible party	Timetable
European Judicial Network (civil matters) - implementing the EJM amending decision (Decision 568/2009/EC) - Improving the EJM website in line with the European e-Justice Portal developments - Reporting on the activities of the European Judicial network	Commission	Ongoing

European Judicial Network (Criminal Matters) - implementing Council Decision 2008/976/JHA on the EJM - improving dissemination of up-to-date information on the implementation of EU instruments on judicial co-operation	Commission Member States Member States and EJM	Ongoing
Implementation		
Actions	Responsible party	Timetable
Handbook on the implementation of the EU-US mutual legal assistance and extradition agreements	Commission	2010
Practice Guide on the European Payment Order (Regulation (EC) No 1896/2006)	Commission	2010
Practice Guide on the European Small Claims Procedure (Regulation (EC) No 861/2007)	Commission	2011
Fact sheets on Regulation (EC) No 4/2009 on maintenance obligations	Commission	2011
Fact sheets on Directive 2008/52/EC on mediation	Commission	2012
Handbook on the Framework Decision 2003/577/JHA concerning freezing of property	Commission	2012
Handbook on the Framework Decision 2005/214/JHA concerning financial penalties	Commission	2012

Developing a core of common minimum rules		
Criminal law		
Actions	Responsible party	Timetable
Legislative proposal on the approximation of customs infringements and penalties	Commission	2012
Legislative proposals supplementing Directive 2008/99/EC on the protection of environment through criminal law and Directive 2009/123/EC on ship-source pollution	Commission	2012
Civil law		
Actions	Responsible party	Timetable
Report on application of Regulation (EC) No 1393/2007 on service of documents in civil and commercial matters, if necessary followed by a proposal for revision which could include the establishment of common minimum standards	Commission	2011 2012
Report on application of Regulation (EC) No 1206/2001 on the taking of evidence in civil and commercial matters, if necessary followed by a proposal for revision which could include the establishment of common minimum standards	Commission	2012 2013

Proposal for a Regulation amending Regulation (EC) No 2201/2003 concerning jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in matrimonial matters and the matters of parental responsibility, including establishment of common minimum standards in relation to the recognition of decisions on parental responsibility, following a report on its application	Commission	2011 2013
Report on the functioning of the present EU regime on civil procedural law across borders.	Commission	2013
Green paper on the minimum standards for civil procedures and necessary follow up	Commission	2013
Legislative proposal aimed at improving the consistency of existing Union legislation in the field of civil procedural law	Commission	2014

The benefits for citizens of a European judicial area		
Providing easier access to justice		
Actions	Responsible party	Timetable
Opening of the European e-Justice Portal and preparation for future releases	Commission	2010
Green paper on the free circulation of the documents: civil status documents, authentic acts and the simplification of legalisation	Commission	2010

Regulation on limitation periods on cross border road traffic accidents	Commission	2011
Report on the application of Directive 2003/8/EC on legal aid	Commission	2011
Communication/Green Paper on the promotion of Alternative Dispute Resolution in the EU	Commission	2010
Legislative proposal on mutual recognition of the effects of certain civil status documents (e.g. relating to birth, affiliation, adoption, name)	Commission	2013
Legislative proposal for dispensing with the formalities for the legalisation of documents between the Member States	Commission	2013
Communication on the implementation of the mediation directive	Commission	2013

Supporting economic activity		
Actions	Responsible party	Timetable
Communication on the European contract law – Method towards the adoption of the Common Frame of Reference	Commission	2010
Proposal for a Regulation on improving the efficiency of the enforcement of judgements in the European Union: the attachment of bank accounts	Commission	2010

Legislative proposal on the Common Frame of Reference	Commission	2011
Proposal for Regulation amending Regulation (EC) No 1346/2000 on insolvency proceedings, following a report on its application	Commission	2012 2013
Proposal for a Regulation on improving the efficiency of the enforcement of judgements in the European Union: transparency of debtor's assets	Commission	2013
Green paper on private international law aspects, including applicable law, relating to companies, associations and other legal persons	Commission	2014
<i>Implementation reports and follow-up:</i>		
Report on the assignment of claims under Regulation (EC) No 593/2008 on the law applicable to contractual relations (Rome I)	Commission	2010
Report on the application of Regulation (EC) No 805/2008 on the European Enforcement Order for uncontested claims	Commission	2011
Report on the application of Regulation (EC) No 804/2007 on the applicable law on non-contractual obligations (Rome II)	Commission	2012
Report on application of Regulation (EC) No 861/2007 establishing a European Small Claims Procedure	Commission	2013
Report on application of Regulation (EC) No 1896/2006 creating a European order for payment procedure	Commission	2013

Report on the applicable law on insurance contracts under Regulation (EC) No 593/2008 on the law applicable to contractual relations (Rome I)	Commission	2013
Directive on consumer rights (COM(2008) 614 final)	Commission	Ongoing
Modernisation of the Directive 90/314/EEC on package travel	Commission	2011
Modernisation of the Directive 2005/29/EC on unfair business-to-consumer commercial practices	Commission	2011
Modernisation of the Directive 98/6/EC on unit pricing	Commission	2012
Modernisation of the Directive 2006/114/EC on misleading and comparative advertising	Commission	2012

Increasing the EU's international presence in the legal field		
Civil law		
Actions	Responsible party	Timetable
Recommendation for an authorisation to negotiate an agreement between the EU and Norway, Iceland and Switzerland on the judicial cooperation concerning service of documents and taking of evidence	Commission	2012
Recommendation for an authorisation to negotiate an agreement between the EU and Norway, Iceland and Switzerland regarding an additional protocol on maintenance issues to the 2007 Lugano Convention	Commission	2010
Recommendation for an authorisation to negotiate, updating the current mandate, on the UNIDROIT Space Protocol	Commission	2010
Communication defining strategy for the EU's international presence in the field of civil law	Commission	2011
Proposals on the authorisation of certain Member States to accede to the Hague Convention on Service of Documents and on Taking of Evidence, in the interest of the EU	Commission	2011

Proposal on the conclusion by the EU of the Luxembourg Protocol on Railway Rolling Stock	Commission	2011
Proposal on the conclusion by the EU of the 2005 Hague Choice of Court Convention	Commission	2012
Assessment of the participation of the third countries to the Lugano Convention	Commission	2012
Proposal on the signature and conclusion by the EU of the Protocol on Space Equipment	Commission	2013
Proposal for the accession of the EU to UNIDROIT	Commission	2014
Criminal law		
Actions	Responsible party	Timetable
Communication on international aspects of judicial cooperation in criminal matters	Commission	2013

Ensuring the security of Europe

Internal Security Strategy		
Actions	Responsible party	Timetable
Communication on the Internal Security Strategy	Commission	2010
Upgrading the tools for the job		
Managing the flow of information		
Actions	Responsible party	Timetable
Communication on the overview on information collection and exchange	Commission	2010
Legislative proposal on a common EU approach to the use of passenger name record data for law enforcement purposes	Commission	2010
Communication on the transfer of Passenger Name Record (PNR) data to third countries	Commission	2010
Proposals for authorising the negotiation and negotiation of agreements on Passenger Name Record data between the European Union and relevant third countries	Commission	Ongoing 2011-2014

Evaluation report of the application of the Data Retention Directive 2006/24/EC, if necessary followed by a proposal for revision	Commission	2010 2012
Report on the implementation of the Framework Decision 2006/960/JHA (Swedish initiative) on the exchange of information between the law enforcement authorities	Commission	2011
Report on the implementation of the Decision 2008/615/JHA (Prüm Decision) on the interconnection of DNA, fingerprints and vehicle information databases	Commission	2012
Communication on the European Information Exchange Model, followed by an Action Plan	Commission	2012 2013
Communication on enhancing the traceability of users of pre-paid communication services for law enforcement purposes	Commission	2012
Green paper on commercial information relevant to law enforcement and information exchange models	Commission	2012
Police code, including the codification of the main instruments of access to information	Commission	2014

Mobilising the necessary technological tools		
Actions	Responsible party	Timetable
Legislative proposal for a European register of convicted third countries nationals	Commission	2011
Proposals on implementing measures on the European Criminal Records Information System (ECRIS)	Commission	2011
Communication on the feasibility of setting up a EU Police Records Index System (EPRIS)	Commission	2012
Communication on possible measures to promote the exchange of information between Member States, including Europol, on violent travelling offenders in connection with major events	Commission	2012
Communication on ECRIS evaluation and on its future development extending it to exchange information on supervision measures	Commission	2014

Effective policies
More effective European law enforcement cooperation

Actions	Responsible party	Timetable
Proposal for a Regulation implementing Article 10 of the United Nations Protocol against the illicit manufacturing of and trafficking in firearms, their parts and components, and ammunition, on "General requirements for export, import and transit licensing or authorization systems"	Commission	2010
Communication on the status of cooperation between the ESDP police mission and Europol	Commission	2011
Proposal for a Regulation on Europol	Commission	2013
Proposal on the conclusion of the United Nations Protocol against the illicit manufacturing of and trafficking in firearms, their parts and components, and ammunition on behalf of the Union	Commission	2012
Proposal on information exchange between Europol, Eurojust and Frontex	Commission	2011
Evaluation of the Framework Decision 2009/905/JHA on accreditation of forensic laboratory activities and reflections on possibilities to develop common quality standards within the forensic field	Commission	2013
Communication on the improvement of customs and police cooperation in the EU, including reflections on under-cover officers, on Police Cooperation and Customs Centres, on an EU approach to Intelligence led policing, and on common actions to improve operational police cooperation: assessment of state of play and possible recommendations	Commission	2014
In order to be able to analyse the threats at European level, a methodology based on common parameters should be established. Full use should be made of Europol, the Joint Situation Centre	Commission	Ongoing

(SitCen) and Eurojust in the fight against terrorism.	Member States	
---	---------------	--

More effective crime prevention		
Actions	Responsible party	Timetable
Evaluation of the functioning of the European Crime Prevention Network (EUCPN) and legislative proposal on the establishment of a Observatory for the Prevention of Crime (OPC)	Commission	2013
Promote the concept of preventing and fighting organised crime through an administrative approach	Commission	Ongoing
Development of a customs risk management framework in order to prevent organised crime activities linked to goods	Commission	Ongoing
Statistics		
Actions	Responsible party	Timetable
New Action Plan on development of statistics on crime and criminal justice 2011-2015	Commission	2011
Proposal for a European classification of crime types	Commission	2013

EU Security Survey	Commission	2013
Collection of comparable statistics on selected crime areas: money laundering, cybercrime, corruption, trafficking in human beings	Commission	Ongoing

Protection against serious and organised crime		
Combating serious and organised crime		
Actions	Responsible party	Timetable
Report on the implementation of the Framework Decision 2008/841/JHA on fight against organised crime	Commission	2012
Trafficking in human beings		
Actions	Responsible party	Timetable
Set up of EU Anti-Trafficking Coordinator (ATC) within the Commission	Commission	2010
Proposal for a Directive on combating trafficking of human beings	Commission	2010 (adopted)

Report on the application of Directive 2004/81/EC on the residence permit issued to third-country nationals who are victims of trafficking in human beings or who have been the subject of an action to facilitate illegal immigration who cooperate with the competent authorities, and possible follow-up	Commission	2010
Report on the implementation of the Action Plan on trafficking in human beings 2005-2009	Commission	2010
Report on the implementation the Action Oriented Paper on trafficking in human beings of November 2009	Commission	2011
Communication on a new integrated strategy on fighting trafficking in human beings, and on measures to protect and assist victims (including the development of compensation schemes, safe return and assistance with reintegration into society in their country of origin if they return voluntarily) using ad hoc cooperation agreements with specific third countries	Commission	2011
Guidelines for consular services and border guards for the identification of victims of trafficking of human beings	Commission	2012
Sexual exploitation of children and child pornography		
Actions	Responsible party	Timetable
Proposal for a Directive on combating sexual abuse, sexual exploitation of children and child pornography	Commission	2010 (adopted)
Promote partnerships with the private sector, namely the financial sector in order to disrupt the	Commission	Ongoing

money transfers related to websites with child abuse content		
Promote relevant measures under the Safer Internet Programme 2009-2013	Commission	Ongoing
Cyber-crime and Network and Information Security		
Actions	Responsible party	Timetable
Measures aiming at a reinforced and high level Network and Information Security Policy, including legislative initiatives such as the one on modernised Network and Information Security Agency (ENISA) as well as other measures allowing faster reactions in the event of cyber attacks	Council Commission European Parliament	2010-2012
Legislative proposal on attacks against information systems	Commission	2010
Creation of a cybercrime alert platform at European level	Europol Commission	2010-2012
Develop a European model agreement on public private partnerships in the fight against cybercrime and for cyber security	Commission	2011
Communication on counterfeit medicines	Commission	2013
Measures, including legislative proposals to establish rules on jurisdiction on cyberspace at	Commission	2013

European and International levels		
Ratification of the 2001 Council of Europe Cyber-crime Convention	Member States	
Economic crime and corruption		
Actions	Responsible party	Timetable
Report on implementation of the Decision 2007/845/JHA on asset recovery offices	Commission	2010
Communication on a comprehensive policy against corruption in Member States, including the establishment of an evaluation mechanism as well as presenting modalities of cooperation with the Council of Europe's Group of States against Corruption (GRECO) for that purpose	Commission	2011
Proposal of a new legal framework for asset recovery	Commission	2011
Legislative proposal on criminal measures aimed at ensuring the enforcement of intellectual property rights (replacing proposal COM(2006) 168 final)	Commission	2011
Proposal to amend Regulation (EC) No 1383/2003 concerning customs action against goods suspected of infringing certain intellectual property rights and the measures to be taken against goods found to have infringed such rights	Commission	2010
Reconduction and implementation of the Action Plan concerning EU-China Customs cooperation on intellectual property rights	Commission Member States	Ongoing

Communication on a European Strategy for financial investigation and financial and criminal analysis	Commission	2012
Legislative proposal updating the European criminal law framework on money laundering	Commission	2012
Adoption and follow-up of a Commission report on the implementation of Regulation (EC) No 1889/2005 on controls of cash entering or leaving the Community	Commission	2010 - 2011
Assessment of the need for further measures to enhance transparency of legal persons and legal arrangements/trusts, aiming at the identification of the beneficiary owner, to be followed up by legislative proposals	Commission	2012
Guidelines on new tools for recovery of proceeds of crime, such as the creation of national registers of bank accounts	Commission	2012
European strategy on identity management , including legislative proposals on criminalisation of identity theft and on electronic identity (eID) and secure authentication systems	Commission	2012
Establishment of a sustainable institutional framework for FIU.NET (EU Financial Intelligence Units Network), including possible database on suspicious transactions, following a feasibility study	Commission	2013
First evaluation of anti corruption policies of the Member States	Commission	2013
Report on the convergence of sanctions in the financial services area	Commission	2010
Communication on law enforcement aspects of the fight against counterfeiting	Commission	2013

Drugs		
Actions	Responsible party	Timetable
Legislative proposals amending Decision 2005/387/JHA on new psychoactive substances, following its assessment	Commission	2010
Conclude the negotiations of an EU-Russia Agreement on the control of trade in drug precursors	Commission	2010
Evaluation of the current EU Strategy on Drugs and EU Drugs Action Plan, including on the coherence between internal and external EU drug policy, and renewal of the Strategy and Action Plan	Commission	2010-2012
Legislative proposals to amend the EU legislation on drug precursors in order to reinforce controls in certain areas	Commission	2011
Communication campaign and public events around the European Action on Drugs, following an assessment in 2010 of its functioning	Commission	Ongoing
Communication on permanent EU structures for operational coordination of drug actions outside the EU, in particular in West Africa	Commission	2012
Financial and policy support for international organisations, security platforms and similar initiatives fighting drug and drug precursors trafficking	Commission	Ongoing
Implementation of the Afghanistan Action Oriented Paper on drug trafficking, and pursue dialogue with Latin American and Caribbean (LAC) countries in a comprehensive manner at bi-lateral and bi-regional level	Commission	Ongoing

Terrorism		
Actions	Responsible party	Timetable
Communication on stocktaking of Counter-Terrorism measures	Commission	2010
Recommendation to authorise the negotiation of a long term agreement between the European Union and the United States of America on the processing and transfer of financial messaging data for the purpose of the fight against terrorism	Commission	2010 (adopted)
Implementation of the EU Action Plan on violent Radicalisation (non-legislative measures to prevent the distribution of violent radical content on the Internet; website on violent radicalisation; development of benchmarking tools to measure the effectiveness of counter-radicalisation initiatives)	Commission	2010
Further development of the external aspects of radicalisation phenomenon	Commission	2010
Legislative proposal on precursors to explosives	Commission	2010
Public-private dialogue on illegal online activities related to terrorism and other crimes	Commission	2010
Communication on voluntary anti-terrorist financing guidelines for EU based non profit organisations	Commission	2011
Communication on a concerted effort at EU level to enable, reinforce and disseminate to the broader public currents and ideologies that reject extremism and violence	Commission	2011
Communication on a strategy for a holistic approach of radicalisation, on the basis of an evaluation of the effectiveness of national policies to counter radicalisation in vulnerable group	Commission	2011

Report on the implementation of the Framework Decision 2008/919/JHA on Terrorism	Commission	2011
Report on non-legislative measures to combat the use of the Internet for terrorist purposes	Commission	2011
Communication on the feasibility of an European Terrorist Finance Tracking Program	Commission	2011
Evaluation of the EU Explosives Action Plan and follow-up measures	Commission	2011 2012
Legislative proposal on security vetting of persons having access to CBRN (Chemical, Biological, Radiological and Nuclear) or explosives	Commission	2011-2012
Assessment of alternative and new payment methods with a view to their potential abuse for terrorist financing purposes	Commission	2012
Introduction of Mutual Recognition customs security agreements between the EU and identified partner countries to protect the International supply chain and provide cross border benefits to each others Authorised Economic Operators.	Commission	2010/11
Communication on measures to improve feedback to financial institutions regarding the outcome of their cooperation in the fight against terrorism financing	Commission	2014
Development of common risk criteria and standard for the security of goods	Commission	ongoing
Improvement of the fight against illicit use of dual use goods	Commission	ongoing

Comprehensive and effective EU Disaster Management: reinforcing the EU's capacities to prevent, prepare for and respond to all kinds of disasters		
Actions	Responsible party	Timetable
Report on the evaluation of EU Civil Protection Policy Instruments	Commission	2010
Communication on the reinforcement of the EU's Disaster Response Capacity	Commission	2010
Reinforcing the Monitoring and Information Centre's (MIC) analytical and coordination capacity	Commission	2010 onwards
Proposal on the implementation of the solidarity clause	Commission	2010-2011
Implementation of the 2009 EU Chemical, Biological, Radiological and Nuclear threats (CBRN) Action Plan (licensing scheme for certain high-risk chemicals; European approach to detection of CBRN, including standardisation and certification of detection equipment, minimum detection standards for CBRN)	Commission	2010-2014
Evaluate the pilot-phase of the Critical Infrastructure Warning Information Network (CIWIN) system in preparation of the decision on further progress	Commission	2010
Legislative proposals on renewal of the Civil Protection Mechanism and the Civil Protection Financial Instrument	Commission	2011

Report on the implementation of Directive 2008/114 on Identification of European Critical Infrastructure, followed by a review of the Directive including considering the extension of the scope	Commission	2011 2012
Comprehensive progress report on the implementation of the CBRN Action Plan	Commission	2011
Overview of the natural and man-made risks that the EU may face in the future	Commission	2012
Peer evaluation programme on Member State practices and approaches in the area of CBRN security	Commission	2012
Communication on third party cooperation in relation to Critical Infrastructure Programme (CIP), Explosives and CBRN	Commission	2012
CBRN Resilience Programme in the field of civil protection	Commission	2012

Access to Europe in a globalised world		
Integrated management of the external borders		
Actions	Responsible party	Timetable
Proposal to amend the Frontex Regulation (EC) No 2007/2004	Commission	2010 (adopted)
Second progress report on the European Border Surveillance System (Eurosur)	Commission,	2010
Frontex to establish regional and/or specialised offices	FRONTEX	2010
Development of a customs approach to protecting citizens' safety from the risks posed by international trade in dangerous goods	Commission	2010
Legislative proposal amending the Schengen Borders Code (Regulation (EC) No 562/2006)	Commission	2010-2011
Legislative proposal to set up Entry Exit System (EES)	Commission	2011
Legislative proposal to set up Registered Traveller Programme (RTP)	Commission	2011

European Asylum Support Office (EASO) to develop methods to better identify those who are in need of international protection in mixed flows, and to cooperate with Frontex wherever possible	EASO	2011
Legislative proposals on Eurosur development	Commission	2011
Adoption of guidelines for customs controls in the area of product safety	Commission Member States	2011
Development and entry into operation of the Schengen Information System II (SIS II)	Commission Member States	December 2011 or 2013, depending on the technical solution to be followed
Start of operations of the Agency for the operational management of large-scale IT systems in the area of freedom, security and justice		2012
Communication on the better cooperation, coordination, integration and rationalisation of the different checks carried out at the external borders with a view to twin the objective of facilitating access and improving security	Commission	2012
Communication on the long term development of FRONTEX including the feasibility of the creation of a European system of border guards	Commission	2014
Use of the CRMS (Community Risk Management System) in order to exchange risk information between customs offices at the border and further development of the common risk assessment, criteria and standards for management, security and safety at the external borders	Commission	ongoing

Strengthened cooperation of ports, airports and land borders on all matters of relevance for the management of the external border	Commission	ongoing
Visa policy		
Actions	Responsible party	Timetable
Finalisation of visa dialogues with Albania and Bosnia and Herzegovina and launching of a visa dialogue with Kosovo* <i>*Under UN Security Council Resolution 1244/99</i>	Commission	2010
Handbook on the practical application of the Visa Code and regular updates	Commission	2010 Ongoing
Negotiation, signature and conclusion of Visa Facilitation Agreements with third countries	Commission	Ongoing
Development and entry into operation of the Visa Information System (VIS) and gradual roll out of the VIS	Commission Member States	December 2010
Communication on Regional consular cooperation programmes and on the setting up of common visa application centres	Commission	2011

Communication on the possibility of introducing an EU-ESTA (Electronic System for Travel Authorization)	Commission	2011
Communication on the evaluation of the implementation of the Visa Code (Regulation (EC) No 810/2009)	Commission	2013
Communication on a new concept of the European visa policy and assessing the possibility of establishing a common European issuing mechanism for short term visas	Commission	2014
Evaluation of the VIS	Commission	2014
Follow up of Visa Reciprocity (negotiation and conclusion of visa waiver agreements, regular visa reciprocity reports)	Commission	Ongoing
Regular reviews of the list of third countries whose nationals must be in possession of a visa when crossing the external borders and propose periodically revisions of Regulation (EC) No 539/2001	Commission	Ongoing
Regular meetings of the Joint Committees monitoring the implementation of visa facilitation and readmission agreements with third countries	Commission	Ongoing

Putting solidarity and responsibility at the heart of our response

A EUROPE OF RESPONSIBILITY, SOLIDARITY AND PARTNERSHIP IN MIGRATION AND ASYLUM MATTERS		
Actions	Responsible party	Timetable
Communication on increased coherence between immigration Policy and other relevant EU policies, in particular on how to strengthen the link between the development of migration policy and the Europe 2020 strategy	Commission	2011
Annual Reports on Immigration and Asylum (implementation of the European Pact and as from 2011 on the Stockholm Programme)	Commission	Ongoing
Statistics		
Actions	Responsible party	Timetable
Measures aiming at: - the adoption by the European Statistical System Committee of a conceptual framework and work programme for the development of statistics on migration and for the mainstreaming of migration topics across social and economic statistics - the Development of additional disaggregation to be applied to statistics on asylum, on residence permits issued to third-country nationals and on enforcement of immigration legislation, possibly	Commission Member States	2010 - 2011

including a proposal for a Commission Regulation implementing Article 8 of Regulation (EC) No 862/2007		
Report on the application of Regulation (EC) No 862/2007 on Community statistics on migration and international protection and repealing Council Regulation (EC) No 311/76 on the compilation of statistics on foreign workers	Commission	2012

A dynamic and comprehensive migration policy		
Consolidating, developing and implementing the EU Global Approach to Migration		
Actions	Responsible party	Timetable
Communication on the evaluation and future development of the Global Approach to Migration	Commission	2011
Pursuing EU political dialogue missions on migration as a way to engage dialogue on this issue with third countries falling under the Global Approach	Commission Member States	Ongoing
Launching of migration profile processes (including capacity building and the use of the migration profile as a tool for policy definition, cooperation programming, evaluation) with key countries	Commission	Ongoing
Further development of mobility partnerships	Commission	Ongoing

Further establishment of cooperation platforms facilitating the coordination among relevant actors	Commission	Ongoing
Enhancing migration dialogue within the Eastern Partnership	Commission	Ongoing
Pursuing and improving the implementation of the EU/Africa Partnership on migration, mobility and employment and the preparation of a EU-Africa Senior Official Meeting on this partnership during the second semester 2010	Commission	Ongoing
Concretising the follow-up of the Rabat/Paris Process through the implementation of the Paris Cooperation programme and the preparation of the Dakar Conference in 2011	Commission	2010-2011
Developing the EU/LAC dialogue on migration	Commission	Ongoing
Enhancing cooperation with India, Afghanistan and Pakistan on migration issues, as well as with Central Asia, on a regional basis.	Commission	Ongoing
Migration and development		
Actions	Responsible party	Timetable
Communication on the effects of climate change on international migration, including its potential effects on immigration to the European Union	Commission	2011
Communication on maximising the positive and minimising the negative aspects of immigration on Development (circular migration, remittances including the feasibility of creating a common EU portal on remittances; development of Diaspora networks and promoting the participation of migrant communities to development projects in the countries of origin, Migrants' rights, Brain drain)	Commission	2010

Support the establishment of a migration observatory network in ACP countries	Commission	Ongoing
Supporting third countries in defining and implementing their migration policy through our cooperation in particular within sub-Saharan Africa, namely through the strengthening of institutional capacities for improved migration management and governance, as well as the possible opening of new migration Centre in key African countries	Commission	
A concerted policy in keeping with national labour-market requirements		
Actions	Responsible party	Timetable
Proposal for a Directive on conditions of admission of third country nationals in the framework of an intra-corporate transfer	Commission	2010
Proposal for a Directive on the conditions of entry and residence of third-country nationals for the purposes of seasonal employment	Commission	2010
Report on the application of Directive 2004/114/EC on the conditions of admission of third-country nationals for the purposes of studies, pupil exchange, unremunerated training or voluntary service, followed by a proposal for a modification of the Directive	Commission	2010 2011
Report on the Directive 2003/109/EC concerning the status of third-country nationals who are long-term residents and possible follow-up	Commission	2011

Report on Directive 2005/71/EC on a specific procedure for admitting third-country nationals for the purposes of scientific research and possible follow-up	Commission	2011
Communication on addressing labour shortages through migration in EU Member States	Commission	2012
Report on the application of Directive 2009/50/EC on the conditions of entry and residence of third-country nationals for the purposes of highly qualified employment	Commission	2014
Further development of the European Migration Network with a view to better informing policy choices, which also takes account of recent developments	Commission	Ongoing
Proactive policies for migrants and their rights		
Actions	Responsible party	Timetable
Green Paper on the right to family reunification	Commission	2010
Proposal for a modification of Directive 2003/86/EC on the right to family reunification	Commission	2012
Immigration code - Consolidation of legislation in the area of legal immigration taking into account the evaluation of the existing legislation, needs for simplification and where necessary extend the existing provisions to categories of workers currently not covered by EU legislation	Commission	2013

Integration		
Actions	Responsible party	Timetable
Launch of the third edition of the 'Handbook on Integration for policy-makers and practitioners'	Commission	2010
Report to the 2010 Ministerial Conference on Integration	Commission	2010
Communication on an EU agenda for integration, including the development of a coordination mechanism	Commission	2011
Effective policies to combat illegal immigration		
Actions	Responsible party	Timetable
Communication on the evaluation of readmission agreements and on the development of a coherent strategy on readmission taking into account the overall relations with the country concerned, including a common approach towards third countries that do not cooperate in readmitting their own nationals	Commission	2010
Communication on the evaluation on the common policy on return and on its future development (including support measures for return and reintegration of persons readmitted, capacity building in third countries; disseminating information in destination countries regarding returning and reintegration opportunities, network of liaison officers in countries of origin and transit)	Commission	2011

Legislative proposal amending Directive 2002/90/EC defining the facilitation of unauthorised entry, transit and residence (and possibly merge with Framework Decision 2002/946/JHA on the strengthening of the penal framework to prevent the facilitation of unauthorised entry, transit and residence; and extending existing provisions)	Commission	2012
Report on Directive 2009/52/EC providing for minimum standards on sanctions and measures against employers of illegally staying third-country nationals	Commission	2014
Report on the implementation of the return Directive 2008/115/EC	Commission	2014
Further efforts on negotiating and concluding readmission agreements with relevant third countries and exploration of the possibilities of concluding readmission agreements with other third countries	Commission	Ongoing
Unaccompanied minors		
Actions	Responsible party	Timetable
Communication on an Action plan on unaccompanied minors in the migration process	Commission	2010

Asylum: a common area of protection and solidarity		
A common area of protection		
Actions	Responsible party	Timetable
Further develop a common educational platform for national asylum officials, building on in particular the European Asylum Curriculum	EASO	2011
Communication on Eurodac development, namely on the feasibility on its development into a supporting tool for the entire Common European Asylum System (CEAS)	Commission	2012
Communication on the appropriateness, the possibilities and the difficulties as well as the legal and practical implications of joint processing of asylum applications within the Union	Commission	2014
Report of the Commission on the legal and practical consequences of the EU's accession to the Geneva Convention and its 1967 Protocol	Commission	2013
First evaluation report on the EASO's impact on practical cooperation and on the Common European Asylum System	Commission	2013
Commission's communication on a framework for the transfer of protection of beneficiaries of	Commission	2014

international protection and mutual recognition of asylum decisions		
Development of a common methodology with a view to reducing disparities of asylum decisions	EASO	

Sharing of responsibilities and solidarity between the Member States		
Actions	Responsible party	Timetable
Establishing a mechanism to review the Member States' national asylum systems and identify the issues related to capacities which will enable Member States to support each other in building capacity	Commission	2011
Communication on enhanced intra-EU solidarity	Commission	2011
Evaluation and development of procedures for facilitation of the secondment of officials in order to help those Member States facing particular pressures of asylum seekers	EASO	2011

The external dimension of asylum		
Actions	Responsible party	Timetable

Establish strategic partnership with UNHCR (Office of the United Nations High Commissioner for Refugees)	Commission	2011
Mid-term evaluation of the EU Resettlement Programme	Commission	2012
Communication on new approaches concerning access to asylum procedures targeting main transit countries	Commission	2013
Proposal on how to improve the EU Resettlement Programme	Commission	2014
Annual Reports on EU resettlement efforts	Commission	Ongoing
Launching and developing new Regional Protection Programmes, including in the horn of Africa	Commission	Ongoing

Contributing to a global Europe

Europe in a globalised world – the external dimension of freedom, security and justice		
The external dimension of the EU's policy in the area of freedom, security and justice is increasingly interrelated with its internal aspects and crucial to the successful implementation of the objectives of the Stockholm programme. The Union must continue to ensure its effective and coherent implementation of the external dimension of JLS policies, and also to conduct regular evaluations in this area.		
Actions	Responsible party	Timetable
Regular reporting on the state of implementation of the external dimension of the Stockholm Programme	Commission	2011-2014
A reinforced external dimension		
Actions	Responsible party	Timetable
Foster JLS expertise in priority EU delegations through providing adequate information and training on JLS policies, to the EU delegations in third countries, including by placing JLS experts in EU delegations in some relevant third countries	Commission	2010 - 2014
EU Member States' Liaison officers should be encouraged to further strengthen their cooperation, sharing of information and best practices	Member States Council Commission	2010-2014

Report on ways to ensure complementary between the EU and Member States' action	Commission	2011
See section <i>Ensuring the security of Europe</i> for relevant action on cooperation between the ESDP police mission and Europol		
Human rights		
Actions	Responsible party	Timetable
Communication on a Human Rights Action Plan for the EU to promote its values in the external dimension of Justice and Home Affairs (JHA) policies	Commission	2011

Continued thematic priorities with new tools		
Actions	Responsible party	Timetable
See section <i>Ensuring the security of Europe</i> for relevant actions on possible cooperation agreements with third countries to enhance the fight against trafficking and smuggling and for actions to prevent radicalisation and recruitment, as well as the protection of critical infrastructures		

Agreements with third countries		
Actions	Responsible party	Timetable
See section <i>Ensuring the protection of fundamental rights</i> for relevant actions on a coherent legislative framework for the Union for personal data transfers to third countries for law enforcement purposes; and see section <i>Strengthening confidence in the European judicial area</i> for relevant actions on agreements with third countries, in particular as regards judicial cooperation in civil and criminal law		
Geographical priorities and international organisations		
Actions	Responsible party	Timetable
Western Balkans		
Further address the reform of the judiciary and the fight against corruption and organised crime in the enlargement process, in particular through further strengthening of the monitoring mechanism and targeted assistance	Commission	2010
See section <i>Ensuring the security of Europe</i> for relevant actions on the finalisation of visa dialogues with Western Balkans		

Turkey		
Action plan for cooperation with Turkey	Commission	2010
See section <i>Putting solidarity and responsibility at the heart of our response</i> for relevant actions on EU readmission negotiations with Turkey		
European Neighbourhood Policy - Eastern Partnership		
Action plan for Eastern Partnership countries on JHA aspects, including mobility-related issues such as visa, including gradual steps towards visa liberalisation as a long term goal for individual partner countries on a case by case basis, migration, border management, as well as security-related aspects, through dialogue with partner countries	Commission	2010
See section <i>Ensuring the security of Europe</i> regarding visa facilitation agreements with Eastern Partnership countries		
Actions to promote stability and security in the Black Sea Region based on the Black Sea Synergy regional cooperation initiative. These activities will be complementary to those envisaged under the Eastern Partnership		
European Neighbourhood Policy - Union for the Mediterranean		
Plan on the Union for the Mediterranean, enhancing the work started in the context of the Barcelona process and the Euro-Mediterranean Partnership, in particular regarding migration (maritime), border surveillance, preventing and fighting drug trafficking, civil protection, law enforcement and judicial cooperation.	Commission	2010

See section <i>Putting solidarity and responsibility at the heart of our response</i> for relevant actions on EU readmission negotiations with Morocco, Algeria and Egypt		
USA		
Follow-up to the EU-US joint statement on enhancing transatlantic cooperation in the area of justice, freedom and security of 28 October 2009	Commission	Ongoing
See section <i>Ensuring the protection of fundamental rights</i> for relevant actions on an EU-US agreement on personal data protection for law enforcement purposes; section <i>Strengthening confidence in the European judicial area</i> on the implementation of the EU-US mutual legal assistance and extradition agreements; section <i>Ensuring the security of Europe</i> on a long term agreement between the EU and the USA on the processing and transfer of financial messaging data for the purpose of the Terrorist Finance Tracking Program; on the further development of the external aspects of radicalisation phenomenon, in particular with the USA; strengthening the EU-US judicial and police cooperation in the fight against cybercrime		
Russia		
Implementation of the Road Map for Common Space of Freedom, Security and Justice	Commission	Ongoing
See section <i>Ensuring the security of Europe</i> or relevant actions on negotiation of a revised EU Russia visa facilitation agreement and on the monitoring of the implementation of the EU-Russia visa facilitation and readmission agreements; and on the negotiations of a Drug precursors Agreement;		

EU-Africa		
See section <i>Ensuring the security of Europe</i> for action on anti-trafficking in West Africa; section <i>Putting solidarity and responsibility at the heart of our response</i> for relevant actions on the follow-up of the Rabat/Paris Process and on the implementation of the EU/Africa Partnership on migration, mobility and employment; for the follow-up to the June 2009 European Council Conclusions on migration in the Mediterranean and on readmission negotiations with Morocco, Algeria, Egypt and pursuing the discussion regarding migration issues, including readmission and border management, in the framework agreement with Libya; relaunching the Tripoli process; and the establishment of a Regional Protection Programme in the Horn of Africa;		
China and India		
Promote dialogues with China and India on counter-terrorism, intellectual property rights, migration, including fight against illegal migration and judicial cooperation, while pursuing the dialogue on Human Rights with China (see section <i>Ensuring the security of Europe</i> for the EU-China Action Plan on customs enforcement of Intellectual Property Rights),		
See section <i>Putting solidarity and responsibility at the heart of our response</i> for action on the dialogue and cooperation on migration with India and on the EU-China readmission agreement		
Brazil		
Implementation and further development of the Strategic Partnership and the Joint Action Plan with Brazil		
EU-LAC and Central Asian countries		

See chapter <i>A dynamic and comprehensive migration policy</i> for action on immigration dialogue with anchorage countries of Asia and enhancing cooperation with Central Asia, relevant to the EU interest and on developing the EU/LAC dialogue on migration; See section <i>Ensuring the security of Europe</i> for EU-LAC cooperation on drugs		
Afghanistan, Pakistan, Iraq and Bangladesh		
See section <i>Ensuring the security of Europe</i> for relevant action on enhancing cooperation with on drugs and for cooperation on Terrorism; section <i>Putting solidarity and responsibility at the heart of our response</i> for cooperation on migration issues; for readmission agreements with those countries and on the refugee situation		
International organisations and promotion of European and international standards		
Actions	Responsible party	Timetable
Cooperate with the Council of Europe based on the Memorandum of Understanding signed in 2006 and continue to support the implementation of its important conventions such as the Trafficking Convention and the ones on Trafficking in human beings, Data Protection, Protection of Children, Cybercrime and Corruption.	Commission Council	Ongoing
Continue to support the Hague Conference on Private International Law and encourage its partners to ratify the conventions where the EU is or will become a Party or where all Member States are Parties.	Commission	Ongoing

From political priorities to actions and results

Increased coherence		
Action	Responsible party	Timetable
Communication on the procedures for scrutiny of Europol's activities by the European Parliament, together with national Parliaments	Commission	2011
Communication on the arrangements for involving the European Parliament and national Parliaments in the evaluation of Eurojust activities	Commission	2011
Evaluation		
Action	Responsible party	Timetable
Communication on evaluating JHA policies	Commission	2010
Proposal for an evaluation mechanism of anti corruption policies of the Member States	Commission	2011
Proposal for an evaluation mechanism for criminal justice cooperation	Commission	2012

Training		
Action	Responsible party	Timetable
Communication on an Action Plan on European training for all legal professions	Commission	2011
Communication on an Action Plan on European training for EU internal security professionals	Commission	2011
Pilot projects on “Erasmus-style” exchange programmes for judicial authorities and legal professionals	Commission	2010-2012
Pilot projects on "Erasmus-style" exchange programmes for law enforcement authorities	Commission	2010-2012
Develop a European Law Institute	Commission	2011-2012
Communication		
Action	Responsible party	Timetable
Targeted communication action to inform EU citizens about their Citizenship rights, notably on the right to consular protection in third countries and the right to free movement and residence within the EU	Commission	2010

Awareness raising activities on data protection rights	Commission	Ongoing
Awareness raising on anti-death penalty		
Awareness raising activities on the rights of the individual in criminal proceedings	Commission	Ongoing
Awareness on tools facilitating cross-border transactions	Commission	Ongoing
Awareness on consumer rights	Commission	Ongoing
Awareness-raising on antidiscrimination	Commission	Ongoing
Awareness on the customs enforcement of Intellectual Property Rights at external borders	Commission Member States	Ongoing
Dialogue with civil society		
Actions	Responsible party	Timetable
Meetings of the European Forum on the Rights of the Child	Commission	Ongoing
Meetings of the European Integration Forum	Commission	Ongoing
Meetings of the Justice Forum	Commission	Ongoing

Meetings of the Civil Society Forum on Drugs	Commission	Ongoing
Biannual meeting with the Platform of the Social NGOs	Commission	Ongoing
Financing		
Action	Responsible party	Timetable
Proposals for new financial programmes and funds in the field of Justice and Home Affairs under the next multiannual financial framework	Commission	2011-2013

FR

FR

FR

COMMISSION EUROPÉENNE

Bruxelles, le 20.4.2010
COM(2010) 171 final

**COMMUNICATION DE LA COMMISSION AU PARLEMENT EUROPÉEN, AU
CONSEIL, AU COMITÉ ÉCONOMIQUE ET SOCIAL EUROPÉEN ET AU COMITÉ
DES RÉGIONS**

*Mettre en place un espace de liberté, de sécurité et de justice
au service des citoyens européens*

Plan d'action mettant en œuvre le programme de Stockholm

**COMMUNICATION DE LA COMMISSION AU PARLEMENT EUROPÉEN, AU
CONSEIL, AU COMITÉ ÉCONOMIQUE ET SOCIAL EUROPÉEN ET AU COMITÉ
DES RÉGIONS**

***Mettre en place un espace de liberté, de sécurité et de justice
au service des citoyens européens***

Plan d'action mettant en œuvre le programme de Stockholm

1. Mettre en place un espace de liberté, de sécurité et de justice au service des citoyens européens

L'espace européen de liberté, de sécurité et de justice constitue, au même titre que la stratégie Europe 2020, un élément essentiel de la réponse de l'UE aux défis mondiaux qui se posent à long terme. Il contribue également au renforcement et au développement du modèle européen d'économie sociale de marché au 21e siècle.

En cette période de mutation, alors que le monde commence à peine à sortir de la crise économique et financière, l'Union européenne se doit plus que jamais de protéger et promouvoir nos valeurs et de défendre nos intérêts. Alors que la société et les technologies sont en évolution constante, nos valeurs demeurent invariablement le respect de la personne et de la dignité humaines, la liberté, l'égalité et la solidarité. Ces valeurs doivent donc être au cœur de notre action.

Le programme de Stockholm, adopté par le Conseil européen en décembre 2009¹, définit les priorités à prendre en compte aux fins de la mise en place de l'espace européen de liberté, de sécurité et de justice au cours des cinq prochaines années. Son contenu reflète les discussions qui se sont tenues ces dernières années avec le Parlement européen, le Conseil, les États membres et les parties intéressées. Ce programme est essentiellement fondé sur les ambitions formulées par la Commission dans sa communication de juin 2009² qui a conduit à son adoption.

L'action de l'Union dans ce domaine dans les années à venir aura pour principal objectif de «faire avancer l'Europe des citoyens», en faisant en sorte que ces derniers puissent exercer leurs droits et bénéficier pleinement de l'intégration européenne.

C'est en effet dans les domaines de la liberté, de la sécurité et de la justice, qui touchent à la vie quotidienne de tout un chacun, que les citoyens attendent le plus des responsables politiques. Les Européens attendent à juste titre de l'Union qu'elle leur offre un cadre de vie pacifique et prospère dans lequel leurs droits sont pleinement respectés et leur sécurité assurée.

Un espace européen de liberté, de sécurité et de justice doit être un espace où les droits consacrés dans la Charte des droits fondamentaux de l'Union européenne sont effectivement respectés pour toutes les personnes, y compris les ressortissants de pays tiers.

¹ Document 17024/09 du Conseil, adopté par le Conseil européen les 10 et 11 décembre 2009.

² COM(2009) 262, «Un espace de liberté, de sécurité et de justice au service des citoyens».

Le présent plan d'action a pour objet de concrétiser ces priorités, tant au niveau européen qu'au niveau mondial, et de faire ainsi en sorte que les citoyens bénéficient des progrès réalisés dans la mise en place de l'espace de liberté, de sécurité et de justice. Il devrait également nous permettre de nous tourner davantage vers l'avenir en apportant une réponse européenne déterminée et adaptée aux défis européens et mondiaux.

L'entrée en vigueur du traité de Lisbonne permet à l'Union d'être plus ambitieuse dans la réponse à apporter aux préoccupations et aspirations quotidiennes des citoyens européens. Premièrement, le rôle accru du Parlement européen en tant que colégislateur dans la plupart des domaines et la plus grande participation des parlements nationaux amèneront l'UE à rendre davantage compte de ses actions dans l'intérêt du citoyen et renforceront la légitimité démocratique de l'Union. Deuxièmement, l'instauration du vote à la majorité qualifiée au Conseil dans la plupart des domaines d'action permettra de rationaliser le processus décisionnel. Enfin, le contrôle juridictionnel sera renforcé, étant donné que la Cour de justice de l'Union européenne assurera le contrôle de tous les aspects de la liberté, de la sécurité et de la justice, tandis que la Charte des droits fondamentaux de l'UE deviendra juridiquement contraignante. Le traité assigne de nouveaux objectifs à l'Union, à savoir celui de la lutte contre l'exclusion sociale et celui de la lutte contre les discriminations, et réaffirme l'objectif de promotion de l'égalité entre les hommes et les femmes.

L'Union doit donc faire preuve de détermination dans les réponses à apporter aux attentes et aux préoccupations des citoyens. Elle doit résister aux courants qui tendent à considérer séparément la sécurité, la justice et les droits fondamentaux. Or, ceux-ci doivent aller de pair, dans le cadre d'une approche cohérente, pour relever les défis d'aujourd'hui et de demain.

2. Assurer la protection des droits fondamentaux

La protection des droits consacrés dans la Charte des droits fondamentaux doit guider l'ensemble des initiatives législatives et des politiques de l'Union. Il convient de donner plein effet à cette charte en concrétisant véritablement les droits qu'elle énonce. La Commission appliquera la «tolérance zéro» à l'égard de toute violation de ses dispositions. Elle renforcera les mécanismes dont elle dispose pour garantir le respect de la charte et rendra compte de son application au Parlement européen et au Conseil. Dans une société mondialisée, caractérisée par une évolution technologique rapide et des échanges d'informations ne connaissant pas de frontières, il est particulièrement important de respecter la vie privée. L'Union doit veiller à ce que le droit fondamental à la protection des données soit appliqué systématiquement. Nous devons durcir la position de l'UE en matière de protection des données à caractère personnel dans le cadre de toutes les politiques européennes, y compris dans les domaines répressif et de la prévention de la criminalité, ainsi que dans nos relations internationales.

Nous ferons usage de tous les instruments dont nous disposons pour apporter une réponse européenne forte et déterminée à la violence envers les femmes et les enfants, y compris la violence domestique et les mutilations génitales féminines, ainsi qu'au besoin de protéger les droits des enfants et de lutter contre toutes les formes de discrimination, racisme, xénophobie et homophobie. Il convient d'accorder une attention particulière aux besoins des personnes se trouvant dans une situation de vulnérabilité.

Il y a lieu d'analyser et de réduire les écarts qui existent entre les 27 États membres en matière de protection des victimes de la criminalité et du terrorisme, en vue d'utiliser tous les moyens disponibles pour accroître le niveau de protection. Le droit européen doit garantir un niveau

élevé de droits aux personnes poursuivies, non seulement en matière d'équité du jugement, mais aussi en ce qui concerne les conditions de rétention et d'incarcération.

3. Faire de la citoyenneté européenne une réalité

La citoyenneté européenne doit cesser de n'être qu'une notion inscrite dans les traités pour devenir une réalité tangible, démontrant au quotidien sa valeur ajoutée par rapport à la citoyenneté nationale. Les citoyens doivent pouvoir exercer les droits que leur a apportés l'intégration européenne.

La mobilité des citoyens est au cœur du projet européen. La libre circulation constitue en effet un droit essentiel des citoyens de l'UE et des membres de leur famille qui doit être rigoureusement appliqué. Il convient de renforcer la mobilité en supprimant les obstacles que les citoyens peuvent encore rencontrer lorsqu'ils décident d'exercer leur droit à la libre circulation en allant étudier, travailler, créer une entreprise, fonder une famille ou prendre leur retraite dans un État membre autre que celui dont ils sont originaires. Les citoyens doivent bénéficier d'une protection quel que soit l'endroit où ils se trouvent dans le monde. Tout citoyen de l'UE présent dans un pays où son État membre n'est pas représenté doit recevoir une assistance consulaire de l'ambassade ou du consulat de tout autre État membre dans les mêmes conditions que les ressortissants de ce dernier.

Pour rapprocher les citoyens du projet européen, il est essentiel de faciliter et d'encourager leur participation à la vie démocratique de l'Union. L'augmentation du taux de participation aux élections du Parlement européen est une ambition commune. Le droit de vote et d'éligibilité aux élections locales et européennes dont jouissent les citoyens européens résidant dans un autre État membre que leur État membre d'origine doit être encore valorisé et renforcé. L'«initiative citoyenne» est un mécanisme puissant qui permettra de renforcer les droits des citoyens européens et la légitimité démocratique de l'Union.

4. Renforcer la confiance dans l'espace judiciaire européen

L'espace judiciaire européen et le bon fonctionnement du marché unique reposent sur le principe fondamental de la reconnaissance mutuelle. Or, celui-ci ne peut véritablement s'appliquer que sur la base d'une confiance mutuelle entre les juges, les autres professionnels du droit, les entreprises et les citoyens. La confiance mutuelle exige des normes minimales communes ainsi qu'une prise en compte accrue des différentes traditions et pratiques juridiques.

Établir des droits ne suffit pas. Les droits et obligations ne deviendront en effet une réalité qu'à la condition d'être aisément accessibles aux personnes concernées. Ces dernières doivent être en mesure de faire valoir leurs droits quel que soit l'endroit où elles se trouvent dans l'Union.

Un espace judiciaire européen fonctionnant bien est profitable à toutes les politiques de l'Union en ce qu'il soutient leur élaboration et leur bonne mise en œuvre. En particulier, il convient de le mettre au service des citoyens et des entreprises de manière à soutenir l'activité économique du marché unique, en garantissant un niveau élevé de protection des consommateurs. L'entrée en vigueur du traité de Lisbonne donne désormais à l'Union les moyens de faciliter la vie quotidienne des citoyens et les activités courantes des entreprises en ce qu'il concilie les besoins des citoyens et du marché unique avec la diversité des traditions juridiques nationales.

Le droit de l'Union peut faciliter la mobilité et permettre aux citoyens d'exercer pleinement leur droit à la libre circulation. Pour les couples internationaux, il peut réduire le stress inutile en cas de divorce ou de séparation et supprimer l'insécurité juridique actuelle pour les enfants et leurs parents dans les situations transfrontalières. Il peut permettre de supprimer les obstacles à la reconnaissance des actes juridiques et conduire à la reconnaissance mutuelle des effets attachés aux actes d'état civil. Lorsque des citoyens européens se rendent en voiture dans un autre État membre et ont la malchance d'y avoir un accident, une sécurité juridique doit leur être garantie quant aux délais de prescription applicables aux demandes d'indemnité à l'assurance.

Le droit de l'Union peut apporter une contribution concrète et forte à la mise en œuvre de la stratégie Europe 2020 et à l'atténuation des effets de la crise financière. De nouvelles propositions législatives seront présentées au niveau de l'UE chaque fois qu'il sera nécessaire et qu'il conviendra de renforcer notre marché unique et, partant, d'aider les entreprises en supprimant les contraintes administratives et en réduisant les coûts de transaction.

L'allègement des formalités administratives qui pèsent sur les entreprises constitue une priorité évidente, et la lourde et coûteuse procédure d'*exequatur* nécessaire pour reconnaître et exécuter une décision d'une autre juridiction doit disparaître sans porter atteinte aux garanties nécessaires. En rendant le recouvrement des créances transfrontalières aussi aisé que celui des créances nationales, nous renforcerons la confiance des entreprises dans notre marché unique. De même, des procédures d'insolvabilité plus efficaces permettront aux entreprises de surmonter la crise économique. Nous pouvons faciliter les opérations transfrontalières en améliorant la cohérence du droit européen des contrats. Les entreprises ne tirent pas suffisamment parti du potentiel de l'internet pour accroître leurs ventes: le droit de l'Union peut les y inciter en renforçant la sécurité juridique qu'elles attendent, tout en garantissant le niveau de protection des consommateurs le plus élevé. Les consommateurs doivent être informés de leurs droits et avoir accès aux voies de recours dans les litiges transfrontaliers. Enfin, un recours accru aux modes alternatifs de règlement des litiges peut contribuer à une administration de la justice plus efficace.

Le droit pénal est un domaine d'action de l'UE relativement nouveau pour lequel le traité de Lisbonne établit un cadre juridique clair. Dans le domaine de la justice pénale, c'est une stratégie respectant pleinement la subsidiarité et la cohérence qui doit guider la politique de rapprochement du droit pénal matériel et procédural de l'UE. À cette fin, il convient de coopérer étroitement avec le Parlement européen, les parlements nationaux et le Conseil et de continuer à donner la priorité à la reconnaissance mutuelle, en réservant l'harmonisation des infractions et des sanctions à certains cas.

La bonne administration de la justice ne doit pas être entravée par des différences injustifiées entre les systèmes judiciaires des États membres: les auteurs d'infraction ne doivent pas pouvoir échapper aux poursuites et à la prison en franchissant des frontières et en exploitant les différences entre les systèmes judiciaires nationaux. Un solide socle procédural européen commun est nécessaire. Aux fins de la mise en place d'un espace de liberté, de sécurité et de justice fonctionnant bien, nous devons nous doter d'outils essentiels tels qu'un système global d'obtention de preuves dans les affaires revêtant une dimension transfrontière et un meilleur échange d'informations entre les autorités nationales sur les infractions commises. La Commission préparera en outre la création, à partir d'Eurojust, d'un parquet européen qui sera compétent pour rechercher, poursuivre et renvoyer en jugement les infractions portant atteinte aux intérêts financiers de l'Union. Ce faisant, elle approfondira la réflexion sur la coopération

avec l'ensemble des parties prenantes, notamment l'Office européen de lutte antifraude (OLAF).

5. Assurer la sécurité de l'Europe

L'Europe étant confrontée à une hausse de la criminalité transfrontalière, nous nous devons de collaborer étroitement avec les États membres, le Parlement européen, les principaux pays tiers et, selon le cas, les entreprises, et de tout mettre en œuvre pour faire en sorte que les citoyens de l'Union puissent vivre dans un environnement sûr.

Le traité de Lisbonne dote l'Union de meilleurs outils pour lutter contre le terrorisme et la criminalité organisée.

Une stratégie en matière de sécurité intérieure, fondée sur le plein respect des droits fondamentaux et sur la solidarité entre États membres, sera mise en œuvre avec soin et la ferme intention de faire face aux défis qui se multiplient au niveau transfrontalier. Pour ce faire, il y a lieu d'adopter une approche coordonnée de la coopération policière, de la gestion des frontières, de la coopération judiciaire en matière pénale et de la protection civile. Nous devons nous attaquer à toutes les menaces pour la sécurité qui nous sont communes, du terrorisme aux problèmes de sécurité liés aux catastrophes d'origine humaine et naturelle, en passant par la criminalité organisée. Compte tenu de l'utilisation de plus en plus courante des nouvelles technologies, une politique complémentaire garantissant l'état de préparation et la résilience des infrastructures TIC et des réseaux européens devra être adoptée afin de pouvoir réagir efficacement à ces menaces.

Pour porter ses fruits, cette stratégie doit s'appuyer sur les expériences passées et les enseignements qui en ont été tirés. L'heure est venue d'évaluer l'approche adoptée par l'Union jusqu'à présent, qui a consisté à réagir aux événements inattendus et tragiques, souvent au cas par cas, et de tirer parti du nouveau dispositif institutionnel apporté par le traité de Lisbonne, qui prévoit une approche cohérente et pluridisciplinaire.

La définition d'un programme stratégique d'échange d'informations requiert une vue d'ensemble des systèmes actuels de collecte, de traitement et de partage des données, dont il convient d'examiner en détail l'utilité, l'efficacité, la proportionnalité et le respect du droit à la vie privée. Ce programme devrait également jeter les bases d'un développement cohérent de l'ensemble des systèmes d'information actuels et futurs.

Nous devons en priorité dresser le bilan des mesures antiterroristes mises en place ces dernières années et déterminer comment nous pouvons les améliorer afin de contribuer à la protection de nos concitoyens et d'apporter une valeur ajoutée à l'action des États membres. Le nouveau cadre institutionnel offre à l'Union une occasion unique de renforcer l'interaction entre ses différents instruments de lutte contre le terrorisme.

Les mesures qui seront prises à l'avenir pour combattre la criminalité organisée doivent exploiter au maximum les possibilités offertes par le nouveau cadre institutionnel. La traite des êtres humains, la pédopornographie, la cybercriminalité, la criminalité financière, la contrefaçon des moyens de paiement et le trafic de drogue devraient faire l'objet d'une approche globale. Il est en effet tout aussi important de pouvoir poursuivre et condamner plus efficacement les auteurs d'infractions que de répondre aux besoins des victimes ou de réduire la demande de services susceptibles d'être fournis par ces dernières. La mise en commun des

capacités répressives des États membres pour certains itinéraires et drogues constituera une première réponse opérationnelle concrète.

Nous devons également supprimer tous les obstacles à la bonne coopération entre les services répressifs des États membres. Les agences et organes de l'UE tels que FRONTEX, Europol et Eurojust, ainsi que l'OLAF, ont un rôle déterminant à jouer. Ceux-ci doivent mieux coopérer et être dotés des pouvoirs et des moyens nécessaires pour atteindre leurs objectifs respectifs dans le cadre d'un mandat clairement défini.

L'Union adoptera une approche intégrée du contrôle de l'accès à son territoire dans un espace Schengen élargi, afin de faciliter encore la mobilité et de garantir un niveau élevé de sécurité intérieure. Elle poursuivra la libéralisation du régime des visas, notamment avec les pays voisins afin de faciliter les contacts entre les populations fondés sur des conditions clairement définies.

Une utilisation judicieuse des technologies modernes de gestion des frontières, en complément des outils existants dans le cadre d'un processus de gestion des risques, peut également rendre l'Europe plus accessible aux voyageurs de bonne foi, stimuler l'innovation au sein des entreprises de l'Union et, partant, contribuer à la prospérité et à la croissance de l'Europe, et faire en sorte que les citoyens de l'Union se sentent en sécurité. La mise en service des systèmes SIS II et VIS restera une grande priorité.

La protection des citoyens contre les risques liés au commerce international de marchandises de contrefaçon, interdites ou dangereuses exige également une approche coordonnée s'appuyant sur les capacités des autorités douanières. La protection contre les produits nocifs et dangereux doit être assurée d'une manière efficace et structurée grâce à une gestion des risques liés aux marchandises, à la chaîne d'approvisionnement et à tout type de flux de marchandises fondée sur les contrôles.

Parmi les efforts que l'Union européenne déploiera pour protéger les populations, citons sa participation aux mesures visant à prévenir les crises et les catastrophes, à s'y préparer et à y réagir. Une analyse plus approfondie et la détermination des actions nécessaires au niveau de l'UE en matière de gestion des crises constitueront une priorité immédiate. Le mécanisme de protection civile de l'UE sera renforcé afin d'améliorer la disponibilité, l'interopérabilité et la coordination de l'assistance offerte par les États membres. La prévention doit également être améliorée. L'Union mettra en œuvre la clause de solidarité.

6. Centrer notre action sur la solidarité et la responsabilité

Pour permettre aux migrants de contribuer pleinement à l'économie et à la société européennes, il est essentiel que, fidèles à nos valeurs de respect de la dignité humaine et de solidarité, nous défendions avec fermeté leurs droits fondamentaux. L'immigration a un rôle précieux à jouer dans la résolution des enjeux démographiques de l'Union et dans le maintien de bons résultats économiques de l'UE sur le long terme. Elle pourrait contribuer grandement à la stratégie Europe 2020 en fournissant une source supplémentaire de croissance dynamique.

Dans les toutes prochaines années, l'accent sera mis sur l'élaboration d'une véritable politique commune en matière d'immigration et d'asile. La crise économique actuelle ne doit pas entamer notre détermination et nos ambitions dans ce domaine. Au contraire, il est plus que jamais nécessaire d'élaborer ces politiques dans une perspective à long terme mettant l'accent

sur le respect des droits fondamentaux et de la dignité humaine, et de renforcer la solidarité, notamment entre les États membres, auxquels il incombe collectivement de garantir l'humanité et l'efficacité du système. Une fois cette consolidation achevée, les progrès réalisés devraient être évalués à l'aune de nos objectifs ambitieux. D'autres mesures seront proposées le cas échéant.

L'Union élaborera une véritable politique commune en matière de migration, prévoyant de nouveaux cadres d'admission des immigrants légaux offrant la souplesse nécessaire. L'Union pourra ainsi s'adapter à la mobilité croissante et aux besoins sur les marchés nationaux du travail, tout en respectant les compétences des États membres dans ce domaine.

L'UE doit s'efforcer d'atteindre un niveau uniforme de droits et d'obligations pour les immigrants légaux, comparable à celui dont jouissent les citoyens européens. La consolidation de ces droits dans un code de l'immigration et l'adoption de règles communes permettant de gérer efficacement le regroupement familial sont essentielles pour permettre à toutes les parties prenantes de bénéficier pleinement des effets positifs de l'immigration légale et renforceront la compétitivité de l'Union. L'Union poursuivra ses efforts d'intégration des migrants, en protégeant les droits de ces derniers, mais aussi en mettant l'accent sur leur propre responsabilité quant à leur intégration dans les sociétés dans lesquelles ils vivent.

La prévention et la réduction de l'immigration illégale conformément à la Charte des droits fondamentaux sont tout aussi importantes pour la crédibilité et la réussite des politiques de l'Union dans ce domaine. Une attention particulière sera accordée à la situation des enfants non accompagnés.

Pour relever ce défi d'ampleur mondiale, il y a lieu d'établir un véritable partenariat avec les pays tiers d'origine et de transit et d'intégrer toutes les questions liées à la migration dans un cadre d'action global. L'Union européenne poursuivra donc la mise en œuvre de son approche globale de la migration.

Nous nous devons de respecter le droit fondamental à l'asile, notamment le principe de «non-refoulement». La création du régime d'asile européen commun et du bureau européen d'appui en matière d'asile devrait assurer un statut uniforme, des normes communes élevées de protection dans l'UE et une procédure d'asile commune, la reconnaissance mutuelle constituant l'objectif à long terme. La solidarité, à la fois entre les États membres et avec les victimes de persécutions partout dans le monde, sera au cœur de notre politique d'asile et de réinstallation.

7. Contribuer à une Europe tournée vers l'extérieur

Les objectifs politiques définis ci-dessus ne peuvent être atteints sans une véritable collaboration avec nos partenaires dans les pays tiers et avec les organisations internationales. Une forte dimension extérieure, conforme à l'action extérieure générale de l'Union, nous aidera à anticiper les difficultés et à atteindre nos objectifs, dont la promotion de nos valeurs et le respect de nos obligations internationales en matière de droits de l'homme.

Les politiques intérieure et extérieure dans le domaine de la liberté, de la sécurité et de la justice sont inextricablement liées. La continuité et la cohérence entre les deux sont essentielles à l'obtention de résultats, tout comme la cohérence et la complémentarité entre l'action de l'Union et celle des États membres.

Par les nouvelles possibilités qu'il lui offre, le traité de Lisbonne met l'Union européenne en mesure de mener une action plus efficace dans le domaine des relations extérieures. En vertu de ce traité, la Commission joue un rôle clé dans la concrétisation de la dimension extérieure de la justice et des affaires intérieures dans l'UE. Ce traité charge le haut représentant, également vice-président de la Commission, et la Commission d'assurer la cohérence entre les relations extérieures et les autres volets de l'action extérieure de l'UE, notamment dans le cadre de la coopération avec le service européen pour l'action extérieure.

8. Traduire les priorités politiques en actions et en résultats

Tout progrès dans le domaine de la liberté, de la sécurité et de la justice est subordonné à la bonne mise en œuvre de ces priorités politiques. Pour être à la hauteur des ambitions formulées dans le traité de Lisbonne, la Commission a, pour la première fois, scindé le portefeuille de la justice et des affaires intérieures entre deux de ses membres, dont une vice-présidente de la Commission.

Notre point de référence sera la Charte des droits fondamentaux et notre méthodologie comportera cinq volets, consistant à améliorer l'intégration avec les autres politiques de l'Union, la qualité de la législation européenne, la mise en œuvre au niveau national, l'utilisation des outils d'évaluation et l'adéquation des moyens financiers aux priorités politiques, dans le cadre financier pluriannuel fixé.

Aucun progrès réel ne pourra être réalisé en l'absence de confiance mutuelle. En effet, il sera nécessaire d'établir des normes minimales communes (par exemple en ce qui concerne les droits procéduraux) et de tenir compte des différentes traditions et pratiques juridiques. L'instauration d'une culture européenne commune dans ce domaine, grâce à des programmes de formation et d'échange de type «Erasmus», ainsi que d'un institut du droit européen, sur la base des structures et réseaux existants, pourrait se révéler très utile à cet égard et sera vivement encouragée.

Or, il suffit rarement d'élaborer des instruments juridiques. Les ambitions doivent faire l'objet de larges discussions et les résultats doivent être expliqués en détail. Il est souvent difficile de savoir si les citoyens européens connaissent véritablement leurs droits et leurs responsabilités et, partant, s'ils sont à même de les exercer pleinement. Une meilleure communication aidera les citoyens à bénéficier des avancées réalisées au niveau européen et contribuera à combler le fossé entre la réalité de l'intégration européenne et la perception qu'en a la population.

Le tableau ci-joint ébauche la ligne d'action que suivra l'Union dans le domaine de la liberté, de la sécurité et de la justice au cours des cinq prochaines années, dans le but de réaliser l'ensemble des objectifs politiques fixés par le Conseil européen dans le programme de Stockholm, de répondre aux priorités définies par le Parlement européen à cet égard et de relever les défis auxquels nous serons confrontés à l'avenir. Il présente des actions concrètes assorties d'un calendrier d'adoption et de mise en œuvre précis. La Commission considère ces actions comme étroitement liées entre elles, indispensables et à la hauteur des ambitions que l'Union se doit d'afficher.

Des initiatives visant à réaliser nos priorités politiques communes devraient être élaborées et mises en œuvre dans le but d'obtenir les résultats les plus ambitieux possibles et, partant, de répondre aux attentes des citoyens. Il est temps de veiller à ce que les citoyens bénéficient pleinement des progrès réalisés au niveau européen. Le succès de la mise en œuvre du présent plan d'action dépend de l'engagement politique de tous les acteurs concernés, à savoir: la

Commission, qui joue un rôle moteur, le Parlement européen et le Conseil, dans le cadre de l'examen et de l'adoption des propositions, et les parlements nationaux, dans le cadre du contrôle de la subsidiarité et de la proportionnalité. Le même niveau d'engagement est attendu des États membres lorsqu'ils transposent et mettent en œuvre la législation de l'Union, de la Commission dans son rôle de contrôle de cette législation, et des juridictions de l'Union et des juges nationaux lorsqu'ils veillent à sa bonne application. Enfin, le citoyen actif et informé, bénéficiaire ultime de tous ces efforts, est une force essentielle et un acteur clé dans l'ensemble du processus.

Le présent plan d'action ne doit pas être vu comme un programme figé. L'Union doit être capable de réagir aux événements imprévus, de saisir sans tarder les occasions qui se présentent à elle et d'anticiper les tendances futures en s'y adaptant. Pour ce faire, la Commission fera usage de son droit d'initiative chaque fois que cela se révèlera nécessaire. Elle présentera également un rapport à mi-parcours sur la mise en œuvre du programme de Stockholm en 2012 afin de veiller à ce que ce dernier reste en phase avec l'évolution de la situation aux niveaux européen et mondial.

La Commission invite le Parlement européen et le Conseil à approuver le présent plan d'action mettant en œuvre le programme de Stockholm et à s'engager activement dans sa mise en œuvre.

ANNEXE

Assurer la protection des droits fondamentaux

Une Europe reposant sur des droits fondamentaux		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Recommandation en vue d'autoriser la négociation de l'adhésion de l'UE à la Convention européenne des droits de l'homme	Commission	2010 (adoptée)
Communication relative à la politique dans le domaine des droits fondamentaux	Commission	2010
Élargissement du cadre pluriannuel de l'Agence des droits fondamentaux au domaine de la coopération policière et judiciaire en matière pénale	Commission	2010
Rapport sur la mémoire des crimes commis par les régimes totalitaires	Commission	2010
Rapport annuel sur la Charte des droits fondamentaux de l'UE	Commission	2010 En cours
Rapport d'évaluation de la mise en œuvre de la décision 2003/335/JAI du Conseil concernant «les enquêtes et les poursuites pénales relatives aux génocides, aux crimes contre l'humanité et aux crimes de guerre»	Commission	2011

Réseau européen de points de contact en ce qui concerne les personnes responsables de génocide, de crimes contre l'humanité et de crimes de guerre	Commission	En cours
Protection des droits du citoyen dans la société de l'information		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Communication relative au nouveau cadre juridique de la protection des données à caractère personnel après l'entrée en vigueur du traité de Lisbonne	Commission	2010
Nouveau cadre juridique global en matière de protection des données	Commission	2010
Communication relative à la vie privée et à la confiance dans l'Europe numérique: faire en sorte que les citoyens aient confiance dans les nouveaux services	Commission	2010
Recommandation en vue d'autoriser la négociation, avec les États-Unis d'Amérique, d'un accord relatif à la protection des données à caractère personnel à des fins répressives	Commission	2010
Communication relative aux éléments essentiels que doivent comporter les accords relatifs à la protection des données à caractère personnel conclus à des fins répressives entre l'Union européenne et des pays tiers	Commission	2012
Vivre ensemble dans un espace qui respecte la diversité et protège les plus vulnérables		

Racisme et xénophobie		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Mise en œuvre de la décision-cadre 2008/913/JAI relative au racisme et à la xénophobie	États membres Commission	Novembre 2010 En cours
Communication relative à la lutte contre le racisme, la xénophobie et les discriminations	Commission	2011
Rapport sur la mise en œuvre de la directive 2000/43/CE relative à la discrimination fondée sur la race ou l'origine ethnique	Commission	2012
Rapport sur la mise en œuvre de la décision-cadre 2008/913/JAI relative au racisme et à la xénophobie	Commission	2013
Droits de l'enfant		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Communication relative à la stratégie sur les droits de l'enfant (2010 – 2014), sur la base d'une évaluation de l'impact des instruments de l'UE, tant internes qu'externes, affectant les droits de l'enfant	Commission	2010

Initiatives concernant les possibilités de recours à la médiation familiale au niveau international	Commission	2012
Mise en œuvre des conclusions du Conseil sur les mécanismes d’alerte concernant les enlèvements d’enfants	États membres	2011
Règlement relatif aux lignes directes de l'UE pour le signalement des disparitions d'enfant	Commission	2012
Groupes vulnérables		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Communication relative à l'intégration socio-économique des Roms en Europe	Commission	2010 (adoptée)
Communication relative à une stratégie visant à combattre la violence envers les femmes, la violence domestique et les mutilations génitales féminines, devant être suivie d'un plan d'action de l'UE	Commission	2011 - 2012
Rapport sur l'application de la convention de La Haye de 2000 sur la protection internationale des adultes, qui examinera aussi la nécessité de formuler des propositions supplémentaires en ce qui concerne les adultes vulnérables	Commission	2014
Aide concrète et promotion des meilleures pratiques afin de permettre aux États membres de combattre les formes de discrimination visées à l'article 10 du TFUE, notamment celles dont les Roms font l'objet	Commission	En cours
Adhésion à la convention de La Haye de 2000 sur la protection internationale des adultes	États membres	En cours

Victimes de la criminalité, y compris le terrorisme		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Proposition législative relative à un instrument global en matière de protection des victimes et plan d'action prévoyant des mesures concrètes, telles que la création d'une «décision de protection européenne»	Commission	2011
Les droits des personnes dans le cadre des procédures pénales		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Proposition législative relative à la traduction et à l'interprétation	Commission	2010 (adoptée)
Proposition législative concernant les informations relatives aux droits et à l'accusation	Commission	2010
Proposition législative relative à l'assistance d'un conseiller juridique et à l'aide juridictionnelle	Commission	2011
Proposition législative relative à la communication avec les proches, les employeurs et les autorités consulaires	Commission	2012
Proposition législative relative aux garanties particulières pour les suspects ou personnes poursuivies qui sont vulnérables	Commission	2013

Livre vert sur la nécessité de compléter ou non les droits procéduraux minimums des personnes poursuivies ou des suspects prévus dans les propositions législatives précédentes	Commission	2014
Rétention		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Livre vert sur les questions relatives à la rétention et suivi nécessaire	Commission	2011
Rapport sur la mise en œuvre de la décision-cadre 2008/909/JAI concernant l'application du principe de reconnaissance mutuelle aux jugements en matière pénale prononçant des peines ou des mesures privatives de liberté aux fins de leur exécution dans l'Union européenne	Commission	2013

Faire de la citoyenneté européenne une réalité

Plein exercice du droit à la libre circulation		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Suivi de la mise en œuvre de la directive 2004/38/CE relative au droit à la libre circulation	Commission	En cours
Deuxième rapport sur la mise en œuvre et l'application de la directive 2004/38/CE	Commission	2013
L'initiative phare «Jeunesse en mouvement» dans le cadre de la stratégie Europe 2020	Commission	2010
Bénéficier d'une protection dans les États tiers		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Communication relative aux mesures existantes et futures visant à améliorer l'efficacité de la protection consulaire des citoyens de l'UE	Commission	2010
Proposition législative relative à l'amélioration de la compensation financière de la protection consulaire en cas de crise	Commission	2011
Proposition de directive visant à mettre en place les mesures de coordination et de coopération nécessaires pour faciliter la protection consulaire (modifiant la décision 1995/553/CE)	Commission	2011

Participer à la vie démocratique de l'Union		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Rapport sur la citoyenneté analysant les obstacles à la libre circulation et formulant des propositions pour y remédier, ainsi qu'un rapport sur l'application du droit de l'UE aux élections au Parlement européen de 2009	Commission	2010
Rapports sur la mise en œuvre de la directive 94/80/CE relative à la participation des citoyens de l'UE aux élections municipales et sur l'octroi de dérogations en vertu de l'article 22, paragraphe 1, du TFUE	Commission	2011
Proposition législative visant à modifier la directive 93/109/CE relative aux élections au Parlement européen, en vue de réduire la charge administrative pesant sur les citoyens et les administrations nationales	Commission	2011-2012
Rapport de la Commission au Conseil européen sur les pratiques nationales aux élections au Parlement européen	Commission	2012
Rapport sur l'octroi de dérogations en vertu de l'article 22, paragraphe 2, du TFUE, présenté en application de l'article 14, paragraphe 3, de la directive 93/109/CE relative aux élections au Parlement européen	Commission	2012
Rapport sur la citoyenneté approfondissant l'analyse des obstacles à la libre circulation et formulant des propositions pour y remédier	Commission	2013

Renforcer la confiance dans l'espace judiciaire européen

Poursuivre la mise en œuvre de la reconnaissance mutuelle		
Droit pénal		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Rapports sur la mise en œuvre de la décision-cadre 2006/783/JAI relative à la reconnaissance mutuelle des décisions de confiscation	Commission	2010 2013
Rapport sur la mise en œuvre de la décision-cadre 2002/584/JAI relative au mandat d'arrêt européen, et suivi approprié	Commission	2010 2014
Proposition législative relative à un système global d'obtention de preuves en matière pénale, fondé sur le principe de la reconnaissance mutuelle et couvrant tous les types d'éléments de preuve	Commission	2011
Proposition législative visant à instaurer des normes communes en matière d'obtention de preuves en matière pénale afin d'en garantir la recevabilité	Commission	2011
Proposition de règlement habilitant Eurojust à ouvrir des enquêtes, rendant la structure interne d'Eurojust plus efficace et associant le Parlement européen et les parlements nationaux à l'évaluation des activités d'Eurojust	Commission	2012

Proposition législative relative à la reconnaissance mutuelle des déchéances de droits	Commission	2013
Communication relative à la création d'un parquet européen à partir d'Eurojust	Commission	2013
Proposition législative relative à la reconnaissance mutuelle des sanctions pécuniaires, notamment en matière d'infractions routières	Commission	2011
Droit civil		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Proposition législative en vue de la révision du règlement (CE) n° 44/2001 concernant la compétence judiciaire, la reconnaissance et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale (Bruxelles I)	Commission	2010
Proposition législative en vue de l'adoption d'une décision du Conseil relative à la coopération renforcée dans le domaine du droit applicable au divorce (Rome III)	Commission	2010 (adoptée)
Proposition de règlement relatif aux conflits de lois dans le domaine des régimes matrimoniaux, y compris la question de la compétence et de la reconnaissance mutuelle, et proposition de règlement relatif aux conséquences patrimoniales de la séparation des couples autres que mariés	Commission	2010
Compendium de la législation de l'Union existant dans le domaine de la coopération judiciaire en matière civile	Commission	2010
Consultation sur les instruments de recours collectif dans la législation de l'UE	Commission	2010

Compendium de la législation de l'Union existant dans le domaine du droit de la consommation	Commission	2011
Recommandation de la Commission concernant l'enregistrement des testaments, après l'adoption par le Conseil et le Parlement européen du règlement relatif à la compétence, la loi applicable, la reconnaissance et l'exécution des décisions et des actes authentiques en matière de successions et à la création d'un certificat successoral européen	Commission	2013

Renforcer la confiance mutuelle		
Améliorer les outils		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Réseau judiciaire européen (en matière civile) - Mise en œuvre de la décision modifiant la décision RJE (décision n° 568/2009/CE) - Amélioration du site web du RJE compte tenu de l'état d'avancement du portail e-Justice - Rapport sur les activités du Réseau judiciaire européen	Commission	En cours
Réseau judiciaire européen (en matière pénale)	Commission	En cours

- Mise en œuvre de la décision 2008/976/JAI du Conseil concernant le RJE - Amélioration de la diffusion d'informations actualisées sur la mise en œuvre des instruments de coopération judiciaire de l'UE	États membres	
	États membres et RJE	
Mise en œuvre		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Manuel sur l'application des conventions d'entraide judiciaire et d'extradition entre l'UE et les États-Unis	Commission	2010
Guide de bonnes pratiques concernant l'injonction de payer européenne (règlement (CE) n° 1896/2006)	Commission	2010
Guide de bonnes pratiques concernant la procédure européenne de règlement des petits litiges (règlement (CE) n° 861/2007)	Commission	2011
Fiches techniques sur le règlement (CE) n° 4/2009 relatif aux obligations alimentaires	Commission	2011
Fiches techniques sur la directive 2008/52/CE relative à la médiation	Commission	2012
Manuel sur la décision-cadre 2003/577/JAI relative au gel de biens	Commission	2012
Manuel sur la décision-cadre 2005/214/JAI relative aux sanctions pécuniaires	Commission	2012

Se doter d'un socle de normes communes		
Droit pénal		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Proposition législative relative au rapprochement des infractions douanières et des sanctions qui y sont applicables	Commission	2012
Propositions législatives complétant la directive 2008/99/CE relative à la protection de l'environnement par le droit pénal et la directive 2009/123/CE relative à la pollution causée par les navires	Commission	2012
Droit civil		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Rapport sur l'application du règlement (CE) n° 1393/2007 relatif à la signification et à la notification des actes en matière civile ou commerciale, suivi au besoin d'une proposition de révision qui pourrait prévoir l'instauration de normes minimales communes	Commission	2011 2012

Rapport sur l'application du règlement (CE) n° 1206/2001 relatif à l'obtention des preuves en matière civile ou commerciale, suivi au besoin d'une proposition de révision qui pourrait prévoir l'instauration de normes minimales communes	Commission	2012 2013
Proposition de règlement portant modification du règlement (CE) n° 2201/2003 relatif à la compétence, la reconnaissance et l'exécution des décisions en matière matrimoniale et en matière de responsabilité parentale, y compris l'instauration de normes minimales communes en matière de reconnaissance des décisions concernant la responsabilité parentale, suivie d'un rapport sur son application	Commission	2011 2013
Rapport sur le fonctionnement, par-delà les frontières, du régime actuel de l'UE en ce qui concerne les dispositions de droit procédural en matière civile	Commission	2013
Livre vert sur les normes minimales à appliquer aux procédures civiles, et suivi nécessaire	Commission	2013
Proposition législative destinée à améliorer la cohérence de la législation de l'Union existant dans le domaine du droit procédural en matière civile	Commission	2014

Les bénéfices pour les citoyens d'un espace judiciaire européen
Faciliter l'accès à la justice

Actions	Partie responsable	Calendrier
Inauguration du portail e-Justice et préparation des nouvelles versions de celui-ci	Commission	2010
Livre vert sur la libre circulation des actes: actes d'état civil, actes authentiques, et la simplification de la légalisation des actes	Commission	2010
Règlement relatif à la prescription en matière d'accidents transfrontaliers de la circulation routière	Commission	2011
Rapport sur l'application de la directive 2003/8/CE relative à l'aide judiciaire	Commission	2011
Communication/Livre vert sur la promotion des modes alternatifs de règlement des litiges dans l'UE	Commission	2010
Proposition législative relative à la reconnaissance mutuelle des effets attachés à certains actes d'état civil (concernant, par exemple, la naissance, la filiation, l'adoption, le nom)	Commission	2013
Proposition législative visant à supprimer les formalités de légalisation des actes entre les États membres	Commission	2013
Communication relative à la mise en œuvre de la directive sur la médiation	Commission	2013

Soutenir l'activité économique

Actions	Partie responsable	Calendrier
Communication relative au droit européen des contrats – Méthode en vue de l'adoption du cadre commun de référence	Commission	2010
Proposition de règlement relatif à l'amélioration de l'exécution des décisions judiciaires dans l'Union européenne: saisie des avoirs bancaires	Commission	2010
Proposition législative relative au cadre commun de référence	Commission	2011
Proposition de règlement portant modification du règlement (CE) n° 1346/2000 relatif aux procédures d'insolvabilité, suivie d'un rapport sur son application	Commission	2012 2013
Proposition de règlement relatif à l'amélioration de l'exécution des décisions judiciaires dans l'Union européenne: transparence du patrimoine des débiteurs	Commission	2013
Livre vert sur des aspects du droit international privé, y compris la loi applicable, concernant les entreprises, associations et autres personnes morales	Commission	2014
<i>Rapports sur la mise en œuvre et suivi:</i>		
Rapport sur la cession de créances au sens du règlement (CE) n° 593/2008 sur la loi applicable aux obligations contractuelles (Rome I)	Commission	2010
Rapport sur l'application du règlement (CE) n° 805/2008 relatif au titre exécutoire européen pour les créances incontestées	Commission	2011

Rapport sur l'application du règlement (CE) n° 804/2007 sur la loi applicable aux obligations non contractuelles (Rome II)	Commission	2012
Rapport sur l'application du règlement (CE) n° 861/2007 instituant une procédure européenne de règlement des petits litiges	Commission	2013
Rapport sur l'application du règlement (CE) n° 1896/2006 instituant une procédure européenne d'injonction de payer	Commission	2013
Rapport sur la loi applicable aux contrats d'assurance conformément au règlement (CE) n° 593/2008 sur la loi applicable aux obligations contractuelles (Rome I)	Commission	2013
Directive relative aux droits des consommateurs (COM(2008) 614 final)	Commission	En cours
Modernisation de la directive 90/314/CEE concernant les voyages à forfait	Commission	2011
Modernisation de la directive 2005/29/CE relative aux pratiques commerciales déloyales des entreprises vis-à-vis des consommateurs	Commission	2011
Modernisation de la directive 98/6/CE relative aux prix à l'unité de mesure	Commission	2012
Modernisation de la directive 2006/114/CE en matière de publicité trompeuse et de publicité comparative	Commission	2012

Renforcer la présence internationale de l'UE en matière judiciaire

Droit civil		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Recommandation en vue d'autoriser la négociation entre l'UE, d'une part, et la Norvège, l'Islande et la Suisse, d'autre part, d'un accord relatif à la coopération judiciaire en matière de signification et notification d'actes et d'obtention de preuves	Commission	2012
Recommandation en vue d'autoriser la négociation entre l'UE, d'une part, et la Norvège, l'Islande et la Suisse, d'autre part, d'un accord relatif à un protocole additionnel à la convention de Lugano de 2007 concernant les obligations alimentaires	Commission	2010
Recommandation en vue d'autoriser la négociation de l'actualisation du mandat existant, concernant le «protocole spatial» d'UNIDROIT	Commission	2010
Communication définissant la stratégie de renforcement de la présence internationale de l'UE dans le domaine du droit civil	Commission	2011
Propositions visant à autoriser certains États membres à adhérer à la convention de La Haye relative à la signification et notification des actes et à l'obtention des preuves, dans l'intérêt de l'UE	Commission	2011
Proposition de conclusion par l'UE du protocole de Luxembourg relatif au matériel roulant ferroviaire	Commission	2011

Proposition de conclusion par l'UE de la convention de La Haye de 2005 sur l'élection de for	Commission	2012
Évaluation de la participation des pays tiers à la convention de Lugano	Commission	2012
Proposition de signature et de conclusion par l'UE du protocole sur les matériels d'équipement spatial	Commission	2013
Proposition d'adhésion de l'UE à UNIDROIT	Commission	2014
Droit pénal		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Communication relative aux aspects internationaux de la coopération judiciaire en matière pénale	Commission	2013

Assurer la sécurité de l'Europe

Stratégie de sécurité intérieure		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Communication relative à la stratégie en matière de sécurité intérieure	Commission	2010
Disposer de meilleurs outils		
Maîtriser l'information		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Communication donnant une vue d'ensemble de la collecte et des échanges d'informations	Commission	2010
Proposition législative relative à une approche commune de l'Union concernant l'utilisation des données des dossiers passagers à des fins répressives	Commission	2010
Communication relative au transfert des données des dossiers passagers (PNR) à des pays tiers	Commission	2010
Propositions visant à autoriser la négociation d'accords relatifs aux données des dossiers passagers	Commission	En cours

entre l'Union européenne et les pays tiers concernés		2011-2014
Rapport d'évaluation de l'application de la directive 2006/24/CE sur la conservation des données, suivi le cas échéant d'une proposition de révision	Commission	2010 2012
Rapport sur la mise en œuvre de la décision-cadre 2006/960/JAI (initiative suédoise) relative à l'échange d'informations entre les services répressifs	Commission	2011
Rapport sur la mise en œuvre de la décision 2008/615/JAI (décision Prüm) concernant l'interconnexion des bases de données relatives à l'ADN, aux empreintes digitales et aux véhicules	Commission	2012
Communication relative au modèle européen d'échange d'informations, suivie d'un plan d'action	Commission	2012 2013
Communication relative à l'amélioration de la traçabilité des utilisateurs de services de communication prépayés à des fins répressives	Commission	2012
Livre vert sur les informations commerciales présentant un intérêt pour les services répressifs et les modèles d'échange d'informations	Commission	2012
Code de police, comprenant la codification des principaux instruments d'accès aux informations	Commission	2014

Mobiliser les outils technologiques nécessaires		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Proposition législative relative à un registre européen des ressortissants de pays tiers ayant fait l'objet d'une condamnation	Commission	2011
Propositions de mesures d'exécution relatives au système européen d'information sur les casiers judiciaires (ECRIS)	Commission	2011
Communication relative à la faisabilité de la mise en place d'un système européen d'information sur les registres de la police (EPRIS)	Commission	2012
Communication relative à d'éventuelles mesures visant à promouvoir l'échange d'informations entre les États membres, et entre ces derniers et Europol, au sujet des déplacements de délinquants violents dans le contexte des grandes manifestations	Commission	2012
Communication relative à l'évaluation du système ECRIS et à sa future extension aux échanges d'informations sur les mesures de contrôle	Commission	2014

Des politiques efficaces

Renforcer l'efficacité de la coopération européenne en matière répressive		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Proposition de règlement mettant en œuvre l'article 10 du protocole des Nations unies contre la fabrication et le trafic illicites d'armes à feu, de leurs pièces, éléments et munitions, relatif aux «obligations générales concernant les systèmes de licences ou d'autorisations d'exportation, d'importation et de transit»	Commission	2010
Communication relative au statut de la coopération entre les missions de police menées dans le cadre de la PSDC et Europol	Commission	2011
Proposition de règlement relatif à Europol	Commission	2013
Proposition relative à la conclusion, au nom de l'Union, du protocole des Nations unies contre la fabrication et le trafic illicites d'armes à feu, de leurs pièces, éléments et munitions	Commission	2012
Proposition relative à l'échange d'informations entre Europol, Eurojust et FRONTEX	Commission	2011
Évaluation de la décision-cadre 2009/905/JAI relative à l'accréditation des activités des laboratoires de médecine légale et réflexion sur les possibilités d'élaborer des normes de qualité communes dans le domaine de la médecine légale	Commission	2013
Communication relative à l'amélioration de la coopération douanière et policière dans l'UE, comprenant une réflexion sur les agents infiltrés, sur les centres de coopération policière et douanière, sur une approche européenne des activités de police fondées sur le renseignement et sur	Commission	2014

des actions communes visant à renforcer la coopération policière opérationnelle: état des lieux et éventuelles recommandations		
Afin de permettre une analyse des menaces au niveau européen, une méthodologie fondée sur des paramètres communs devrait être établie. Il convient d'exploiter pleinement les possibilités qu'offrent Europol, le Centre de situation conjoint de l'UE (SitCen) et Eurojust dans la lutte contre le terrorisme.	Commission États membres	En cours

Renforcer l'efficacité de la prévention de la criminalité		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Évaluation du fonctionnement du réseau européen de prévention de la criminalité (REPC) et proposition législative relative à la création d'un observatoire pour la prévention de la criminalité (OPC)	Commission	2013
Promotion du concept de prévention de la criminalité organisée et de lutte contre ce phénomène au moyen d'une approche administrative	Commission	En cours
Élaboration d'un cadre de gestion des risques pour les douanes afin de prévenir les activités relevant de la criminalité organisée liées aux marchandises	Commission	En cours

Statistiques		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Nouveau plan d'action 2011-2015 sur l'établissement de statistiques relatives à la criminalité et à la justice pénale	Commission	2011
Proposition de classification européenne des formes de criminalité	Commission	2013
Enquête sur la sécurité dans l'UE	Commission	2013
Collecte de statistiques comparables sur certaines formes criminalité: blanchiment d'argent, cybercriminalité, corruption, traite des êtres humains	Commission	En cours

Protection contre la grande criminalité et la criminalité organisée		
Lutter contre la grande criminalité et la criminalité organisée		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Rapport sur la mise en œuvre de la décision-cadre 2008/841/JAI sur la lutte contre la criminalité	Commission	2012

organisée		
Traite des êtres humains		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Désignation d'un coordinateur de l'UE pour la lutte contre la traite des êtres humains au sein de la Commission	Commission	2010
Proposition de directive relative à la lutte contre la traite des êtres humains	Commission	2010 (adoptée)
Rapport sur l'application de la directive 2004/81/CE relative au titre de séjour délivré aux ressortissants de pays tiers qui sont victimes de la traite des êtres humains ou ont fait l'objet d'une aide à l'immigration clandestine et qui coopèrent avec les autorités compétentes, et suivi éventuel	Commission	2010
Rapport sur la mise en œuvre du plan d'action sur la traite des êtres humains 2005-2009	Commission	2010
Rapport sur la mise en œuvre du document d'orientation générale sur la traite des êtres humains de novembre 2009	Commission	2011
Communication relative à une nouvelle stratégie intégrée de lutte contre la traite des êtres humains, et à des mesures visant à protéger et à aider les victimes (parmi lesquelles l'élaboration de mécanismes d'indemnisation, le retour en toute sécurité et l'aide à la réinsertion dans la société de leur pays d'origine en cas de retour volontaire) grâce à des accords de coopération ad hoc avec certains pays tiers	Commission	2011

Lignes directrices, à l'intention des services consulaires et des gardes-frontières, relatives à l'identification des victimes de la traite des êtres humains	Commission	2012
Exploitation sexuelle des enfants et pédopornographie		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Proposition de directive relative à la lutte contre l'exploitation et les abus sexuels concernant des enfants et contre la pédopornographie	Commission	2010 (adoptée)
Promotion de partenariats avec le secteur privé, notamment avec le secteur financier afin d'interrompre les transferts financiers liés aux sites Internet proposant des contenus faisant intervenir des violences sur les enfants	Commission	En cours
Promotion de mesures pertinentes au titre du programme pour un Internet plus sûr (<i>Safer Internet</i>) 2009-2013	Commission	En cours
Cybercriminalité et sécurité des réseaux et de l'information		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Mesures visant à instaurer une politique renforcée et de haut niveau en matière de sécurité des réseaux et de l'information, y compris des initiatives législatives telles que celle relative à la modernisation de l'Agence européenne chargée de la sécurité des réseaux et de l'information	Conseil Commission	2010-2012

(ENISA), ainsi que d'autres mesures visant à permettre de réagir plus rapidement en cas de cyberattaques	Parlement européen	
Proposition législative relative aux attaques contre les systèmes d'information	Commission	2010
Création d'une plateforme de signalement de la cybercriminalité au niveau européen	Europol Commission	2010-2012
Élaboration d'un accord européen type relatif aux partenariats public-privé dans le domaine de la lutte contre la cybercriminalité et de la cybersécurité	Commission	2011
Communication relative aux produits pharmaceutiques de contrefaçon	Commission	2013
Mesures, y compris des propositions législatives fixant de nouvelles règles en matière de compétence dans le cyberspace aux niveaux européen et international	Commission	2013
Ratification de la convention du Conseil de l'Europe sur la cybercriminalité de 2001	États membres	
Criminalité économique et corruption		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Rapport sur la mise en œuvre de la décision 2007/845/JAI relative aux bureaux de recouvrement des avoirs	Commission	2010

Communication relative à une politique globale de lutte contre la corruption dans les États membres, prévoyant notamment la mise au point d'un mécanisme d'évaluation ainsi que des modalités de coopération avec le Groupe d'États contre la corruption (GRECO) du Conseil de l'Europe	Commission	2011
Proposition de nouveau cadre juridique pour le recouvrement des avoirs	Commission	2011
Proposition législative relative à des mesures pénales visant à assurer le respect des droits de propriété intellectuelle (remplaçant la proposition COM(2006) 168 final)	Commission	2011
Proposition de modification du règlement (CE) n° 1383/2003 concernant l'intervention des autorités douanières à l'égard de marchandises soupçonnées de porter atteinte à certains droits de propriété intellectuelle ainsi que les mesures à prendre à l'égard de marchandises portant atteinte à certains droits de propriété intellectuelle	Commission	2010
Reconduction et mise en œuvre du plan d'action relatif à la coopération douanière entre l'UE et la Chine en matière de droits de propriété intellectuelle	Commission États membres	En cours
Communication relative à une stratégie européenne en matière d'enquêtes financières et d'analyses financières et pénales	Commission	2012
Proposition législative actualisant le cadre pénal européen relatif au blanchiment d'argent	Commission	2012
Adoption et suivi d'un rapport de la Commission sur la mise en œuvre du règlement (CE) n° 1889/2005 relatif aux contrôles de l'argent liquide entrant ou sortant de la Communauté	Commission	2010-2011
Évaluation de la nécessité de prendre des mesures supplémentaires pour améliorer la transparence	Commission	2012

des personnes morales et des dispositifs juridiques/fiducies, dans le but d'identifier les ayants droit économiques, devant être suivie de propositions législatives		
Lignes directrices sur les nouveaux outils de recouvrement des produits du crime, tels que la création de registres nationaux des comptes bancaires	Commission	2012
Stratégie européenne de gestion de l'identité, y compris des propositions législatives relatives à la criminalisation de l'usurpation d'identité et à l'identité électronique (eID) et aux systèmes d'authentification sécurisés	Commission	2012
Création d'un cadre institutionnel durable pour le CRF.NET (réseau des cellules de renseignement financier de l'UE), y compris une éventuelle base de données sur les transactions suspectes, à la suite d'une étude de faisabilité	Commission	2013
Première évaluation des politiques anticorruption des États membres	Commission	2013
Rapport sur la convergence des sanctions dans le domaine des services financiers	Commission	2010
Communication relative au volet répressif de la lutte contre la contrefaçon	Commission	2013
Drogues		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Propositions législatives visant à modifier la décision 2005/387/JAI sur les nouvelles substances psychoactives, après évaluation de celle-ci	Commission	2010

Conclusion des négociations relatives à un accord UE-Russie sur le contrôle du commerce des précurseurs de drogues	Commission	2010
Évaluation de l'actuelle stratégie de l'UE en matière de lutte antidrogue et de l'actuel plan d'action antidrogue de l'UE, y compris de la cohérence entre les politiques intérieure et extérieure de l'UE dans ce domaine, et renouvellement de la stratégie et du plan d'action	Commission	2010-2012
Propositions législatives visant à modifier la législation de l'UE relative aux précurseurs de drogues en vue de renforcer les contrôles dans certains domaines	Commission	2011
Campagne de communication et manifestations publiques autour de l'Action européenne en matière de drogue, à la suite d'une évaluation du fonctionnement de cette dernière en 2010	Commission	En cours
Communication relative à des structures permanentes de l'UE pour la coordination opérationnelle des actions antidrogue menées en dehors de l'UE, notamment en Afrique de l'Ouest	Commission	2012
Aide financière et stratégique aux organisations internationales, plateformes de sécurité et initiatives similaires pour lutter contre le trafic de drogue et de précurseurs de drogues	Commission	En cours
Mise en œuvre du document d'orientation générale sur l'Afghanistan et le trafic de drogue et poursuite d'un dialogue global avec les pays d'Amérique latine et des Caraïbes (ALC) aux niveaux bilatéral et birégional	Commission	En cours

Terrorisme		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Communication présentant un bilan des mesures antiterroristes	Commission	2010
Recommandation visant à autoriser la négociation d'un accord à long terme entre l'Union européenne et les États-Unis d'Amérique concernant le traitement et le transfert de données de messagerie financière aux fins de la lutte contre le terrorisme	Commission	2010 (adoptée)
Mise en œuvre du plan d'action de l'UE sur la radicalisation violente (mesures non législatives visant à prévenir la diffusion de contenu radical violent sur l'internet; site web sur la radicalisation violente; élaboration d'outils d'étalonnage pour mesurer l'efficacité des initiatives de lutte contre la radicalisation)	Commission	2010
Poursuite de la réflexion sur les aspects extérieurs du phénomène de la radicalisation	Commission	2010
Proposition législative relative aux précurseurs d'explosifs	Commission	2010
Dialogue public-privé sur les activités illégales en ligne en rapport avec le terrorisme et d'autres formes de criminalité	Commission	2010
Communication relative à des lignes directrices sur le financement volontaire d'activités antiterroristes par des organisations sans but lucratif implantées dans l'UE	Commission	2011

Communication relative à un effort concerté au niveau de l'UE visant à favoriser, à renforcer et à faire connaître au grand public les courants et idéologies qui rejettent l'extrémisme et la violence	Commission	2011
Communication relative à une stratégie axée sur une approche globale de la radicalisation et fondée sur une évaluation de l'efficacité des politiques nationales de lutte contre la radicalisation au sein des groupes vulnérables	Commission	2011
Rapport sur la mise en œuvre de la décision-cadre 2008/919/JAI relative au terrorisme	Commission	2011
Rapport sur les mesures non législatives destinées à lutter contre l'utilisation de l'internet à des fins terroristes	Commission	2011
Communication relative à la faisabilité d'un programme européen de traque du financement du terrorisme	Commission	2011
Évaluation du plan d'action de l'UE sur les explosifs et mesures de suivi	Commission	2011 2012
Proposition législative relative à l'habilitation des personnes ayant accès à des matériaux NRBC (nucléaires, radiologiques, biologiques et chimiques) ou à des explosifs	Commission	2011-2012
Évaluation des modes de paiement alternatifs et nouveaux sous l'angle de leur éventuelle utilisation abusive aux fins du financement du terrorisme	Commission	2012
Instauration d'accords de reconnaissance mutuelle en matière de sécurité douanière entre l'UE et certains pays partenaires en vue de protéger la chaîne d'approvisionnement internationale et de faire profiter les opérateurs économiques dûment enregistrés de l'UE et de ces pays des avantages	Commission	2010/11

transfrontaliers		
Communication relative à des mesures visant à améliorer le retour d'informations fourni aux établissements financiers en ce qui concerne les résultats de leur coopération dans le cadre de la lutte contre le financement du terrorisme	Commission	2014
Définition de critères de risque communs et de normes communes pour la sécurité des marchandises	Commission	En cours
Amélioration de la lutte contre l'utilisation illicite de biens à double usage	Commission	En cours

Gestion globale et efficace des catastrophes par l'Union: renforcer les capacités de l'Union pour prévenir tout type de catastrophe, s'y préparer et y réagir		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Rapport sur l'évaluation des instruments de la politique de protection civile de l'UE	Commission	2010
Communication relative au renforcement de la capacité de l'Union à réagir aux catastrophes	Commission	2010
Renforcement de la capacité d'analyse et de coordination du centre de suivi et d'information	Commission	À partir de 2010
Proposition relative à la mise en œuvre de la clause de solidarité	Commission	2010-2011

Mise en œuvre du plan d'action 2009 de l'UE sur les menaces nucléaires, radiologiques, biologiques et chimiques (NRBC) (système de licences pour certains produits chimiques à haut risque; approche européenne de la détection des matériaux NRBC, y compris la normalisation et la certification des équipements de détection, normes de détection minimales pour les matériaux NRBC)	Commission	2010-2014
Évaluation de la phase pilote du réseau d'alerte concernant les infrastructures critiques (CIWIN) dans le cadre de la préparation de la décision relative aux mesures supplémentaires à prendre	Commission	2010
Propositions législatives relatives au renouvellement du mécanisme de protection civile et de l'instrument financier pour la protection civile	Commission	2011
Rapport sur la mise en œuvre de la directive 2008/114 relative à la désignation des infrastructures critiques européennes, suivi d'une révision de la directive, voire d'une éventuelle extension de son champ d'application	Commission	2011 2012
Rapport d'avancement global de la mise en œuvre du plan d'action relatif aux matériaux NRBC	Commission	2011
Recensement des risques naturels et d'origine humaine auxquels l'UE pourrait se trouver confrontée à l'avenir	Commission	2012
Programme d'évaluation par les pairs des pratiques et approches des États membres dans le domaine de la sécurité NRBC	Commission	2012
Communication relative à la coopération de tiers en rapport avec le programme relatif aux infrastructures critiques (PIC), les explosifs et les matériaux NRBC	Commission	2012
Programme sur la résilience NRBC dans le domaine de la protection civile	Commission	2012

Accès à l'Europe à l'heure de la mondialisation		
Gestion intégrée des frontières extérieures		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Proposition visant à modifier le règlement FRONTEX (règlement (CE) n° 2007/2004)	Commission	2010 (adoptée)
Deuxième rapport d'avancement relatif au système européen de surveillance des frontières (Eurosur)	Commission	2010
FRONTEX établira des bureaux régionaux et/ou spécialisés	FRONTEX	2010
Élaboration d'une approche douanière de la protection de la sécurité des citoyens contre les risques liés au commerce international de marchandises dangereuses	Commission	2010
Proposition législative visant à modifier le code frontières Schengen (règlement (CE) n° 562/2006)	Commission	2010-2011
Proposition législative visant à créer un système d'entrée/sortie	Commission	2011
Proposition législative visant à créer un programme d'enregistrement des voyageurs	Commission	2011

Le Bureau européen d'appui en matière d'asile définira des méthodes permettant de mieux identifier dans les flux mixtes les personnes qui ont besoin d'une protection internationale, et coopérera autant que possible avec l'agence FRONTEX	Bureau d'appui en matière d'asile	2011
Propositions législatives relatives au développement d'Eurosur	Commission	2011
Adoption de lignes directrices relatives aux contrôles douaniers dans le domaine de la sécurité des produits	Commission États membres	2011
Développement et mise en service du système d'information Schengen II (SIS II)	Commission États membres	Décembre 2011 ou 2013, en fonction de la solution technique à adopter
Démarrage des activités de l'agence chargée de la gestion opérationnelle des systèmes informatiques à grande échelle dans le domaine de la liberté, de la sécurité et de la justice		2012
Communication relative à une meilleure coopération, coordination, intégration et rationalisation des différents contrôles effectués aux frontières extérieures en vue d'atteindre le double objectif qui consiste à faciliter l'accès tout en améliorant la sécurité	Commission	2012
Communication relative au développement à long terme de FRONTEX, examinant notamment la faisabilité de la création d'un système européen de gardes-frontières	Commission	2014
Utilisation du système communautaire de gestion des risques aux fins de l'échange d'informations sur les risques entre les bureaux de douane aux frontières et poursuite du développement de	Commission	En cours

l'évaluation commune des risques, des normes et des critères communs pour la gestion, la sécurité et la sûreté aux frontières extérieures		
Renforcement de la coopération des ports, aéroports et frontières terrestres pour toutes les questions présentant de l'intérêt pour la gestion des frontières extérieures	Commission	En cours
Politique des visas		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Conclusion des dialogues engagés en matière de visas avec l'Albanie et la Bosnie-et-Herzégovine, et lancement d'un dialogue en matière de visas avec le Kosovo* <i>* dans le cadre de la résolution 1244/99 du Conseil de sécurité des Nations unies</i>	Commission	2010
Manuel relatif à l'application pratique du code des visas et mises à jour régulières	Commission	2010 En cours
Négociation, signature et conclusion d'accords visant à assouplir le régime des visas avec des pays tiers	Commission	En cours
Développement et mise en service du système d'information sur les visas (VIS) et déploiement progressif du VIS	Commission États membres	Décembre 2010
Communication relative aux programmes de coopération consulaire régionale et à la création de	Commission	2011

centres communs de traitement des demandes de visas		
Communication relative à la possibilité d'instaurer un système électronique d'autorisation de voyage au niveau de l'UE	Commission	2011
Communication relative à l'évaluation de l'application du code des visas (règlement (CE) n° 810/2009)	Commission	2013
Communication relative à un nouveau concept de politique européenne des visas et évaluant la possibilité de mettre en place un dispositif européen commun de délivrance des visas de court séjour	Commission	2014
Évaluation du VIS	Commission	2014
Suivi de la réciprocité en matière de visas (négociation et conclusion d'accords d'exemption de visas, rapports réguliers sur la réciprocité en matière de visas)	Commission	En cours
Réexamens réguliers de la liste des pays tiers dont les ressortissants doivent être en possession d'un visa lorsqu'ils franchissent les frontières extérieures et proposition de révisions périodiques du règlement (CE) n° 539/2001	Commission	En cours
Réunions régulières des comités mixtes chargés de contrôler la mise en œuvre des accords assouplissant le régime des visas et des accords de réadmission avec les pays tiers	Commission	En cours

Centrer notre action sur la solidarité et la responsabilité

Une Europe faisant preuve de responsabilité et de solidarité et travaillant en partenariat en matière d'immigration et d'asile		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Communication relative au renforcement de la cohérence entre la politique en matière d'immigration et les autres politiques pertinentes de l'UE, examinant en particulier les moyens de mieux lier l'élaboration de la politique migratoire et la stratégie Europe 2020	Commission	2011
Rapports annuels sur l'immigration et l'asile (mise en œuvre du pacte européen et, à partir de 2011, du programme de Stockholm)	Commission	En cours
Statistiques		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Mesures en vue: - de l'adoption par le comité du système statistique européen d'un cadre conceptuel et d'un programme de travail pour l'établissement de statistiques sur la migration et pour la prise en compte des questions migratoires dans l'ensemble des statistiques socio-économiques - de l'application d'une ventilation supplémentaire aux statistiques relatives à l'asile, aux permis de séjour octroyés aux ressortissants de pays tiers et à l'application de la législation en matière	Commission États membres	2010-2011

d'immigration, y compris une éventuelle proposition de règlement de la Commission mettant en œuvre l'article 8 du règlement (CE) n° 862/2007		
Rapport sur l'application du règlement (CE) n° 862/2007 relatif aux statistiques communautaires sur la migration et la protection internationale, et abrogeant le règlement (CEE) n° 311/76 du Conseil relatif à l'établissement de statistiques concernant les travailleurs étrangers	Commission	2012

Une politique migratoire dynamique et globale		
Consolider, développer et mettre en œuvre l'approche globale de l'UE sur la question des migrations		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Communication relative à l'évaluation et au développement futur de l'approche globale sur la question des migrations	Commission	2011
Poursuite des missions de dialogue politique de l'UE sur la migration en vue d'entamer le dialogue sur cette question avec les pays tiers relevant de l'approche globale	Commission États membres	En cours
Lancement des processus liés aux profils migratoires (y compris le renforcement des capacités et l'utilisation du profil migratoire comme outil de définition des politiques, de programmation de la coopération et d'évaluation) avec les pays clés	Commission	En cours

Poursuite du développement des partenariats pour la mobilité	Commission	En cours
Création de nouvelles plateformes de coopération en vue de faciliter la coordination entre les acteurs concernés	Commission	En cours
Amélioration du dialogue sur la migration dans le cadre du partenariat oriental	Commission	En cours
Poursuite et amélioration de la mise en œuvre du partenariat UE/Afrique en matière de migration, de mobilité et d'emploi, et préparation d'une réunion de hauts fonctionnaires UE-Afrique consacrée à ce partenariat au cours du second semestre 2010	Commission	En cours
Concrétisation du suivi du processus de Rabat/Paris par la mise en œuvre du programme de coopération de Paris et la préparation de la conférence de Dakar de 2011	Commission	2010-2011
Développement du dialogue UE/ALC sur la migration	Commission	En cours
Renforcement de la coopération avec l'Inde, l'Afghanistan et le Pakistan sur les questions migratoires, ainsi qu'avec l'Asie centrale, sur une base régionale	Commission	En cours
Migrations et développement		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Communication relative aux effets du changement climatique sur la migration internationale, y compris ses effets potentiels sur l'immigration dans l'Union européenne	Commission	2011

Communication relative aux moyens de maximiser les retombées positives des migrations sur le développement et d'en minimiser les effets négatifs (migration circulaire; envois de fonds dont une étude sur la faisabilité d'un portail européen commun sur les envois de fonds; développement des réseaux des diasporas et promotion de la participation des communautés de migrants à des projets de développement dans les pays d'origine; droits des migrants; fuite des cerveaux)	Commission	2010
Soutien en faveur de la création d'un réseau d'observatoires des migrations dans les pays ACP	Commission	En cours
Aider les pays tiers à définir et à mettre en œuvre leur politique migratoire dans le cadre de notre coopération, en particulier avec l'Afrique subsaharienne, à savoir en renforçant les capacités institutionnelles aux fins d'une meilleure gestion et d'une meilleure gouvernance des migrations ainsi qu'en ouvrant éventuellement des centres prévus à cet effet dans les pays africains clés	Commission	
Une politique concertée, en phase avec les besoins du marché du travail national		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Proposition de directive relative aux conditions d'admission des ressortissants de pays tiers en cas de mutation à l'intérieur d'une entreprise	Commission	2010
Proposition de directive établissant les conditions d'entrée et de séjour des ressortissants de pays tiers aux fins d'un emploi saisonnier	Commission	2010
Rapport sur l'application de la directive 2004/114/CE relative aux conditions d'admission des ressortissants de pays tiers à des fins d'études, d'échange d'élèves, de formation non rémunérée ou	Commission	2010

de volontariat, suivi d'une proposition de modification de la directive		2011
Rapport sur la directive 2003/109/CE relative au statut des ressortissants de pays tiers résidents de longue durée, et suivi éventuel	Commission	2011
Rapport sur la directive 2005/71/CE relative à une procédure d'admission spécifique des ressortissants de pays tiers aux fins de recherche scientifique, et suivi éventuel	Commission	2011
Communication relative à la résorption des pénuries de main-d'œuvre par la migration dans les États membres de l'UE	Commission	2012
Rapport sur l'application de la directive 2009/50/CE établissant les conditions d'entrée et de séjour des ressortissants de pays tiers aux fins d'un emploi hautement qualifié	Commission	2014
Poursuite du développement du réseau européen des migrations en vue de mieux éclairer les choix posés, en tenant compte également des évolutions récentes	Commission	En cours
Des mesures proactives en faveur des migrants et de leurs droits		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Livre vert sur le droit au regroupement familial	Commission	2010
Proposition de modification de la directive 2003/86/CE relative au droit au regroupement familial	Commission	2012

Code de l'immigration – Consolidation de la législation dans le domaine de l'immigration légale, tenant compte de l'évaluation de la législation existante et des besoins de simplification et, le cas échéant, élargissant les dispositions existantes aux catégories de travailleurs non couvertes actuellement par la législation de l'Union	Commission	2013
Intégration		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Lancement de la troisième édition du manuel sur l'intégration destiné aux décideurs politiques et aux praticiens	Commission	2010
Présentation d'un rapport à la conférence ministérielle de 2010 sur l'intégration	Commission	2010
Communication relative à un programme de l'UE pour l'intégration, prévoyant notamment l'élaboration d'un mécanisme de coordination	Commission	2011
Des politiques performantes pour lutter contre l'immigration clandestine		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Communication relative à l'évaluation des accords de réadmission et à l'élaboration d'une stratégie cohérente de réadmission tenant compte de l'ensemble des relations avec le pays concerné, prévoyant notamment l'adoption d'une approche commune à l'égard des pays tiers qui ne coopèrent	Commission	2010

pas à la réadmission de leurs propres ressortissants		
Communication relative à l'évaluation de la politique commune en matière de retour et à son développement futur (y compris des mesures d'aide au retour et à la réintégration des personnes réadmissibles; le renforcement des capacités dans les pays tiers; la diffusion d'informations dans les pays de destination en ce qui concerne les possibilités de retour et de réintégration; la création d'un réseau d'officiers de liaison dans les pays d'origine et de transit)	Commission	2011
Proposition législative visant à modifier la directive 2002/90/CE définissant l'aide à l'entrée, au transit et au séjour irréguliers (qui devrait intégrer la décision-cadre 2002/946/JAI visant à renforcer le cadre pénal pour la répression de l'aide à l'entrée, au transit et au séjour irréguliers et élargir les dispositions existantes)	Commission	2012
Rapport sur la directive 2009/52/CE prévoyant des normes minimales concernant les sanctions et les mesures à l'encontre des employeurs de ressortissants de pays tiers en séjour irrégulier	Commission	2014
Rapport sur la mise en œuvre de la directive 2008/115/CE sur le retour	Commission	2014
Poursuite des efforts relatifs à la négociation et à la conclusion d'accords de réadmission avec les pays tiers concernés et examen des possibilités de conclusion d'accords de réadmission avec d'autres pays tiers	Commission	En cours
Mineurs non accompagnés		
Actions	Partie responsable	Calendrier

Communication relative à un plan d'action sur les mineurs non accompagnés dans le cadre du processus de migration	Commission	2010
---	------------	------

Asile: un espace commun de protection et de solidarité		
Un espace commun de protection		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Poursuite de l'élaboration d'une plateforme commune de formation pour les agents nationaux chargés des questions d'asile, en s'appuyant en particulier sur le curriculum européen en matière d'asile	Bureau d'appui en matière d'asile	2011
Communication relative au développement d'Eurodac, à savoir sur la faisabilité de son utilisation en tant qu'instrument devant faciliter le fonctionnement de l'ensemble du régime d'asile européen commun (RAEC)	Commission	2012
Communication relative au caractère adéquat d'un traitement commun des demandes d'asile au sein de l'Union, aux possibilités d'instaurer un tel système, aux difficultés qui y sont associées ainsi qu'aux conséquences juridiques et pratiques qu'il pourrait entraîner	Commission	2014
Rapport de la Commission sur les conséquences juridiques et pratiques de l'adhésion de l'UE à la	Commission	2013

convention de Genève et à son protocole de 1967		
Premier rapport d'évaluation de l'incidence du Bureau européen d'appui en matière d'asile sur la coopération pratique et sur le régime d'asile européen commun	Commission	2013
Communication de la Commission relative à un cadre pour le transfert de la protection internationale et la reconnaissance mutuelle des décisions en matière d'asile	Commission	2014
Élaboration d'une méthodologie commune en vue de réduire les disparités entre les décisions en matière d'asile	Bureau d'appui en matière d'asile	

Partage des responsabilités et solidarité entre les États membres		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Création d'un dispositif d'examen des régimes d'asile nationaux des États membres et de recensement des problèmes liés aux capacités, qui permettra aux États membres de s'aider mutuellement à renforcer leurs capacités	Commission	2011
Communication relative au renforcement de la solidarité à l'intérieur de l'UE	Commission	2011
Évaluation et développement des procédures visant à faciliter le détachement d'agents afin d'aider les États membres soumis à des pressions particulières du fait des demandeurs d'asile	Bureau d'appui en matière d'asile	2011

Dimension extérieure de l'asile		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Établissement d'un partenariat stratégique avec le Haut-Commissariat des Nations unies pour les réfugiés (HCR)	Commission	2011
Évaluation à mi-parcours du programme de réinstallation de l'UE	Commission	2012
Communication relative à de nouvelles approches concernant l'accès aux procédures d'asile visant les principaux pays de transit	Commission	2013
Proposition relative aux moyens d'améliorer le programme de réinstallation de l'UE	Commission	2014
Rapports annuels sur les efforts de l'UE en matière de réinstallation	Commission	En cours
Lancement et développement de nouveaux programmes de protection régionaux, y compris dans la corne de l'Afrique	Commission	En cours

Contribuer à une Europe tournée vers l'extérieur

L'Europe à l'heure de la mondialisation – la dimension extérieure de la liberté, de la sécurité et de la justice

La dimension extérieure de la politique de l'UE dans le domaine de la liberté, de la sécurité et de la justice est de plus en plus indissociable du volet intérieur de cette politique et est essentielle à la bonne mise en œuvre des objectifs du programme de Stockholm. L'Union doit continuer à assurer une mise en œuvre effective et cohérente de la dimension extérieure des politiques JLS, ainsi qu'à réaliser des évaluations régulières dans ce domaine.

Actions	Partie responsable	Calendrier
Rapports réguliers sur l'état d'avancement de la mise en œuvre de la dimension extérieure du programme de Stockholm	Commission	2011-2014

Une dimension extérieure renforcée

Actions	Partie responsable	Calendrier
Promotion des compétences JLS dans les délégations de l'UE par la fourniture d'informations et de formations adaptées sur les politiques JLS, notamment en détachant des experts JLS auprès des délégations de l'UE dans certains pays tiers importants	Commission	2010-2014
Les officiers de liaison des États membres de l'UE devraient être encouragés à coopérer davantage en partageant leurs informations et leurs meilleures pratiques.	États membres Conseil	2010-2014

	Commission	
Rapport sur les moyens d'assurer la complémentarité entre l'action de l'UE et celle des États membres	Commission	2011
Voir la section intitulée <i>Assurer la sécurité de l'Europe</i> pour l'action relative à la coopération entre les missions de police menées dans le cadre de la PSDC et Europol		
Droits de l'homme		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Communication sur un plan d'action en matière de droits de l'homme permettant à l'UE de promouvoir ses valeurs dans le cadre de la dimension extérieure de ses politiques JAI (justice et affaires intérieures)	Commission	2011

De nouveaux instruments pour des priorités thématiques inchangées		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Voir la section intitulée <i>Assurer la sécurité de l'Europe</i> pour les actions relatives à d'éventuels accords de coopération avec des pays tiers visant à améliorer la lutte contre les trafics et contre les filières d'immigration clandestine et pour les actions visant à prévenir la radicalisation et le		

recrutement, ainsi qu'à protéger les infrastructures critiques		
Accords avec les pays tiers		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Voir la section intitulée <i>Protéger les droits fondamentaux</i> pour les actions relatives à un cadre législatif cohérent pour l'Union en ce qui concerne les transferts de données à caractère personnel à des pays tiers à des fins répressives; et la section intitulée <i>Renforcer la confiance dans l'espace judiciaire européen</i> pour les actions relatives aux accords avec les pays tiers, notamment en ce qui concerne la coopération judiciaire en matière civile et pénale		
Priorités géographiques et organisations internationales		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Balkans occidentaux		
Poursuivre les efforts engagés dans les domaines de la réforme du système judiciaire et de la lutte contre la corruption et la criminalité organisée dans le cadre du processus d'élargissement, notamment en renforçant encore le mécanisme de contrôle et l'assistance ciblée	Commission	2010
Voir la section intitulée <i>Assurer la sécurité de l'Europe</i> pour les actions relatives à la conclusion		

des dialogues en matière de visas avec les pays des Balkans occidentaux		
Turquie		
Plan d'action pour la coopération avec la Turquie	Commission	2010
Voir la section intitulée <i>Centrer notre action sur la solidarité et la responsabilité</i> pour les actions relatives aux négociations entre l'UE et la Turquie en matière de réadmission		
Politique européenne de voisinage - Partenariat oriental		
Plan d'action en faveur d'un dialogue avec les pays du partenariat oriental concernant plusieurs aspects JAI, dont des questions de mobilité telles que les visas (notamment la libéralisation progressive du régime des visas en tant qu'objectif à long terme avec les pays partenaires, qui sera examinée au cas par cas), la migration et la gestion des frontières, ainsi que des aspects liés à la sécurité	Commission	2010-2011
Voir la section intitulée <i>Assurer la sécurité de l'Europe</i> pour ce qui concerne les accords visant à assouplir le régime de visas avec les pays du partenariat oriental		
Actions visant à promouvoir la stabilité et la sécurité dans la région de la mer Noire sur la base de l'initiative de coopération régionale «Synergie de la mer Noire» Ces activités compléteront celles qui sont envisagées dans le cadre du partenariat oriental		
Politique européenne de voisinage - Union pour la Méditerranée		
Plan relatif à l'Union pour la Méditerranée, visant à intensifier les travaux entamés dans le cadre du	Commission	2010

processus de Barcelone et du partenariat euroméditerranéen, en particulier sur les migrations (par voie maritime), la surveillance des frontières, la prévention du trafic de drogue et la lutte contre ce phénomène, la protection civile, le maintien de l'ordre et la coopération judiciaire		
Voir la section intitulée <i>Centrer notre action sur la solidarité et la responsabilité</i> pour les actions relatives aux négociations en matière de réadmission entre l'UE et le Maroc, l'Algérie et l'Égypte		
États-Unis		
Suivi de la déclaration commune UE-États-Unis sur l'amélioration de la coopération transatlantique dans le domaine de la justice, de la liberté et de la sécurité du 28 octobre 2009	Commission	En cours
Voir la section intitulée <i>Protéger les droits fondamentaux</i> pour les actions relatives à un accord entre l'UE et les États-Unis sur la protection des données à caractère personnel utilisées à des fins répressives; la section intitulée <i>Renforcer la confiance dans l'espace judiciaire européen</i> pour ce qui concerne l'application des conventions d'entraide judiciaire et d'extradition entre l'UE et les États-Unis; et la section intitulée <i>Assurer la sécurité de l'Europe</i> en ce qui concerne un accord à long terme entre l'UE et les États-Unis relatif au traitement et au transfert de données de messagerie financière aux fins du programme de traque du financement du terrorisme; et une réflexion sur les aspects extérieurs du phénomène de la radicalisation, notamment avec les États-Unis; renforcement de la coopération judiciaire et policière entre l'UE et les États-Unis dans le cadre de la lutte contre la cybercriminalité		
Russie		
Mise en œuvre de la feuille de route pour un espace commun de liberté, de sécurité et de justice	Commission	En cours
Voir la section intitulée <i>Assurer la sécurité de l'Europe</i> pour les actions relatives à la négociation d'un accord révisé d'assouplissement du régime de visas entre l'UE et la Russie, au contrôle de la		

mise en œuvre des accords visant à assouplir le régime de visas et des accords de réadmission entre l'UE et la Russie, et aux négociations concernant à un accord sur les précurseurs de drogues		
UE -Afrique		
Voir la section intitulée <i>Assurer la sécurité de l'Europe</i> pour l'action relative à la lutte contre la traite des êtres humains en Afrique de l'Ouest; la section intitulée <i>Centrer notre action sur la solidarité et la responsabilité</i> pour les actions relatives au suivi du processus de Rabat/Paris et à la mise en œuvre du partenariat UE-Afrique sur la migration, la mobilité et l'emploi; pour le suivi des conclusions du Conseil européen de juin 2009 sur la migration dans la région méditerranéenne et sur les négociations de réadmission avec le Maroc, l'Algérie, l'Égypte et la poursuite des discussions relatives aux questions migratoires, y compris la réadmission et la gestion des frontières, dans l'accord-cadre avec la Libye; la relance du processus de Tripoli; et l'établissement d'un programme de protection régional dans la corne de l'Afrique		
Chine et Inde		
Promotion des dialogues avec la Chine et avec l'Inde concernant la lutte contre le terrorisme, les droits de propriété intellectuelle, la migration, notamment la lutte contre la migration illégale, et la coopération judiciaire, parallèlement à la poursuite du dialogue sur les droits de l'homme avec la Chine (voir la section intitulée <i>Assurer la sécurité de l'Europe</i> pour le plan d'action UE-Chine relatif aux mesures douanières visant à faire respecter les droits de propriété intellectuelle)		
Voir la section intitulée <i>Centrer notre action sur la solidarité et la responsabilité</i> pour l'action relative au dialogue et à la coopération en matière de migration avec l'Inde et l'action relative à l'accord de réadmission entre l'UE et la Chine		
Brésil		

Mise en œuvre et poursuite du développement du partenariat stratégique et du plan d'action commun avec le Brésil		
UE-ALC et pays d'Asie centrale		
Voir la section intitulée <i>Une politique migratoire dynamique et globale</i> pour l'action relative au dialogue sur l'immigration avec les pays d'ancrage d'Asie et à l'amélioration de la coopération avec l'Asie centrale, qui présente de l'intérêt pour l'UE, et pour l'action relative au développement du dialogue UE/ALC sur la migration; voir la section intitulée <i>Assurer la sécurité de l'Europe</i> en ce qui concerne la coopération UE-ALC en matière de lutte antidrogue		
Afghanistan, Pakistan, Iraq et Bangladesh		
Voir la section intitulée <i>Assurer la sécurité de l'Europe</i> pour l'action relative au renforcement de la coopération en matière de lutte antidrogue et pour la coopération dans la lutte antiterroriste; voir la section intitulée <i>Centrer notre action sur la solidarité et la responsabilité</i> pour la coopération en matière migratoire; pour les accords de réadmission avec ces pays et en ce qui concerne la situation des réfugiés		
Organisations internationales et promotion des normes européennes et internationales		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Coopération avec le Conseil de l'Europe sur la base du mémorandum d'accord signé en 2006 et soutien réitéré à la mise en œuvre de ses conventions importantes, comme celles sur la lutte contre la traite des êtres humains, sur la protection des données, sur la protection des enfants, sur la	Commission Conseil	En cours

cybercriminalité et sur la corruption		
Soutien réitéré à la conférence de La Haye de droit international privé et incitation de ses partenaires à ratifier les conventions dont l'UE est ou deviendra partie ou dont tous les États membres sont parties	Commission	En cours

Traduire les priorités politiques en actions et en résultats

Une plus grande cohérence		
Action	Partie responsable	Calendrier
Communication relative aux modalités de contrôle des activités d'Europol par le Parlement européen, contrôle auquel sont associés les parlements nationaux	Commission	2011
Communication relative aux modalités de l'association du Parlement européen et des parlements nationaux à l'évaluation des activités d'Eurojust	Commission	2011
Évaluation		
Action	Partie responsable	Calendrier
Communication relative à l'évaluation des politiques JAI	Commission	2010
Proposition de mécanisme d'évaluation des politiques anticorruption des États membres	Commission	2011
Proposition de mécanisme d'évaluation de la coopération judiciaire en matière pénale	Commission	2012

Formation		
Action	Partie responsable	Calendrier
Communication relative à un plan d'action sur une formation européenne destinée à toutes les professions juridiques	Commission	2011
Communication relative à un plan d'action sur une formation européenne destinée à tous les professionnels de la sécurité intérieure de l'UE	Commission	2011
Projets pilotes sur les programmes d'échange de type «Erasmus» pour les autorités judiciaires et les professions juridiques	Commission	2010-2012
Projets pilotes sur les programmes d'échange de type «Erasmus» pour les services répressifs	Commission	2010-2012
Création d'un institut du droit européen	Commission	2011-2012
Communication		
Action	Partie responsable	Calendrier
Action de communication ciblée visant à informer les citoyens de l'Union sur les droits rattachés à la citoyenneté européenne, notamment le droit à la protection consulaire dans les pays tiers et le droit de circuler et de séjourner librement sur le territoire des États membres de l'UE	Commission	2010

Activités de sensibilisation aux droits en matière de protection des données	Commission	En cours
Sensibilisation à la lutte contre la peine de mort		
Activités de sensibilisation aux droits des personnes dans le cadre des procédures pénales	Commission	En cours
Sensibilisation aux outils facilitant les opérations transfrontalières	Commission	En cours
Sensibilisation aux droits des consommateurs	Commission	En cours
Sensibilisation à la lutte contre les discriminations	Commission	En cours
Sensibilisation aux mesures douanières visant à faire respecter les droits de propriété intellectuelle aux frontières extérieures	Commission États membres	En cours
Dialogue avec la société civile		
Actions	Partie responsable	Calendrier
Réunions du forum européen sur les droits de l'enfant	Commission	En cours
Réunions du forum européen sur l'intégration	Commission	En cours
Réunions du forum sur la justice	Commission	En cours

Réunions du forum de la société civile sur la drogue	Commission	En cours
Réunion semestrielle avec la plateforme des ONG sociales	Commission	En cours
Financement		
Action	Partie responsable	Calendrier
Propositions relatives à de nouveaux Fonds et programmes financiers dans le domaine de la justice et des affaires intérieures au titre du prochain cadre financier pluriannuel	Commission	2011-2013